UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Philostrati Lemnii Opera Qvae Exstant

Philostratus, Flavius

Parisiis, 1608

Vitæ sophistarum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1533

Visual Library

ΦΛ. ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ
ΒΙΟΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

FLAVII PHILOSTRATI
VITÆ SOPHISTARVM.

FED. MORELLVS PROFESS. REG. ANT. BONFINII
INTERPRETATIONEM PARTIM SEXCENTIS NAEVIS mendisque purgauit; partim eius loco suam apposuit.

A

ΑΤΩι ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΩι ὑπάτῳ Αντωνίῳ, Φιλόστρατος.

AD ILLVSTRISSIMVM Consulem Antonium.

In epil. Fauo. inf. p. 495.

ΤΟΥΣ ἐν δόξῃ τ* Φιλοσοφῆσαι σοφιστεύσαντας, καὶ σὺ οὕτω κυρίως προσρηθέντας σοφιστὰς, ἐς δύο βιβλίους ἀνήνεγκα γνώσεών μοι, ὅπ καὶ γένους ἐστί σοι πρὸς τὴν τέχνην, ἐς Ηρώδην τὸν σοφιστὴν ἀναφέροντι· μεμνημένῳ ὃ καὶ τῆς κατ' τὴν Αντιοχείαν ἀκουσθέντων ποτὲ ἡμῖν ἐκείνων σοφιστῶν. πατέρας δὲ προσέγραψα μὰ Δί' οὐ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπ' ἐνδοξίμων. οἶδα γὰρ καὶ Κελτὸν τὸν σοφιστὴν καὶ τὸν πατέρα, ἀλλ' Ομήρου δὴ μόνου σὺν τῷ πατρὶ ἐπιμνησθέντα· ἐπειδὴ θαῦμα δηλώσειν ἔμελλε πατέρα Ομήρου ποταμὸν εἶναι. καὶ ἄλλως, οὐκ ἐνδεχὲς βουλομένῳ πολλὰ εἰδέναι, πατέρα μὲν τοῦ δεῖνος ἐξεπίστασθαι, τὴν μητέρα, τὰς δὲ περὶ αὐτὸν ἀρετάς τε καὶ κακίας οὐ γνώσεσθαι. μήτε ὅπ κατώρθωσέ τε ἑκὼν, καὶ ἐσφάλη ἢ τύχη;

ἰσ. τὸν σοφιστεύσαντα φιλοσοφήσαντας,

B

C

ἡ γνώμη. τὸ ὂ φρόνπσμα τῦδε, ἀρίστε ὑπάτων, καὶ τὰ ἄχθη σοι κουφιεῖ τ γνώμης, ὥσπερ ὁ κρατὴρ τ Ελένης τοῖς Αἰγυπτίοις φαρμάκοις. Ἐρρωσο Μουσηγέτα.

A neque mente deciperes : ſed vt iſta lucubratio grauiſſimos animi labores, velutiHelenæ crater *medicamentis* Ægyptiis, tibi quandoque leuaret. Vale Muſarum princeps.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

LIBER PRIMVS.

ΤΗΝ ἀρχαίαν σοφιστικὴν, ῥητορικὴν ἡγεῖσθαι χρὴ φιλοσοφίας. διαλέγεται μὲν γὰρ ὑπὲρ ὧν ὁ φιλοσοφοῦντες. ἃ ὂ ἐκεῖνοι τὰς ἐρωτήσεις ἐπιστάμενοι, ἢ τὰ σμικρὰ τῷ ζητουμένῳ προσβιβάζοντες, ὅπως φασὶ γινώσκειν· ταῦτα ὁ παλαιὸς σοφιστὴς, ὡς εἰδὼς λέγει. προοίμια γοῦν ποιῆται τ λόγων· τὸ οἶδα, ἢ τὸ γιγνώσκω· ἢ πάλαι, διέσκεμμαι. Κ βέβαιον αὐθαίρετόν ἐστιν. ἢ ὂ τοιαύτη ἰδέα τ προοιμίων, διηγήσασθαί τε προσήκει τῷ λόγων, Κ φρόνημα, ἢ καταλῆψιν σαφῆ τ ὄντος. ἥρμοσται ὂ ἡ μὲν, τῇ αὐθαιρέτῳ μαντικῇ, ὡς Αἰγύπτιοί τε, Κ Χαλδαῖοι, Κ πρὸ τούτων, Ινδοὶ ξυνέθεσαν, μορίοις ἀστέρων σοχαζόμενοι τ ὄντος. ἡ ὂ, τῇ θεσπιῳδῷ τε ἢ χρηστηριώδει. ἢ γὰρ δὴ σὺ τ Πυθίᾳ, ἀκοῦσαι ἔστιν, Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, ἢ μέτρα θαλάσσης. ἢ, τεῖχος Τειτογενεῖ ξύλινον δίδοι, Εὐρώπα Ζεύς. ἢ, Νέρωνα, Ορέστης, Αλκμαίωνα, μητροκτόνοι. ἢ πολλὰ τοιαῦτα, ὥσπερ σοφιστὰ λέγοντες. ἡ μὲν δὴ ἀρχαία σοφιστικὴ, ἢ τὰ φιλοσοφήματα ὑποτιθεμένοι δίκῃ αὐτὴ ἀποτάττω, ἢ ἐς μῆκος. διελέγετο μὲν γὰρ περὶ ἀνδρίας· διήγετο ὂ, περὶ δικαιότητος, ἡρώων τε πέρι, Κ θεῶν, Κ ὅπη ἀπεχημάτισται ἡ ἰδέα τ κόσμου. ἡ δὲ μετ' ἐκείνην, ἢ ἐχὶ νέαν, ἀρχαία γὰρ· δευτέραν ὂ μᾶλλον προσρητέον,

B Priscam Sophiſtarum artem, eſſe Rhetoricã philoſophiæ deditam putandum eſt. Nam & de his, de quibus philoſophi, diſputat. Nam quæ illi per interrogationes ſupponunt, & breuiter in quæſtionem adducunt, ea ſe ignorare dicentes, hæc antiquus ipſe Sophiſta, tanquam ſi nouerit, eloquetur. Proœmia igitur hoc modo fiebant. Scio equidem, & cognoſco : ac rurſus, *Perpendi.* itémque, Nihil homini firmum. Hoc proœmiorum genus, orationum generoſitatem *præ ſe ferebat*, præter faſtum & manifeſtam rei *perceptionem. Ex his porrò aliud quidem congruit humanæ vaticinationi, quã Ægyptij & Chaldæi, atque ante hos Indi conſtituerant, dum ex partibus ſtellarum id quod eſſet coniicerent. Aliud, diuinationi per afflatum & oracula. Enimuerò ex Pythio audire licet,*

Menſuram teneo maris, & numerum ſcio arenæ. &,

Mœnia lignea det Pallas tibi Iuppiter almus. item, *Matrem Nero Alcmæon Oreſtéſque enecant.* Item multa alia Sophiſtæ more Apollo locutus eſt. Primáque Sophiſtarum ars philoſophica ſibi ſubiiciens, ea longius & prolixius proſecuta eſt. Diſputat enim de fortitudine, de iuſtitia heroum & Deorum, & quodcumque denique effinxerit Idea mundi. Hæc quæ poſt illam eſt, quam non nouam, quia antiqua fuit, ſed ſecundam potius appellare

debemus, pauperes finxit & diuites: itémq; optimates & tyrannos, & quas causas finitas appellamus: de quibus etiam tractat historia. Verùm Gorgias Leontinus in Thessalis huiusce antiquioris principatum obtinuit. Secundæ verò Æschines Atrometi filius, qui è republica Athenienſium eiectus, in Caria & Rhodo versatus est. Causas secundum artes egerunt, partim qui ab Æschine, partim qui à Gorgia profecti sunt. Promptæ autem orationis fontes è Pericle primùm nonnulli promanasse dicunt. Quapropter Lingua magnus Pericles cognominatus est. Sed aliqui à Byzantio quodam Pythone: cuius audacem & nimirum exuberantem orationem solus Athenienſium Demosthenes toleraſſe fertur. Alij verò *extemporaneam orationem inuentum Æschinus fuisse asserunt*. Quippe qui cùm Rhodum nauigasset, apud Mausolũ Carium extemporali carmine cecinisse dicitur. Atque *is omnium maximè* in legatione, foro & concione, extempore egisse mihi videtur Æschines: & tantùm orationes reliquisse conscriptas, ne lucubrationibus Demosthenis multò inferior haberetur. In prompta oratione Gorgias principatum obtinuit. Nam cùm Athenienſium prodisset in theatrum, Proponite quodcunque libuerit; dicere ausus est. Atque primus tale periculum se subiturum professus est, ostendens se omnia scire, & de quaque re compositè se extempore posse dicere. Hoc Gorgiæ aduenisse ideò dicitur, quia à Prodico Cio quædã oratio hæc haud iniucunda conscripta fuerat: Virtus & voluptas muliebri habitu exornatæ Herculẽ adierunt:

A τὰς πένητας, ὑπετυπώσατο, καὶ τὰς πλουσίους, καὶ τὰς ἀριστείας, καὶ τοὺς τυράννους, καὶ τὰς εἰς ὄνομα ὑποθέσεις, ἐφ' αἷς ἡ ἱστορία ἄγει. ἦρξε δὲ τῆς μὲν ἀρχαιοτέρας, Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐν Θετταλοῖς· τῆς δὲ δευτέρας, Αἰσχίνης ὁ Ἀτρομήτου, πρῶτον μὲν Ἀθηναίοις πολιτικῶν ἀπεσταλμένος, B Καρίᾳ δὲ συνοικήσας, καὶ Ῥόδῳ. καὶ μετεχειρίζοντο τὰς ὑποθέσεις κατὰ τρόπον τινά· ὁ μὲν, ἀπὸ Αἰσχίνου· ὁ δὲ, ἀπὸ Γοργίου καὶ τὸ δόξαν. χρήσιμον δὲ πηγὰς λόγων, οἱ μὲν, ἐκ Περικλέους φασὶ τοῦ ῥηναί φασιν· ὅθεν καὶ μέγας ὁ Περικλῆς ἐνομίσθη τοῖς γλώσσαις. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου Πύθωνος, ὃν Δημοσθένης μόνος Ἀθηναίων ἀναρχῖν φασι φρασινόμενον, καὶ πολλοὺς ῥέοντα. ὁ δὲ Αἰσχίνου φασὶ τὸ χρηματίζειν εὕρημα. τοῦτον γὰρ πλεύσαντα εἰς Ῥόδον περὶ τὸν Καρικὸν Μαυσωλὸν, χρήσιμον αὐτὸν λόγῳ φάναι. ἐμοὶ δὲ, πλείστα μὲν ἀνθρώπων Αἰσχίνης δοκεῖ χρηματίσαι προσβύων τε, καὶ ἀποπροσβύων, συνηγορῶν τε, καὶ δημηγορῶν. καταλιπεῖν δὲ μόνους τοὺς συγγεγραμμένους τοὺς λόγους· ἵνα τῶν Δημοσθένους φορτισμάτων μὴ πολλῷ λίποιτο. χρήσιμος δὲ λόγου, Γοργίας ἄρξαι. πρῶτος γὰρ ἔστη εἰς τὸν Ἀθηναίων θέατρον, ἐθαρρήσεν εἰπεῖν, προβάλλετε. καὶ τὸ κινδυνεύσιμος τοῦτο, πρῶτον ἀνεφεύρατο, ἢ δικανικός μου δή που πάντα μὲν εἰδέναι, περὶ παντὸς δ' ἂν εἰπεῖν, ἐφιεὶς τῷ καιρῷ. τοῦτο δὲ ἐπελθεῖν τῷ Γοργίᾳ, διὰ τόδε. Προδίκῳ τῷ Κίῳ συγγεγραμμένος καπόλις καὶ ἀνδρὸς λόγος, ἡ Ἀρετὴ, καὶ ἡ Κακία, φοιτῶσαι πρὸς τὸν Ἡρακλέα, ἐν εἴδει γυναικῶν ἐσταλμέναι·

ἡ μὲν, ἀπατηλῷ τε, καὶ ποικίλῳ, καὶ ὡς ἔτυχε· καὶ προτείνουσα τῷ Ἡρακλεῖ νέῳ ἔτι, ἡ μὲν, ἀργίαν, καὶ τρυφὴν, ἡ δὲ, αὐχμὸν, καὶ πόνους. καὶ τὸ ἐπὶ πᾶσι, δι' λόγου διὰ πλόνων συντιθέντος, ἔμμισθον ἐπίδειξιν ἐποιεῖτο Πρόδικος, θεμιστῷ τὰ ἄσπ, καὶ θέλγων αὐτὰ τ' Ορφέως τε, καὶ Θαμύριδος τρόπον. ἐφ' οἷς μεγάλων μὲν ἠξιοῦτο παρὰ Θηβαίοις, πλόνων δὲ ἐν Λακεδαίμονι, ὡς ἐς τὸ συμφέρον τῶν νέων ἀναδιδάσκων ταῦτα. ὁ δὲ Γοργίας ἐπικόπτων τὸν Πρόδικον, ὡς ἑωλά τε, καὶ πολλάκις εἰρημένα ἀγορεύοντα, ἐπαφῆκεν ἑαυτὸ τῷ καιρῷ· οὐ μὴν φθόνῳ γε ἥμαρτεν. ἴσως γάρ τις Χαιρεφῶν Αθηναίων· ὃν ἡ κωμῳδία Γύζινον ἐκάλεσε· κἀκεῖνος μὲν ὑπὸ φρονηματῶν ἐνόσει τὸ αἷμα. ὃν δὲ νυνὶ λέγω, ὕβριν ἥσκει, καὶ ἀναιδῶς ἐπῳδάζειν. ἔστι ὁ Χαιρεφῶν τὴν ἀσυδησίαν τοῦ Γοργίου διαμασώμενος, διὰ τί ἔφη, ὦ Γοργία, ἡ κάμινοι τὴν μὲν γαστέρα φυσῶσι, τὸ δὲ πῦρ οὐ φυσῶσιν; ὁ δὲ, οὐδὲν παραχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐρωτήματος, τοῦτὶ μὲν, ἔφη, σοὶ καταλείπω σκοπεῖν. ἐγὼ δὲ, ἐκεῖνο πάλαι οἶδα, ὅτι ἡ γῆ τοὺς ναρθήκας ἐπὶ τοὺς τοιούτους φύει. δηνότητα δὲ οἱ Αθηναῖοι περὶ τοὺς σοφιστὰς ὁρῶντες ἐξεῖργον αὐτοὺς τῶν δικαστηρίων, ὡς ἀδίκῳ λόγῳ τὸ δικαίου κρατοῦντας, καὶ ἰσχύοντας παρὰ τὸ δίκαιον. ὅθεν Αἰσχίνης, καὶ Δημοσθένης, πρόφορον μὲν αὐτὸ ἀλλήλοις, οὐχ ὡς ὄνειδος ὄν, ἀλλ' ὡς διαβεβλημένοις τοῖς δικάζουσιν. ἰδίᾳ γὰρ ἠξίουν ἀπ' αὐτοῦ θαυμάζεσθαι. καὶ Δημοσθένης μὲν ἐπὶ τῷ Αἰσχίνῃ πρὸς τοὺς γνωρίμους ἐκόμπαζεν, ὡς

A hæc ſimplici & fallaci & vario, illa verò inculto; Herculi adhuc adoleſcenti ſe offerunt, altera ocium & delicias, altera ſquallorem & labores. *Et in genere, luculentius compoſita* oratione Prodicus *ſpecimen edebat mercenarium*; luſtratis ciuitatibus, allectíſque ad hæc Orphei & Thamyridis more hominibus. *ob quæ, quaſi ad* vtilitatem adoleſcentum iſta docere, magnis *honoribus* à Thebanis eſt affectus; & à Lacedæmonibus, longè maioribus. Gorgias autem in Prodicum cauillatus, tanquam vetera & ſæpe dicta *iterantem, permiſit ipſum occaſioni.* Nec ab inuidia vtique ab errauit. Erat enim Athenis quidam Chærephon: non quem Comœdia Buxeum appellabat. ille enim lucubratione nimia, ſanguine laborauit. Sed quem dico, hic iniurius homo fuit, impudentiſſimé- B que momordit. Iſte igitur Chærephon, vt Gorgiæ ſtudium *diſcerperet.* Cur, inquit, ô Gorgia, fabæ ventrem inflant, ignem verò minimè. At ille interrogatione nequaquam commotus, hæc reſpondit, tibi conſiderandum relinquo: Ego verò illud iamdiu ſciui. Terram ideo in tales homines edere ferulas. Cùm Athenienſes magnam Sophiſtis dicendi *calliditatem & argutiam* ineſſe viderent, eos iudiciis continuò prohibuerunt, quòd *ius iniqua oratione vincerent,* & iuſtitiam ſæpè violarent. Quare Æſchines & Demoſthenes *id ſibi inuicem obiiciebant,* non tanquam vituperationem, ſed tanquam *calumnia affecti à* iudicibus. *Nam ob id admiratione ſui excitare ſtudebant. ac* Demoſthenes in Æſchinem hac apud familiares ſæpe *iactabat*, tanquam iudicum ſuffra-

gia, ad id quod ipsi videbatur, transferens : *Æschines verò* ad Rhodios super his rebus quas *nondum nosset, legationem susceperus* fuisse mihi non videtur, nisi Athenis diligenter *his operam dedisset.* Veteres igitur non modò nobiles claróque Rhetores, sed Philosophos *etiam facundè se explicantes* Sophistas appellarunt. De quib. prius dicere necesse est, quamuis non fuerunt reuera Sophistæ, sed *opinione tantùm* hanc appellationem *obtinuerint.*

A πλὴ τῆς δικαστῶν ψήφου πρὸς τὸ δοκοῦν ἑαυτῷ μεταγων. Αἰσχίνης ὃ δὲ αὖ μοι δοκεῖ πρεσβεύσων πρὸ Ροδίοις ἃ μή πω ἐγίγνωσκεν, εἰ μὴ ἐν Ἀθήνησιν αὐτὰ ἐσπουδάκει. Σοφιστὰς δ' οἱ παλαιοὶ ἐπωνόμαζον, οὐ μόνον τοὺς ῥητόρων τοὺς ὑπερφωνεῖν τε καὶ λαμπρεῖν, ἀλλὰ καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς ξὺν εὐροίᾳ ἑρμηνεύοντας, ὑπὲρ ὧν ἀνάγκη πρότερον λέγειν· ἐπειδὴ δὲ ὄντες σοφισταὶ, δοκοῦντες δ', ἦλθον εἰς τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην.

B

EVDOXVS.

Eudoxus Cnidius satis orationes in Academia commentatus, inter Sophistas annumeratus est, partim ob *professionis* ornatum, partim *quod ad subito dicendũ pulchrè se accingeret.* Quare in Hellesponto, Propontide, Memphi & Ægypto, quæ supra Memphin, quam Æthiopia terminat, Sophistarum cognomine dignus est habitus: & eorum quoque iudicio sapientum, qui ibi Nudi *philosophantur.*

ΕΥΔΟΞΟΣ.

Εὔδοξος μὲν γὰρ ὁ Κνίδιος, τοὺς ἐν Ἀκαδημίᾳ λόγους ἱκανῶς ἐκφροντίσας, ὅμως συνεγράφη τοῖς σοφισταῖς, ἐπὶ τῷ κόσμῳ τε ἀπαγγελίας, καὶ τῷ ἑτοιμάζειν

C αὖ. καὶ ἠξιοῦτο τε τῆς σοφιστῶν ἐπωνυμίας καθ' Ἑλλήσποντον, καὶ Προποντίδα, κατά τε Μέμφιν, καὶ τὴν ὑπὲρ Μέμφιν Αἴγυπτον, ἵν' Αἰθιοπία τὲ ὁρίζει, καὶ τῆς σοφῶν οἱ γυμνοί.

LEO.

Leo Byzantius adhuc iuuenis Platonem adiuit : *is cùm ad virilem ætatem peruenisset,* varietate orationis, & responsorum concinnitate Sophistæ appellationem adeptus est. Philippo enim in Byzantios expeditionem parante : Dic mihi (inquit) ô Philippe, quo impulsus hoc bellum iniuisti? At illo respondente, quòd illius patriæ amore duceretur, quæ cæterarum erat pulcherrima ciuitatum, & propterea ad deliciarum suarum portas *accederet.* Continuò Leo suscipiens, ita respondit : Quicunque redamari digni sunt, non cum gladiis deliciarum portas accedũt. Non enim bellicis instrumentis, sed musicis opus

ΛΕΩΝ.

Λέων ὁ Βυζάντιος, νέος μὲν ὢν, ἐφοίτα Πλάτωνι. ἐς ὃ ἀνδρας ἥκων, σοφιστὴς προσερρήθη, πολυφθόως ἔχων τε λόγε, καὶ πιθανῶς τ' ἀποκρίσεων. Φιλίππῳ μὲν γὰρ σφαλθόντι ἐπὶ Βυζαντίοις

D προαπαντήσας, εἰπέ μοι, ὦ Φιλίππε, ἔφη, τί παθὼν, πολέμε ἄρχεις. τε δ' εἰπόντος ὡς ἡ παρὶς ἡ σὴ καλλίστη πόλεων ἅπασα, ὑπηγάγετό με ἐραστὴν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ θύρας ἐμαυτὸ παιδικῶν ἥκω. ὑπολαβὼν ὁ Λέων, οὐ φοιτῶσιν, ἔφη, μετ' ξιφῶν ἐπὶ τὰς τῆς παιδικῶν θύρας οἱ ἄξιοι τε ἀντεραστε. οὐ γὰρ πολεμικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ μουσικῶν οἱ

ἐρῶντες δέον. ⁋ ἠλευθέρωτο τὸ Βυζάν-
τιον. Δημοσθένους μὲν πολλὰ πρὸς Α-
θηναίους εἰπόντος, Λέοντος δ' ὀλίγα
πρὸς αὐτὸν Φίλιππον. καὶ προσβλέψαν-
τος δὲ τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ Λέοντος, ἐτα-
ράξε μὲν πολὺ ἤδη χρόνον ἡ πόλις, καὶ
παρὰ τὰ ἤθη ἐπολιτεύετο. παρελθὼν δ'
ἐς τὴν ἐκκλησίαν, προσέβαλεν αὐτοῖς
ἀθεμίτῳ γέλωτα ἐπὶ τῷ εἴδει, ἐπειδὴ
πίων ἐφαίνετο, καὶ πρὸς τὸ γαστέρα.
παραχθεὶς δὲ οὐδὲν ὑπὸ τοῦ γέλωτος, Τί,
ἔφη, ὦ Ἀθηναῖοι, γελᾶτε; ἢ ὅτι παχὺς
ἐγὼ, καὶ τοσοῦτος; ἔστι μοι γυνὴ πολλῷ
παχυτέρα. καὶ ὁμονοούντων μὲν ἡμᾶς,
χωρεῖ ἡ κλίνη· διαφερομένους δέ, οὐδὲ ἡ
οἰκία. καὶ ἐς τοῦτο ἦλθεν ὁ τῶν Ἀθηναίων
δῆμος, ἁρμοσθεὶς ὑπὸ τοῦ Λέοντος, σο-
φῶς ὑπαχθεὶς τῷ καιρῷ.

ΔΙΑΣ.

Δίας δὲ ὁ Ἐφέσιος, τὸ μὲν πεῖσμα τῆς
ἑαυτοῦ φιλοσοφίας, ἐξ Ἀκαδημίας ἐ-
βέβλητο. Σοφιστὴς δ' ἐνομίσθη, διὰ τόδε.
τὸν Φίλιππον ὁρῶν χαλεπὸν ὄντα τοῖς
Ἕλλησιν, ὑπὲρ τοῦ Ἀσίαν στρατεύειν ἐ-
ποίησε. ⁋ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διεξ-
ῆλθε λόγον, ὡς δέον ἀκολουθεῖν στρα-
τεύοντι· καλὸν γὰρ εἶναι καὶ τὸ ἔξω δου-
λεύειν, ὑπὲρ τῆς οἴκοι ἐλευθερίας.

ΚΑΡΝΕΑΔΗΣ.

Καὶ Καρνεάδης δὲ Ἀθηναῖος, ἐν σο-
φισταῖς ἐγράφετο. Φιλοσόφως μὲν γὰρ
κατεσκεύασε τοῦ γνώμου. τὸ δὲ ἰσχὺν τοῦ
λόγου, εἰς τοῦτο ἄγαν ἤλασε δεινότητα.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Οἶδα καὶ Φιλόστρατον τὸν Αἰγύπτιον,
Κλεοπάτρᾳ μὲν συμφιλοσοφήσαντα
τῇ βασιλίδι, σοφιστὴν δὲ προσρηθέντα,

A est amantibus. Atq; ita Byzantium liberatum est : cùm Demosthenes multa verba apud Athenienses fecisset, pauca verò Leo apud Philippum. Et cùm hic ipse ad Athenienses orator mitteretur, & ciuitas multo tempore ciuili seditione laboraret, & *præter instituta* respublica gereretur : accersitus *ad concionem*, hoc modo, (quia pinguis hic erat, & prominenti ventre) concitate *profusum*, Athenienses ri-
B sum *forma sua* concitauit. At hic risu nequaquam perturbatus, Quid, inquit, ridetis Athenienses ? fortasse quia pinguis ego, & crassus : at est mihi mulier longè pinguior, & nos consentientes vnicus capit lectus, dissentientes verò nec ipsa domus quidem. Quare in vnum Athenensis populus hoc dicto conuenit, à Leone reconciliatus, qui eos extempore sapienter erudiuit.

C

DIAS.

Dias Ephesius, philosophiæ quidē suæ fundamentum ex Academia *iecerat* : atpropter hoc Sophista *habitus est*. Nam cùm Philippum videret Græcis esse *molestum*, in Asiaticam eum expeditionem conuertit, & *apud* Græcos hæc verba *protulit* : Opus esse præstare obse-« quium militanti : quandoquidē pul-« chrum esset seruire foris, & domi « esse liberum.

D

CARNEADES.

Carneades Athenensis inter Sophistas scribitur. Philosophica enim mentem præditus fuit, & orationis vim ad summam euexit grauitatem.

PHILOSTRATVS.

Ægyptium Philostratū cum Cleopatra regina philosophantem, & Sophistam appellatum, ego quoq. vidi.

Postquam Panegyricum, ac varium dicendi genus *concinnasset*, cum mulieribus versabatur. Quia ipse, orationis amorem in deliciis habebat. Quare nonnulli in eum hoc Elegiacum concinunt,

Parodia distichi Theogn. interpr. F. Morello.

Docti corda Philostrati habe: namque
hic Cleopatræ
Conuersans, talis visus adesse suis.

A ἐπειδὴ λόγου ἰδέαν παντηγυρικὴν ἥρμοσε, καὶ ποικίλην, γυναιξὶ συνών· ἢ καὶ αὐτὸς τὸ φιλολογεῖν τρυφὴν εἶχεν. ὅθεν καὶ τῷ Φιλοστράτου πινὲς ἐπ' αὐτῷ τόδε τὸ ἐλεγεῖον,

Παντὸς ὀργὴν ἴσχε Φιλοστράτου, ὃς κ.ἴσχ
Κλεοπάτρᾳ (φαίνη.
Νῦν συνομιλήσας, τοῖος ἰδεῖν ἐ- κ.πφαν.

THEOMNESTVS.

ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΣ.

Theomnestum quoque Naucratitem publice philosophantem, cõprehensio in Sophistas euexit.

B Καὶ Θεόμνηστον τὸν Ναυκρατίτην ἐπιδήλως φιλοσοφήσαντα ἡ περιβολὴ τῶν λόγων εἰς τοὺς σοφιστὰς ἀπωθεῖται.

DION.

ΔΙΩΝ.

Dio verò Prusæus quonam potissimum nomine sit appellandus nescio, ob singularem eius in omnibus rebus dexteritatem: fuit enim (quod aiunt) Amaltheæ cornu; ac quod ad dicendi quidem attinet facultate cum eloquentissimis quibúsque comparandus: Platonis enim ac Demosthenis dicendi morem imitatus est, cui quidẽ in proprio eloquẽdi genere candore quodam, ac contorta simplicitate respondet, non minus quã musicus instrumẽtus assonant sonorum retinacula. Optima vero, ac laudatissima est in Dionis orationib. affectuũ temperatio. quoties enim impotẽtes, ac insolentes respub. increpat, neq; contumeliosus, neq; importunus videtur, sed perinde earum, ac equorum ferociam fræno potius, quàm flagello cõpescere. Sin ab optimis legibus institutas ciuitates laudandas se cõferat, non tam erigere, aut ad superbiam excitare, quàm continere videtur, quasi citius interituras, si alium in statum degenerauerint. Sed & reliquo quoque philosophandi instituto fuit non omnib. expositio aut simulatorio, sed eiusmodi vt grauitate quadam instaret, non secus ac condimento insita sibi humanitate temperata. Quam porrò historiæ scribendæ aptus fuerit, argumento sunt ab eo scripta Getica: Getas enim tunc cum errando circumiret, peruenit. Quod autem ad

C Δίωνα δὲ τὸν Πρυσαέα, καὶ οἵῃ ὀνόματι χρὴ προσφωνεῖν, διά τε ἐς πάντα ἀρετήν. Ἀμαλθείας γὰρ κέρας λέγω τὸ τοῦ λόγου· ξυγκείμενος μὲν τῷ ἀρίστῳ εἰρημένων τοῖς ἀρίστοις· βλέπων δὲ πρὸς τὸν Δημοσθένους ἦθος, καὶ Πλάτωνος, ἢ καθάπερ αἱ μαγάδες τοῖς ὀργάνοις, προσηχεῖ ὁ Δίων τὸ ἑαυτοῦ ἴδιον ξὺν ἀφελείᾳ ἐπεσταλμένῃ. ἁρίστη δὲ καὶ τοῖς Δίωνος λόγοις κρᾶσις τοῦ τε ἤθους. ὑβρίζουσας τε γὰρ πόλεσι πλείονα ἐπιπλήττας, οὐ φιλοθοίδορος, οὐδὲ ἀνδὸς ἔδοξεν, ἀλλ' οἵῳ ἵππων ὕβριν χαλινῷ καταρτύων μᾶλλον, ἢ μάστιγι. πόλεών τε ὑπομουμένων ἐς ἐπαίνους καταστάς, καὶ ἐπαίρειν αὐτὰς ἔδοξεν, ἀλλ' ἐπισχεῖν μᾶλλον, ὡς ἀπολυμένας, εἰ μεταβάλοιντο. ἦν δὲ αὖτῳ καὶ τὸ τῆς ἄλλης φιλοσοφίας ἦθος, οὐ κοινὸν, οὐδὲ εἰρωνίζον, καὶ ἐμβεβαθῶς μὲν ἐγκείμενον, κεχρωσμένον δὲ οἵῃ ἡδύσματι, τῇ πραότητι. ὡς δὲ ἱστορίαν ἱκανὸς ἦν συγγράφειν, δηλοῖ τὰ Γετικά. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐς Γέτας ἦλθεν ὁπότε ἥλατο. ὃ δὲ

Εὐβοέα, καὶ τὸν Ψιττακοῦ ἔπαινον, καὶ ὁπόσα οὐχ ὑπὲρ μεγάλων ἐσπούδασαι τῷ Δίωνι, μὴ μικρὰ ἡγώμεθα, ἀλλὰ σοφιστικά· σοφιστοῦ γὰρ καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοιούτων σπουδάζειν. γιγόμενος δὲ καὶ χρόνους, οἷς Ἀπολλώνιός τε ὁ Τυανεὺς, καὶ Εὐφράτης ὁ Τύριος ἐφιλοσόφουν, ἀμφοτέροις μὲν ἐπιτηδείως εἶχε, καί τοι διαφερομένοις πρὸς ἀλλήλους, ἔξω τῆς φιλοσοφίας ἤθους. πλεῖ δὲ ἐς τὰ Γετικὰ ἔθνη πρόδον τὸν ἀνδρὸς, φυγεῖν μὲν οὐκ ἀξιῶ ὀνομάζειν, ἐπεὶ μὴ προσετάχθη αὐτῷ φυγεῖν, οὐδὲ ἀποδημίαν. ἀπὸ τῆς φανερᾶς ἕξεως, κλέπτων ἑαυτὸν ὀφθαλμοὺς τε, καὶ ὤτων, καὶ ἄλλα εἰς ἄλλη γῆ πράττων, δείσας τὴν τοῦ Ρωμαίων τυραννίδα, ὑφ' ὧν ἠλαύνετο φιλοσοφία πᾶσα. φυτεύων δὲ, καὶ σκάπτων, καὶ ἐπαντλῶν βαλανείοις, καὶ κήποις, καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὑπὲρ ὄφης ἐργαζόμενος, οὐδὲ τὰ σπουδάζειν ἠμέλει, ἀλλ' ἀπὸ δυοῖν βιβλίοιν ἑαυτὸν ἔσωζεν· ταυτὶ δ' ἦν ὅ, τε Φαίδων ὁ τοῦ Πλάτωνος, καὶ Δημοσθένης ὁ κατὰ τῆς πρεσβείας. θαμίζων δὲ ἐς σφαιροπέδα, ἐν οἷς πρὸ εἰώθει γύχεσθαι, καὶ τοὺς σφαιρώτας ὁρῶν ἐς νεώτερα ὁρμῶντας ἐπὶ Δομετιανῷ ἀπεσφαγμένῳ, οὐκ ἐφείσατο, ἀταξίαν ἰδὼν ἐκραγεῖσαν, ἀλλὰ γυμνὸς αὐαπηδήσας ἐπὶ βωμὸν ὑψηλὸν, ἤρξατο τοῦδε τοῦ λόγου ὧδε.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·

καὶ εἰπὼν ταῦτα, καὶ δηλώσας ἑαυτὸν ὅτι μὴ πλωχὸς, μηδ' ὃν ᾤοντο, Δίωνα ἂν εἴη ὁ σοφὸς ἐπὶ μὲν τὴν τοῦ τυράννου πολιὰς ἔπνευσε, τοὺς δὲ

A *Euboicum, & Psittaci encomium attinet, ceteráque quæ de minus seriis rebus sunt à Dione conscripta, ne quis leuia hæc aut parua censeat, sed Sophistæ potius proposito accommodata: Sophistæ si quidem ea quoque studiosè tractanda sunt. Atque cùm in ea tempora incidisset quibus Apollonius Tyaneus, & Euphrates Tyrius philosophiam profiterentur; vtroque familiariter vsus est, præterquam in philosophiæ ratione, cùm ij à se inuicem dissiderent: nec verò illius ad Getas profectionem exilium fuisse crediderim, cùm Imperatoris iussu non fuerit deportatus: neque item peregrinationem, quando is ex hominum consuetudine summotus est, seséque omnium oculis, atque auribus subduxit, alia in alis regionibus agens, quod Romanorum tyrannidem pertimesceret, à qua omnis erat expulsa philosophia. Ceterùm cùm aut serendis arboribus aut fodiendo solo, aut hauriendæ ad balnea aut hortos aquæ, aut aliis eiusmodi victus gratia operam suam locaret, studiorum interim nequaquam securus fuit, sed duobus libellis per totum illud tempus sese sustentauit: hi erant Platonis Phædon, & Demosthenis oratio de falsa legatione. Tandem cùm in castra ventitaret, in quibus laboribus atteri solebat, ac milites animaduerteret ob tyranni cædem nouas res molientes, non id negligendum sibi duxit, tanta præsertim consternatione ac perturbatione suborta; sed in sublimem aram ex improuiso insiliens, orationem hunc in modum exorsus est,*

Deposuit laceras vestes facundus Vlysses.

Quæ cùm dixisset, palámque fecisset, se non mendicum aut eiusmodi hominem, qualem ij existimauerant, sed Dionem se esse sapientem, acerrimè in tyrannum inuectus est, militésque docuit

consultius agendum, ac Romanis morem gerendum. Etenim vis ea hominis ad persuadendum fuit, vt eos quoque, qui Græcas literas accuratè non callerent, suauissimè demulceret. Sanè Traianus imperator Romæ illum in aureum currum assumens, quo inuecti imperatores de confectis bellis triumphabant, sæpissimè ad Dionem conuersus: Quidnam (aiebat) dicas nescio: te verò ego non minus quàm meipsum diligo. Porrò inter ea quæ in Dionis orationibus artificiosa, & sophistica reperiuntur, præcipuè sunt rerum in loquendo expressæ similitudines: quibus quamuis frequenter vtatur, at efficax validúsque est, & rerum quas sibi proponit, naturæ haud dissimilis.

A γραπώτας ἐδίδαξεν ἄμεινον φρονεῖν τὰ δοκοῦντα Ρωμαίοις πεφάνθαι. ἦν γὰρ ἡ πειθὼ τοῦ ῥήτορος, οἷα καταθέλξαι καὶ τοὺς μὴ τὰ Ἑλλήνων ἀκριβοῦντας. Τραϊανὸς γοῦν αὐτοκράτωρ ἀναθέμενος αὐτὸν ἐπὶ τὸ Ρώμης ἐς πλὴν χρυσοῦν ἅρμα ξύν, ἐφ' οἷς ὁ βασιλεὺς τὰς ἐκ τῶν πολέμων πομπὰς πομπεύουσιν, ἔλεγε, θαμὰ ἐπιστρεφόμενος πρὸς τὸν Δίωνα, τί μοι λέγεις, καὶ οἶδα, φιλῶ δέ σε ὡς ἐμαυτόν. σοφιστικώτατοι γὰρ τοῦ Δίωνος αἱ τῶν λόγων εἰκόνες· ἐν αἷς εἰ καὶ πολύς, ἀλλὰ καὶ σύντομος, καὶ τοῖς ὑποκειμένοις ὅμοιος.

B

PHAVORINVS.

Phauorinum philosophum eloquentia inter Sophistas prædicauit. Ex Arelatensi Gallorum Hesperiæ ciuitate fuit, quæ Eridano fluuio imminet. Hermaphroditus natus est, & vtriusque sexus compos, quòd sua species præferebat, quando etiã senescens imberbem faciem gerebat. Ostendebat idem voce acuta, tenui ac stridula, quemadmodum Eunuchos natura composuit. Item in rebus amatoriis vsque adeò callidus, vt adulteri *crimen* è consule viro subiret. Orta sibi controuersia apud Adrianum imperatorem, nihil incommodi passus est. Quare tanquam admirabilia, hæc tria de vita sua vaticinatus est: Quòd Gallus Græcè loqueretur: quòd Eunuchus adulterij causam ageret, quòd cum Imperatore *contenderet*, & viueret. Maiori enim laudi erat Adriano, si Imperator *cùm esset ex æquo disceptaret cum eo*, quẽ interficere licebat. Nam tunc princeps superior est, cùm homini *succẽsset* inferiori, quã

ΦΑΒΩΡΙΝΟΣ.

Καὶ Φαβωρῖνον τὸν φιλόσοφον, ἡ εὐγωνία σὺν σοφισταῖς ἐκήρυξεν. ἦν μὲν γὰρ τῶν Ἑσπερίων Γαλατῶν ἐστί, Ἀρελάτου πόλεως, ἣ ἐπὶ Ἠριδανῷ ποταμῷ ᾤκισται. διφυὴς δὲ ἐτέχθη, καὶ ἀνδρόθηλυς· καὶ τοῦτο ἐδηλοῦτο μὲν καὶ ἀφ' ἡδονῆς. ἀγωνείως γὰρ τοῦ προσώπου, καὶ γηραλέοιον εἶχεν. ἐδηλοῦτο δὲ καὶ τῷ φθέγματι· ὀξυηχὲς γὰρ ἠκούετο, καὶ λεπτὸν, καὶ ὑπέρτονον, ὥσπερ ἡ φύσις τοῖς εὐνούχοις ἥρμοκε. θερμὸς δὲ οὕτω τὰς ἐρωτικὰς, ὡς καὶ μοιχοῦ λαβεῖν αἰτίαν ἐξ ἀνδρὸς ὑπάτου. διαφορᾶς δὲ αὖτε πρὸς Ἀδριανὸν βασιλέα γενομένης, οὐδὲν ἔπαθεν. ὅθεν ὡς παράδοξα ἐπεχρημάτισε τῷ ἑαυτοῦ βίῳ, τρία ταῦτα, Γαλάτης ὢν, Ἑλληνίζειν, εὐνοῦχος ὢν, μοιχείας κρίνεσθαι· βασιλεῖ διαφέρεσθαι, καὶ ζῆν. ἐδόκει δὲ Ἀδριανοῦ ἔπαινος αὖ εἶναι μᾶλλον, εἰ βασιλεὺς ὢν, διεφέρετο πρὸς τὸν ἴσον πρὸς ὀνείδει ἀποκτεῖναι. βασιλεὺς δὲ κρεῖττον ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρνιβι, ἢ

C

D

ὀργῆς κρατῆ. καὶ, θυμὸς δὲ μέγας ὀξὺ διοζεφέος βασιλῆος, ἰῶ μὴ λοιμῷ κολάζηται. βέλτιον γὰρ ταῦτα ταῖς τῶν ποιητῶν δόξαις προσγράφειν, τῶν δὲ πεπαιδευμένων τὰ τῶν βασιλέων ἤθη. ἀρχιερεὺς ὢν ἀναῤῥηθεὶς ἐς τὰ οἴκοι πάτρια, ἐφῆκε μὲν κατὰ τοὺς ὑπὲρ τῶν τοιούτων νόμους, ὡς ἀφαιρεθεὶς τὴν λειτουργεῖν, ἐπειδὴ ἐφιλοσόφει. τὸν δὲ αὐτοκράτορα ὁρῶν σκαιόν τινα αὐτῷ θέᾳ διανοούμενον, ὡς μὴ φιλοσοφοῖτο, ἐπῆλθε μὲν αὐτὸν ὧδε· σύμπτιόν μοι, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, γέγονεν, ὃ σὲ χρὴ εἰρῆσθαι. ἔπεισας γάρ μοι Δίων ὁ διδάσκαλος, συνθέτει με ὑπὲρ τῆς δίκης, λέγων, ὅτι μὴ ἑαυτοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς πατρίσι γεγόναμεν. ὑποδέχομαι δή, ὦ βασιλεῦ, τὴν λειτουργίαν, καὶ τῷ διδασκάλῳ πείθομαι. ταῦτα ὁ μὲν αὐτοκράτωρ, διαβολὴν ἐποιήσατο, καὶ δίκην τὰς βασιλείους φρονήσεις, ἀπονοίων ἐς σοφιστάς τε, καὶ φιλοσόφους. Ἀθηναίοις δὲ δῆτα ἐφαίνετο. καὶ συνδραμόντες αὐτοὶ μάλιστα δὴ οἱ τελεῖ Ἀθηναῖοι, χαλκῆν εἰκόνα κατέβαλον τοῦ ἀνδρός, ὡς πολεμιωτάτου τῷ αὐτοκράτορι. ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, οὐδὲν ἀχθεσθεὶς, οὐδὲ ἀηδιάσας ὑπὲρ ὧν ὕβρισο, ὦνηλ' ἀνδρί, ἔφη, καὶ Σωκράτης, εἰκόνα χαλκῆν, ἀλλ' Ἀθηναίων ἀφαιρεθεὶς μᾶλλον, ἢ πιὼν κώνειον. ἐπιτηδεύτατος μὲν οὖν Ἡρώδης τῷ σοφιστῇ ἐγένετο, διδάσκαλόν τε ἡγούμενός, καὶ πατέρα, καὶ πρὸς αὐτὸν χάριν, ποῦ σε ἴδω, καὶ πότε σου περιλείξω τὸ στόμα; ὅθεν καὶ τελευτῶν, κληρονόμον Ἡρώδην ἀπέφηνε τῶν τε βιβλίων, καὶ ὧν ἐπὶ ῥώμῃ οἰκίας, καὶ τῶν

A * *cùm iram vincerit.* Etenim maior est *Iouis alumni Regis* animus, *nisi ratione castigetur.* melius namque est ista *adscribere*, poëtarum opinionibus, qui imperatorum mores benè *composuerunt.* Pontifex autem domi *renunciatus ad ritus patrios prouocauit* secundum leges *his de rebus latas:* tanquam situm se publica dignitate abdicasset, *cùm philosophari aggressus est.* Videns tamen imperatorem de se infestando aliquando

B cogitantem, eo quòd minimè philosopharetur, hoc modo præuenit: Quod mihi, inquit, in somnis occurrit, Imperator, hoc tibi dicere opus est. Dion præceptor adstare mihi videbatur, & iudicij me admonuit, dicens, Nos non solùm nobis ipsis, sed patriæ quoque esse natos. Suscipio ministerium, imperator, & meo pareo præceptori.

Quare hoc accepto consilio, Sophistas & philosophos frequentans

C imperator, imperatorias sæpè curas illis exponebat. Athenienſibus cùm grauis videretur, concurrentes *in eum magistratus Athenienses potissimùm*, æneam viri statuam diruerunt, tanquam *infestissimi hostis* principi. Quòd vbi ille cognouit, neque molestè tulit, neque in eos irritatus est, à quibus tam graui iniuria fuerat affectus. *Atenim*, aiebat, *Melius cessisset Socrati, si Athenienſi æream potius statuam ipsi ademissent,*

D *quàm si sorbitionem cicutæ porrigerent.* Herodi Sophistę valde familiaris iste fuit, à quo sæpe magistri ac patris loco reputatus est. Et cùm ad ipsum ille scriberet, hæc dicere solebat; Vbi ego te videbo? & quando os tuum osculabor? Quare moriens Herodem reliquit heredem, & librorum, & domus quam Romæ habuit,

Sup. lin. dele τὸ quam. Iliad. v.

Plato ep. 7.

atque ſcurræ cuiuſpiam, qui & Indus erat, mirúmque in modum niger, in Herodis atque Phauorini iocis habitus. Quippe qui conuiuantes eos referebat Indicis Attica miſcens, & erranti lingua, ridiculos ædens barbariſmos. Orta Phauorino cum Polemone controuerſia, Epheſiis ipſi fauentibus, in Ionia cœpit: quoniam Polemonem Smyrna admirabatur. Romæ *verò incrementum accepit. nam Conſules & Conſulum* filij, partim hunc, partim illum efferentes, ambitionis vtriuſque fuerunt autores: qua magnum certamen inter ſapientes quoque viros ſuſcitari ſolet, quæque humanam naturam in ſenij expertem introducit gloriæ cupiditatem. Quare ambitionis ratione venia digni ſunt: Altercatiorum autem culpa minimè carent, cùm verbis inter ſe contenderunt. Petulans enim ipſa mordacitas, quamuis fortè vera ſit, *ne illum quoque qui de eiuſmodi verba fecit, dedecore liberat. Phauorinũ ergo Sophiſtã appellantibus, ſatis eſt ad hoc probandũ quòd cum aliquo Sophiſta certauerit.* Quoniam ambitio, cuius ipſe memini, eiuſdem artis æmulatores inuadit. At remiſsè, liberè, ſapienter & alacriter ad dicendum linguam accommodauerat. Nam cùm facili copia dicendi, extemporali oratione vſus eſſe dicitur. Quæ autem ad Proxenum ſpectant, ea ne cogitaſſe quidem Phauorinum, neque conſcripſiſſe putamus: ſed temulenti, imò furentis potius eſſe. *Sermonem verò quem ſuper adoleſcente inſtituit, qui ante diem obierat, & orationem quam pro gladiatoribus & balneis ſuſcepit, legitima, germana & elegantia illius eſſe ſcriptae nuntiamus: ac multò magis morales & philoſophicas eiuſdem diſſertationes.* Ex quibus optimæ fuere Pyrrhoniæ diſputationes,

al. *euomentis*

A αὐτοληκύθου· λωΐ ὃ ἐστί, Ινδὸς μὲν, καὶ ἱκανῶς μέλας· ἄθυρμα δὲ Ηρώδου τε, καὶ Φαβωρίνου. ξυμπίνοντας γὰρ αὐτοὺς διῆλθε, ἐγκαταμιγνὺς Ινδικοῖς Αττικὰ, καὶ πεπλανημένῃ τῇ γλώττῃ βαρβαρίζων. ἡ δὲ ζηλοτυπία πρὸς τὸν Πολέμωνα τῷ Φαβωρίνῳ διαφορὰ, ἤρξατο μὲν ἐν Ιωνίᾳ, προαθεμένων αὐτῷ τὸν Εφεσίων· ἐπεὶ τὸν Πολέμωνα ἡ Σμύρνα ἐθαύμαζεν. ἐπέδωκε δ' ἐν τῇ Ρώμῃ. ὕπατοι γάρ, καὶ παῖδες ὑπάτων, οἱ μὲν, τὸν ἐπαινοῦντες, οἱ δὲ, τὸν, ἦρξαν αὐτοῖς φιλοτιμίας. ἡ πολιὰ σκηπτὶ καὶ

B σοφοῖς ἀνδράσι τὸ πόλεμον, τὸ αὐθαδείας φύσεως τὸ φιλότιμον ἀγήραον ἡγουμένης. συγγνωστὸν μὲν οὖν τὸ φιλοτιμίας· μεμπτὸν δὲ τὸ λόγων, οἷς ἐπ' ἀλλήλοις ξυνέθεσαν. ἀσελγὴς γὰρ λοιδορία, κἂν ἀληθὴς τύχῃ, καὶ ἀφίησιν αἰσχύνης, οὐδὲ τὸν ὑπὲρ τοιούτων εἰπόντα.

C τοῖς μὲν οὖν σοφιστοῖς τὸ Φαβωρῖνον καλοῦσιν, ἀποχρῆ ἐς ἀπόδειξιν καὶ αὐτῷ σοφιστῇ διενεχθῆναι αὐτόν. τὸ γὰρ φιλότιμον, ὃ ἐπεμνήσθην, ἐπὶ τοὺς ἀντιτέχνους φοιτᾷ. ἥρμοσο δὲ τὸ γλῶτταν ἀνειμένως μὲν, σοφῶς δὲ, καὶ εὐθύμως. ἐλέγετο δὲ καὶ σοὶ διαλογὴ χαριεῖσα. τὰ μὲν δὴ ἐς Πρόξενον, μήτ' ἂν ἐνθυμηθῆναι τὸ Φα-

D βωρῖνον ἡγούμεθα, μήτ' ἂν ξυνθεῖναι· ἀλλ' εἰ αὐτὰ μειρακίου φρονήματα μεθύοντος. μᾶλλον δὲ ἐμοῦντος.* τὸν δὲ περὶ τῷ ἀώρῳ, καὶ τὸν ὑπὲρ τῶν μονομάχων, καὶ τὸν ὑπὲρ τῶν βαλανείων, γνησίοις τε ἀποφαινόμεθα, καὶ δὴ ξυγκειμένοις, καὶ πολλῷ μᾶλλον τοῦ φιλοσοφουμένοις αὐτῷ τῶν λόγων, ὧν ἄριστοι οἱ Πυῤῥώνειοι. τοὺς γὰρ Πυῤῥωνείους

* περὶ μαινομένου

ἐφεκτικοὺς ὄντας, καὶ ἀφαιρεῖται καὶ τὸ
δικάζειν δυνάμεως. διαλεγομένου ὃ αὖ
καὶ τῷ Ῥώμῃ, μεσαὶ λιῶν ἀκουόντων πάν-
των. καὶ γὰρ δὴ καὶ ὅσοι τῶν Ἑλλήνων φω-
νῆς ἀξιώτατοι ἦσαν, οὐδὲ τούτοις ἀφ' ἡ-
δονῆς ἡ ἀκρόασις λιῶ· ἀλλὰ καὶ ἐκείνους
ἔθελγε τῇ τε ἠχοῖ τῶν φθέγματος, καὶ τῷ
σημαίνοντι τὸν βλέμματος, καὶ τῷ ῥυθ-
μῷ τῆς γλώττης. ἔθελγε δ' αὐτοὺς καὶ τῇ
ἐπιτάσει τοῦ λόγου. ὃ σκεῖνοι μὲν, ὡ-
δὴν ἐκάλουν, ἐγὼ δ', φιλοτιμίαν. ἐ-
πειδὴ τοῖς ἀποδεδειγμένοις ἐφυμνεῖ-
ται. Δίωνος μὲν οὖν ἀκοῦσαι λέγε-
ται. τοσοῦτον δ' ἀφέστηκεν, ὅσον οἱ μὴ ἀκού-
σαντες. τοσαῦτα μὲν ὑπὲρ τῶν φι-
λοσοφησάντων ἐν δόξῃ τοῦ σοφι-
σαι. οἱ δὲ κυρίως προσρηθέντες σοφι-
σταί, ἐγχωροῦσιν οἵδε.

A *Nam Pyrrhonius qui assensionem coër-*
cebant, iudicio disceptandi facultatem
non sustulit. Phauorino igitur Romæ
disserente, omnium studia feruebant. Et-
enim ne ab iis quidem etiam qui Græca-
nicæ linguæ ignari erant, absque volu-
ptate auscultabatur. Si quidem horum
animos optima vocalitate, *designán-*
te intuitu, ac linguæ *modulatione* ob-
lectabat. Alliciebat etiam eos *in-*
tentione orationis, quam illi *cantio-*
nem appellant, ego verò ambitio-
B nem, *quia super* demonstratis *acci-*
nitur. Dionem igitur audiuisse dici-
tur, sed ab eo tantùm defecit, quan-
tum qui nunquam audiuerunt. Hæc
igitur hactenus de his, qui in So-
phistarum opinione philosophati
sunt. Qui verò propriè ac verè So-
phistæ nominandi sunt, hi profe-
cto fuêre.

ΓΟΡΓΙΑΣ.

GORGIAS.

Σικελία Γοργίαν ἐν Λεοντίνοις λιῶφε-
λεν, ἐς ὃν ἀναφέρειν ἡγούμεθα ὥσπερ
ἐς πατέρα τὴν τῶν σοφιστῶν τέχνην. εἰ
γὰρ ⟨ϖ⟩ Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν, ὡς
πολλὰ τῇ τραγῳδίᾳ ξυνεβάλετο, ἐσθῆ-
τί τε αὐτὴν καταστησάσης, καὶ ὀκρί-
βωσι ὑψηλῇ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέ-
λοις τε, καὶ ἐξαγγέλοις, καὶ οἷς ἐπὶ σκη-
νῆς τε, καὶ ὑπὸ σκιωῆς χρὴ πράττειν. ὅ-
τι ἂν εἴη καὶ ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ὁ Γορ-
γίας. ὁρμῆς τε γὰρ τοῖς σοφισταῖς ἦρξε, καὶ
τραδοξολογίας, καὶ πνεύματος, καὶ
τοῦ τὰ μεγάλα μεγάλως ἑρμηνεύειν,
ἀποστάσεών τε, καὶ τελεσιλογιῶν· ὑφ' ὧν ὁ
λόγος ἡδίων ἑαυτοῦ, καὶ σεμνότερος. περι-
εβάλετο δὲ καὶ ποιητικὰ ὀνόματα ὑπὲρ
κόσμου, καὶ σεμνότητος. ὅπως μὲν οὖν
καὶ ῥᾷστα ἀπεχρήσαντο, εἴρηταί μοι

C Sicilia Gorgiam Leontinis pro- *Fed. Mo-*
tulit, in quem tanquam in patrem, *relli inter-*
Sophistarum artem referendam es- *pretat.*
se censemus. Si enim Æschylum
consideremus, & quantum tragœ-
diæ contulerit, ac veste Syrmatica
pulpitóq. excelso, & Heroica specie,
nunciisq. iteratis, illam instruerit, ce-
teris denique rebus quæ supra sce-
nam, & sub scena agi debent: idip-
sum de Gorgia inter professores e-
iusdē artis dicere possumus. quippe
D qui concitatæ orationis, admirabi-
lis dissertationis, & spiritus Sophistis
autor fuit: item magna magnificè in-
terpretandi; demissiones, & exag-
gerationes faciendi; ex quibus sa-
nè rebus suauior & elatior reddi-
tur oratio. Præterea poëtica verba
ad venustatem & grauitatem ad-
iecit. Quemadmodum igitur facil-
limè subita dictione vteretur, à
principio nobis dictum est. Porrò
nihil

nihil mirum est quòd apud Athenienses iam senescens disserendo multis fuerit admirationi: hic autem eloquentissimos quosque, vt opinor, suspensos ab ore tenere potuisset, vt puta Critiam & Alcibiadem adolescentes, & Thucydidem ac Periclem ad senium declinantes. Agathon verò poëta tragicus, quem Comœdia sapientem & elegantem esse non ignorat, Iambicis plerumque Gorgiacis vtitur. In Græcorum Panegyricis vsque adeò venustus est & decens, vt Pythicam orationem ex ara enunciauerit: in qua aureus in Pythij templo erectus est. Olympica verò oratio, maxima de causa ab ipso elaborata est. Dissidentem quippe Græciam conspicatus, reconciliauit, reconciliatámque conuertit in Barbaros; & Græcis, vt armorum præmia non vrbes suas sibi inuicem constituerent, sed barbarorum terram, persuasit. Funebrem orationem quam Athenis habuit, de his qui bello ceciderant; quósque Athenienses publica cum laudibus sepultura honorarant; præstanti arte industriáque composuit. In Medos enim & Persas irritaturus Athenienses, & suam mentem in Olympicis exercitaturus, de Græcorum concordia nihil ipse disseruit. quia apud Athenienses versabatur principatus appetentes, quem comparare non poterant, nisi strenuo quodam facinore edito. In laudandis Medorũ trophæis, aliquantum immoratus est, vt illis ostenderet, quòd Græcorum trophæa à barbaricis gentibus reportata, laudes mererétur: à Græcis verò lamenta reposcerent. Vltra centesimum & octauum annũ Gorgias vitam produxisse dicitur, corpore à senectute nequaquam solu-

καταρχὰς τ λόγ. διαλεχθεὶς ὁ Ἀθηναίοις ἤδη γηραιοῖσιν, εἰ μὴ ὑπὸ τ πολλῶν ἐθαυμάσθη, ὅπως θεῶμαι. ὁ ὁ, οἶμαι ἡ ἧς ἐλλογιμωτάτοις ἀνηρτήσατο, Κριτίαν μὲν, ἡ Ἀλκιβιάδην, νέω ὄντε, Θουκυδίδην ὁ, ἡ Περικλέα, ἤδη γηράσκοντε, Ϛ Ἀγάθων ὁ ὁ τ τραγῳδίας ποιητὴς, ὃν ἡ κωμῳδία σοφὸν τ, ἡ καλλιεπῆ οἶδε, πολλαχοῦ τῷ Ἰαμβείων χορηγάζ. ἐμπρέπων ὁ Ϛ τοῖς τῶν Ἑλλήνων πανηγύρεσι, τ μὲν λόγον τ Πυθικὸν, ἀπὸ τ βωμοῦ ἠγόρευσεν, ἐφ' οὗ καὶ χρυσοῦς ἀνέστηκε σὺν τῷ τ Πυθίου ἱερῷ. ὁ ὁ Ὀλυμπικὸς λόγος, ὑπ' τ μεγίστου αὐτῷ ἐπολλοῦτο σπουδάζοντος τ Ἑλλάδα ὁμονοοῦν, ὁμονοίας ξύμβουλος αὐτοῖς ἐγίνετο, χρώμενον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἡ πείθων ἆθλα ποιεῖσθαι τῶν ὅπλων μὴ τὰς ἀλλήλων πόλεις, ἀλλὰ τ τῶν βαρβάρων χώραν. ὁ ὁ ἐπιτάφιος, ὃν διῆλθεν Ἀθηναίοις, εἴρηται μὲν ἐπὶ τοῖς σὺν τῷ πολέμων πεσοῦσιν, οἷς οἱ Ἀθηναῖοι δημοσίᾳ ξὺν ἐπαίνοις ἔθαψαν. Σοφία ὁ ὑπερβαλλούσῃ ξύγκειται. Προξενῶν τε τοῦ τ Ἀθηναίοις, ἐπὶ Μήδοις τε, ἡ Πέρσας, Ϛ τ αὖ νῦν τῷ Ὀλυμπικῷ ἀγωνιζόμενος; ὑπὲρ ὁμονοίας μὲν τ πρὸς τοὺς τ Ἕλληνας, οὐδὲν διῆλθεν, ἐπὶ πρὸς Ἀθηναίους ἰὼν ἀρχῆς ἐρῶντας, ἰὼν καὶ ἰὼν κλήσασθαι, μὴ τὸν δρᾶστηριον αἱρεμένους. σὺν διέτεινε ὁ τοῖς τῶν Μηδικῶν τροπαίων ἐπαίνοις, σὺν δὲ νυμφῳ αὐτοῖς, ὅτι τὰ μὲν ἡ τῶν βαρβάρων τροπαῖα, ὕμνους ἀπαιτεῖ. τὰ ὁ ἡ τῶν Ἑλλήνων, θρήνους. λέγεται ὁ ὁ Γοργίας ἐς ὀκτὼ, ἡ ἑκατὸν ἐλθόντας ἔτη, μὴ καταλυθῆναι τὸ σῶμα. τοῦτο

γήφως, ἀλλ' ἀρτίος καταβιῶναι, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἠβῶν.

A to : sed integris artibus & sensibus vigentibus.

ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ.

Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης, σοφιστὴς μὲν, Δημοκρίτου ἀκροατὴς οἴκοι ἐλήλυθε. ὡμίλησε δὲ καὶ τοῖς ἐκ Περσῶν μάγοις, ἐπὶ τῇ τοῦ Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσει. πατὴρ μὲν γὰρ ἦν αὐτῷ, Μαίανδρος, πλούτῳ κατεσκευασμένος ὑπὲρ πολλοὺς τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ. δεξάμενος δὲ τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε, καὶ δώροις, τῇ ξενοσύνῃ τῶν μάγων τῷ παιδὶ ἐπ' αὐτὸν εὗρε. οὐ γὰρ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφῃ. τὸ δὲ ἀπορεῖν φάσκειν εἴτε εἰσὶ θεοὶ, εἴτε καὶ εἰσὶ, δοκεῖ μοι Πρωταγόρας ἐκ τῆς Περσικῆς παιδεύσεως παρανομῆσαι. μάγοι γὰρ ἐπιθάζουσι μὲν, οἷς ἀφανῶς δρῶσι· τῷ δὲ ἐκ φανεροῦ δόξαν τοῦ θείου, καταλύουσιν, ὃ βουλόμενοι δοκεῖν ἐπ' αὐτῷ δύνασθαι. διὰ μὲν δὴ τοῦτο, πάσης γῆς τοῦ Ἀθηναίων ἠλάθη, ὡς μέν τινες, κριθείς· ὡς δὲ σύνοιδα δοκεῖ, ψήφου συνεχθείσης μὴ κριθέντι. νήσους δὲ ἐξ ἠπείρου ἀμείβων, καὶ τὰς Ἀθηναίων ξυήρης φυλακὴ λαθραίους, πάσας θαλάττας συνεσταλμένας, κατέδυ πλέων σὺν ἀκατίῳ μικρῷ. τὸ δὲ μεθοδεῦσαι διαλέγεσθαι, πρῶτος μὲν εὗρε· πρῶτος δὲ παρέδωκεν Ἕλλησι τοιοῦτον μεμηχανημένον. ἃ γὰρ σὺν δαπάνῃ ἀσπαζόμεθα, μᾶλλον ἀσπαζόμεθα τῶν τοιούτων. γοῦν τὸν Πρωταγόραν ὁ Πλάτων σεμνῶς μὲν ἐρμηνεύοντα, ὑπιάζοντα δὲ τῇ σεμνότητι, καί που καὶ μακρολογώτερον τοῦ συμμέτρου, τῷ ἰδέᾳ αὐτοῦ, μύθῳ μακρῷ ἐχαρακτήρισεν.

B familiaritatē cum Magis filio comparauit. Non enim Persarum Magi instituunt eos qui Persæ non sunt, nisi rex permiserit. Quòd autem dictitaret Protagoras se dubitare, siue Dei essent, siue non, mihi videtur ex Persica disciplina peruersè profanéque locutus. Magi enim numen celebrant, vbi occultè operantur: sed palàm numinis opinionem dissoluunt, cùm videri nolint ab eo quicquam pollere. Pro-

C pterea certè omni solo ab Athenien sibus expulsus; cùm iudicio, vt quidam volunt, condemnatus fuisset: vt verò aliis videtur, cùm sententia indicta causa, data esset. Ex Epiro in insulas transmissurus, cùm Athenien sium triremes toto mari dispersas caueret, subterfugiens parua cymba nauigauit. Primus de differendo mercedis causa cogitauit: ac proinde primus negocium nequaquam reprehensibile

D Græcis tradidit. Nam ea studia quæ sumptu comparamus, longè cupidius complectimur, quàm ea quæ gratis exequimur. Ceterū cùm Protagoram Plato nosceret grauiter enunciantem, sed in grauitate sua supinum, & quandoque plus æquo orationi indulgentem, eius dicendi genus longæ fabulæ imagine insigniuit.

PROTAGORAS.

Protagoras Abderites Democriti auditor, Sophista domi factus est: postquàm Xerxes in Græciam traiecit, cùm Persarum Magis versatus est. Pater ei Mæander fuit, qui diuitiis maioribus instructus, quàm plerique qui in Thracia degebant. Cùm Xerxem domo ac muneribus excepisset, eius beneficio

A

HIPPIAS.

Hippias Eléus Sophista, memoriæ vi etiam seneſcens adeò firma fuit, vt audita ſemel quinquaginta nomina, eodem modo quo audiuerat, omnino commemoraret. In diſputationes, Geometriam, Aſtronomiam, Muſicen & modulos introductiones parauit. De pictura & ſtatuaria arte diſputauit: atque hæc alibi. In Lacedæmone, ſtatus B ciuitatum, colonias, operáque diſcendo percurrit. quoniam Lacedæmonij, quòd rerum potiri vellent, tali genere gaudebant. Troicum etiam dialogum edidit, cuius hæc ſumma fuit: Neſtor in excidio Troiano, Neoptolemo Achillis filio ea præcipit, quæ exerceri opus eſt, vt vir bonus & fortis aliquis videatur. Cùm legatione, ſæpiùs quàm alij Græci, functus fuerit: nullibi tamen ſui gloriam, neque concionando, neque diſputando diminuit. Plurimùm pecuniarum collegit, & in paruarum magnarúmque ciuitatum tribubus inſcriptus eſt. reliquo omni tempore celebris ac probatus, varia benéque lucubrata oratione, Græciam in Olympicis demulſit. in expoſitionibus non iciunus, ſed nimis excultus ac ſuperuacaneus fuit, & naturæ atque ingenio indulgens: in paucis quædam poëtica vocabula affectabat. D

PRODICVS.

Tantùm ſapientiæ nomen Prodicus Chius adeptus eſt, vt Xenophõ, Grylli filius, in Bœotia carcere detentus, diſſerentè auſcultarit, corporis vade conſtituto. Cùm legatus eſſet Athenas, profectus in ſenatum,

ΙΠΠΙΑΣ.

Ἱππίας ὁ Σοφιστὴς ὁ Ἠλεῖος, τὸ μὲν μνημονικὸν, οὕτω τι καὶ γηρῶσκων ἔρρωτο, ὡς καὶ πεντήκοντα ὀνομάτων ἀκούσας ἅπαξ, ἀπομνημονεύειν αὐτὰ, καθ' ἣν ἤκουσε τάξιν. εἰσηγεῖτο δὲ εἰς τὰς διαλέξεις, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, μουσικὴν, ῥυθμούς. διελέγετο δὲ καὶ περὶ ζωγραφίας καὶ ἀγαλματοποιΐας. ταῦτα, ἑτέρωθι. ἐν Λακεδαίμονι δὲ, χρώμενος τῇ διηθ πόλεων, καὶ ἀποικίας, ἔργα, ἐπεὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ βούλεσθαι ἄρχειν, τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ ἔχαιρον. ἔστι δὲ αὐτῷ καὶ Τρωϊκὸς διάλογος, οὐ λόγος. ὁ Νέστωρ ἐν Τροίᾳ ἀδύσῃ, ὑποτιθεὶς Νεοπτολέμῳ, τὰ Ἀχιλλέα χρὴ ἐπιτηδεύοντ' ἄνδρ' ἀγαθὸν φαίνεσθαι. πλεῖστα δὲ Ἑλλήνων προσοφθέντας, οὐδαμοῦ κατέλυσε τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἀμνημονεύτων τε, καὶ διαλεγόμενος· ἀλλὰ χρήματα πλεῖστα ἐξέλεξε, καὶ φυλαῖς ἐνεγράφη πόλεων μικρῶν τε, καὶ μειζόνων· εὐδοκιμῶν δὲ, καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἔθελγε τὴν Ἑλλάδα ἐν Ὀλυμπίᾳ λόγοις ποικίλοις, καὶ πεφροντισμένοις εὖ. ἡρμήνευε δὲ καὶ ἐλλιπῶς, ἀλλὰ περιττῶς, καὶ κατὰ φύσιν, ἐς ὀλίγα καὶ καταφεύγων τῶν ἐπὶ ποιητικῆς ὀνομάτων.

ΠΡΟΔΙΚΟΣ.

Προδίκου δὲ τοῦ Κίου, ὄνομα τοσοῦτον ἐπὶ σοφίᾳ ἐκράτει, ὡς καὶ τὸν Γρύλλου Ξενοφῶντα ἐν βοιωτοῖς δεδέντα, ἀκροᾶσθαι διαλεγομένου, καθισάντα ἐπὶ τὴν τοῦ σώματος. πρεσβεύων δὲ ποτὲ Ἀθηναίοις, βληθεὶς ἐς τὸ βουλευτήριον,

ικανώτατος ἔδοξεν ἀνθρώπων, καί τοι δυσήκοον, καὶ βαρὺ φθεγγόμενος. ἀνίχνευε γὰρ τοὺς ὑπαρχίδας τῶν νέων, καὶ τοὺς ἐπὶ τῷ βαθέων, ὡς καὶ πρόξενοι κεκτῆσθαι ταύτης τῆς θήρας. χρημάτων τε γὰρ ἥττων ἐτύγχανε, καὶ ἡδοναῖς ἐδεδώκει. πλὴν δὲ Ἡρακλέους αἵρεσιν τῶν τε Προδίκου λόγων, οὗ καταρχὰς ἐπεμνήσθημεν, οὐδὲ Ξενοφῶν, ἀπιξιώσει μὴ οὐχὶ ἑρμηνεῦσαι. καὶ τί ἂν χαρακτηρίζοιμεν πλὴν τὸ Προδίκου γλῶττων, Ξενοφῶντος αὐτὰ ἱκανῶς ὑπογράφοντος;

A vir omnium exactissimus est habitus, licet dissonè & iniucundè loqueretur. Nobiles patricios à nouis, & qui obscuro genere nati erant, ita inuestigauit, vt hac venatione multa sit nactus hospitia. Nam pecuniis inferior fuit, atque has voluptatibus impendit. Herculis optionem vnam ex Prodici orationibus, cuius à principio fecimus mentionem, ne Xenophon quidem indiguam sensuit quàm interpretaretur. Verùm quid causæ est cur Prodici linguam accuratius designemus, cùm eam Xenophon ad vnguem descripserit?

ΠΩΛΟΣ.

Πῶλον (τὸν) Ἀκραγαντῖνον (ῶ), Γοργίας σοφιστὴν ἐξεμηλέτησε πολλῶν ὡς φασι χρημάτων. καὶ γὰρ δὴ καὶ τῶν πλουσιωτάτων ὁ Πῶλος. εἰσὶ γὰρ οἱ φασι καὶ τὰ ἴσα, καὶ τὰ ἀντίθετα, καὶ τὰ ὁμοιοτέλευτα Πῶλον εὑρηκέναι σοφόν· οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. τῇ γὰρ τοιᾷδε ἀγλαΐᾳ τοῦ λόγου, Πῶλος εὑρημένῃ κατεχρήσατο. ὅθεν ὁ Πλάτων διαπτύων αὐ (τὸν) ἐπὶ τῇ φιλοτιμίᾳ ταύτῃ, φησὶν, ὦ λῷστε Πῶλε, ἵνα σοι εἴπω σε καὶ σέ.

POLVS.

Polum Acragantinum Sophistam Gorgias non sine multa (vt aiunt) pecunia exercitauit: quando Polus fuit ipse ditissimus. Sunt qui dicant, hunc primùm paria membra, contraria, & similiter desinentia inuenisse: sed non rectè id asserunt, quia tali splendore orationis iam inuento abusus est. Quare Plato eum ob hanc ambitionem respuens, ô optime (inquit) Pole, vt secundum te, alloquar te.

ΘΡΑΣΥΜΑΧΟΣ.

Οἱ δὲ καὶ Θρασύμαχον (τὸν) Καρχηδόνιον (ῶ) σὺν σοφισταῖς γράφοντες, δοκοῦσί μοι παρακούειν Πλάτωνος, ταυτὸν εἰπόντος λέοντα ξυρεῖν, καὶ συκοφαντεῖν Θρασύμαχον (ῶ). * δικογραφίαν γὰρ αὐτῷ φερόντος ὅτι δή που ταῦτα, καὶ τὸ σὺν δικασταῖς συκοφαντοῦντα τρίβεσθαι.

* Ita. δικορραφίαν

THRASYMACHVS.

Thrasymachum Carthaginensem qui inter Sophistas recensent, Platonem mihi obaudire videntur: Qui idem esse dictitat, Leonem radere, & Thrasymachum calumniari. exprobrantis enim ipsi delatoriam artem hæc vtique sunt; & quòd in prætoriis calumniãdo quadruplatorem ageret.

ANTIPHON.

Ramnusium Antiphontem haud scio, an bonum an malum appellare oporteat. In his enim bonus dicendus est, quod exercitui sæpissimè præfuit, vicítque sæpissimè. Onerariis sexaginta nauibus Athenienſibus nauale auxit. In dicendo consulendóve accuratissimus hominum visus est. Propter hæc igitur mihi & cuiuis laudibus afficiendus est. Ideò verò malus iure censendus, quia Athenienſem Democratiam ipse dissoluit, & populum in seruitutem redegit. Lacedæmoniis obscurè à principio, postremò apertè fauit. Athenienſium igitur negociis tyrannorum populum inuexit. artem certè oratoriam, cùm non extaret, quidam Antiphonta inuenisse dicunt, plerique verò inuentam auxisse. Nonnulli per se doctum, pars à patre eruditum esse referunt. Patrem illi Sophilum fuisse memorant exercitationum rhetoricarum præceptorem. Hic cùm alios ex his qui in potestate erant, tum Cliniæ filium edocuit. Postquam summam persuadendi vim assecutus est Antiphon, & Nestor appellatus, quia de quauis re dicendo facilè suaderet. auscultationes νηπενθεῖς, quasi, amuleta luctus; professus est, quòd nullus dolor amantum foret ita grauis, quem non è mente exploderet. Antiphontem carpit Comœdia, quod vehemens esset ac subtilis in forensibus, orationéque aduersus æquum iustúmque compósitas, multis pecuniis venderet, iis maximè qui periclitabãtur. hoc autẽ quam vim habeat aperiã. In aliis profectò disciplinis & artib. præstãtes vulgus honore afficere solet: & è medicis admirãtur præ aliis, maximè præcellẽtes: in Musica & diuinandi arte peritiorẽ,

ΑΝΤΙΦΩΝ.

Ἀντιφῶντα ὁ τὸ Ῥαμνούσιον, καὶ οἱονεὶ εἴτε χρηστὸν δεῖ προσαγορεύειν, εἴτε φαῦλον. χρηστὸς μὲν γὰρ προσῆκεν, διὰ τὰ δὲ ἐστρατήγησε πλεῖστα· ἐνίκησε πλεῖστα. ἑξήκοντα τριήρεσι πεπληρωμέναις ηὔξησεν Ἀθηναίοις τὸ ναυτικόν. ἱκανώτατος αὐθρώπων ἔδοξεν εἶπεῖν τε, καὶ γνῶναι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα, ἐμοί τε ἐπαινετέος, καὶ ἑτέρῳ. κακὸς δ' ἂν εἰκότως διὰ τάδε. κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ἐδούλωσε τὴν Ἀθηναίων δῆμον. ἐλαχίστοις κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφανῶς, ὕστερον δ' ἐπιδήλως. τυράννων οὖν δῆμον ἐπαφῆκε τοῖς Ἀθηναίων πράγμασι. ῥητορικὴν τὴν Ἀντιφῶντα οἱ μέν, καὶ οὖσαν εὑρεῖν, οἱονεὶ εὑρημένην, αὐξῆσαι. γενέσθαι τε αὐτὸν οἱ μέν, αὐτομαθῶς σοφόν· οἱ δὲ, καὶ παρά. πατέρα δέ φασιν αὐτῷ σοφίλον διδάσκαλον ῥητορικῶν λόγων. ὡς ἄλλοις τε τῶν καὶ δυνάμει, καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε. πιθανώτατος δὲ ὁ Ἀντιφῶν γενόμενος, καὶ προσρηθεὶς Νέστωρ διὰ τὸ πρὸς παντὸς ἂν εἰπὼν πεῖσαι, νηπενθεῖς ἀκροάσεις ἐπήγαγεν, ὡς ἔδειν ὅτῳ ἀνιαρὸν ἐρεῶν ἄχος, ὃ μὴ ἐξέλοι τις γνώμης. καθάπτεται δ' ἡ κωμῳδία τοῦ Ἀντιφῶντος, ὡς δεινοῦ δικανικά, καὶ λόγοις καὶ τοῦ δικάζειν ξυγκειμένους ἀποδιδομένου πολλῶν χρημάτων, αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσι. τοῦτο δὲ ὁποίαν ἔχει φύσιν, ἐγὼ δηλώσω. αὐθαίρετοι καὶ μὴν τὰς ἄλλας ἐπιστήμας, καὶ τέχνας, πᾶσι σὺν σπουδῇ αὐτῆς προὔχοντας. καὶ θαυμάζοισι μὲν τοὺς ἰατρῶν σοφοὺς μᾶλλον ὁρᾶν ἔστιν, θαυμάζοισι δὲ καὶ τῇ μαντικῇ, καὶ μουσικῇ,

τ᾽ Θφώτφον πὼ αὐτὼ Ꞓ πρὶ τεκ- A eadémq; de iis qui in fabrilibus, ſor-
τονικῆς, καὶ πρὶ βαναύσων πδέμψοι didíſque artibus præſtant, ſuffragia
ψῆφον. ῥητορικὼ ὃ ἐπαγνοσι μὴ, dant. Artem verò oratoriam lau-
ὑποπθύοισι ὃ ὡς πανοῦργον, Ꞓ φιλο- dant quidem, ſed tamen ſuſpectam
χρήματον, κὴ κῦ τ᾽ δικαίυ ξυγκειμέ- habent, vt callidam, fraudulentam
νυ. γιγνώσκυσι δ᾽ οὕτω πρὶ τ᾽ τέχνης & auaram, & contra ius comparatam. Quare non ſolùm vulgus, ſed
οὐχ οἱ πολλοὶ μόνον, ἀλλὰ κὴ τῶν σοφυ- ſtudioſorũ eloquentiſſimi hoc mo-
δαίων οἱ ἐλλογιμώτατοι. καλοῦσι δ᾽ ουὓ do de arte cognoſcunt. Graues o-
ἄνυ ῥήτορας, σὺν ἱκανῶς μὴ συνιέν- ratores vocant, rectè ſentientes, re-
τας, ἱκανῶς δ᾽ ἑρμηνεύοντας· καὶ σύφη- ctéque animi ſenſa exponentes: ne-
μον ἐπωνυμίαν πδέμψοι τῷ πλεονεκ- que honeſtum cognomen quæſtui
τήματι. τύτυ ὃ φύσιν τοιαύτην ἔχον- B ponunt. Cùm huius rei hæc vis &
τος, καὶ ἀπεικὸς ἰῶ οἶμαι ψυέως Ꞓ τὸν natura ſit, non abſonum erat, vt
Αντιφῶντα κωμῳδίας λόγον, αὐτὰ puto, Antiphontem Comœdiæ lu-
μάλιστα κωμῳδύσης τὰ λόγυ ἄξια. dibrium fuiſſe, quæ ea vel maximè
ἀπέθανε μὴ ουὖ πρὶ Σικελίαν ὑπὸ reprehendit, quæ ſunt laude & cõ-
Διονισίυ τ᾽ τυράννυ· τὰς δ᾽ αἰτίας, ἐφ᾽ mendatione digna. Dionyſio igi-
ἃς ἀπέθανεν, Αντιφῶντι μᾶλλον, ἢ tur tyranno dominante, in Sicilia
Διονισίῳ* προσγράφομψ. διεφαύλι mortuus eſt: ſed cauſas ſuæ mor-
*χ. πρσ- κρ ἰπομψ. ζε γὰρ τὰς τῦ Διονισίυ τραγῳδίας, ἐφ᾽ tis Antiphonti magis quàm Dio-
αἷς ἐκεῖνος ἐφρόνῃ μεῖζον, ἢ ἐπὶ τῷ τυ- nyſio adſcribimus. Dionyſij nam-
ραννεῖν. σπυδάζοντος ὃ τ᾽ τυράννυ πρὶ que Tragœdias floccifecerat, ob
δύψυείας χαλκᾶ, κὴ ἐρομψύυ σὺν πα- quas magis ſuperbiebat, quàm ob
ρόντας τὶς ἢ πειρος, ἢ νῆσος τ᾽ ἄριστον χαλ- tyrannidem. Nam cùm de æris præ-
κὸν φύῃ, πριτυχὼν ὁ Αντιφῶν τῷ λό- ſtantia Dionyſius ſolicitus eſſet, C
γῳ, ἐγὼ ἄριστον, ἔφη, τὸν Αθήνησιν, οὗ præſentéſque interrogaret, Quæ
γεγόνασιν αἱ Αρμοδίυ, Ꞓ Αριστογείτονος continens vel inſula optimum æs
εἰκόνες. ἐπὶ μὲν δὴ τύτοις ἀπέθανεν, ferret: Antiphon qui fortè percon-
ὡς ὑφέρπων τ᾽ Διονύσιον, κὴ ζέπων ἐπ᾽ tanti adfuit, Ego (inquit) opti-
αὐτὸν τοὶς Σικελιώτας. ἤμυρτε δ᾽ ὁ Αν- mum apud Athenienſes eſſe ſcio,
τιφῶν, τοῦτον μὲν τυράννῳ τοσυ- ex quo Harmodij & Ariſtogitonis
τορῶν, ὑφ᾽ ᾧ ζῶν ἤρητο μᾶλλον, ἢ οἰ- ſtatuæ conflatæ ſunt. Hac igitur de
κοι δημοκρατεῖσθαι. ἔπειτα, Σικελιώτας cauſa cæſus eſt, quòd Dionyſium
μὲν ἐλυθέρων, Αθηναίοις ὃ δυλούμψος· occultè carperet, & Siculos in eum
Ꞓ μὴν κὶ τ᾽ τραγῳδίαν ποιεῖν ἀ- concitaret. Errauit Antiphon, pri-
πάσων τ᾽ Διονύσιον, ἀπῆγυ αὖ τ᾽ τ᾽ ῥᾳθυ- D mùm quòd tyrannum læſerit, ſub
μεῖν. αἱ γὰρ τοιαίδε σπυδαί, ῥᾴθυμοι· κὴ quo viuere magis optauerat, quàm
domi à populo gubernari. Deinde
quòd Siculos quidem in libertate
aſſereret, Athenienſes autem ſeruituti addiceret. iam verò à fingendis tragœdiis Dionyſium reuocando, ipſum quoque à deſidia reuocabat, quando ignaua ſolent eſſe ciuſmodi ſtudia: Tyranni verò ſub-

ditis remissi potiùs quàm intẽti sunt optandi. Nam si remiserint se, minus interficient, minus quoque perpetrabant, rapiéntque. Tyrannus tragœdiis incumbens medico comparatur, ægrotanti sibíque medenti. Fabulosa enim commenta & cantus lugubres, modulíque chororum; atque morum imitatio(quorum necesse est plura proba videri) tyrannos ab inclementia & violentia liberant, vt medicatæ potiones à morbis. Hæc autem non accusationem Antiphontis, sed erga omnes consilium esse putamus, ne tyrannos prouocent, néve sæuos mores ad iram concitent. Orationes eius in iudiciali genere, fuere plures, in quibus grauitas dignitásque, & quicquid ex arte prouenit, inest magis quàm insitum est. Sophistici autem sermones, cùm alij sunt; tum is maximè qui de concordia est, in quo sententiæ insignes, & Philosophiæ consentaneæ occurrunt: item præclara enunciatio, quæ poëticis verbis floridior facta est. ceterùm luculentiùs expressa, pratis expolitissimis per quàm similia sunt.

A οἱ τύραννοι ἧττον ἐπιθετώτεροι τοῖς ἀρχομένοις, δυσμενέστεροι μᾶλλον, ἢ ξωντεινόντες· εἰ γὰρ αὐτήσουσιν, ἧττον μὲν ἀποκτενοῦσιν, ἧττον δὲ δράσουσι δ' τε, καὶ ἁρπάσουσι. τύραννος δὲ τραγῳδίαις ἐπιπεσὼν, ἰατρῷ εἰκάθω, νοσοῦσι μὲν, ἑαυτὸν δὲ θεραπεύοντι. αἱ γὰρ μυθοποιΐαι, καὶ αἱ μονῳδίαι, καὶ οἱ ῥυθμοὶ τῶν χορῶν, καὶ ἡ τῶν ἠθῶν μίμησις, ὧν ἀνάγκη πλείω χρῆσθαι φαίνεσθαι, μεταβάλλει τοὺς τυ-
B ράννους τὸ ἀνθρωπικόν, καὶ σωφρονεῖ, καθάπερ αἱ φαρμακοποσίαι τὸ νόσου. ταῦτα μὴ κατηγορίαν Ἀντιφῶντος, ἀλλὰ ξυμβουλίαν ἐς πάντας ἡγώμεθα τοῦ μὴ* ἐκκαλεῖσθαι τοὺς τυραννίδας, μηδὲ ἐς ὀργὴν ἄγειν ἤθη ὠμά. λόγοι δὲ αὐτοῦ δικανικοὶ μέν, πλείους· ἐν οἷς ἡ διάνοια, καὶ πᾶν τὸ αὐτῆς τέχνης, ἔγκειται μᾶλλον, ἢ σύγκειται. Σοφιστικοὶ δὲ, καὶ ἕτεροι μέν· Σοφιστικώτερος δ' ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας, ἐν ᾧ γνωμολογίαι τε λαμπραὶ, καὶ φιλόσοφοι· σεμνή τε ἀπαγγελία, καὶ ἐπιτεθραυσμένη ποιητικοῖς ὀνόμασι, καὶ τὰ ἀποτόμως ἑρμηνεύόμενα, σφόδρα πλησία τῶν πεδίων τοῖς λείοις.

*Vide supra ad cap. 1. not. 1.

CRITIAS.

Critias Sophista, etsi populum destruxerit Athenienscm, minimè tamen ob id malus habendus est (nam populus vtique à se ipso attritus fuisset, cùm vsque adeò superbia elatus esset, vt nullis ex lege imperantibus obtemperaret.) sed cùm ille apertè Lacedæmoniis faueret, proderet sacra, per Lysandrum mœnia destrueret; quósq; Athenienses expulerat, quominus in vlla Græciæ parte consisterent, prohiberet, Laconicum edicens bellum omnibus imminere, & si quis exu-

ΚΡΙΤΙΑΣ.

C Κριτίας δὲ ὁ Σοφιστὴς, εἰ μὲν κατέλυσε τὸν Ἀθηναίων δῆμον, οὔπω κακός. καταλυθεὶς γὰρ αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ δῆμος, οὕτω πιέπιρμενος, ὡς μηδὲ τοῖς νόμοις ἀρχόντων ἀκροᾶσθαι. ἀλλ' ἐπεὶ λακωνίσας μὲν ἐλακώνισε, προύδιδε δὲ τὰ ἱερὰ, καθῃρεῖ δὲ διὰ Λυσάνδρου τὰ τείχη, οὓς δ' ἤλασε τῶν Ἀθηναίων, τούτοις ἦναί ποι τῆς Ἑλλάδος ἀφῃρεῖτο, πόλεμον Λακωνικὸν εἰπὼν ἐς πάντας, εἴ τις τῶν

Ἀθηναῖον φόνον τε δέξαιτο, ὡμότη-
τι, καὶ μιαιφονίᾳ τοὺς τριάκοντα ὑ-
περβάλλοι, βουλεύματός τε ἀτόπου
τοῖς Λακεδαιμονίοις ξυνελάμβανεν,
ὡς μηλόβοτος ἡ Ἀττικὴ ἀποφανθείη, τὴν
αὐθρώπων ἀγέλης ἐκκενωθεῖσα· καὶ
κάκιστος ἀνθρώπων ἐμοί γε φαίνεται
ξυμπάντων, ὧν ἴσμεν κακίᾳ ὄνομα. εἰ
μὲν ἀπαίδευτος ὢν, ἐς τάδε ὑπῆχθη,
ἔρρωτο ἂν ὁ λόγος τοῖς Φάσκουσιν ὑπὸ
Θετταλίας, καὶ τῆς ἐκείνῃ ὁμιλίας πα-
ρεφθορέναι αὐτόν. τὰ μὲν γὰρ ἀπαί-
δευτα ἤθη, οὐ πάνυ πάντως ἐς
βίου αἵρεσιν. ἐπεὶ ὃ δρίσασθαι μὲν ἐμοὶ πε-
παιδευμένος, γνώμας ὀλίγας ἐρ-
μηνεύων, ἐς Δρωπίδην τε ἀναφέρων,
ὃς μετὰ Σόλωνα Ἀθηναίων ἦρξεν, οὐκ
ἂν διαφύγοι πρὸς τοῖς πολλοῖς αἰ-
πόν· τὸ μὴ οὐ κακίᾳ φύσεως ἁμαρ-
τεῖν ταῦτα. καὶ γὰρ ἂν κἀκεῖνο ἄτοπον,
Σωκράτει μὲν τῷ Σωφρονίσκου μὴ
ὁμοιωθῆναι αὐτὸν, ᾧ σοφιλοσόφη-
σε, πλεῖστα δὴ σοφώτατά τε, καὶ δικαιο-
τάτῳ τῶν ἐφ' ἑαυτῷ δόξαντι, Θετταλοῖς
δὲ ὁμοιωθῆναι, πρὸς οἷς ἀγερωχίαν, καὶ
ἀκρασίαν, καὶ τυραννικὰ ἐν οἴνῳ ἀσυδα-
σίαν. ἀλλ' ὅμως, οὐδὲ Θετταλοὶ σοφίας
ἠμέλουν, ἀλλ' ἐζηλοῦτο ἐν Θετταλίᾳ
μικραὶ, καὶ μείζους πόλεις, ἐς Γοργίαν
ὁρῶσαι τὸν Λεοντῖνον. μετέβαλε δὲ καὶ ἐς
τὸν Κριτίαν, εἴπνα τῆς ἑαυτοῦ σοφίας
ἐπίδειξιν ὁ Κριτίας πρὸς αὐτοὺς ἐποιεῖ-
το. ὁ δὲ, ἠμέλει μὲν τούτου, βαρυτέρας
δὲ αὐτοῖς ἐποιεῖτο τὰς ὀλιγαρχίας,
διαλεγόμενος τοῖς ἐκεῖ δυνατοῖς, καὶ κα-
θαπτόμενος μὲν δημοκρατίας ἁπάσης,
διαβάλλων δὲ Ἀθηναίους, ὡς πλεῖστα

A lantem Athenienſem exciperet, truculentia & cædibus triginta tyrannos ſuperaret, iudicetur. Deteſtabile conſilium cum Lacedæmoniis iniuerat, vt Attica pecorum nutrix efficeretur, virorum armentis ſpoliata: his de cauſis mihi omnium hominum peſſimus fuiſſe videtur, qui ob ſcelera fuerunt famoſi. quòd ſi indoctus, ad hæc inductus fuiſſet, valuiſſet eorum ratio, qui dictabant à Theſſalia, & conuerſatione quam in ea regione habuit, depra-
B uatum fuiſſe: nam mores imperiti, faciles omninò ſunt ad quamlibet vitæ optionem. ſed cum optimis diſciplinis imbutus fuiſſet; ſententias plurimas exponeret, & ad Dropidem genus referret, qui poſt Solonem Athenienſibus præfuit, haudquaquam apud multos eo crimine purgaretur, quòd ingenij malignitate in his erraſſet. Illud quoque abſurdum, eum Socratem Soproniſci filium, quo cùm vnà philoſophatus erat, non fuiſſe imita-
C tum, qui in pleriſque ſapientiſſimus, iuſtiſſimúſq; omnium ſui temporis habitus fuerat; ac potius Theſſalorum ſimilem ſe præſtitiſſe: apud quos faſtus, intemperantia & tyrannica acta inter pocula exercentur. Verumtamen Theſſali ne ſapientiæ quidem ſtudium negligebant, ſed paruæ maximæque Theſſaliæ ciuitates Gorgiam Leontinum ſuſpiciẽtes, Gorgiacũ dicendi genus
D ſectabantur. ad Critiam itaque imitandũ animum appuliſſent: ſi quod ingenij ſui ſpecimen apud eos Critias quandoque edidiſſet: is autem hoc negligebat, & grauiores illis paucorum dominatus efficiebat. Cùm apud eius prouinciæ optimates diſputaret, omnémque popularem potentiam carperet, Athenienſes verò perſtringens, quòd præ

ceteris errarent maximè. Itaq; hæc consideranti Critias Thessalos potius deprauasset, quàm Thessali Critiam. Mortuus est igitur sub Thrasybulo, qui populum ab exilio reuocarat. Nonnullis vtique vir probus in morte fuisse videtur, quia tyrannidis secum sepultæ decore exornatus est. At mihi contrà, nemo pulchrè mori sub his visus est, cum quibus non rectè versatus fuerit. Quas ob res viri sapientia & consilia minus Græcis studio fuisse mihi videntur. Nam si moribus oratio non consentiat, lingua certè videbimur aliena loqui, quemadmodum tibiæ. Genus verò orationis Critiæ fuit sententiarum grauitate & iudicio ornatum. Idem in graui dicendi genere exercitatissimus fuit: quam quidem grauitatem non dithyrambis intonabat, neque ad poëtica verba confugiebat, sed vocabulis maximè propriis concinnabat, & vt natura postulabat. Video namque hominem decenti breuitate loquentem, & in defensione alios subtiliter carpentem. Item neq; malè, neque immoderatè Attica lingua differentem. In Attica enim barbarum est, insolentem & multum esse. Sicut enim radiorum fulgores: ita Attica verba in oratione relucent. Critiæ quoq; decor est, scopis dissolutis vni loco inhærere. Item præter vulgi morem enthymema disponere, mirabilitérque enunciare, Critiæ certamen est. Orationis spiritus sæpè defectior: veruntamen Zephyri aura læuior & suauior.

A ἀνθρώπων ἁμαρτάνοντας. ὥς τε ἐνθυμουμένῳ ταῦτα, Κριτίας δὴ εἴη Θεσσαλοῖς διεφθορὼς μᾶλλον, ἢ Κριτίᾳ Θεσσαλοί. ἀπέθανε μὲν ἔν γε τῷ ἀμφὶ Θρασύβουλον, οἱ κατῆγον ἀπὸ φυγῆς τὸν δῆμον. δοκεῖ δ' ἐνίοις ἀνὴρ ἀγαθὸς γενέσθαι πρὸ τοῦ τελευτᾶν, ὅπου ἐν ταφίῳ τῇ τυραννίδι ἐχρήσατο. ἐμοὶ δ' οὐδαμοῦ φάνοιτο μηδένα ἀνθρώπων καλῶς ἀποθανεῖν, ὑπὲρ ὧν καὶ ὀρθῶς εἴλε-
B το. διὰ ἃ μοι δοκεῖ, καὶ ἡ σοφία τοῦ ἀνδρὸς ἐς τὰ φρονήματα, ἧττον ἂν δόξαι παρηκέναι τοῖς Ἕλλησιν. εἰ γὰρ μὴ ὁμολογήσει ὁ λόγος τῷ ἤθει, ἀλλοτρίᾳ γλώττῃ δόξομεν φθέγγεσθαι, ὥσπερ οἱ αὐλοί. τὸ δ' ἰδέαν τοῦ λόγου, δογματίας ὁ Κριτίας, καὶ πολυγνώμων, συμπλέξαι τε ἱκανώτατος, καὶ τῷ διθυραμβώδη συμπλοκὴν, οὐδὲ καταφθάσαν ἐς τὰ καὶ ποιητικὴν ὀνόματα, ἀλλὰ καὶ τῶν κυριωτάτων συν-
C θείμενον, καὶ κατὰ φύσιν ἔχοντα, ὅσῳ τε ἄνδρα σοφὸν βραχυλογώτατα ἱκανῶς, καὶ δεινῶς, καταπλόμενον ἀπολογίας, ἢ δεῖ ἀδικίζοντά τε καὶ ἀκρατῶς, οὐδὲ σαφῶς. τὸ δὲ ἀπειροκάλον ἐν τῷ Ἀττικίζειν, βάρβαρον. ἀλλ' ὥσπερ ἀκτῖνων αὐγαὶ, τὰ Ἀττικὰ ὀνόματα διαφαίνει τοῦ λόγου· καὶ τὸ ἀσυνδέτως ἐπιχωριάσαι προσβαλεῖν, Κριτίᾳ ὥρα. καὶ τὸ παραδόξως
D μὲν συνθεῖναι, παραδόξως δὲ ἀπαγγεῖλαι, Κριτίᾳ ἀγών. τὸ δὲ τοῦ λόγου πνεῦμα, ἐλλιπέστερον μὲν, ἡδὺ δὲ, καὶ λεῖον, ὥσπερ καὶ τοῦ Ζεφύρου αὔρα.

ISOCRATES.

Siren quæ Isocratis rhetoris* sepulchro, cantantis speciem præse-

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

Ἡ δὲ Σφὴν ἡ ἀφεστηκυῖα τῷ Ἰσοκράτους τοῦ σοφιστοῦ* σώματι, ἐφέστηκε δὲ οἷς κ. σώματι

*al. ori

ἀδύσα, πειθὼ κατηγορεῖ δ' ἀνδρος, ἣν
συνεβάλετο, ῥητορικοῖς νόμοις, καὶ θέσει,
σχῆσα, καὶ ἀνθέσει, καὶ ὁμοιοτέλευτα,
ἐχ εὑρὸν πρῶτος, ἀλλ' εὐρημένοις εὖ
χρησάμενος. ἐπεμελήθη δὲ καὶ συνθήκης,
καὶ ῥυθμοῦ, καὶ συνθήκης, καὶ κρότου. ταυτὶ
δὲ ἡτοίμασέ που καὶ τῷ Δημοσθένους
γλώττῃ. Δημοσθένης γὰρ μαθητὴς μὲν
Ισαίου, ζηλωτὴς δὲ Ισοκράτους γεγόμε-
νος, ὑπερεβάλετο αὐτὸν θυμῷ, καὶ ἁρ-
μονίᾳ, καὶ συνθήκῃ, καὶ ταχυτῆτι λόγου
τε, καὶ ἐννοίας. σεμνότης δὲ ἡ μὲν Δημο-
σθένους, ἐπεσταλμένη μᾶλλον, ἡ δὲ Ι-
σοκράτους, ἁβροτέρα τε, καὶ ἡδίων. φρά-
σμα δὲ ποιούμεθα τὸ μὲν Δημοσθένους
* σεμνότητος, πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀν-
θρώποις ὅτι τοῦ βίου, θανάτου, κἂν εὐ οἰ-
κήσῃ τὸν αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. δεῖ δὲ
τοῦ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐχφρεῖν μὲν ἅπα
σιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς, τοῦ ἀγαθὴν προβαλ-
λομένους ἐλπίδα, φέρειν δ', ὅ, τι ἂν ὁ θεὸς
διδῷ, γενναίως. ἡ δ', Ισοκράτους σεμνό-
της, ὧδε κεκόσμηται. τοῦ γὰρ γῆς ἁπάσης τὸ
ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης δίχα τετμη-
μένης, καὶ τῆς μὲν, Ασίας, τὸ δ', Εὐρώπης
καλουμένης, τῷ ἡμίσεαν ἐπὶ τοῖς συν-
θήκαις εἰληφέναι, ὥσπερ πρὸς τὸν Δία
τῷ χώραν νεμόμενος. τὰ μὲν οὖν πο-
λιτικὰ, ὥκνει. καὶ ἀπεφοίτα τοῖς ἐκκλη-
σιῶν διά τε τὸ ἐλλιπὲς τοῦ φθέγματος,
διά τε τὸν Αθηναίοις φθόνον, ἀντιπολι-
τευόμενον * αὐτοῖς μάλιστα τοῖς σοφω-
τέρου τι ἑτέρου ἀγορεύουσιν. ὅμως δ' οὐκ
ἀπεσοβεῖτο τοῦ κοινοῦ. τὸν τε γὰρ Φί-
λιππον, ἐν οἷς πρὸς αὐτὸν ἔγραφεν,
Αθηναίοις δή που διωρθοῦτο. καὶ οἷς περὶ
τῆς εἰρήνης συνέγραφεν, ἀνεσκευάζε

A ferens, insistit, argumento est quantam vim ad persuadendum ille vir oratoriis legibus & institutis adiecerit, videlicet comparia, contraposita, & similiter finita: quæ non ipse primus inuenit, sed inuentis bene vsus est. Curam etiam habuit comprehensionis & numerorum, & compositionis, & soni grandioris: quæ res Demosthenis etiam linguam expoliuerunt. Nam Demosthenes Isæi quidem discipulus fuit: sed admirator Isocratis, quem numeris & impetu & comprehensione & celeritate verborum ac sententiarum superauit. Demosthenis quidem maiestas est densior & concitatior, Isocratis verò delicatior & suauior. Sed exemplum proferamus Demosthenicæ maiestatis. Omnium hominum vita morte finitur, etiamsi quis in corte conclusum tueri se studeat. Fortibus autem viris res honestæ præclaræque omnes semper aggrediendæ sunt, spe bona fretis: & quicquid Dei voluntate contigerit, infractis animis perferendum. Isocratis verò maiestas sic ornata est. Quum enim vniuersa terra, quæ circumflexu cœli continetur, in duas sit diuisa partes: quarum altera dicitur Asia, altera Europa: mediam fœdere accepit, perinde ac si cum Ioue partiretur imperium. Rempublicam non ausus fuit capessere, aut se ingerere concionibus: tùm quia voce destituebatur, tum inuidiæ metu, quæ Athenis maximè illis aduersabatur qui sapientius aliquid reliquis dicerent. Neque tamen nullum habuit reipublicæ studium. nam & Philippum oratione ad eum scripta reconciliauit Athenienſibus: & in ea quæ de pace agit, Athenienſes è mari,

B C D

* σεμνότητος,
* αὐτοῖς

quòd malè in eo audirent, quasi retraxit: & oratio panegyrica (quam Olympiæ recitauit, Græcis ſuadens vt domeſticis diſſidiis omiſſis, expeditionem aduerſus Aſiam ſuſciperent) quanquam elegantia ceteris omnibus antecelluit, non defuere tamẽ qui criminarentur, eum Gorgiæ in eodem argumenti genere lucubrationes compilaſſe. Inter Iſocratis autem orationes principatum tenent, Archidamus & Amartyros. Nam in priore ſtudet excitare Lacedæmoniorum animos, & poſt Leuctricam cladem erigere: nec ibi verba tantùm exquiſita ſunt, ſed & compoſitio ſplendida: & tota oratio ad victoriam comparata eſt: adeò vt etiam illius fabuloſa pars de Hercule & bobus, nec inconſideratè inſerta, & ita ſit expoſita, vt quandam præ ſe ferat veri ſimilitudinem. Amartyros autem robur oſtentat numeris caſtigatum. Nam ſententia conſerta ſententiæ, in parium membrorum periodos deſinit. Auditores eius multi fuere, ſed præſtantiſſimus Hyperides orator. Nam Theopompum Chium, & Cumanum Ephorum, equidem neque reprehenderim, neque admirari velim. Qui verò putant Iſocratem perſtringi in comœdiis, vt tibiarum fabrum, falluntur. Nam pater ei Theodorus fuit, quem fabrum tibiarum Athenis appellabant. Ipſe verò neque tibias norat, neque aliud quicquam opificij ſordidi. Nec enim Olympiæ ſtatuam conſecutus eſſet, ſi vllas viles operas feciſſet. Obiit Athenis, ferè centenarius: habendus in eorum numero qui in bello oppetierunt. Nam audita clade quam Athenienſes ad Chæronéam acceperant, ita vicem affli-

A τοῦ Ἀθηναίοις ἐπὶ τῆς θαλάττης, ὡς κακῶς ἐν αὐτῇ ἀκούοντας. ὁ πανηγυρικὸς δ' αὐτῷ λόγος, ὃν διῆλθεν Ὀλυμπάσιν, πεὶ Ἑλλάδα πείθων ἐπὶ πεὶ Ἀσίαν στρατεύειν, παντάπασιν ἦν οἰκοι ἐγκλημάτων. ἔστι μὲν οὖν, εἰ μὴ κάλλιστος λόγων, ἀλλὰ ὅμως ἐπιδέδωκεν, ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ ἀσυνδέτων, ἐς πεὶ αὐτὰ ὑπόθεσιν σωτεθείς. ἄρξασα δ' ἦν Ἰσοκράτους φρονπομάτων, ὅ, τε Ἀρχίδαμος ξύγκειται, καὶ ὁ Ἀμάρτυρος.

B τῷ μὲν γὰρ διήκει φρόνημα Λακεδαιμονίοις, ἦν Λευκτρικῶν ἀναφέρον, καὶ ἀκριβῆ μόνον τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ καὶ ἡ ξυνθήκη λαμπρά. ἀγωνίος δὲ ὁ λόγος, ὡς καὶ τὸ μυθῶδες * αὐτῷ μέρος τὸ περὶ τὸν Ἡρακλέα, καὶ ταὶς βουῖ συνεπιστροφὴν ἡρμοσθαι. ὁ δὲ Ἀμάρτυρος, ἰσχνὸν ἐνδείκνυται κεκολασμένον ἐς ῥυθμούς. νόημα γὰρ ἐν νοήματος ἐς περιόδους ἰσοκώλους λήγοντα. ἀκροαταὶ δ' ἦν τούτου ἀνδρὸς, πολλοὶ μὲν, ἐλλογιμώτατος δ' ὑπῆρξεν ὁ ῥήτωρ. Θεόπομπον γὰρ τὸν ἐκ Χίου, καὶ τὸν Κυμαῖον Ἔφορον, οὔτ' ἂν διαβάλοιμι, οὔτ' ἂν θαυμάσαιμι. οἱ δὲ ἠμαρτήκασι περὶ κωμῳδίαν καθάπερ τὸν Ἰσοκράτους ὡς αὐλοποιοῦ, ἁμαρτάνουσι. πατὴρ μὲν γὰρ αὐτῷ Θεόδωρος ἦν, ὃν ἐκάλουν αὐλοποιὸν Ἀθηναῖοι. αὐτὸς δ' οὔτε αὐλοὺς ἐξήργασται, οὔτε ἄλλο τι τῶν περὶ βαναύσους. οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ εἰκόνος ἔτυχεν, εἴ τι τῶν ἀτελῶν εἰργάζετο. ἀπέθανε μὲν ἐν Ἀθηναίοις ἀμφὶ τὰ ἑκατὸν ἔτη. εἶτα δὲ αὐτὸν ἠγώνιθα τῷ περὶ πολέμῳ ἀποθανόντων ἐπὶ μετὰ τὴν Χαιρώνειαν ἐτελεύτα, μὴ κατ-

* θυμῶδες

πρήσας τὴν ἀκρόασιν τῶν Ἀθηναίων παίσματος.

A ctæ patriæ doluit, vt præ animi ægritudine moreretur.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ.

Περὶ δὲ Αἰσχίνου τοῦ Ἀτρομήτου, ὃν φαμὲν τῆς δευτέρας σοφιστικῆς ἄρξαι, πάνυ χρὴ ἐπισκέψασθαι. ἡ Ἀθήνησι δημαγωγία, διέσπαται πᾶσα· καὶ οἱ μὲν, βασιλεῖ ἐπιήδροι ἦσαν. οἱ δὲ, Μακεδόσιν. ἐφέροντο δὲ ἀργὰ τὴν τροφὴν τὴν μὲν βασιλεῖ χαριζομένων, ὁ παιανιεὺς Δημοσθένης. τῶν δὲ ἐς Φίλιππον ὁρώντων, ὁ κοθωκίδης Αἰσχίνης. καὶ χρήματα παρὰ ἀμφοῖν ἐφοίτα σφίσι. βασιλέως μὲν ἀχολοῦντος δι' Ἀθηναίων Φίλιππον, τὸ μὴ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐλάσαι, Φιλίππου δὲ πειρωμένου παραλύειν τὴν Ἀθηναίων ἰσχύν, ὡς ἐμπόδισμα τῆς διαβάσεως, διαφορὰς δὲ ἦρξεν Αἰσχίνῃ, καὶ Δημοσθένει. καὶ αὐτὸ μὲν τὸ, ἄλλον ἄλλῳ βασιλεῖ πολιτεύειν. ὡς δὲ ἐμοὶ φαίνεται. τὸ σύμπαν ἔχειν τῶν ἠθῶν. ἐξ ἠθῶν γὰρ ἀλλήλοις ἀπέχθειαν, φύεται μῖσος αἰπὰν καὶ ἔχον. αἰτιῶμαι δ' ἔτι καὶ διὰ τάδε. ὁ μὲν Αἰσχίνης, φιλοπότης ἐδόκει, καὶ ἡδὺς, καὶ ἀνειμένος, καὶ πᾶν τὸ ἐπίχαρι ἐκ Διονύσου ἠρηκώς. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῖς βαρυσόμοις ὑποκριταῖς τε ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπεδραμάθησεν. ὁ δ' αὖ, νενηφώς τε ἐφαίνετο, καὶ βαρὺς τὸν ὀφρῦν, καὶ ὕδωρ πίνων, ὅθεν ἐν δυσκόλοις τε, καὶ δυσχέρεσι ἐγράφετο. καὶ πολλῷ πλέον, ἐπεὶ πρεσβεύοντε ξὺν ἑτέροις παρὰ Φίλιππον, καὶ ὁμοδιαίτω ὄντε, ὁ μὲν, διακεχυμένος τε, καὶ ἡδὺς ἐφαίνετο τοῖς συμπρεσβεύουσιν· ὁ δὲ, κατεσκληκώς τε, καὶ ἀεὶ σπουδάζων.

ÆSCHINES.

De Æschine Atrometi filio, quem Sophisticæ artis, quæ secunda fuit, principem diximus, hæc considerare opus est. Athenienſium respublica duplici factione laborauit. Nam alij Persarum regi fauebant, & Macedonibus alteri. vnam in B primis Pæanienſis Demosthenes fouebat, ex his qui regi gratificari studebant. Ex his qui Philippum respiciebant, Æschines Cothocides erat. pecunia his ab vtroque mittebatur. Rex per Athenienſes Philippum exercebat, ne in Asiam traiiceret. Contrà, Philippus Athenienſium vires, tanquam traiectionis impedimentum, soluere conabatur. dissenſionis porrò inter C Æschinem & Demosthenem hoc initium fuit; quòd alter alteri regi negociaretur. Hoc verò ex morum repugnantia, meo iudicio, prouenerat. Ex contrariis namque inter se moribus odium oritur, quod nullam quidem causam habet. Propter hæc igitur inuicem dissidebant. Æschines enim potator iucundus & solutus videbatur, & omnes lepores è Dionyso sectatus. Nam apud grauiter suspirantes histriones adolescentiæ tempore tragicè declamauerat. Contrà, hic sobrius videbatur, & supercilio grauis, aquámque bibebat. Quare inter difficiles, tristes & morosos, adscriptus est. ac multò magis post- D quam ad Philippum vterque cum aliis legatus & contubernalis fuit missus: ille quidem collegis diffusus videbatur, & iucundus: hic autem asper & studiis semper intentus.

oratio

oratio de Amphipoli Philippi discordiam eis intendit. quando Demosthenes è sermone excidit. Æschines ne ex eorum quidé numero fuit, qui clypeum abiecerunt, sed considerans quòd gestum est in Tamynis, quo Athenienses Bœotos superarant, strenuitatis ergo publicè coronatus est: cùm præter alia in victoriæ nunciis referendis mira celeritate vsus esset. Iam verò cùm Demosthenes eum calumniaretur, tanquam Phocicæ cladis autorem, Athenienses crimen non agnouerunt: sed super condemnato Antiphonte reus est peractus: at iudices ex Ariopago eripuerunt eum, cùm quòd non ipsis de sacerdote in Delo consentiret: Pylagorásque promulgatus nequaquam ad multos perfugit, quòd ipse in Elatia Philippum non præfecisset speciosis verbis & commentis, Pylæa conturbata. Athenis autem subduxit se, nullo imperio fugere adactus Æschines, sed ignominia ductus, qua suffragiis cadens Demostheni Ctesiphontíque succubuerat. Primò impetu ad Alexandrum peregrinari proposuerat, Babylonem ac Susas ire cogitantem. Cùm Ephesum appulisset, & Alexandri mortem accepisset, negociis Asiæ interceptis Rhodi substitit: quia insula erat ad vacandum studiis aptissima, itaque Sophistarum scholam ibi celebrauit, vitámque egit, ocio & Musis sacrificans: & Attica Doricis moribus immiscens. Cùm orationem extemporaneam diuina quadam facultate & copia disposuisset, primus hanc laudem tulit.

A ἐπέτεινε δ' αὐτοῖς τὴν διαφοράν, ὁ ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπὶ τῷ Φιλίππου λόγος· ὅτε δὴ ἐξέπεσε μὲν τοῦ λόγου ὁ Δημοσθένης· ὁ δ' Αἰσχίνης, οὐδὲ τῶν ἀποβεβληκότων ποτὲ ἀσπίδα. ἀλλ' εὐθυμούμενος τὸ ἐν Ταμυναις ἔργον, ἐν ᾧ Βοιωτοὺς ἐνίκων Ἀθηναῖοι, ἀριστεῖα τούτου δημοσίᾳ ἐστεφανοῦτο, ταῦτ' ἄλλα, καὶ χρησάμενος ἀμηχάνῳ παῤῥησίᾳ, ἐπὶ τὰ εὐαγγέλια τῆς νίκης. διαβάλλοντος δὲ αὐτὸν Δημοσθένους ὡς αἴτιον τοῦ Φωκικοῦ πάθους, ἀπέγνωσαν Ἀθηναῖοι τὴν αἰτίαν. ἐπὶ δὲ τῷ καταψηφισθέντι Ἀντιφῶντι, ἤλω κεκριμένος· καὶ ἀφείλοντο αὐτὸν οἱ ἐξ Ἀρείου πάγου, τὸ μὴ σωφρονεῖν σφίσιν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ. καὶ μὲν καὶ Πυλαγόρας ἀνακριθεὶς, οὔπω πρὸ τοῖς πολλοῖς διαπέφευγε, τὸ μὴ καὶ αὐτὸς Ἐλατείᾳ ὑπισχνῆσθαι τὸν Φίλιππον, τὴν Πυλαίαν συνταράξας ὑπροσώποις λόγοις, καὶ μύθοις. Ἀθηνῶν δ' ὑπεξῆλθεν, οὐχὶ φυγὴν προσαχθεὶς, ἀλλ' ἀτιμίᾳ ἐζεσάμενος, ἣ ὑπῆγε τὸν τοῦ Δημοσθένους, καὶ Κτησιφῶντος, ἐκπεσὼν τοῦ ψήφου. ἡ μὲν δὴ ὁρμὴ τῆς ἀποδημίας αὐτῷ, πρὸς Ἀλέξανδρον ἦν, ὡς αὐτίκα ἥξοντα ἐς Βαβυλῶνά τε, καὶ Σοῦσα. καθορμισθεὶς δ' ἐς* αὐτὸν τὸν Ἔφεσον, καὶ τὸν μὲν, τεθνηκότα ἀκούων, τὰ δὲ τῆς Ἀσίας αὐτῷ ξυγκεκλεισμένα πράγματα, Ῥόδου εἶχε. ἡ δὲ νῆσος ἀγαθὴ σύμμουσος οὖσα, καὶ εὐφυῶν φροντιστήριον ἀποφαίνουσα τὴν Ῥόδον αὐτὸν διηνύετο, δύων ἡσυχίᾳ, καὶ μούσαις, καὶ δωρείοις ἤθεσιν ἐγκαταμιγνὺς Ἀττικά. τὸν δὲ αὐτοσχέδιον λόγον ξὺν εὐροίᾳ, καὶ θείως διαπέμπων, τὸν ἔπαινον τοῦτον πρῶτον ἐνέγκατο.

C

D

* αὐ- κ. τὴν Ε.

τὸ γὰρ θείως λέγειν, οὔπω μὴν ἐπεχω-
ρίασε σοφιστῶν ἀκουσδαῖς, ἀπ' Αἰσχί-
νου δ' ἤρξατο, θεοφορήτῳ ὁρμῇ ἀπο-
χρεδιάζοντος ὥσπερ ἐκ θεοῦ χρησμοὺς
ἀναπνέοντες, ἀκροατὴς ἦ Πλάτωνός
τε, καὶ Ἰσοκράτους γνώμενος, πολλὰ καὶ
αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἠγάγετο. σα-
φηνείας τε γὰρ φῶς ἐν τῷ λόγῳ, καὶ
ἁβρὰ σεμνολογία, καὶ τὸ ἐπίχαρι σὺν
δυνότητι. καὶ κατάστασις ἡ ἰδέα τοῦ λόγου,
κρείττων ἢ μιμήσει ὑπαχθῆναι. λόγοι
δ' Αἰσχίνου κατ' ἐνίους μὲν, καὶ τέταρτός
τις Δηλιακὸς, καταψευδόμενος τῆς
ἐκείνου γλώττης. οὐ γὰρ ἄν ποτε τοῦτ'
ἐμὲ φαίη τις Ἀμφισσαν λόγοις, ὑφ'
ὧν ἡ Κιρραία χώρα κατηισχύνθη, δύ-
σχημοσύνας τε, καὶ ξυὼ ὥρας διέδετο,
καὶ βυλεύων Ἀθηναίοις, ὡς φησι
Δημοσθένης. ἐπὶ δὲ τοῦτ' Δηλιακοὺς, ἐν
οἷς θεολογία τε, καὶ θεογονία, καὶ ἀρχαιο-
λογία, φαύλως οὕτως ὥρμησε. καὶ ταῦ-
τα πρὸς ἀγωνιζόμενος Ἀθηναίων, οὐ
μικρὸν ἡγουμένων τὸ μὴ ἐκπεσεῖν τοῦ ἐν
Δήλῳ ἱεροῦ. τρισὶ δὲ λόγοις πρὸς ἅπαν
ἡ Αἰσχίνου γλῶττα, τῷ τε κατὰ Τιμάρχου
καὶ τῇ ἀπολογίᾳ τῆς πρεσβείας, καὶ τῇ τοῦ
Κτησιφῶντος κατηγορίᾳ. ἔστι δὲ καὶ τέ-
ταρτον αὐτοῦ φρόνημα, ἐπιστολαὶ οὐ
πολλαὶ μὲν δυσὶν ἢ μείζοσι, καὶ
ἤθους. τοῦτο δὲ ἠθικοῦ, καὶ Ῥοδίοις καλ-
λίστῳ ἐπίδειξιν ἐποιήσατο. ἀναγνοὺς
γάρ ποτε δημοσίᾳ τὸν κατὰ Κτησιφῶν-
τος, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον ὅπως ἐπὶ τοιού-
τῳ λόγῳ ἡττήθη, καὶ καθήπτοντο τῶν
Ἀθηναίων ὡς παρανομούντων. ὁ δὲ,
καὶ αὖ, ἔφη, ἐθαυμάζετε, εἰ Δημο-
σθένους λέγοντος πρὸς ταῦτα ἠκούσατε.

A Diuina enim oratio in Sophistarum gymnasio nondum vsitata fuerat. Ab Æschine igitur diuini numinis afflatu pronunciante, perinde atque ab his qui cœlesti spiritu periciti oracula reddunt, talis oratio sumpsit initium. Platonis & Isocratis factus auditor, ex ingenio quoque multa adiecit. Etenim diluciditatis lux in sermone: & delicata venustas, & magna cum grauitate iocunditas: denique dicendi genus eiusmodi in eo fuit, vt
B id imitatione assequi nemo posset. Ex orationibus Æschinis, vt plerique opinantur, quarta oratio, quæ Deliaca inscribitur, eius linguã omnino mentitur. Nam haudquaquam orationes circa Amphissam, quibus Cirrhæa regio dedicatur, venustè, elegantérque disposuisset; Athenienſibus, vt Demosthenes inquit, malè consulens. in orationibus autem Deliacis, in
C quibus de sermone diuino, de genere Deorum, déque antiquitate tractatur, ita prauè rem egit, etiamsi coram Athenienſibus decertaret, qui non parui momenti esse censebãt, à Deli templo excidere. In tribus verò orationib. Æschinis lingua definitur: in ea contra Timarchum, in defensione legationis, & in accusatione Ctesiphontis. Quarta eius lucubratio sunt epistolæ, non
D multæ quidem procacitatis, tamen linguæ moralis ingeniíque plenissimæ. In morali oratione se Rhodiis pulcherrimè ostentauit. Nam cùm orationem in Ctesiphontem publicè quandoque legeret, & admirarentur illi quomodo in tali oratione succubuisset, Athenienſésq; carperent, ille tunc, Nulla vos (inquit) admiratio teneret, si Demosthenem contra oranté audiuissetis.

Vbi non modò inimici laudē conſtituit, ſed iudices quoque accuſatione liberauit.

A

NICETES.

Nos Aribarzane Cilice & Xenophrone Siculo, item Pythagora Cyrenaico prætermiſſis, qui neque rectè ſentire, neq; ea quæ ſenſerant, ſcite eloqui poſſe viſi ſunt: ſed nobilium Sophiſtarum inopia, ſub eis Græci ſtudere adigebantur. B quomodo ſæpè fame laborantibus erui ſunt vſui: ad Nicetem Smyrnæum accedamus. Hic enim cùm ſcientiam in anguſtum redactam accepiſſet, ei aditus longè clariores dedit, quam illi erant quibus ipſe Smyrnam ædificarat, connexa vrbe portis quæ ad Epheſum ducebant: & magnitudine facta verbis adæquarat: hic autem orator forenſia tractantibus melior videbatur in forenſibus, ſophiſtica verò profitentibus in ſophiſticis, propterea quòd mira dexteritate & certatim vtraq; ad ſe compararat. Iudiciale namque genus ſophiſtico quodam amictu exornauit. contrà verò Sophiſticum, iudiciali aculeo corroborauit. Eius autem dicendi genus ab antiquo ciuilique receſſit, & ad Bacchicum ac Dithyrambicum acceſſit. Sententias autem proprias & admirabiles, non ſecus atque bacchantium Thyrſi mel, & examina lactis, edit. Cùm honoribus magnis decoraretur, ac Smyrna de ipſo nihil non prædicaret, vt de viro admirabili, rhetorémque præſtanti, populares tamen cœtus non frequentabat; verùm à vulgo accuſatus: Timeo, inquit, magis populum extollentem, quàm C

οὐ μόνον ἐς ἔπαινον ἐχθροῦ καθισταμένος, ἀλλὰ καὶ σοῦ δίκας ἀφεὶς αὐτάς.

ΝΙΚΗΤΗΣ.

Υπερβάντες Αειβαρζάνλιν τὸν Κίλικα, καὶ Ξενόφρονα τὸν Σικελιώτην, καὶ Πυθαγόραν τὸν ἐκ Κυρήνης, οἳ μήτε γνῶναι ἱκανοὶ ἔδοξαν, μήθ' ἑρμηνεῦσαι τὰ γνωσθέντα· ἀλλ' ἀπορίᾳ γνησίων σοφιστῶν, ἐσπουδάσθησαν τοῖς ἐφ' ἑαυτῷ, Ἕλλησιν, οὐ πάνυ ῥᾳδίως τοῖς σὺν τῷ ἀπορεῖσθαι οἱ ὄροβοι, ὑπὸ Νικήτου ἰωμένῳ τὸν Σμυρναῖον. οὗτος γὰρ ἐπιστήμην ἐς κενὸν ἀπειλημμένην, ἔδωκεν αὐτῇ πρόσοδους πολλῷ λαμπροτέρας, ὧν αὐτὸς τῇ Σμύρνῃ ἐδείματο, σωτάψας τε πόλιν τοῖς ὑπὲρ τὸ Ἔφεσον πύλαις, καὶ διὰ μεγέθους ἀντεξάρας λόγοις ἔργα. ὁ δ' ἀνὴρ οὗτος, τοῖς μὲν δικανικοῖς, ἀμείνων ἐδόκει τὰ δικανικά· τοῖς δὲ σοφιστικοῖς, τὰ σοφιστικά, ἴσως τε πρὸς δεξιότητι, καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἐς ἄμφω ἠρμόσθη. τὸ μὲν γὰρ δικανικὸν, σοφιστικῇ τινι παρόλῃ ἐκόσμησε· τὸ δὲ σοφιστικὸν, κέντρῳ δικανικῷ ἐπέῤῥωσεν. ἡ δὲ ἰδέα τῶν λόγων, τὸ μὲν ἀρχαίου, καὶ πολιτικοῦ, ἀπεβέβηκεν· ὑπόβακχος γάρ, καὶ διθυραμβώδης. τὰς δ' ἐννοίας ἰδίας τε, καὶ παραδόξους ἐκδίδωσιν, ὥσπερ οἱ βακχεῖοι θύρσοι τὸ μέλι, καὶ ἐκ τοῦ ἔρμιος τὸ γάλακτος. μεγάλων δ' ἀξιούμενος, καὶ τῆς Σμύρνης πάνυ ἐπ' αὐτῷ βοώσης, ὡς ἐπ' ἀνδρὶ θαυμασίῳ, καὶ ῥήτορι, καὶ ἐθαμίζειν ἐς τὸν δῆμον, ἀλλ' αἰτίαν πρὸς τοῖς πολλοῖς ἔχων, Φοβοῦμαι, ἔφη, δῆμον ἐπαίροντα μᾶλλον, ἢ D

λοιδορούμενον. Τελώνης δέ ποτε ἀφα-
σιωμένης πρὸς αὐτὸν ἐν δικαστηρίῳ,
καὶ εἰπόντος, παῦσαι ὑλακτῶν με, μά-
λα ἀστείως ὁ Νικήτης, ἔφη, ἴσθι καὶ σὺ
παύσῃ δάκνων. ἡ δὲ ὑπὲρ Ἄλπεις τε,
καὶ Ῥῆνον ἀποδημία τῆς ἀνδρὸς, ἐγέ-
νετο μὲν ἐκ βασιλείου προστάγματος,
αἰτία δ' αὐτῆς, ἥδε. ἀνὴρ ὕπατος, ᾧ ὄ-
νομα Ῥοῦφος, τὸν Σμυρναίοις ἐλο-
γίσθη πικρῶς, καὶ δικαίως. τούτῳ δέ
ποτε παρών ὁ Νικήτης. ἔρρωσο, εἶπε. καὶ οὐκέτι προσῆκε δικάζοντι. τὸν μὲν
δὴ χρόνον, ὃν μιᾶς πόλεως ἦρξεν, οὔ-
πω δυνατὰ πεπονθέναι ᾤετο· ἐπιτραπεὶς
δὲ τὰ Κελτικὰ στρατόπεδα, ὀργῆς ἀνε-
μνήσθη. αἱ γὰρ εὐπραγίαι, τότε ἄλλα
τοὺς εὐτυχοῦσιν ἐπαίρουσι, καὶ τὸ μη-
κέτι καρτερεῖν, ἃ πρὶν εὖ ποιεῖν ἀν-
θρωπίνῳ λογισμῷ ἐκαρτέρουν. ἐς γρά-
φει ποτὲ πρὸς αὐτοκράτορα Νερούαν, πολ-
λὰ μὲν ἐπὶ τὸν Νικήτην, καὶ χάριτα. καὶ ὁ
αὐτοκράτωρ, αὐτὸς, εἶπεν, ἀκροάσῃ ἀ-
πολογουμένου· κἂν ἀδικοῦντα εὕρῃς,
ἐπίτρεπε δίκην. ταῦτα μὲν ἔγραφεν, οὐ τὸν
Νικήτην ἐκδιδούς, ἀλλὰ τὸν Ῥοῦφον ἐς
συγνώμην ἑτοιμάζων. οὐ γὰρ ἂν ποτε
ἄνδρα τοιοῦτον ἐφ' ἑαυτῷ γεγονότα,
ὅτ' ἂν ἀποκτεῖναι ὁ Ῥοῦφος, ὅτ' ἂν ἕτερον
ζημιῶσαι ἔδεν, ὡς μὴ φανεὶς βαρὺς
τῷ καθίσαντι αὐτὸν δικαστὴν ἐχθρὸς. διὰ
μὲν δὴ ταῦτα, ἐπὶ Ῥῆνόν τε, καὶ Κελτοὺς
ἦλθε. προελθὼν δ' ἐπὶ τὴν ἀπολογίαν,
ὅτου τὸ κατέπληξε τὸν Ῥοῦφον, ὡς πλείω
μὲν ἀφῆναι ἐπὶ τῷ Νικήτῃ δάκρυα,
οὗ διεμέβησεν αὐτῷ ὕδατος. ἀποπέμ-
ψαι δὲ καὶ ἀζήμιον μόνον, ἀλλὰ καὶ προ-
βλεπτὸν ἐν τοῖς ζηλωτοῖς Σμυρναίων.

A conuiciantem. Cùm Telonus aduersus eum in iudicio aliquid quãdoque auderet, & subinde diceret, vt oblatrare desineret, vrbanè & falsè admodum respondit, Tu quoque mordere desine. Imperatorio iussu Alpes & Rhenum peregrinatus est. Cuius quidem peregrinationis hæc causa fuit. Consul cui nomen Ruffus erat, Smyrnæos asperè morosèq; regebat. Huic Nicetes quandoque aduersatus, Valeas, inquit. neque amplius ius dicentem adiuit. Ille autem eo tempore quo vni ciuitati præfuit, nullo modo se grauia & iniqua perpessum putauit: sed Celticis exercitibus præfectus, pristinæ iracundiæ recordatus est. Quando successus & res prosperæ tùm homines efferunt, tum efficiunt, vt ea non amplius tolerent, quæ ante felicitatem, humana ratiocinatione perferebant. Ergo ad Neruam Imperatorem multa grauiter & perniciosè de Nicete scribit. Cui Imperator respondit: Reum se defendentem audi: quòd si nocentem inueneris, supplicio afficito. Hæc Nerua scribebat, non vt Nicetem hosti traderet, sed vt Ruffũ ad dandam veniã pararet. Enimuerò Ruffus talem virum potestati suæ subditum, neque interficere, neque vllam ei multam imponere ausus esset, ne Imperatori à quo inimici iudex constitutus fuerat, importunus videretur. Propter hæc igitur ad Rhenum & Celtas Nicetes profectus, ad se defendendum accessit, ac tanto stupore Ruffum affecit, vt maiorem supra Nicetem lachrymarum vim effuderit, quàm aqua illa, quam ei ad dicendum concesserat. Quare cum non modò illæsum, sed & inter beatos illustréſq; Smyrnęos conspicuũ dimisit.

Heraclides Lycius Sophista nonnullis post temporibus hunc oratorem emendans, Nicetem perpurgatum inscripsit. Sed se Pygmæa spolia colosso imposuisse nesciuit.

A τὸν δ' αὖ ἄνδρα τῶν χρόνοις ὕστερον Ἡρακλείδης ὁ Λύκιος σοφιστὴς διορθούμενος, ἐπέγραψε Νικήτου τοῦ κεκαθαρμένου. ἠγνόησε δὲ, ἀκροθίνια Πυγμαῖα Κολοσσῷ ἐφαρμόζων.

ISÆVS.

Isæus Sophista Assyrius adolescentiæ tempus voluptatibus impenderat. Sedenim à ventre & ebrietate superabatur. Tenuia vestimenta induebat, & subinde amori ludum dabat, ac palam lasciuiebat. Sed cùm virilem ætatem attigit, tantùm mutatus est; vt iàm alter ab illo censeretur: nam cùm risum excitandi studium redundare in ipso videretur, id à vultu & animi sensu sustulit: ac citharæ strepitum, & tibiarum sonitum, ne in scena quidem amplius audiuit: exuit etiam Lydia indumenta, & amiculorum infecturas. & mensas coërcuit, & amare intermisit, tanquam si priores oculos amisisset. Rhetore igitur Ardio eum interrogante, si certa quædam mulier ipsi pulchra videretur: Isæus admodum modestè respondit, se oculorum morbo iam laborasse desiisse. Interrogante ipsum altero, quis optimus piscium alituúmque inter obsonia foret: Hæc, inquit Isæus, diligenter expendere desij. namque intellexi me Tantali hortos vindemiare: hæc vtique percontanti, ostendens, omnes voluptates vmbras esse & somnia. Cùm Dionysius Milesius eius esset auditor, & cantillando declamaret, increpans Isæus, Adolescens, inquit, Ionice; ego te canere minimè docui. Cùm Ionicus apud ipsum adolescentulus admiraretur, quòd de Xerxe à Nicete magnificè dictum fuerat, A regia

ΙΣΑΙΟΣ.

Ἰσαῖος ὁ σοφιστὴς ὁ Ἀσσύριος, τὸν μὲν σὺν μειρακίῳ χρόνον, ἡδοναῖς ἐδεδώκει. γαστρὸς τ' ἦν καὶ μέθης ἡττώμενος, καὶ λεπτὰ ἠμπίσχετο, καὶ θαμὰ ἤρα, καὶ ἀπαναλύπως ἐκώμαζεν. ἐς δὲ ἄνδρας ἥκων, οὕτω τι μετέβαλεν, ὡς ἕτερος ἐξ ἑτέρου νομισθῆναι. τὸ μὲν γὰρ φιλόγελων ἐπὶ πολλὰ ἐς αὐτῷ δοκοῦν, ἀφεῖλε καὶ τοῦ προσώπου, καὶ γνώμης· λυρῶν τε, καὶ αὐλῶν κτύπους· οὐδ' ἐπὶ σκηνῆς ἔτι προέσχεν. ἀπέδυ δὲ καὶ τὰ Λύδια, καὶ τὰς τῶν ἐφεστρίδων βαφάς. καὶ τράπεζαν ἐκόλασε, καὶ τὸ ἐρᾶν μεθῆκεν, ὥσπερ τοῦ προτέρους ὀφθαλμοὺς ἀποβαλών. ἄρδυος γοῦν ῥήτορος ἐρομένου αὐτὸν, εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο, μάλα σωφρόνως ὁ Ἰσαῖος, πέπαυμαι, εἶπεν, ὀφθαλμιῶν. ἐρομένου δὲ αὐτὸν ἑτέρου, τίς ἄριστος τ' ἰχθύων, καὶ τ' ὀρνίθων ἐς βορᾶν, πέπαυμαι, ἔφη ὁ Ἰσαῖος, ταῦτα ἀπομαθάζων. ξυλλέγω γὰρ τοῦ Ταντάλου κήπους ξυλῶν. ἐνδεικνύμενος δήπου τῷ ἐρομένῳ ταῦτα, ὅτι σκιὰ, καὶ ὀνείρατα αἱ ἡδοναὶ πᾶσαι. τῷ δὲ Μιλησίῳ Διονυσίῳ ἀκροατῇ ὄντι, τὰς μελέτας ξυνῳδῇ ποιουμένῳ, ἐπιπλήττων ὁ Ἰσαῖος, μειράκιον, ἔφη, Ἰωνικὸν, ἐγὼ δέ σε ᾄδειν οὐκ ἐπαίδευσα. νεανίσκου δὲ Ἰωνικῶς θαυμάζοντος πρὸς αὐτὸν τῷ Νικήτῃ μεγαλοφώνως ἐπὶ τοῦ Ξέρξου εἰρημένον, ἐκ τῆς βασιλείου

νηὸς Αἴγιναν ἀναδησούμθα. καταγελάσας πλατὺ ὁ Ἰσαῖος, ἀὐόητε, εἰπὲ πῶς ἀναχθήσῃ. τὰς δ᾽, μὴ ἑτάς, καὶ αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο, ἀλλ᾽ ἐπεσκεμμένας τὸν ἕξ ἕω ἐς μεσημβρίαν καιρόν. ἰδέαν δ᾽ ἐπήσκητο λόγων, οὔτ᾽ ἐπιβεβλημένην, οὔτ᾽ αὖον, ἀλλ᾽ ἀπέριττον, καὶ κατὰ φύσιν, καὶ ἀποχρῶσαν τοῖς πράγμασι, καὶ τὸ βραχέως ἑρμηνεύειν. καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν συνελεῖν ἐς βραχὺ Ἰσαίου ῥῆμα. ὡς καὶ πλείοσι μὲν ἑτέροις, μάλιστα δ᾽ ἐν τοῖσδε ἐδηλώθη. τοὺς μὲν γὰρ Λακεδαιμονίους ἀγωνιζόμενος, ἐς βουλομένους τοῦ τείχους, ἀπὸ τῶν Ὁμήρου ἐβραχυλόγησε τοσοῦτον, Ἀσπὶς ἀσπίδ᾽ ἐρείδει, κόρυς κόρυν, ἀνὴρ δ᾽ ἀνέρα. ὅπως σπουδῇ μοι Λακεδαιμόνιοι, καὶ τειχίσμεθα. κατηγορῶν δ᾽ ὁ Βυζαντίου Πύθωνος ὡς δεδέντος μὲν καὶ χρησμῶν ἀπὸ προδοσίᾳ, κεκριμένης δ᾽ προδοσίας, ὡς ἀνέζευξεν ὁ Φίλιππος, ξυνέλαβε τὸν ἀγῶνα πᾶν ἐς τρεῖς ἐννοίας. ἔστι γὰρ τὰ εἰρημένα καὶ ξύμπαντα τούτοις, ἐλέγξω Πύθωνα προδιδωκότα τῷ χρήσαντι θεῷ, τῷ δήσαντι δήμῳ, τῷ ἀναζεύξαντι Φιλίππῳ. ὁ μὲν γὰρ, καὶ ἂν ἔχρησεν, εἰ μή τις ἦν. ὁ δὲ, οὐκ ἂν ἔδησεν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν. ὁ δὲ καὶ ἂν ἀνέζευξεν, εἰ μὴ δι᾽ ὃν ἦλθεν, οὐχ εὗρεν.

A videlicet, naui, Æginam alligemus. Tunc Isæus in risum latè profusus, Stultè (inquit) quónam modo renauigabis? Hic extemporales quidem declamationes non egit, sed ab aurora in meridiem vsque excogitatas. Genus orationis exercuit, neque apprimè exaggeratum, neque aridum: sed in quo nihil redundaret, atque vt natura postulat, & quos rebus satisfaceret. ac breuiter exponere, ac vni-
B uersam paucis causam, comprehendere, Isæi inuentum fuit: quemadmodum in pluribus aliis, atque in his maximè apparet. Nam Lacedæmonios contentiosè inducens de muro decernentes, Homeri carmine, sic breuiter locutus est:

Scutum hæret scuto, galeæ galea, atque viro vir.

Ita instate Lacedæmonij, & muro muniemur. Cùm Pythona Byzantium accusaret, tanquam ex oraculo ob proditionem in vincula coniiciendum: quaquidem prodi-
C tione iudicata Philippus castra mouit: totam cõtrouersiam tribus sententiis complexus est. In his enim tribus ab eo dicta cõsistunt: Pythonem proditorem arguam, Deo vaticinanti, populo ligante, & Philippo castra mouente: alteri enim oraculum non dedisset, nisi quis esset. Alter non ligasset, nisi talis esset. Tertius non castra mouisset, nisi
D per quem venerat, non inuenisset.

ΣΚΟΠΕΛΙΑΝΟΣ.

Ὑπὲρ Σκοπελιανοῦ τοῦ Σοφιστοῦ διαλέξομαι, καθαψάμενος πρότερον τῶν κακίζειν αὐτὸν πειρωμένων. ἀπαξιοῦσι γὰρ δὴ τὸν ἄνδρα τοῦ τῶν Σοφιστῶν κύκλου· διθυραμβώδη καλοῦντες, καὶ ἀκόλαστον, καὶ πεπαχυσμένον. καὶ

SCOPELIANVS.

De Scopeliano Sophista differemus, si prius illos perstrinxerimus, qui ei detrahere conantur. Sophistarum namque circulo eum indignum esse reputant. Quem dithyrambicum, incastigatum & crassum

appellant. Hæc de iſto dicunt, qui in dicendo graciles ſunt, & languidi, atque nihil extempore pronunciantes. Homines enim ſuaptè natura inuident. Magnos enim parui calumniantur, formoſóſque deformes, item leues & veloces, tardi & loripedes: præterea audaces timidi, & lyricos à Muſis alieni, pugiles & palæſtritas inexercitati. Neque mirari opus eſt, ſi qui lingua impediti, eámque ſilentij boue oneratam habent, & nihil magni ſentientes, neque alij meditato conſentientes, hominem Græcorum omniũ ſui temporis promptiſſimè, audaciſſimè, magnificentiſſiméque exponentem reſpuunt, improbántque. Quemadmodum igitur virum ignorauerint, & qualis ipſi domuíque forma fuerit, oſtendam. Pontifex Aſiæ fuit ipſe, ſuíque progenitores, & omnes à patre nati, & corona hæc non mediocris, multis opibus præpollens. Ecce gemini naſcuntur, & ambo in faſciis & cunabulis inuoluti erant; quinto autem ab eorum ortu die, alter fulmine concuſſus eſt: alter verò vnà cum proſtrato iacens, ne vllo quidem in ſenſu noxa mutilatus eſt. & tamen fulguris ignis ita acer & ſulfureus eſt; vt ex iis qui propè ſunt, alios quidem præ ſtupore interficiat: alios verò auribus & oculis mulctet: nonnullorum mentes pertentet. Sed nihil horum Scopelianus paſſus eſt: in profundam enim ſenectutem incolumis & integer peruenit. Hoc autem vnde mirer, tibi oſtendere velim. In Lemno ſub maxima quercu, meſſores octo cœnabant, qui

A ταυτὶ ὃ φασὶ αὐτῶν λέγουσιν ① λεπτολόγοι, καὶ νωθεῖς, καὶ μηδὲν ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου γλώττης ἀναπνέοντες. φύσει μὲν γὰρ ὀλίγον χρῆμα ἄνθρωποι. διαβάλλουσι γοῦν τοὺς μὲν δυμήκεις, οἱ μικροί· τοὺς δὲ δυσδεῖς, οἱ πονηροὶ τὸ εἶδος; τοὺς κούφους τε, καὶ δρομικούς, ② βραδεῖς, καὶ ἐπιφόβους; τοὺς θαρσαλέους, οἱ δῆλοι; καὶ οἱ ἄμουσοι, τοὺς λυρικούς; καὶ τοὺς ἀμφὶ παλαίστραν, ③
B ἀγύμναστοι. καὶ οὐ χρὴ θαυμάζειν, εἰ πεπεδημένοι τὴν γλῶτταν τινὲς, καὶ βοὸς ἀφωνίας ἐπ' αὐτὴν βεβλημένοι, καὶ μήτ' αὐτοί τι συνθυμηθέντες μέγα, μήτ' ἄν συνθυμηθέντος ἑτέρου ξυμφήσαντες, διαπύοισί τε, καὶ κακίζοισι ④ ἑτοιμότατά τε, καὶ θαρραλεώτατα, καὶ μεγαλοφρονέστατα τῶν ἐφ' ἑαυτῶν Ἑλλήνων ἑρμηνεύσαντα. ὡς ὃ ἠγνοήκασι τὸν ἄνδρα, ἐγὼ δηλώσω, καὶ ὁποῖον αὐτῶν καὶ τὸ τοῦ οἴκου χρῆμα. ἀρχιερεὺς μὲν γὰρ ἐγένετο τῆς Ἀσίας αὐτός τε, καὶ οἱ πρόγονοι
C αὐτοῦ, πᾶς ἐκ παίδος πάντες. ὁ δὲ στέφανος ὅδε, πολιὸς, καὶ ὑπὲρ πολλῶν χρημάτων. δίδυμος ἀποτεχθεὶς, ἀμφω μὲν ἅπτεσθαι ἐν σπαργάνοις. πεμπταίων δὲ ὄντων, κεραυνῷ μὲν ἐβλήθη ὁ ἕτερος. ὁλοὶ οὐδεμίαν ἐπηρώθη τῶν αἰσθήσεων, ξυγκατακείμενος τῷ βληθέντι. καί τοι τὸ τῆς σκηπτῶν πυρὸς, οὕτω δριμὺ, καὶ θερμὸν, ὡς τὰ ἀτρεμοῦντα τοὺς μὲν, ἀποκτεῖναι κατ' ἔκπληξιν. τοὺς δὲ, ἀκοὰς τε, καὶ ὀφθαλμοὺς σὺν αὐτοῖς· τοὺς δὲ, ἐς τοὺς νόους ἀποσκῆψαι. ἀλλ' οὐδενὶ τούτων ὁ Σκοπελιανὸς ἥλω. διετέλεσε γὰρ δὴ καὶ ἐς
D γῆρας βαθὺ, ἀκήραιος, καὶ ἄρτιος. τοῦτο ὃ ὁπόθεν θαυμάζω, δηλῶσαί σοι βούλομαι. ἐδείπνουν μέν ποτε ⑤ ἐν τῷ Λήμνῳ ὑπὸ δρυῒ μεγάλῃ θερισταὶ ὀκτὼ, περὶ

τὸ καλούμενον κέρας τῆς νήσου. τὸ δὴ A quidem locus insulæ cornu appellatur: vbi portus est, qui in cornua tenuia inflectitur. Cùm ergo quercus à nube magna circumuēta fuisset, continuò demisso fulgure, illa de cœlo tangitur. Messores stupore perciti, prout quisque fortè operabatur, ita occubuit. Hic enim poculum efferens, hic verò bibens, hic lauans, hic autem comedens, siderati, mactati, & nigri omnes, non secus atque statuarum æra in lacu feruentissimæ fornacis, animas egerunt. Hic autem adeò non sine numine nutriebatur, vt mortem è fulmine imminentem, quàm duri agricolæ euitare nequiuerunt, ipse fugeret, illæsisque sensibus & mente promptus, & somno potentior maneret. omnis enim torpor procul ab ipso aberat. Ad oratoriam facultatem consequendam, Nicetem Smyrnæum in declamando illustrem, multóque plus spiritus in iudiciis emittentem, adiuit. Cùm autem Clazomenij rogarent, vt declamationes domi suæ faceret, & vrbem suam in magnum prouectum iri, putarent, si vir talis apud eos sedem figeret: hoc certè haud inconcinnè recusauit, dicens: In cauea minimè canere Philomelam. At verò tanquam nemus vocalitatis suæ Smyrnam reputauit, & sonoritatem ibi quàm dignissimam iudicauit. Nam cùm Ionia tota velut Musēum administrata sit, eius Smyrna, vt inter instrumenta musica Magadis, ordinem continet integriorem. Causæ, quibus pater ex leni & mansueto difficilis ipsi factus est: alio atque alio modo, & multiplici varietate quāplures nar-

χωρίον τοῦτο, λιμένος ἐστὶν, ἐς κεραίας B
ἀπερείφων λεπάς. νέφους δὲ πολὺ
ὑδατος ἐπισχόντος, καὶ σκηπτοῦ ἐς αὐτὸν
ἐνδοθέντος, ἡ μὲν, ἐβέβλητο· οἱ θερι-
σταὶ δὲ, ἐκπλήξεως αὐτοῖς ἐμπεσούσης, ἐφ' οἷς ἕκαστος ἔτυχε θεράπων,
οὕτως ἀπέθανον. ὁ μὲν γὰρ κύλικα ἀ-
ναιρούμενος, ὁ δὲ, πίνων, ὁ δὲ, βάπτων,
ὁ δὲ ἐδίων, τὰς ψυχὰς ἀφῆκαν, ὑπε-
τεθυμένοι, καὶ μᾶγκες, ὥσπερ οἱ χαλκοὶ
τῶν ἀνδριάντων θεὶ τὰς ἐμπύρους τῶν
πηγῶν. ὁ δὲ, οὕτω τι οὐκ ἀθεεὶ ἐζέφερε,
ὡς διαφυγεῖν μὲν τὸν ἐκ τοῦ σκηπτοῦ
θάνατον, οὐ μὴν δὲ σκληρόταροι τῶν
ἀγροικων διέφυγεν, ἄτρωτος ὑπὸ μείνας
τὰς αἰσθήσεις, καὶ τὸν νοῦν ἕτοιμος, καὶ
ὕπνου κρείττων· καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ νωθρὸν
αὖ ἀπῆν. ἐφοίτησε δὲ τοὺς ῥητορι-
κοὺς τῶν λόγων, θρᾷ τὸν Σμυρναῖον C
Νικήτην μελετήσοντα μὲν ὑπὲρ φανῶς,
πολλῷ δὲ μεῖζον ἐν δικαστηρίοις πνεύ-
σοντα. δεομένων δὲ τῶν Κλαζομενίων
τὰς μελέτας αὐτὸν οἴκοι ποιεῖσθαι, καὶ
θορυβεῖσθαι τὰς Κλαζομένας ὑπὲ
μέγα ἡγουμένων, εἰ τοιόσδε ἀνὴρ ἐμ-
πεδεύσοι σοφίσι, τοῦτο μὲν, ἀκ ἀμούσως
θρηνήσαιτο, τὸ ἀηδόνα φήσας ἐν οἰκί-
σκῳ μὴ ᾄδειν· ὥσπερ δὲ ἄλλος τὸ ἑαυτοῦ
εὐφωνίας, τὴν Σμύρνην ἐσκέψατο, καὶ D
τὴν ἠχὼ τὴν ἐκεῖ, πλείστου ἀξίαν ᾠή-
θη. πάσης γὰρ τῆς Ιωνίας οἷ Μουσείου
πεπολισμένης, θριωτάτην ἐπέχει
τάξιν ἡ Σμύρνα, καθάπερ ἐν τοῖς ὀρ-
γάνοις ἡ μαγάς. αἱ δ' αἰτίαι, δι' ἃς ὁ
πατὴρ ἐξ ἠμέρου τε, καὶ πράου χαλε-
πῶς αὐτῷ ἐγένετο, λέγονται μὲν ὑπὸ πολλά. καὶ γὰρ ἡ δεῖνα, καὶ ἡ δεῖνα, καὶ

rantur. Ego verò quòd veriſſimum eſt, referam. Poſt Scopeliani matrem, alteram mulierem coniugio ſolemni & legitimo, ſenex ille duxit. Hic autem talia videns admonuit, dehortatúſque eſt. Quod quidem exitæ ætatis viris iniucundum eſt. Hæc rurſus aduerſus eum commentum finxit, quòd eam amaret, & repulſam minimè toleraret. Quinetiam & coquus ſenis famulus, cui Cythero cognomen erat, calumnias nouercæ auxit, vt tanquam in comico actu hero aſſentaretur: atque his verbis vſus eſt, Here, filius tuus iam te vult interficere, neque vltrò venientem, & paulò poſt futuram mortem ſenectuti tuæ cõcedit, ſed ipſemet autor tendit inſidias: imò manus meas ad patrandum facinus conducit. atenim venena in te exitioſa comparauit: eorúmque præſentiſſimum iubet me in aliquod ex eduliis tuis coniicere: libertatem, agros, domum, pecunias, & quidquid domi tuæ habere velim, obtemperanti mihi pollicetur: abnuenti verò, verbera, tormenta, craſſas compedes, graue piſtrinum. His autem aſſentationibus dominum circumuenit, qui propediem moriturus cùm ſua diſponeret, ab eo ſcribitur hæres, & filius, & oculi, & omnis anima appellatur. neque id admirari opus eſt, quòd ſenem amantem pellexerit; qui & per ætatem, & per amorem æquè delirabat. (Nam ex iunioribus quoq; amantibus nemo eſt ſuæ mentis compos) ſed quòd Scopeliani iuuentute, forenſiſque vigore potentior viſus ſit, cùm de teſtamenti tabulis cum eo certaſſet, & aduerſus illius vehementiam,

πλείους. ἀλλ' ἐγὼ τῷ ἀληθεστάτῳ δηλώσω. μητέρα γὰρ τοῦ Σκοπελιανοῦ γυναῖκα ὁ πρεσβύτης ἠγάγετο ἡμίγαμόν τε, καὶ *κατὰ νόμους. ὁ δὲ ὁρῶν ταῦτα, συνθέτει, ἀπάγε. τουτὶ γὰρ, τοῖς ἐξώροις ἀνδράσι. ἦλθ' αὖ, ξυνεπῄνει καθ' αὑτὸν λόγον, ὡς ἐρῶντος μὲν αὐτῆς, τῷ δεσπότῃ δὲ ἐπιβουλεύοντος. ξυνελάμβανε δὲ αὐτῇ τῷ διαβολῶν, καὶ οἰκέτης τοῦ πρεσβύτου μάγειρος, ᾧ ἐπωνυμία Κύθηρος, ἐπιτωθάζων ὥσπερ ἐν δράματι τὸν δεσπότην, καὶ τοιαῦτα λέγων, ὦ δέσποτα, βούλεταί σε ὁ υἱὸς, ἤδη τεθνάναι· οὐδὲ τὸν αὐτόματον, καὶ μετὰ πολὺ θανάτου ἐνδιδοὺς τῷ σῷ γήρᾳ, ἀλλ' αὐτουργῶν μὲν τῷ ἐπιβουλῇ, μισθούμενος δὲ καὶ τὰς ἐμὰς χεῖρας. ἔστι γὰρ αὐτῷ φάρμακα αὐδροφόνα ἐπὶ σέ, ὧν τὸ καιριώτατον κελεύῃ με ἐμβαλεῖν ἐς σὺ τῶν ὄψων, ἐλευθερίαν τε ὁμολογοῦν, καὶ ἀγρούς, καὶ οἰκίας, καὶ χρήματα, καὶ παῦ, ὅ, τι βουλοίμην ἔχειν τοῦ σοῦ οἴκου· καὶ ταῦτα μὲν, πειθομένῳ ἐμοὶ· ἀπειθοῦντι δὲ, μαστίγωσίν τε, καὶ στρέβλωσιν, καὶ παχείας πέδας, καὶ κύφωνα βαρύ. τοιοῖσδε δὴ θωπεύμασι παρελθὼν τὸν δεσπότην, τελευτῶντος μετ' οὐ πολύ, καὶ τοῖς διαθήκαις ὄντος, γράφεται κληρονόμος, υἱός τε παρόντος, καὶ ὀφθαλμοὶ, καὶ ψυχὴ πᾶσα. καὶ οὐχὶ τοῦτο χρὴ θαυμάζειν, ἐπεὶ πρεσβύτην ἐρῶντα ἔθελξεν, ἴσως που καὶ παραπαίοντα ὑπὸ ἡλικίας καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐρᾶν· καὶ γὰρ δὴ καὶ νέοι ἐρῶντες, καὶ ἔστιν ὅς τις αὐτῶν ἑαυτοῦ νοῦν ἔχει. ἀλλ' ὅπερ καὶ τοῦ Σκοπελιανοῦ νεότητός τε, καὶ τῆς αὐ δικασπείους ἀκμῆς κρείττων ἔδοξεν, ἀγωνιζόμενος μὲν περὶ τῶν διαθηκῶν πρὸς αὐτὸν,

αὐτεκτείνας ὑπὸ τῇ ἐκείνου δυνάστῃ τὸν ἐκείνου πλοῦτον. ἀπαυτλῶν γὰρ τὴν οὐσίας, καὶ μιαδούμενος ὑπερβολαῖς χρημάτων γλώττας ὁμοῦ πάσας, καὶ δικαστῶν ψήφους, παντα χοῦ τιὼ νικῶσαν ἀπενέγκασθαι. ὅθεν ὁ Σκοπελιανὸς, τὰ μὲν, Ἀναξαγόρου μηλόβοτα εἶη, τὰ δὲ, αὑτοῦ δουλόβοτα ἔλεγεν. ἐπιφανὴς ὑπὸ καὶ τὰ πολιτικὰ ὁ Κύθηρος γενόμενος, γηροβοσκῶν ἤδη, καὶ τὴν οὐσίαν ὁρῶν ὑποδιδοῦσαν, καταφρονούμενός τε ἱκανῶς, καί που καὶ πληγὰς λαβὼν πρὸς ἀνδρὸς, οὗ χρήματα ἀπαιτῶν ἐτύγχανεν, ἱκέτης τοῦ Σκοπελιανοῦ γίγνεται, ἀμνησικακίαν τε αὐτῷ παρεῖναι, καὶ ὀργὴν, ἀπολαβεῖν τε τὸ πατρὸς οἶκον, ἀνέντα μόνῳ αὐτῷ μέρος τῆς οἰκίας, πολλῆς οὔσης, ὡς μὴ ἀνελευθέρως οἰκιοῦσθαι. συγχωρήσαντα δὲ ἀγρὼ δύο τῷ ἐπὶ θαλάττῃ. καὶ Κυθήρου οἶκος ἐπωνόμασται νεὼ ἐπὶ τὸ μέρος, ἐν ᾧ κατοικίω. ταυτὶ μὲν, ὡς μὴ ἀγνοεῖν αὐτά. *συνισᾶσι δὲ καὶ ἰδόντων, ὅτι οἱ ἄνθρωποι μὴ θεοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀλλήλων παίγνια. Σκοπελιανοῦ δὲ συνδιάζοντος ἐν τῇ Σμύρνῃ, ξυμφοιτᾶν μὲν ἐς αὐτὸ Ἴωνάς τε, καὶ Λυδοὺς, καὶ Κᾶρας, καὶ Μαίονας, Αἰολέας τε, καὶ τοὺς ἐπὶ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν Ἑλλήνας, οὔπω μέγα. ἀτιμότερος γὰρ τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἡ Σμύρνα, καὶ καιρίας ἐχούσα τῆς θαλάττης πυλῶν. ὁ δὲ ἦγε μὲν Καππαδόκας τε, καὶ Ἀσυρίους, ἦγε δὲ Αἰγυπτίους, καὶ Φοίνικας· Ἀχαιῶν τε τοὺς δοκιμωτέρους, καὶ νεότητα τὴν ἐξ Ἀθηνῶν πᾶσαν. δόξαν μὲν οὖν, ἐς τοὺς πολλοὺς περιεδίδου ῥᾳστώνης τε, καὶ ἀμελείας, ἀπὸ τοῦ περὶ τὰ μελέτης καιρὸν ξυλλῦσαι ὡς ἐπὶ πολὺ τοῖς

A illius quoque diuitias oppoſuiſſet. Namque ex bonis eius hauriendo, atque ingenti pecuniarum vi omnes ſimul linguas, iudicúmque ſuffragia mercando, cauſa ſuperior vſquequaque euaſit. Quare Scopelianus, quæ Anaxagoræ erant, pecudum, quæ verò ſua, ſeruorum paſcua eſſe dicebat. Ceterùm Cytherus illuſtris in ciuitate factus, iam conſeneſcens, vidénſque rem familiarem deteri, admodum de-
B ſpectus, & à quodam viro plagis affectus, à quo creditas pecunias repetebat, ſuplex Scopelianum obſecrauit, vt obliuionem iniuriarum apud ſe exerceret, & ab ira temperaret, recepta domo paterna, & parte domus, quæ ampla erat, ſibi relicta, ne ipſe ſordidè in vrbe verſaretur, & agris duobus ad mare vergentibus conceſſis. Atque ad hunc vſque diem pars domus, vbi vitam exegit, Cytheri ædes appellatur. Hæc autem ne ignorentur, idcirco dicta ſunt, vt omnibus
C conſtet, homines non ſolùm Dei, ſed & ſui inuicem eſſe pilas. Scopeliano in Smyrna ſtudente, non magnum quidem fuit in eam Ionas, Lydos, Cares, Mæonas, Æolióſque: itémque ex Myſia & Phrygia Græcos conueniſſe: quãdoquidem iſtis gentibus citima fuit Smyrna: quippe quæ opportunas maris & terræ portas habebat. Atqui hic
D Cappadocas, Aſſyrios, Ægyptios, Phœnices: item Achiuorum probatiſſimos, & vniuerſam Athenienſium iuuentutem induxit. Negligentiæ, incuriæ & ſocordiæ opinionem apud multos reliquerat, quia ante tempus exercitationis, vt plurimùm, cum magiſtratibus

Smyrnæorum, de republica disse- A rens, conuersabatur. Egregio quoque, & magnanimo ingenio abutebatur; ac parum quidem interdiu studebat. Vigilantissimus autem hominum factus, Nox (aiebat) tu duntaxat plurimum diuinæ particeps es sapientiæ. Eam enim suarum lucubrationum cooperatricem effecerat. Nam à vespere ad diluculum, studium intendebat. Cùm in omni poëmatum genere operam dedit: tum Tragœ- B diæ studio correptus erat, cum præceptoris sonoritate decertans. Hinc quippe summæ admirationi Nicetes fuit. eousque porrò vocalitatis laude euectus est, vt etiam Gigantum prælia componeret; atque Homeri recitatoribus ansam sermocinandi daret. è Sophistis maximè cum Gorgia Leontino versatus est. Et cum his quoque rhetoribus, qui splendorem haberent. Gratiam natura potius quàm exercitatione C obtinuit. Ionicis enim à natura insitum est vrbanitate vti. quinetiam ridiculis orationes farcire solebat. Seuerum enim & mœstum, coniectura imperuium, & iniucundum censebat. Sæpè in populum soluta facie prodibat, & præsertim cùm iratus erat, concionem habiturus: audientes vultus tranquillitate relaxans, mitigabat. In forensibus erat indole, neque pecuniam amante, neque maledicen- D tiam. Primùm enim sui copiam faciebat iis quibus vitæ periculum creabatur. Homines mordaces & conuiciatores, qui maledicendo animum se ostentare arbitrantur, temulentas vetulas, rabidásque vocabat. Declamationes quæstu agitauit. atque alius alia merces fuit

Σμυρναίων τέλεσιν, ὑπὲρ τ πολιτικῶν. ὁ δὲ, ἀπεχρῆτο μὲν ἡ τῇ φύσῃ λαμπρᾷ τε οὔσῃ, ἡ μεγαλογνώμονι. ἡ τ μὲν ἡμέραν καιρὸν ἧττον ἐσπούδαζεν, ἀϋπνότατος δ' ἀνθρώπων ἐλύετο, ὦ νύξ ἔλεγε, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον σοφίας μετέχεις μέρος θεῶν. ξυνεργὸν δὲ αὐτῇ ἐποιεῖτο τὴν ἑαυτ῀ φροντισμάτων. λέγεται γοῦν καὶ ἐς ὄρθρον δύνοτεῖναι, σπουδάζων ἀπὸ ἑσπέρας. προσέκειτο μὲν οὖν ἅπασι ποιήμασι. τραγῳδίας δὲ ἡ συνεφορεῖτο, ἀγωνιζόμενος πρὸς τὴν τ διδασκάλου μεγαλοφωνίαν. ἀπὸ γὰρ τούτου σφόδρα τ μέρους, ὁ Νικήτης ἐθαυμάζετο. ὁ δὲ, οὕτω τ μεγαλοφωνίας ἐπὶ μεῖζον ἦλασεν, ὡς καὶ γιγαντίαν ξυνθεῖναι, πρᾶσσῶν τε Ὁμηρείδας ἀφορμὰς ἐς τὸν λόγον. ὡμίλει δὲ σοφιστῶν μὲν μάλιστα, Γοργίᾳ τῷ Λεοντίνῳ. ῥητόρων δὲ, τοῖς λαμπρὸν ἠχοῦσι. τὸ ὃ ἐπίχαρι, φύσει μᾶλλον εἶχεν, ἢ μελέτῃ. προσφυὲς μὲν γὰρ τοῖς Ἰωνικοῖς τὸ ἀστεΐζεσθ. πρᾷ δ' αὖ, ἡ ἐπὶ τοῖς λόγων τὸ φιλόγλυκον προσειλῶ. τὸ γὰρ κατηφὲς, δυσξύμβολόν τ, & ἀηδὲς ἡγεῖτο. πρᾳεῖα δ' ἐς τοὺς δήμους ἀνέμιεν τῷ προσώπῳ· ἡ πολλῷ πλέον, ὅτ' ξυὼν ὀργῇ σκληραίνοιεν, ἀνιεὶς αὐτοὺς, ἡ διαπραΰνων τῇ τ εἴδους θυμίᾳ. τὸ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἦθος, οὔτε φιλοχρήματος, οὔτε φιλαλοίδορος. πρόφασιν μὲν γὰρ συνέταττεν ἑαυτὸν τοῖς ὑπὲρ ψυχῆς κινδυνεύουσι. τοὺς δ' λοιδορουμένους ἐν τοῖς λόγοις, καὶ θυμοῦ ἐπίδειξιν ἠγουμένους ποιεῖσθ, γραῦδια σκαλὰ μεθύοντά τε, καὶ λυπῶντα. τὰς δὲ μελέτας, μισθοῦ μὴ ἐποιεῖτο. ὁ δὲ μισθὸς, ἦν ἄλλῳ ἄλλος,

καὶ ὡς ἕκαστος οἴκοι εἶχε. προῄει τε ἐς αὐτοὺς οὔθ' ὑπερφρονῶν, καὶ σεσοβημένος, οὔθ' ὥσπερ οἱ δεδιότες, ἀλλ' ὡς εἰκὸς ἦν τὰ ἀγωνιῶντα μὲν ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ δόξης, θαρροῦντα δὲ τῷ μὴ δι' σφαλεῖσθαι. διηγεῖτο δὲ ἀπὸ μικροῦ τοῦ θεόντος, ξυνασπερόπην· ὅτε δὲ ὀρθὸς διηγεῖτο, ἐπισκοφιὼ τε εἶχεν ὁ λόγος, καὶ ἔρρωτο· καὶ ἐπεσκοπεῖτο καὶ σύνδον, οὐδὲ συνῆν τῷ ὁμίλῳ· ἀλλ' ὑπεξιὼν ἐν βραχεῖ τινι καιρῷ, διεώρα πάντα. περιῆν δὲ αὐτῷ καὶ εὐφωνίας. καὶ τὸ φθέγμα ἡδονὴν εἶχε. τόν τε μηρὸν θαμὰ ἔπληττεν, ἑαυτόν τε ὑπεγείροντα, καὶ τοὺς ἀκροωμένους. ἄριστος μὲν ἦν καὶ σχηματίσαι λόγον, καὶ ἑπαμφοτέρως εἰπεῖν. θαυμασιώτερος δὲ περὶ τὰς ἀναμοτέρας τῶν ὑποθέσεων· καὶ πολλῷ πλέον περὶ τὰς Μηδικάς. συνῆν αἷς οἱ Δαρεῖοί τε εἰσι, καὶ οἱ Ξέρξαι. ταύτας δὲ αὐτός τέ μοι δοκεῖ ἄριστα σοφιστῶν ἑρμηνεῦσαι, παραδοῦναί τε τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἑρμηνεῦσιν. καὶ γὰρ φρόνημα ἐν αὐταῖς ὑπεκρίνατο, καὶ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βαρβάροις ἤθεσιν. ἐλέγετο δὲ σφᾶς θαμὰ μᾶλλον ἐν ταύταις, ὥσπερ βακχεύων. καί τινος τῶν ἀμφὶ Πολέμωνα τυμπανίζειν αὐτὸν φήσαντος, λαβόμενος ὁ Σκοπελιανὸς τοῦ σκώμματος, τυμπανίζειν μέν, εἶπεν, ἀλλὰ τῇ τοῦ Αἴαντος ἀσπίδι. βασιλεῖ δὲ αὐτῷ πρεσβείαι, πολλαὶ μέν, καὶ γάρ τι καὶ ἀγαθὴ τύχη ξυνηκολούθησε πρεσβεύοντι, δόξῃ δὲ ἡ ὑπὲρ τῶν ἀμπέλων. οὐ γὰρ ὑπὲρ Σμυρναίων μόνον, ὥσπερ αἱ πλείους, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς Ἀσίας ὁμοῦ πάσης ἐπρεσβεύθη. τὸ δὲ νοῦν τῆς πρεσβείας, ἐγὼ δηλώσω. ἐδόκει τῷ βασιλεῖ μὴ εἶναι τῇ Ἀσίᾳ ἀμπέλους, ὅπως δὲ οἴνῳ στασιάζειν ἔδοξαν, ἀλλ'

A pro ratione domus cuiusque: prodibat in publicũ non vt superbus, vel fastu fremens, neque vt timidus, sed vt pro sua gloria certantẽ, & se errare minimè timẽtem prodire par est. A subsellio delicatè differebat: quãdo autem rectus dicebat, cõuersionis acumine & robore pollebat oratio: neque intus, neque in turbam inspiciebat, sed tanquam ad breue tempus se subducens, cuncta perlustrabat. Eximia fuit in eo vocalitas, & eloquutio admodum iu-
B cunda. Et vt sese atque auditores suscitaret, sibi femur subinde plectebat. Ad exornandum coloribus orationem, & ad dicendum in vtramque partem, optimus erat. Idem multò admirabilior in præclarioribus argumentis causarum; & longè magis si Medorum causas, quibus Darij & Xerxes inerant, declamaret. Has enim iste præ ceteris Sophistis optimè egisse, & exponendas posteris tradidisse mihi
C videtur. In illis enim magnos spiritus effinxit, & barbaris moribus insitam leuitatem. quinetiam in iisdem causis tanquam bacchatus, concuti dicebatur. Et dicente quodam è Polemonis sociis, ipsum tympanizare, Scopelianus tali cauillatione perstrictus, Tympanizo, inquit, sed Aiacis scuto. Regales eius legationes multæ (atenim quædam bona fortuna hunc legationem agentẽ secuta est) optima ve-
D rò est eà quæ de vitibus. Hæc enim non pro Smyrnæis tantùm, vt pleræque aliæ, sed pro vniuersa simul Asia susceptа fuerat. Legationis sententiam ostendam. Vineas in Asia non esse habendas regi placuerat; quinetiam quæ plantatæ erant, euellendas esse: neque in posterum

de vitibus

de vitibus quicquam esse plantandum statuerat, quòd in vino seditionem agitare visi fuerant. Legatione publica, & viro opus erat, qui tanquam Orpheus, Thamyrísque pro ipsis demulceret aures. Scopelianum igitur omnes eligunt. Hic autem ita ex superabundantia legationis munus exequutus est, vt tenderet non hoc solùm impetrato, quo vites plãtare liceret, sed vt mulcta quoque non plantantibus imponeretur. Quàm igitur celebris & clarus fuerit in controuersia de vitibus, ex his quæ dicta sunt patet. oratio ipsa inter maximè admirandas censetur. Id quoque constat ex iis quæ contigerunt, postquam illam habuit. Dona enim ob eam assecutus est, quæ à rege tribui solent. itémque acclamationes, salutationésque multas, & laudes. Iuuenum cohors præclara & sapientiæ cupida eum in Ioniam secuta est. Pòst vbi venit Athenas Atticus Herodis Sophistæ pater, ipsum hospitio accepit. Quippe qui magis hunc in arte rhetorica, admirabatur quàm Gorgiam quandoque Thessali. Quicunque ergo Rhetorum antiquorum Hermæ in curriculis domus erant, non secus ac si filium sibi contemerassent, lapidibus peti iussit. Adolescens tunc erat Herodes, & adhuc sub patris potestate viuebat: atque hoc solùm expetebat, vt ex tempore declamaret: sed id nequaquam audebat, neque enim ad id vsque tempus cum Scopeliano versatus fuerat; nec dum quisnam esset subitæ orationis impetus nouerat. Quare ipsi ex animi sententia viri aduentus fuit: postquàm eum docentem audiuit, & extempore sua verba & sensa disponentem, ab eo non parum instructus & confirmatus est.

A ἀπὸ οἴνου στασιάζειν ἔδοξαν, ἀλλ' ἐξαιρεῖσθαι μὲν τὰς ἤδη πεφυτευμένας, ἄλλας δὲ μὴ φυτεύειν ἐπ. ἐδέησε δὴ πρεσβείας. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀνδρὸς ὃς ἔμελλεν, ὥσπερ Ὀρφεύς τις, ἢ Θάμυρις ὑπὲρ αὐτῶν θέλξειν. αἱροῦνται τοίνυν Σκοπελιανὸν πάντες. ὅσῃ οὕτω τὶ καὶ περιουσίας ἐκράτει τιὼ πρεσβείαν, ὡς μὴ μόνον τὸ ἐξεῖναι φυτεύειν ἐπανελθεῖν ἔχων, ἀλλὰ καὶ ἐπιτιμίαν κεῖσθαι μὴ φυτευόντων. ὡς δὲ ἠυδοκίμησε τὸν

B ἀγῶνα ⓦ ὑπὲρ τῶν ἀμπέλων, δηλοῖ μὲν καὶ τὰ εἰρημένα. ὁ δὲ λόγος, ἐν τοῖς θαυμασιώτατος. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τῷ λόγῳ. δῶρον τε γὰρ ἐπ' αὐτῷ ἔτυχεν, ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ, πολλῶν τ' ἀποσπάσεων, καὶ ἐπαίνων. νεότης τε αὐτῷ λαμπρὰ ξυνηκολούθησεν ἐς Ἰωνίαν, σοφίας ἐρῶντες. ἐπεὶ-

C δὴ ἦλθεν Ἀθήνησιν ἐλθών, ποιεῖται αὐτῷ ξένον ὁ Ἡρῴδου τοῦ σοφιστοῦ πατὴρ Ἀττικός, θαυμάζων ἐπὶ ῥητορικῇ μᾶλλον, ὡς καὶ τὸν Γοργίαν ποτὲ Θετταλοί. ὁπόσοι γοῦν τῶν παλαιῶν ῥητόρων ἑρμαὶ ἦσαν ἐν τοῖς τῶν οἰκίας δρόμοις, ἐκέλευσε τούτοις βάλλεσθαι λίθοις, ὡς διεφθορότας αὐτῷ τὸν υἱόν. μειρακίου μὲν δὴ ἐτύγχανεν ὢν ὁ Ἡρῴδης τότε, καὶ

D ὑπὸ τῷ πατρὶ ἐπ. τοῦ δ' αὐτοσχεδιάζειν ἤρξατο μόνου, οὐ μὴν ἐθάρρει γε αὐτῷ. οὐδὲ γὰρ Σκοπελιανῷ ξυνεγένετο ἐν ἐκείνου γε τοῦ χρόνου, οὐδ' ἦν πως ἡ τῶν αὐτοσχεδίων ὁρμὴ γιγνώσκων. ὅθεν ἀσμένως ⓐ ἐλθὼν ἡ ἐπίδημία τοῦ ἀνδρός. ἐπεὶ γὰρ λέγοντος ἤκουσε, καὶ διαπεμψάμενον τὸν αὐτοσχεδιῶν, ἐπερρώσθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη.

Ϛ τ πατέρα ὃ ἅσας διανοηθεὶς, ἀπαγγέλλειν οἱ μηχέτι ἐς τὴν ἰδέαν τ ξένης. ὁ πατὴρ ὃ ἠγάσθη τὲ αὐτὸν τῆς μιμήσεως, καὶ πεντακόσια ἔδωκεν αὐτῷ τάλαντα. ἔδωκε ὃ κ αὐτῷ Σκοπελιανῷ δεκαπέντε. ὁ δὲ, ὅσα ὁ πατὴρ, τοσαῦτα ἀπὸ τ ἑαυτ δωρεᾶς προσεπέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἔτι διδάσκαλον ἑαυτ προσεφώνει. τοιγὰρ ὃ σωισίπη Ηρῴδου, καὶ τῷ τ Πακτωλοῦ πηγῶν ἥδιον. τὴν ὃ εὐτυχίαν, ἣ περὶ τὰς πρεσβείας ἐχρῆτο, ξυμβάλλειν ἔστι κ τοῖς δε. ἔδη μὲν γὰρ τοῖς Σμυρναίοις τ πρεσβεύοντος ὑπὲρ αὐτῶν ἀνδρός. ἡ πρεσβεία ὃ ἦν ὑπὲρ τῶν μεγίστων. ὁ μὲν δὴ ἐγήρασκεν ἤδη, κ τὸ ἀποδημεῖν ὀκνῶν εἶχεν. ἐχθροζονεῖτο ὃ ὁ Πολέμων, οὔπω πεπρεσβευκὼς πρότερον. εὐξάμενος οὖν ὑπὲρ τ ἀγαθῆς τύχης, ἐδεῖτο γοῦν αὐτῷ τὴν Σκοπελιανὸν παρεῖναι. καὶ περιβαλὼν αὐτὸν ἐπὶ τ σκηνῆς, Δὸς δέ μοι ὦμοιϊν τὰ σὰ τυχεῖν ἀγωνίσασθαι· ἄκαιρόν πως εἰσηκουσι, μάλιστα ἀσείως ὁ Πολέμων τὰ τ Πατρόκλου ἐπειπὼν τῷ ἀνδρί. καὶ Απολλώνιος δὲ ὁ Τυανεὺς, ὑπερενεγκὼν σοφίᾳ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὸν Σκοπελιανὸν ἐν θαυμασίοις τάττει.

A Itaque vt patrem sibi conciliaret, enuntiauit coram eo declamationem ad hospitis ideam eloqui. Pater imitandi solertiam admiratus in filio, quingenta ipsi talenta, & quindecim Scopeliano dedit. Herodes quot pater ei dederat, ex dono suo totidem Scopeliano superaddidit: ac præceptorem suum appellauit. Hoc autem intelligenti Herodis patri, fontibus ipsis Pactoli fuit longè suauius. Quàm igitur hic in legationib. fortunatus fuit, hinc B etiam coniectare licet. Smyrnæi enim pro rebus suis legato indigebant, & de maximi momenti rebus erat ipsa legatio. Consenuerat iste, neque peregrinationis tædium amplius tolerare poterat: electus verò fuerat Polemo, qui nondum tale munus obierat: quare pro bona fortuna precatus Scopeliani suadelam sibi adesse poscebat. Eúmque in concione amplexatus, ait,

Præbe tuis humeros armis circundare nostros,
Si fortè an similis fuero tibi. —

C Perurbanè quidem à Palæmone Patrocli verba sunt vsurpata. Ceterùm Apollonius Tyaneus, qui humanum genus sapiẽtia superauit, Scopelianum inter viros admirabiles statuit.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ. D

Διονύσιος δὲ ὁ Μιλήσιος, εἴθ' ὡς σύνοιδά φασι πατέρων ἐπιφανεστάτων ἐγένετο, εἴθ' ὡς τινες αὐτὸ τοῦτο ἐλευθέρων, ἀφείσθω τούτου τ μέρους. ἐπὶ οἰκείᾳ ἀρετῇ ἐλαμπρύνετο· τὸ γὰρ καταφυγεῖν ἐς τοὺς ἄνω, ἀποβεβληκότων ὅσοι ἐφ' ἑαυτῷ ἔπαινον. Ισαίου δὲ

DIONYSIVS.

Dionysius Milesius, siue vt plerique dicunt ex nobilissimis parentibus natus fuerit, siue vt nonnulli ex liberis tantùm & ingenuis, dimittatur quòd ad hanc partem attinet: quandoquidem virtute propria claruit. Nam ad maiorum gloriam confugere, eorum profectò est, qui propriæ laudis iacturam fecerunt. Cùm Isæi auditor es-

auditor esset, viri (vt dixi) suaptè natura eloquentis, hoc satis expressit, & præter hoc sensorum animi concinnitatē: enimuerò hoc etiam Isæi peculiare fuit. iam verò cùm in notionibus inuentísque suauissimus esset, non vt plerique Sophistarum, voluptatum delinimentis indulgebat, sed delicias moderabatur, aiebátque ad familiares, mel summo digito & non concaua manu prælibare opus esse. Quemadmodum in omnibus quæ dicta sunt, declaratum est à Dionysio in dissertationibus dialecticis, moralibus & legitimis concertationibus, maximè verò in Chæroneæ cladis lamentatione. Nam cùm enarrasset Demosthenē ad senatum post Chæroneæ cladis lamentationem accessisse, in hanc lugubrē orationis monodiam ipse desiit, O *Chæronea pernicioſus ager*! Et rursus, O *transfuga ad Barbaros Bœotia! ſuſpiria ducite vos qui ſub terra eſtis Heroes. Prope Plataeas victi ſumus*. Et rursus, *Condemnatis Arcadibus, quòd mererent stipendia, concio belli propoſita eſt: & Græcorum mala regionem Arcadum nutriunt, & bellum nullam cauſam habens nos circumuenit*. Talis certè in vniuersum orationis Dionysij erat Idea, iuxta quam consideranti opportunitatem, quantum Isæus solebat, declamationis opera ei succedebat. Rumor de Dionysio sparsus, quòd Chaldæorum artibus discipulos memoriæ facultatem edoceret; vnde percrebuerit, ostendam. Memoriæ artes neque sunt, neque vnquam fuerint. Artes enim memoria dedit: ipsa verò, ne vlla quidem arte comprehendi potest. Siquidem est peculiare naturæ donum, vel immortalis animæ pars. Non enim vnquam mortalia repu-

A ἀκροατὴς ἠγούμενος, ἀνδρὸς ὡς ἔφην φύσιν ἐρμηνεύοντος, τοῦτ' μὲν ἱκανῶς ἀπεμάξατο. ἐκ τούτου, τὴν διάταξίαν τῶν νοημάτων. ἐκ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο Ἰσαίῳ. μάλιστα δ' ἡδεῖ τὰς ἐννοίας ἠγούμενος, καὶ ἐμέτρει τὰς ἡδονάς, ὥσπερ οἱ τῶν σοφιστῶν, ἀλλ' ἐπαμύστε, λέγων, τοὺς σοὺς γνωρίμους, ὅτι χρὴ τὸ μάλιστα ἄκρῳ δακτύλῳ, ἀλλὰ μὴ χαρίεσσ, ὡς ἐν ἅπασι μὲν

B τοῖς εἰρημένοις δεδήλωται τῷ Διονυσίῳ, λογικοῖς τε, καὶ νομικοῖς, καὶ ἠθικοῖς ἀγῶσι. μάλιστα δ' ἐν τῷ περὶ Χαιρώνειαν θρήνῳ. διεξιὼν γὰρ τὸν Δημοσθένην, τὴν μετὰ Χαιρώνειαν θρῆνον προσαγαγόντα τῇ βουλῇ ἑαυτόν, εἰς τοῦτο τε μονῳδίαν τὸν λόγον ἐπελθόντα, ὦ Χαιρώνεια πονηρὸν χωρίον. καὶ πάλιν, αὐτομολήσασα

C πρὸς βαρβάρους Βοιωτία. στενάξατε οἱ κατὰ γῆς ἥρωες. ἐσμὲν Πλαταιῶν νενικημένοι. καὶ πάλιν, τοῖς κρινομένοις ἐπὶ τῷ μισθοφορεῖν Ἀρκάσιν ἀγορὰ πολέμου πρόκειται. ἐκ τῶν Ἑλλήνων κακὰ τὴν Ἀρκάδων βέφος, καὶ περιέρχεται πόλεμος αἰτίαν οὐκ ἔχων. Τοιάδε μὲν ἡ ἐπίπαν ἰδέα τοῦ Διονυσίου, καθ' ἣν τὰ τοῦ

D μὲν καιρὸν ἐπεβάινεν, ἐπισκοπουμένῳ καιρὸν, ὅσον περ ὁ Ἰσαῖος. ὁ δὲ λόγος ὁ περὶ τοῦ Διονυσίου λεγόμενος, ὡς Χαλδαίων τέχναις τοὺς ὁμιλητὰς τὸ μνημονικὸν αὐξάνοντος, ἐγὼ δηλώσω πόθεν εἰρηται. τέχναι μνήμης οὔτε εἰσὶν, οὔτ' ἂν γένοιντο. μνήμη μὲν γὰρ, δίδωσι τέχνας· αὐτὴ δὲ ἀδιάφθορος, οὐδεμιᾷ τέχνῃ ἁλωτός. * ἔστι γὰρ πλεονέκτημα φύσεως, ἢ τῆς ἀθανάτου ψυχῆς μοῖρα. οὐ γὰρ ἄν ποτε θνητὰ νομισθείη

τὰ ἀνθρώπινα. οὔτ' ἂν διδακτὰ ἐμάθομεν, εἰ μνήμη συνεπολιτεύετο ἀνθρώποις. ὣ εἴτε μητέρα δεῖ καλεῖν, εἴτε παῖδα, μὴ διαφερόμεθα τοῖς τοῦ ποιητάς, ἀλλ' ἔστω ὅ, τι βούλεται. τοῖς δὲ τούτοις, τίς ἔτως ἀνήθης καὶ τὴν ἑαυτοῦ δόξης, ἐν σοφοῖς γραφόμενος, ὡς γοητεύων* ἐν μειρακίοις διαβάλλοιν, καὶ ἃ ὀρθῶς ἐπαιδεύθη; πόθεν οὖν τὸ μνημονικὸν τοῖς ἀκροωμένοις; ἅπλησα πλὴν ἡδονῇ ἐδόκει τὰ τοῦ Διονυσίου, καὶ πολλάκις ἐπαναλαμβάνειν αὐτὰ ἠναγκάζετο· ἐπεὶ ξυνίει σοφῶν χαιρόντων τῇ ἀκροάσει. οἱ δὲ μαθητέροις τῶν νέων, ἐνετυποῦτο αὐτὰ ταῖς γνώμαις, καὶ ἀπήστλεν ἑτέροις μελέτῃ μᾶλλον, ἢ μνήμῃ συνειληχότες. ὅθεν μνημονικοί τε ὠνομάζοντο, καὶ τέχνῃ αὐτὸ πεπαιδευμένοι. οὗθεν ὁρμώμενοί τινες, τὰς τοῦ Διονυσίου μελέτας ἐξαπερματολογεῖσθαί φασιν, ὡς δὴ ἄλλο ἄλλου ξυνεικόνων ἐς αὐτάς, οὗ ᾧ ἐβραχυλόγησε. μεγάλων μὲν οὖν ἠξιοῦτο κἀκεῖθεν πόλεων, ὁπόσαι αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ ἐθαύμαζον· μείζοσι δ' οὐ βασιλέως. Ἀδριανὸς γάρ, σατράπην μὲν αὐτὸν ἀπέφηνεν ἐκ ἀφανῶν ἐθνῶν. κατέλεξε δὲ τοῖς δημοσίᾳ ἱππεύουσι, καὶ τοῖς ἐν τῷ Μουσείῳ σιτουμένοις. τὸ δὲ Μουσεῖον, τράπεζα Αἰγυπτία, ξυγκαλοῦσα τοῦ οὐ πάσῃ τῇ γῇ ἐλλογίμους. πλείστας δ' ἐπελθὼν πόλεις, καὶ πλείστοις ξυνομιλήσας ἤθεσιν, οὔτε ἐρωτικήν ποτε αἰτίαν ἔλαβεν, οὔτε ἀλαζονα, ὡς τοῦ σωφρονέστατός τε φαίνεσθαι, καὶ ἐφεστηκώς. οἱ δὲ ἀναπείθοντες Διονυσίῳ τὸν Ἀραάσπην, τὸν τῆς Πανθίας, ἐρῶντα,

tantur humana, neque edocta discerемus, si memoria cum hominibus ipsa conuersaretur. Quam siue matrem, siue filiam [temporis] appellare opus est, ne contendamus cum poëtis: sed esto vt libitum fuerit. Quis porrò ita minimè malus, & gloriæ suæ aduersarius inter doctos adscriptus, vt tanquam præstigiator inter adolescentes ea criminetur, quæ rectè edoctus fuerit? Vnde igitur audientibus hæc memoriæ vis proposita est? Dionysij enunciata inexplebilem afferre voluptatem videbantur, & sæpe eadem iterare cogebatur, cùm perciperet auditores auscultatione exhilarari. Qui autem ex iuuenibus dociliores erant ingenio, eius sententias imprimebant animo, atq; exercitatione potius quàm memoria comprehensa aliis recitabant. Vnde memores nuncupabantur, tanquam id arte didicissent. hinc plerique impulsi, Dionysij declamationes, centonũ instar textas esse dicunt, quasi alius aliud in eas contulerit; vbi breuiter locutus est. Magnis igitur honoribus ab illis ciuitatibus affectus est, quæcunque sapientiam eius admirabantur: maximis autem ab Imperatore decoratus. Adrianus enim eum non humilium gentium satrapam designauit. Item inter viros equestris ordinis censeri voluit, & eos qui in Musæo alebantur. Musæum autem Ægyptia mensa erat, quæ ex omni terrarũ orbe eloquentissimos quosque viros conuocabat. Cùm plurimas ciuitates adiisset, & cum gentibus diuersorũ morum versaretur, neque crimen vnquam ob amores, neque ob superbiã subiit, eo quòd temperantissimus & modestissimus videretur. Qui autem Dionysio imponunt Araspam Panthiæ amatorẽ,

Dionysij profectò numeros ignorant, ignorántque aliam interpretandi industriam, & artis enthymemátum inscij imperitíque sunt. Non enim Dionysij est lucubratio ista, sed Celeris artium scriptoris. Celer enim iste, imperatoriarum epistolarum scitus magister fuit: in declamando autem non satis exercitatus. ceterùm adolescentiæ tempore Dionysio aduersatus est. Neque illa mihi prætermittenda sunt, quippe quæ Aristæus Græcorum antiquissimus eorum qui ævo meo vixerunt, audiuerit, qui de Sophistis plurima nouerat. Dionysius in magno gloriæ splendore iam consenescebat: Polemon verò ipso celebritatis flore vigebat, Dionysio nondum notus. hic Sardis peregrinabatur, vt in centumuirali iudicio, quo Lydia defendebatur, causam ageret. Cùm Dionysius Sardis vesperi aduentasset, Dorionem Cretensem hospitem suum rogauit: Dic mihi (inquit) Dorion, éstne hic Polemon. At Dorion, Vir (inquit) Lydorum ditissimus de facultatibus suis periclitans, patronum è Smyrna duûm talentorum mercede Polemonem conduxit, & cras causam aget. Ad hæc Dionysius, Quale, inquit, lucrum dixisti? si mihi Polemonem auscultare licuerit: cùm nondum eius experimentum habuerim. Videtur, inquit, te percellere Dorion, adolescens magnum iam nomen adeptus. Imò ne dormire quidem per Mineruam permittit, (inquit Dionysius) sed in saltum cor, mentémque ducit; dum cogito quammulti laudatores eius sint: atque hi quidem os ipsius duodecim canalibus scaturire putant: alij etiam linguam vlnis, veluti Nili ascen-

A ἀήκοοι μὲν τῶν τοῦ Διονυσίου ῥυθμῶν, ἀήκοοι δὲ τῆς ἄλλης ἑρμηνείας, ἄπειροι δὲ τῆς τῶν ἐνθυμημάτων τέχνης. οὐ γὰρ Διονυσίου τὸ φρόντισμα τοῦτο, ἀλλὰ Κέλερος τοῦ τεχνογράφου. ὁ δὲ Κέλερος, βασιλικῶν μὲν ἐπιστολῶν ἀγαθὸς σοφιστής, μελέτης δὲ καὶ ἀποχρῶν, Διονυσίῳ τὸν τῆς μειρακίου χρόνον διάφορος. μὴ δὴ σιωπᾶν μοι δοκεῖ. Ἀριστὰς γε

B ἀκροασάμενος αὐτὰ πρεσβυτάτου τῶν καθ' ἡμᾶς Ἑλλήνων, καὶ πλεῖστα ὑπὲρ τῶν σοφιστῶν εἰδότος, ἐγήρασκε μὲν ὁ Διονύσιος τῇ δόξῃ λαμπρᾷ, νέος δὲ ἔτι ἀκμὴν ὁ Πολέμων, οὔπω γιγνωσκόμενος τῷ Διονυσίῳ. καὶ ἐπεδήμει ταῖς Σάρδεσι, ἀγορῶν δίκην ἐν τοῖς κατὰν ἀνδράσιν, ὑφ' ὧν ἐδικαιοῦτο ἡ Λυδία. ἑσπέρας οὖν ταῖς Σάρδεσιν ἦκον ὁ Διονύσιος, ἤρετο Δωρίωνα τὸν Κλήνιον, ξένον ἑαυτοῦ. εἶπέ μοι, ἔφη ὁ Δωρίων, ἔστι

C Πολέμων ἐνταῦθα; ὁ δὲ Δωρίων, ἀνὴρ ἔφη, πλουσιώτατος τῶν ἐν Λυδίᾳ, κινδυνεύων περὶ τῆς οὐσίας, ἄγει σωτήριον τὸν Πολέμωνα ἀπὸ Σμύρνης, πείσας δι' ἀλλήλων μισθῷ, καὶ ἀγωνιεῖται τὴν δίκην αὔριον. καὶ ὁ Διονύσιος, οἷ, ἔφη, ἔρμαιον εἴρηκας, εἰ ἀκοῦσαί μοι ἔσται Πολέμωνος, οὔπω εἰς πεῖραν αὐτοῦ ἀφιγμένῳ. ἔοικεν, εἶπεν, ὁ Δωρίων σφέφειν σε ὁ

D νεανίας, εἰς ὄνομα ἤδη προβαίνων μέγα. καθεύδειν γε οὐκ ἐᾷ νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἦ δ' ὁ Διονύσιος. ἀλλ' εἰς πήδησιν ἄγει τὴν καρδίαν, καὶ τὴν γνώμην, ἐνθυμουμένῳ ὡς πολλοὶ ἐπαινέται αὐτοῦ. καί τοῖς μὲν, δωδεκάκρουνον δοκεῖ τὸ σῶμα, οἱ δὲ, καὶ πήχεσι διαμέζουσι τὴν γλῶτταν, ὥσπερ τὰς τοῦ Νείλου ἀνά-

βάσης. σὺ ὃ ταύτην ἀσαμό μοι τ φρον- A
πίδα, εἰ πὼν τ μὴ πλέον, τ ἧττον ἐν ἐ-
μοί τ, κἀκείνῳ καθώρακας. ὁ δὲ Δω-
ρίων μάλα σωφρόνως, αὐτὸς, εἶπεν,
ὦ Διονύσιε, σαυτῷ τε, κἀκείνῳ δικά-
σαις ἀμείνον. σὺ γὰρ ἐκ τοῦ σοφίας, οἷος
σαυτὸν τ γιγνώσκειν, ἕτερόν τ μὴ ἀγνοῆ-
σαι. ἤκουσεν ὁ Διονύσιος ἀγωνιζομένῳ
τινὶ δίκην. κ᾽ ἀπιὼν τ δικαστηρίου, ἰσχνὸς,
ἔφη, ἀθλητὴς ἔχει· ἀλλ᾽ ἐκ παλαί-
στρας. ταῦτα ὡς ἤκουσεν ὁ Πολέμων, B
ἦλθε μὲν ἐπὶ θύρας τ Διονυσίου, μελέ-
την αὐτῷ ἐπαγγέλλων. ἀφικομένου δὲ
διαπρεπῶς, ἀγωνιζόμενος, προσῆλθε
τῷ Διονυσίῳ· καὶ αὐχήσας τ ὦμον, ὡς-
περ οἱ τ σταδιαίας πάλης ἐμβιβάζοντες,
μάλα ἀσείως ἀπετώθασεν, εἰπὼν, ἦ δ᾽
ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ἀνδρῶν
μὲν οὖν ἐπιφανῶν, πᾶσα γῆ τάφος. C
Διονυσίου δὲ σῆμα, ἐν τῇ ἐπιφανεστάτῃ
Ἐφέσῳ. τέθαπται γὰρ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατ᾽ ἀ-
κρωτήριον τ Ἐφέσου, ἐν ᾗ κατεβίω,
παρθένους τ πρῶτον βίον ἐν Λέσβῳ.

ΛΟΛΛΙΑΝΟΣ.

Λολλιανὸς ὁ Ἐφέσιος, πρῶτος μὲν
τ Ἀθήνησι θεάτρου τοῦτο· πρῶτος δὲ
τ Ἀθηναίων δήμου, στρατηγήσας αὐτοῖς
τινὶ ἐπὶ τ ὅπλων. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη, πά-
λαι μὲν κατέλεγέ τ, καὶ ἐξῆγε ἐς τὰ D
πολέμια· νυνὶ δὲ σφῶν ἐπιμελεῖται, καὶ
σίτου ἀγορᾶς. θορύβου δὲ καθεστηκότος
ἐπὶ τὰ ἀρτοπώλια, καὶ τ Ἀθηναίων
βάλλειν αὐτὸν ὡρμηκότων, Γάδειρος
ὁ κύων ὁ μετ᾽ ταῦτα ἐν Ἰσθμῷ φιλοσο-
φήσας, ὑποβρυχὼν ἐς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ
εἰπὼν Λολλιανός, οὐκ ἔστιν ἀρτοπώλης,
ἀλλὰ λογοπώλης, διέχεεν οὕτω τοὺς Α-

sus, dimetiuntur. Tu autem mihi hanc deme sollicitudinem, si quid plus minúsve in me & in illo perspexeris. Tum Dorion modestissimè respondens: Id ipse (inquit) Dionysi tibi atque illi melius disceptabis. Tu enim ea sapientia præditus es, vt teipsum noscas, & alium non ignores. Dionysius eum in iudicio disceptantem audiuit. & inde abiens: Robur (inquit) habet Athleta iste, sed non à palæstra. Hæc vt Polemon accepit, ad Dionysij continuò ianuam properauit, vt ei declamationem indiceret: & cùm magnificè decertaturus veniisset, humeris innitens, non secus atque illi, qui palæstram in stadio inituri sunt, perurbanè iocatus ait, Olim fuere strenui Milesij. Virorum certè illustrium omnis terra sepulchrum. Dionysij tumulus in nobilissima Epheso situs est: namque in foro iuxta Ephesi præcipuum locum, vbi ætatem degerat, sepultus est. Institutus porrò primo tempore adolescētiæ in Lesbo fuerat.

LOLLIANVS.

Lollianus Ephesius, primus Athenis in subsellio præsedit: & Athenienſi populo in expeditione præfuit. Hæc verò præfectura olim quidem censum faciebat, & ad bellum educebat. nunc annonã & fori cibaria curat. Cùm verò tumultus vbi vendebantur panes ortus esset, & Athenienses ad eum percutiendum irruissent; Pancratius Cynicus, qui post hæc in Isthmo philosophatus est, cùm ad Atheniēses veniſſet, Non est Lollianus (inquit) panis venditor, sed verborum. hoc dicto, ita Athenienses exhilarauit & placauit,

vt lapides qui præ manibus erant, laxarẽt. Annona ex Theſſalia aduecta, cùm pecuniæ publicæ non extarent, ſuis familiaribus vt collectam erogarẽt autor fuit: hinc magna pecuniæ vis eſt collecta. atq; illud quidem viri fuit perquàm induſtrij, & in ciuili adminiſtratione ſolertis. Hoc autem iuſti, probi, & benecuoli. Nam pecunias, mercede auſcultationis remiſſa, collatoribus reddidit. Artificioſiſſimus, prudentiſſimúſque hic videbatur eſſe Sophiſta; cùm Epichirematicum argumẽtum in artificioſa excogitatione ſitum cumulatè elaboraret, ſeque commodè explicaret: in ſentiendo verò & ſententiis ordinandis minime ſuperuacuus fuit. Eius porrò orationis ſplendores interlucent, quæ fulgetri coruſcantis inſtar, repentè micando, deſinunt. Quòd cùm in omnibus quidem pateat, in his certè maximè. Nam cùm Leptinem ob legem accuſaret, quia ex Ponto frumentum Athenienſibus non deuehebatur, cum hoc vigore egit: *Os Ponti lege clauſum eſt, & Athenienſium annonam paucæ prohibent notæ. Idémque Lyſander nauali bello potens, Leptinéſque legiſlator præſtare poteſt.* Cùm Athenienſibus pecuniarum inopia de vendendis inſulis decernentibus intercederet, ſic ſpiritum ſumpſit: *Solue (ô Neptune) gratiam ſupra Delo debitam, & illi venditæ concede fugam.* Subitam promptámque orationem adhibebat, Iſæi more, cuius olim fuerat auditor. Mercedes generoſas exigebat; cùm congreſſus non declamatorios tantùm, ſed etiam præceptorios exhiberet. Duas enim ſtatuas ſortitus eſt, alteram in foro, in bre-

A Ἡιωαίοις, ὡς μθεῖναι τὸν λίθους, διὰ χρῶν αὐτοῖς ὄντας. σίτου ἢ σὶ Θεσσαλίας ἐσπλυκότος, ἢ χρημάτων δημοσίᾳ οὐκ ὄντων, ἐπέδειξεν ὁ Λολλιανὸς ἔρανον τοῖς αὑτῷ γνωρίμοις. ⁊ χρήματα συνηθροίσθη. ⁊ τοῦτο μὲν, ἀνδρὸς εὐμηχάνου δόξῃ, ⁊ σοφῷ τὰ πολιτικά· σκεῖνο ἢ, δικαίου τε, ἢ εὐγνώμονος. τὰ γὰρ χρήματα, ταῦτα τοῖς ξυμβαλλομένοις ἀπέδωκεν, ἐπανεὶς τ' μισθὸν τῆς ἀκροάσεως. ἔδοξε ἢ ὁ σοφιστὴς εἶναι, τεχνικώτατός τε, καὶ φρονιμώτατος, τὸ ἐπιχρηματικὸν ἐν ἐπινοίᾳ τεχνικῇ κείμενον ἱκανῶς ἐκπονῆσαι, καὶ ἑρμηνεῦσαι μὲν ἀποχρῶν. νοῆσαί τε, καὶ τὰ νοηθέντα τάξαι, ἀπέριτος. διαφαίνοντας δὲ τοῦ λόγου καὶ λαμπρότητες λήθουσαι ταχέως, ὥσπερ τὸ τῆς ἀστραπῆς σέλας· δηλοῦσαι ἢ τοῦτο,

B

C ἐν πᾶσι μὲν, μάλισα ἢ ἐν τοῖσδε· κατηγόρουν μὲν γὰρ τοῦ Λεπίνου διὰ Ⓜ νόμον, ἐπεὶ μὴ ἐφοίτα τοῖς Ἀθηναίοις σὶ τοῦ Πόντου σῖτος, ὧδε ἠκίασε· κέκλεισται τὸ στόμα τ' Πόντου νόμῳ· ⁊ τὰς Ἀθηναίων ληφὰς, ὀλίγαι κωλύουσι συμβολαί· καὶ τὸν Ⓜ δυνάστην Λύσανδρον ναυμαχῶν, καὶ Λεπίνης νομοθετῆσαι. ἀπλέγων δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἀπορίᾳ χρημάτων βουλομένοις πωλεῖν τὰς νήσους, ὧδε ἐπῳδυσε· λῦσον, ὦ Ποσειδον τ' ἐπὶ Δήλῳ χάριν, συνχώρησον αὐτῇ πωλουμένῃ φυγεῖν. ἐχαρίζε μὲν οὖν κῦ Ⓜ Ἰσαίῳ. οὗ δὴ καὶ ἠκροάσατο. μισθοὺς δὲ λαμβάνων Ἀθηναίους ἐτρεφόμενος, τὰς συνουσίας οὐ μελέτηρας μόνῳ, ἀλλὰ καὶ διδασκαλικὰς παρέχων. εἰκόνες δὲ αὐτῷ Ἀθηναῖοι, μία μὲν, ἐπ' ἀγορᾶς, ἑτέρα

D

δὲ ἐν τῷ ἄλσει τῷ μικρῷ, ὃ αὐτὸς λέγεται σὺν φυτεῦσαι.

A ui nemore alteram, quod quidem ipse plantasse dicitur.

ΜΑΡΚΟΣ.

Οὐδὲ τὸν Βυζάντιον σοφιστὴν παραλείψω Μάρκον· ὑπὲρ οὗ καὶ ἐπιπλήξαιμι τοῖς Ἕλλησιν, εἰ τοιόσδε γιγνόμενος, ὁποῖον δηλώσω, μήπω τυγχάνει τῆς ἑαυτοῦ δόξης. Μάρκῳ τοίνυν ἡ ἀναφορὰ τοῦ γένους, ἐς τὸν ἀρχαῖον Βύζαντα. πατὴρ ὁμώνυμος, ἔχων θαλαττιουργοὺς οἰκέτας ἐφ' ἱερῷ. τὸ δὲ ἱερόν, παρὰ ταῖς σκόλοπας τοῦ Πόντου. διδάσκαλος δὲ αὐτῷ, Ἰσαῖος ἐγένετο. παρ' οὗ καὶ τὸ κατὰ φύσιν ἑρμηνεύειν μαθὼν, ἐπεκόσμησεν αὐτῷ ὡραϊσμένῃ προσώπῳ τῷ παράδειγμα ἱκανώτατον τοῦ Μάρκου ἰδέας, ὁ Σπάρτης ὁ ξυμβαλοῦσι τοῖς Λακεδαιμονίοις μὴ δέχεσθαι ἀπὸ σφακτηρίας γυμνοὺς ἥκοντας. τῆς δὲ τοῦ εὐσεβείας, ἧρξατο ὧδε. ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος μέχρι γήρως φυλάξας τὴν ἀσπίδα, ἡδέως μὲν ἂν σὺν γυμνοῖς τούτοις ἀπέκτεινεν. ὅς γε δὴ καὶ τὰς διαλέξεις ὅδε ἀνὴρ ἐγύμνου, ξυμβαλεῖν ὅτι σὺν τῷ δι. διδάσκων γὰρ περὶ τοῦ τῶν σοφιστῶν τέχνης, ὡς πολλὴ, καὶ ποικίλη, παράδειγμα τοῦ λόγου τὴν Ἶριν ἐποιήσατο. ἤρξατο δὲ τοῦ διαλέξεως ὧδε. ὁ τὴν Ἶριν ἰδὼν ὡς μὲν χρῶμα, καὶ εἶδεν ὡς χρὴ θαυμάσαι. ὁ δὲ ὅσα χρώματα, μᾶλλον ἐθαύμασεν. οἱ δὲ τὴν διάλεξιν ταύτην Ἀλκινόῳ τῷ Στωϊκῷ αὐαπτόντες, διαμαρτάνουσι μὲν ἰδέας λόγου, διαμαρτάνουσι δὲ ἀληθείας, ἀδικώτατοί δ' αὖ θεάτων εἰσὶ, προσαφαιρούμενοι τὸν σοφιστὴν, καὶ τὰ οἰκεῖα. τὸ δὲ τοῦ ὀφρύων ἦθος, καὶ ἡ τοῦ περι-

MARCVS.

Ne Byzantium quidem Sophistam Marcum omiserim, cuius gratia, etiam Græcos increparim, si cùm talis extiterit, qualem fuisse docebo, haudquaquam sua fruatur gloria. Marci profectò genus, ad priscum Byzantem refertur. Pater eodem nomine appellatus, multos per mare negociantes apud sacellum famulos habuit; quod quidem est iuxta Ponti ostia. Præceptor eius Isæus fuerat: à quo etiam natura duce eloquentiam edoctus, eam pereleganti mansuetudine exornauit. Ideæ Marci Spartiates accommodatissimum exhibuit exemplum, qui, ne nudos à Sphacteria venientes reciperent, Lacedæmoniis consuluit. In hac enim causa sic est exorsus, *Vir Lacedæmonius, qui ad senectutem vsque scutum seruauit, lubenter certè hosce nudos interfecisset.* Quis autem hic vir in disputationibus fuerit, ex his coniicere licet. Nam cùm de Sophistarum arte dispiceret, & quàm multa & varia sit, edoceret, pro exemplo orationis, Irim proposuit; & hinc disputationis sumpsit initium: *Qui Irim vidit, vt colorem vnum, non nouit vt par est mirari: qui autem multis coloribus insignem intuetur, longè magis admiratur.* Verumenimuero qui Alcinoo Stoïco disputationem istam tribuunt, à genere orationis aberrant, imò sunt à veritate penitus alieni: quando hominum sunt iniustissimi, qui Sophistæ etiam propria auferunt. Superciliorum verò modus, & personæ cogitabundæ

ſtatus Marcum Sophiſtam oſten- A dit. Semper enim mente aliquid cogitabat, & ſe in iis quæ ad promptè dicendum iuuarent, exercebat. Hoc oculorum ſtatu patuit, qui in arcanis notionibus perſæpe infixi erant: ídq; ab ipſo quoque aſſenſum eſt. Interrogante enim quodam è ſociis, quomodo ſe heri exercuiſſet: Apud me quidem, inquit, ſatis pro dignitate: apud familiares autem minus. Cùm ille reſponſum admiraretur, Ego (inquit Marcus) B etiam operoſa vtor taciturnitate: ac duæ aut tres cauſæ me ſollicitant ſuper vnam, quam in communi certamine agito. Barbam & comam ſordidam habuit, quare aggreſtior quàm vir catus & conſultus multis eſſe videbatur. Hoc etiam Polemoni Sophiſtæ contigit, vt ita de Marco ſentiret. Nam cùm iam clarus eſſet, atque Polemonis ſcholam adiſſet; conſidentibus iis qui ad auditoriũ conuenerant, quidam eum C agnoſcens vicino oſtendit; & alius alteri: tum Sophiſtam Byzantium eſſe, omnibus patefactum eſt. quare Polemone controuerſias petente, omnes in Marcum vt aliquid proponeret, conuerſi ſunt. Hic cùm Polemon diceret, quid in ruſticum intuemini? nullam enim iſte dabit cauſam. Marcus ſublata voce, vt ſolebat, cum toruo intuitu, Proponam (inquit) & declamabo. vnde Polemon arrepta anſa, & Dorica eius oratione percepta, multa & magna in virum diſſeruit, & mirabilia, prout tempus poſtulabat, protulit. Cùm igitur declamaſſet, D declamantémque hominem audiuiſſet, & admiratus eſt ipſe, & aliis quoque admirationem mouit. Poſt hæc cùm Marcus Megaram

σώπτε σύννοια, ⟨Φισὴν ἐδήλε τ̃ Μάρκον. ἢ γὰρ ἐτύγχανεν ἀεί τι ἐπισκοπῶν τῇ γνώμῃ, ἢ ἀναπαλαίων ἑαυτὸν τοῖς ἐς τὸ χρειάζειν ἀγῶσι. ⟨ τ̃το ἐδήλου τῷ μὲν τῇ τ̃ ὀφθαλμῷ πάσῃ πεπηγότων τὰ πολλὰ ἐς ἀπορρήτους ἐννοίας, ὡμολογήθη ⟩ καὶ ὑπὸ τ̃ ἀνδρός. ἐρομένου γάρ τινος αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων, ὅπως χθὲς ἐμελέτα, ἐπ' ἐμαυτ̃ μὲν ἔφη, λόγῳ ἀξίως, ἐπὶ ὀλίγων γε μὲν ἧττον. θαυμάζοντος ὀ τ̃ ἀπόκρισιν, ἐγὼ, ἔφη ὁ Μάρκος, καὶ τῇ σιωπῇ ἐνεργῶ χρῶμαι, ⟨ γυμνάζουσί με δύο, ἢ τρεῖς ὑποθέσεις ἐπὶ τῷ μίαν, ἣν ἐς τὸ κοινὸν ἀγωνίζομαι. χλιδάδος ὀ, καὶ κόμης, αὐχμηρῶς εἶχεν. ὅθεν ἀγροικότερος ἀνδρὸς πεπυσμένου ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. τοῦτο δὲ ἢ Πολέμων ὁ ⟨Φισὴς ᾤετο αὐτ̃ ἔπαθε. ᾤχετο μὲν γὰρ ἐς τὴν τ̃ C Πολέμωνος διατριβὴν, ὀνόματος ἤδη ὤν. ξυλλεγομένων ὀ τ̃ ἐς τὴν ἀκρόασιν ἀπαντικρύ τ̃, ἀναγκαίως πως αὐτὸν διεμύουσι τῷ πέλας, ὁ δὲ τῷ πλησίον. ἢ διεδόθη ἐς πάντας ὅτι ὁ Βυζάντιος εἴη ⟨Φισής. ὅθεν τὸν Πολέμωνος αἰτιωμένου τὰς ὑποθέσεις, ἐπεστρέφοντο πάντες ἐς τὸν Μάρκον, ἵνα ᾠσθάλοι. τὸν δὲ Πολέμωνος εἰπόντος, τί ἐς ⟨Ⓜ ἄγροικον ὁρᾶτε; οὐ γὰρ δώσει γε ⟨ῶτ̃ ὑπόθεσιν· D ὁ Μάρκος ἐπῆρας τὴν φωνὴν ὥσπερ εἰώθει, καὶ πρὸς βλέψας, καὶ ᾠσθαλόμαι, ἔφη, καὶ μελετήσομαι. σὺ δὲν ἐλῶν ὁ Πολέμων, καὶ ξυνεὶς δωελάζοντος, διελέχθη ἐς τὸν ἄνδρα πολλά τ̃, ἢ μεγάλα, ⟨ θαυμάσια ἐφιεὶς τῷ καιρῷ. μελετήσας ὀ, ἢ μελετῶντος ἀκροασάμενος, ἢ ἐθαυμάθη, καὶ ἐθαύμασε. μ̃ τ̃τα γὰρ ἦκων ὁ Μάρκος

ἐς τὰ Μέγαρα (οἰκισαὶ δὲ Βυζαντίων) ἐ- A
ξησίαζον μὲν οἱ Μεγαρεῖς πρὸς τὸν
Ἀθηναίους ἀκριβέσαις ταῖς γνώμαις,
ὡς περ ἐπὶ τῦ πινακίου ἐπ' αὐτοῦ γε-
γραμμένοις, ἐς δὲ ἐδέχοντο σοφὰς ἐς τὰ
Πύθια τὰ μικρὰ ἥκοντας. ὡς δὲ
ἐς μέσους ὁ Μάρκος, ἕτω τοι μὲν ἐρμοσε
τοῦ Μεγαρέας, ὡς ἀνοίξαι πείσαι τὰς
οἰκίας, καὶ δέξασθαι τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ
γυναῖκας τε, καὶ παῖδας. ἠγάσθη αὐτὸν ἐς B
Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ πρεσβεύοντα
ὑπὲρ Βυζαντίων, ἐπὶ πλόταις τε πάλαι βασιλέων γεγομένοις ἐρηται αὐξῆσαι.

ΠΟΛΕΜΩΝ.

Πολέμων ὁ σοφιστὴς, οὔθ' ὡς οἱ πολλοὶ δοκοῦσιν, Σμυρναῖος, οὐθ' ὡς τινες εἰ Φρυγῶν, ἀλλ' ἐγένετο αὐτὸν Λαοδίκεια ἡ ἐν Καρίᾳ. ποταμῷ περίοικος Λύκῳ· μεσογεία μὲν, δυνατωτέρα δὲ τὸν ἐπὶ θαλάττῃ. ἡ μὲν δὴ τοῦ Πολέμωνος οἰκία. πολλοὶ ὕπαθοι, καὶ ἔτι ἐρασταὶ αὐτοῦ, πολλαὶς* μὲν πόλεσι, διαφερόντως δὲ ἡ Σμύρνα. οὗτοι γὰρ ἐν μειρακίῳ καταδύντες τὴν ἐν αὐτῷ μέγα, πάντας τοὺς οἴκοι στεφάνους ἐπὶ τὴν τοῦ Πολέμωνος κεφαλὴν συνήνεγκαν, αὐτῷ τε ψηφισάμενοι, καὶ γνώμῃ, τὰ οἴκοι ζηλωτά. περιεθήκατο γὰρ τοῦ Ἀδριανοῦ Ὀλυμπίων ἕδραν D
ἐδωσαν τῷ ἀνδρὶ, καὶ* ἐγγόνοις, ἐς τὴν ἱερᾶς τριήρους ἐπιβατεύειν. πέμπεται γάρ τις μηνὶ ἀνθεστηριῶνι μεταρσία τριήρης ἐς ἀγορᾶν· ἣν ὁ τοῦ Διονυσίου ἱερεὺς οἷς κυβερνήτης εὐθυῶν, πείσματα καὶ θαλάττης λύουσαν. συνδιάζων τῇ Σμύρνῃ, τάδε αὐτῇ ὤνησε. πρῶτον μὲν, τὴν πόλιν πολυανθρωποτάτην αὐ-

A venisset, Megarenses, (qui Byzantiorum conditores fuere) aduersus Athenienses acerrimis sententiis sæuiebant, quasi tabella recens in ipsos scripta: eósque ad parua Pythia venientes non admittebant. Vbi cùm in medium Marcus venisset, ita Megarensium animum composuit, vt aperiendas domos, & Athenienses cum liberis & vxoribus recipiendos esse persuaserit. Hunc Adrianus Imperator, ad augendas B virtutes, omnium imperatorũ maximè idoneus ac propésus, pro Byzantinis legatione fungentem admiratione prosequutus est.

POLEMON.

Polemon Sophista, neque Smyrnæus (vt multi opinantur) neque Phryx fuit, vt nonnulli putant: sed Laodicéa, Cartiæ ciuitas, eum tulit Lyco fluuio vicina: Mediterranea, & maritimarum ciuitatum potentissima fuit. Hæc igitur domus est C Polemonis, multíque eum summi viri, multæque ciuitates amarunt, præsertim Smyrna. Nam cùm Smyrnæi ab adolescentia aliquid in eo magnum inspicerent, omnes quas domi coronas habebant, in Polemonis caput congerebant, & ipsi vltrò contribuentes, & generi, quæ domi præclara & expetenda esse solent. Viro huic & posteris datum est in Adriani Olympiis præsidere: & sacram triremem conscendere. Nouendinali namque mense triremis elata in forũ mittebatur, quam Dionysij sacerdos tanquam gubernator, cùm funem erat è littore solutura, regebat. Cùm Smyrnæ studiis incumberet, in hisce vrbi profuit. Primùm quidem vt ciuitas longè populosior quàm antea

* πολλαῖς
* ἐκγόνοις.

videretur, vndique ex continenti & insulis ad ipsam confluente iuuentute non incastigata & tralatitia, sed electa atque pura: deinde concordem & à seditionibus liberam fecerit rempublicam. Nam ante hac intestina factione Smyrna laborauerat, & montani cum maritimis dissidebant. quare maximo in pretio ciuitati fuit, & legationum munere ab ea exornatus, ad reges sæpè profectus est, & de morib. specimen edidit. Itaque Adrianum erga Ephesios propensum, ad Smyrnæorum fauorem vsque adeò pellexit, vt vno die mille myriadas in illorum ciuitatẽ impenderit. Ex quibus emporia annonæ, & gymnasium omnium quæ in Asia sunt præstantissimum, constructa sunt: item templũ in promontorio situm longissimi prospectus, quod quidem contra Mimanta stare videtur. Hic præterea errantes publicè obiurgabat, & prudentiæ præcepta quamplurima tradens iuuabat. Iniuriam similiter, omnémque superbiam, eò magis extirpabat, quo magis ab Ionicis morib. videretur aliena. Quinetiam illud perutile instituit. Lites inuicem exortas pecuniarum causa non exilio mulctandas, sed domi dirimendas censuit. Adulterorum verò crimina & sacrilegorum. Item homicidarum, quibus neglectis piacula nascuntur, non tantùm exigi, sed à Smyrna extirpari iussit. Iudicis enim hæc egent gladium tenentis. Causæ quas ex pluribus habebat, sunt, quòd impedimenta multa iter peragentem, sequerentur. Multi nimirum equi, multíque clientes, & multa denique ac varia canum multitudo diuersos venatus inuestigantium. Ipse autem in bigis argenteo freno

τῆς Φαίνεδος, νεότητος αὐτῆς ἐπιῤῥεούσης ἐξ ἠπείρων τε, καὶ νήσων, οὐκ ἀκολάστου, καὶ ξυγκλυδος, ἀλλ' ἐξελεγμένης τε, καὶ καθαρᾶς· ἔπειτα ὁμονοοῦσαν, καὶ ἀστασίαστον πολιτεύειν. τὸν γὰρ πρότερον χρόνον, ἐστασίαζεν ἡ Σμύρνα, καὶ διεκέκειντο οἱ ἄνω πρὸς τοὺς ἐπὶ θαλάττη. πλείστου δ' ἄξιος τῇ πόλει καὶ τὰ πρεσβευτικὰ ἐχρῆτο, φοιτῶν τε πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας, καὶ προαγωνιζόμενος τῶν ἠθῶν. Ἀδριανὸν γοῦν προσκείμενον τοῖς Ἐφεσίοις, οὕτω τι μετεποίησε τοῖς Σμυρναίοις, ὡς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ χιλίας μυριάδας ἐπανθλῆσαι αὐτὸν τῇ πόλει. ἀφ' ὧν τάτε τοῦ σίτου ἐμπόρια ἐξεποιήθη, καὶ γυμνάσιον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ νεὼς τηλεφανὴς ὁ ἐπὶ τοῦ ἄκρας, ἀντικρὺς δοκῶν τῷ Μίμαντι, καὶ μὴν τοῖς ἀμβατανομένοις δημοσίᾳ ἐπιπλήττων, καὶ κατὰ φύσιν πλείστα νουθετῶν, ὠφέλει. ὕβριν τε ὁμοίως ἐξῄρει, καὶ ἀγερωχίαν πᾶσαν, τοσούτῳ πλέον, ὅσῳ μηδὲ τοῦ Ἰωνικοῦ ἀπεδίδου. ὠφέλει δ' ἂν κἀκεῖνα δή που, δίκας τὰς πρὸς ἀλλήλους οὐκ ἀλλοσέ πη* σὺν φοιτᾶν, ἀλλ' οἴκοι ἔπαυε. λέγω δὲ τὰς ὑπὲρ χρημάτων. τὰς γὰρ ἐπὶ μοίχοις, καὶ ἱεροσύλοις, καὶ σφαγέας, ὧν ἀμηχάνων ἄγη φύεται, οὐκ ἐξάγειν προσεκελεύετο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξωθεῖν τῆς Σμύρνης· δικαστοῦ γὰρ δεῖας αὐτὰς, ξίφος ἔχοντος. καὶ ἡ αἰτία δὲ, ἵππων ἐν τῷ πολλῶν εἶχεν, ὡς ὁδοιπορουῦσι αὖτῳ πολλὰ μὲν συνοφόρα ἕποιτο. πολλοὶ γὰρ ἵπποι, πολλοὶ δ' οἰκέται, πολλὰ δὲ ἔθνη κυνῶν, ἄλλα ἐς ἄλλην θήραν. αὐτὸς δ' ἐπὶ ζεύγους ἀργυροχα-

* ἐν. ἀκροτ. φοῖ.

λίνῳ Φρυγίῳ πνὸς, ἢ Κελτικοῦ πορθύοιτο· θύκλφαν τῇ Σμύρνῃ ἐπραπε. πόλιν γὰρ δὴ λαμπρωῖ μὲν ἀγορᾷ, καὶ καταστκευῇ μεγαλοπρεπὴς οἰκοδομημάτων· λαμπρωῖ δ' οἰκία δὲ πεφάνθαι. οὐ γὰρ μόνον δίδωσι πόλις ἀνδρὶ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἄρνυται ἐξ ἀνδρός. ἐπεσκοπεῖτο δὲ καὶ τὴν Λαοδίκειαν ὁ Πολέμων, θαμίζων ἐς τὴν αὐτοῦ οἶκον, καὶ δημοσίᾳ ὠφελῶν ὅ, τι ἠδυνάτο. τὰ μὲν δὴ βασιλέων ἄνωθεν, τοιαῦτα. Τραϊανὸς μὲν αὐτοκράτωρ, ἀτελῆ πορθμείας διὰ γῆς, καὶ θαλάττης. Ἀδριανὸς δὲ, καὶ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ πᾶσι. κατέλεξε δὲ αὐτὸν καὶ τῷ τῶν Μουσείων κύκλῳ ἐς τὴν Αἰγυπτίαν σίτησιν. ἐπὶ τούτοις Ῥώμης ἀπολαβὼν μυριάδας πέντε, καὶ εἴκοσι μυριάδας, ὑπερανέδωκε πάντα χρήματα, ὥστε εἰπόντος ὡς δέοιτο, οὔτε προσαπὼν ὡς δώσοι. *αἰτιωμένης δὲ αὐτὸν τῆς Σμύρνης, * * ἐς τὸ αὐτὸ ἡδὺ καταθέμενον, ἔπεμψεν ὁ αὐτοκράτωρ ἐπιστολὴν ὧδε ξυγκειμένην, Ἀντωνῖνος Πολέμωνι. τὰ ἐπιδοθέντων ὑπ' ἐμοῦ χρημάτων, ἐμοὶ τοὺς λογισμοὺς ἔδωκε. ταῦτα εἰ καὶ συγγνώμην ἐρεῖ τις, καὶ ἐμοὶ δή που συγγνώμην αὐτὸν τιθὼ ἐπὶ τοῖς χρήμασι, μὴ καὶ ἐς τὸ πρόσχον τὴν ἄλλης ἀρετῆς θαυμάσαι. τὸ δὲ Ἀθήνησιν Ὀλύμπιον, δι' ἐξήκοντα, καὶ πεντακοσίων ἐτῶν ἀποτελεσθέν, καθιερώσας ὁ αὐτοκράτωρ ὡς χρόνου μέγα ἀγώνισμα, ἐκέλευσε καὶ τὸν Πολέμωνα ἐφυμνῆσαι τῇ θυσίᾳ. ὁ δὲ, ὡς πρὸ εἰώθει, στὰς τοῦ ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς ἤδη παρεσκευασμένης συνοίας, ἐπαφῆκεν ἑαυτὸν τῷ λόγῳ· καὶ ἀπὸ τῆς κρηπίδος τοῦ νεὼ διελέχθη πολλὰ, καὶ θαυμάσια, παρεσκευασμένος ποιεῖσθαι τοῦ λόγου, μὴ ἀθρεὶ τιθὼ παρὰ αὐτοῦ ὁρ-

A ornatis, Phrygiis Celticísve quibusdam veheretur: ita Smyrnæ famam præstitit. Ciuitatē enim forum illustrat, & magnifica ædificantiū structura. Item excultissimæ ædes illustrāt. Neq; solùm ciuitas viro nomen affert, verumetiā à viro sæpe nomen accipit. Inuisit etiam Laodicéā Polemo, domum suam frequentans, & quacuncumque in re potuit, reipublicæ fuit adiumento. Hæc ab imperatoribus ipsi concessa sunt. A Traiano imperatore transitus terra, marique immunis. Ab Adriano idem omnibus quoque illius posteris datum est: quinetiam in Musæi circulo, ab eo annumeratus, & ad tesseram frumenti Ægyptiacam admissus est. Cùm Romæ quinque & viginti myriadas reposceret, insuper omnem pecuniam dedit, cùm neque dixisset vt opus haberet, neque affatus esset, vt daret. Expostulante de ipso Smyrna * * * ob suaue depositū? Antoninus Imperator, epistolam ita compositam misit: *Polemon pecuniarum à me vobis traditarum mihi rationem reddidit.* hæc si quis veniam dixerit, ne ipse quidem veniam ob pecunias, neque ob ceterarum virtutum præstantiam prorsus inueniet. Cùm Athenis Olympicum consecrasset annorum penè quingentorum curriculo peractum, Imperator, tanquam magnum temporis certamen Polemonem etiam sacrorum hymnos celebrare iussit. Hic autem, vt solebat, in sententias, quæ succurrebant, oculos intendens, orationem aggressus est, & à templi crepidine, multa & admiratione digna differuit: hinc ducto exordio, *Non sine numine hunc de se im-*

petum

petum ipsi contigisse. sibimet ipsi filium suum Antoninum conciliauit Imperatorem in sceptri traditione, *Deus è mortali factus*. Hoc autem quale fuerit, declarare opus est. Imperauit simul Asiæ Antoninus, & domi Polemonis desedit, quippe quæ Smyrnensium optima, & optimi quoque viri domicilium esset. Polemon verò noctu à peregrinatione rediens, apud fores exclamat, quòd rebus suis inhibitus, grauia pateretur: & Antoninum in aliam domum migrare coëgit. Quæ cùm Imperator cognouisset, de his nihil interrogauit, ne qua sæuitia vteretur; sed post hæc secum reputans mansueta sæpe ingenia ab vrgentibus & instigantibus irritari, super Polemone timuit, hinc factum est, vt in constitutionibus imperialibus diceret; *Polemon Sophista, consiliarius meus, huius mihi sententiæ autor fuit: dum benignè vt benefico faciens, veniã eum corollario compararet.* Ad hæc Antoninus de iis quæ acciderant cum Polemone, (subindicãs vtique se minimè exclusionis oblitum esse) perurbanè iocatus est: & concessis subinde honoribus in altum extulit, quasi sponderet se factum esse iniuriarum immemorem. Id quoque est ab eo non insulsè dictum. Nam Polemonem Romam profectum conueniens, complexúsque Antoninus: Date (inquit) Polemoni domicilium, néve quis inde eum eiiciat. cùm mimus tragœdiæ ab Olympiis, quæ in Asia celebrabãtur, quibus Polemon præfuerat, sed

A μὼ γλυέσθαι ⓐ. διήλαξεν αὐτῷ τῇ Ⓣ ἑαυτῷ παῖδα Αντωνῖν Ⓝ ὁ αὐτοκράτωρ, ἐν τῇ τῆ σκήπτρου παραδόσι θεὸς ἐκ θνητῆ γλυόμλυ Ⓖ. τουτὶ ὃ ὁποῖ Ⓝ, αὐάγκη δηλῶσαι. ἦρξε μὼ γὸ πάσης ὁμοῦ Ασίας ὁ Αντωνῖν Ⓖ, καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ τῆ Πολέμων Ⓖ οἰκία ὡς ἀρίστῃ τῶν κτ πλὼ Σμύρναν, καὶ ἀρίστου ἀνδρός. νύκτωρ ὃ ἐξ ἀποδημίας ἥκων ὁ Πολέμων, ἐβόα B ἐπὶ θύραις, ὡς δηνὰ πάσχων, τῶν ἑαυτῷ εἰργόμλυ Ⓖ· εἶτα σωλωάγασε Ⓣ Αντωνῖν Ⓝ ὡς ἑτέραν οἰκίαν μεταστιβάσαθαι. ταῦτα ἐγίγνωσκε μὼ ὁ αὐτοκράτωρ. εἰδότα δ' ὥσπερ αὐτῷ οὐδέν, ὡς μὴ ἀναδέροιτο· ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς τὰ μετ' αὐ Ⓣ, καὶ ὅτι πολλάκις καὶ τὰς ἡμέρους σκηκαλοῦνται φύσις Ⓐ προσκείμλυοί τε, & παC ροξύνοντες, ἔδοσε τῷ Πολέμωνι. ὅθεν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῆς βασιλείας διαθήκαις, καὶ Πολέμων ὁ Σοφιστὴς, ἔφη, Ξύμβολος τ διανοίας ἐμοὶ ταύτης ἐγλύετο, τῷ κτ χάριν ὡς δύεργέτῃ προσθεῖναι, πλὼ συγγνώμλυ ἐν προσοισίας ἑτοιμάζων. καὶ ὁ Αντωνῖν Ⓖ ἠτείζετο μὼ πρὸς Ⓣ Πολέμωνα περὶ τῶν κτ πλὼ Σμύρναν, ἐν δηκνύμλυός που τὸ μὴ ἐκλελῆθαι. ταῖς δὲ ἑκάστοτε ἡμαῖς, ὅτι μέγα ἦρεν, ἐγγυώμλυός που τὸ μὴ μεμνῆD θαι. ἠτείζετο δὲ τὰ μὼ, ἐς πλὼ Ρώμλυ, ἥκοντος τῆ Πολέμωνος Ⓖ. προεβάλλων αὐ Ⓣ ὁ Αντωνῖν Ⓖ, ὅτι, ἔφη, Πολέμωνι καταγωγὼ, καὶ μηδεὶς αὐ Ⓣ ἐκβάλλη. ὑπάρχει τῆ δὲ παγωδίας ἀπὸ τ κτ πλὼ Ασίαν Ολυμπίων, οἷς ἐπεστάτη ὁ Πολέμων, ἐφιέναι

φήσαντος, ἐξελαθῆναι γὰρ ὑπ' αὐ- A prouocare esse diceret, quòd ab
τῆς κατ' ἀρχὰς τῆς δράσεως. ἤρετο ὁ eo suæ fabulæ initio explosus esset:
αὐτοκράτωρ τὸν ὑποκείτιον, πινίκα continuò Imperator histrionẽ per-
εἴη ὅτε τῆς σκιωνῆς ἠλάθη; τὸν δ' εἰ- contabatur, quónam tempore è sce-
πόντος ὡς μεσημβρία τυγχάνουσα· na fuisset eiectus. ac respondente
μάλα ἀστείως ὁ αὐτοκράτωρ, ἐμὲ δ' illo, sub meridie. vrbanissimè Im-
εἶπεν, ἀμφὶ μέσας νύκτας, καὶ οὐκ perator subiecit: Et ego quoque
ἐφθέγξατο. ἐχέτω μοι καὶ ταῦτα δήλω- sub mediam noctem, & tamen non
σιν ὡς βασιλέως τὸ πρᾶον, καὶ ἀν- prouocaui. Imperatoris ista qui-
δρὸς ὑπερφρονοῦντος. ὑπερέφερον γὰρ dem mansueti, & viri contumacis
δὴ οὕτως ὁ Πολέμων, ὡς πόλεσι μὲν B argumentum habent. Polemon e-
ἀπὸ τοῦ θρασύνεσθαι, δυνάσταις δ' ἀ- nim tanta contumacia vtebatur,
πὸ τοῦ μὴ ὑφίεσθαι, θεοῖς δὲ ἀπὸ τοῦ vt cum ciuibus, tanquam præstans:
ἴσου διαλέγεσθαι. Ἀθηναίοις μὲν γὰρ cum principibus, vt nequaquam
ἐπιδεικνύμενος αὐτοσχεδίους λόγους, inferior: cum Diis, vt æqualis col-
ὅτε καὶ πρῶτον Ἀθήναζε ἀφίκετο, loqui videretur. Nam cùm Athe-
καὶ ἐς ἐγκώμια κατέστησεν ἑαυτὸν τοῦ nienſibus extemporalẽ dicendi co-
ἄστεως· τοσούτων ὄντων, ἃ δὴ ὑπὲρ piam ostentare vellet, quando pri-
Ἀθηναίων εἴποι, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἑ- mùm venit Athenas, non ab vrbis
αυτοῦ δόξης ἐμακρηγόρησε· καί τοι C laudibus fecit initium, cùm tot ac
τῆς τοιᾶσδε ἰδέας ὠφελούσης τοὺς tanta sint, quæ pro Athenis quis
σοφιστὰς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν· ἀλλ' enarrauerit: neque de fama sua
οἶδ' γιγνώσκων ὅτι τὰς Ἀθηναίων φύ- amplè locutus est, tametsi hic ser-
σεις ἐπικόπτειν χρὴ μᾶλλον, ἢ ἐπαί- mo Sophistis in speciminibus e-
ρειν, διελέχθη ὧδε. φασὶν ὑμᾶς, ὦ dendis admodum opituletur. Sed
Ἀθηναῖοι, σοφοὺς εἶναι ἀκροατὰς λό- quia bene nouerat Athenienſium
γων, εἰσομαι. ἀνδρὸς δὲ, ὃς ἦρχε μὲν ingenia magis retundi, quàm effer-
Βοσπόρου, πᾶσαν δὲ Ἑλληνικὴν παι- ri oportere, ita disseruit: *Vos fa-*
δεύσιν ἥρμοστο, καθ' ἱστορίαν τῆς Ιω- *ma est Athenienses, sapientes esse ora-*
νίας ἐς τὴν Σμύρναν ἥκοντος, οὐ μό- *tionum auditores. id verò sciam.* Cùm
νον οὐκ ἔταξεν ἑαυτὸν ἐν τοῖς θε- vir qui præfuerat Bosphoro, & v-
ραπεύουσιν, ἀλλὰ καὶ δεομένου ξυ- niuersis Græcorum disciplinis or-
νεῖναι τὴν θαμὰ, μόλις ἐκάλεσε ἕως ἠ- natus erat, ad perlustrationem Io-
νάγκασε τὸν βασιλέα ἐπὶ θύραις ἀ- niæ Smyrnam venisset, non solùm
φικέσθαι, ἀπάγοντα μυρίους δέκα τάλαντα. ἥκων δὲ ἐς τὸ Πέργαμον, ὅτε δὴ
τὰ ἄρθρα ἐνόσει, κατέδαρθε μὲν ἐν τῷ ἱερῷ. ἐπισάντος δὲ αὐτῷ τοῦ Ασκλη-

non inter cultores se constituit, sed
cùm ille enixè flagitaret, vt se fre-
D quentaret, rem eousque distulit,
quousque principem adegit, ad fo-
res suas venire, decem talentis pro
mercede datis. Et profectus Perga-
mum cùm articulari morbo ægro-
taret, & in sacello requieuisset; at-
que eò loci ipsi apparuisset Æscu-

lapius, & admonuisset, vt frigido potu abstineret, Optime, Polemo inquit, quid si bouem curares? Hic autem magnanimitatis & prudentiæ laudem, à Philosopho Timocrate contraxit, cui quatuor annis in Ioniam eunti, comitatum præstitit. Neque absurdum est quis Timocrates fuerit, ostendere. Fuit enim ex Ponto vir iste, patria verò Heraclienſis, Græcorum instituta laudans: à principio medicinam professus est: cùm Hippocratis & Democriti opiniones probè nosset: sed postquam Euphratem Tyrium audiuit, plenis velis se ad illius philosophiam contulit. Ita autem plus æquo subiracundus erat, vt disputanti sibi in barba pili, & in capite crines, more leonis concitati, assurgerent. Item lingua huic erat volubilis, vehemens & prompta. Quare hic apud Polemonem maximo fuit in pretio, qui eiusmodi orationis vehementiam amabat. Timocrati igitur controuersia cum Scopeliano orta, quòd is se ipsum pici & vuosellis tradidisset: & Smyrnea iuuẽtute quæ scholas frequentabat dissidente, Polemon vtroque audito, Timocratis partes sectatus est, eúmque suæ linguæ patrem appellauit. Cùm se de orationibus in Phauorinum habitis excusaret, puerorum more, quando in aliquo deliquerint, præceptorũ flagra reformidantiũ, se verecundè, abiectéq; submisit. Hac eadem submissione apud Scopelianum vsus est: aliquãto post, cùm vt pro Smyrnæis legationem obiret suffragiis electus est: ac sibi tanquam Achillis arma

A πιος, καὶ πεθομένου πόντος ἀπέχεσθαι ψυχροῦ ποτοῦ, ὁ Πολέμων, βέλτιστε, εἶπεν, εἰ δὲ βοῶν ἐπιμέλοιο; τὸ δὲ μεγαλόψυχον, καὶ φρονιματῶδες, καὶ Τιμοκράτους ἕνεκεν τοῦ φιλοσόφου, συλλυόμενος αὐτῷ ἤκουσε τὴν εἰς Ἰωνίαν ἔπλω τεταρῶν. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τὸν Τιμοκράτην δηλῶσαι. ἦν μὲν γὰρ καὶ τοῦ Πόντου ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος· καὶ ἦν αὐτῷ πατρὶς Ἡράκλεια, τὰ Ἑλλήνων *ἐπαγνῶν. ἐφιλοσόφει δὲ καταρχὰς μὲν τοῦ ἰατρικοῦ τὸν λόγον, εἰδὼς δὲ τὰς Ἱπποκράτους τε, καὶ Δημοκρίτου δόξας. ἐπεὶ δὲ ἤκουσεν Εὐφράτου τοῦ Τυρίου, πλήρεσιν ἱστίοις ἐς τοῦτον ἐκείνου φιλοσοφίαν ἀφῆκεν. ὀπιχολώτερος ὢν οὕτω πως τὸν ξυμμέτρου, ὡς ὑπανίστασθαι αὐτῷ διαλεγομένῳ. τοῦτο δὲ* ἡδέα, καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ χαίτας, ὥσπερ τῶν λεόντων ἐν ταῖς ὁρμαῖς. τῆς δὲ γλώττης, δύφορος εἶχε, καὶ σφοδρῶς, καὶ ἑτοίμως. διὸ καὶ τῷ Πολέμωνι πλείου τὸν ἄξιος, ἀσπαζομένῳ τοιάνδε ὑπόφορὰν τοῦ λόγου. διαφορᾶς γοῦν τῷ Τιμοκράτει πρὸς Σκοπελιανὸν γενομένης, ὡς ἐν δεδωκότα ἑαυτὸν πίτυη, καὶ ῥαπτείαις, διέστη μὲν ἡ συνομιλοῦσα νεότης τῇ Σμύρνῃ· ὁ δὲ Πολέμων ἀμφοῖν ἀκροώμενος, τοῦδε Τιμοκράτους ἐσπάσατο, πατέρα καλῶν αὐτὸν τῆς ἑαυτοῦ γλώττης· ἀπολογουμένου δ' αὐτῷ ἢ ὑπὲρ τῶν πρὸς Φαβωρῖνον λόγων; οὐλαβῶς ὑπέστειλε, καὶ ὑφειμένως; ὥσπερ τῶν παίδων τὰς ἐν τῶν διδασκάλων πληγὰς εἶπε ἀπακτήσεσθαι, δεδιότες. τῷ δὲ ὑφειμένῳ τούτῳ, καὶ πρὸς Σκοπελιανὸν ἐχρήσατο χρόνῳ ὕστερον, χρονιωτὴς μὲν πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν Σμυρναίων, ὡς ὅπλα δὲ Ἀχιλλέως

* φρ. χ. ἐπαγινῶν τῆς

* φρ. χ. τοῦτο δὲ

ἰσ. αἰτήσαιτες.

τὴν ἐκείνου πειθὼ* αἰτήσας. Ἡρῴδης δὲ τῷ Ἀθηναίῳ, τῇ μὲν, ἀπὸ τοῦ ὑφειμένου, τῇ δὲ, ἀπὸ τοῦ ὑπεραίροντος ξυνεχώρει. ὅπως δὲ καὶ ταῦτα ἔχει, δηλῶσαι βούλομαι. καλὰ γὰρ, καὶ μεμνῆσθαι ἄξια. ἦρξε μὲν γὰρ τοῦ αὐτοσχεδιάζειν μᾶλλον ὁ Ἡρῴδης, ἢ τοῦ ὑπατός τε, καὶ ἐξ ὑπάτων δοκεῖν. τὸν Πολέμωνα δὲ οὔπω γιγνώσκων, ἀφῖκτο μὲν εἰς τὴν Σμύρναν, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ χρόνους, οὓς τὰς ἐλευθέρας τῶν πόλεων αὐτὸς διῳκοδόμει. θεραπεύων δ', καὶ ὑπερασπασάμενος, ὁμοῦ τῷ τὸ σῶμα ἀφελεῖν τοῦ σώματος· πότε, εἶπεν, ὦ πάτερ, ἀκροασόμεθά σου; καὶ ὁ μὲν δὴ, ὤετο ἀναβαλεῖσθαι αὐτῷ τὴν ἀκρόασιν, ὀκνεῖν φήσαντα ἐπ' ἀνδρὸς τοιούτου ἀποκινδυνεύειν. ὁ δ', οὐδὲν πλασάμενος· τήμερον, ἔφη, ἀκροῶ, καὶ αὔριον. τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἡρῴδης, ἐκπλαγῆναι ἔφησε τὸν ἄνδρα, ὡς τὴν γλῶτταν αὐτοσχέδιον, καὶ τὴν γνώμην. ταῦτα μὲν οὖν, φρόνημα ἐνδείκνυται τοῦ ἀνδρὸς, καὶ νὴ Δία σοφίαν, ἣ εἰς τὴν ἔκπληξιν ἐχρήσατο· ἐκεῖνα δὲ, σωφροσύνην τε, καὶ κόσμον. ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὴν ἐπίδειξιν, ἐδέξατο ἐπαίνῳ μακρῷ, καὶ ἐπαξίῳ τῶν Ἡρῴδου λόγων τε, καὶ ἔργων. τὴν δὲ σκηνὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἣ εἰς τὰς μελέτας ἐχρήσατο, ἔστι μὲν καὶ Ἡρῴδου μαθεῖν ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τοὺς Βαρβάρους ἐπιστολῶν εἰρημένων. δηλώσω δὲ κἀγὼ ἐκεῖθεν. παρῆλθε μὲν εἰς τὰς ἐπιδείξεις διακεχυμένῳ τῷ προσώπῳ, καὶ τεθαρρηκότι. φοβηθεὶς* δὲ ἐσέφοιτα, διεφθορότων αὐτῷ ἤδη τῶν λόγων. καὶ ἃς ὑποθέσεις καὶ ἐς τὸ κοινὸν ἐσκοπεῖτο, ἀλλ' ἀξιῶν τοῦ ὁμίλου βραχὺν καιρόν.

A huius quoque ſuadelam expoſceret. Herodis Athenienſis partim in ſubmiſſo genere, partim in elato conſuetudini ſe adiunxit. Quæ quidem omnia quomodo ſeſe habuerint, mox aperire conſtitui: quando pulchra ſunt & commemoratione digna. Extemporalem orationem Herodes magis amauit, quàm aut Conſul eſſe, aut à Conſulibus originem ducere videri. Cùm Polemonem nondum cognoB ſceret, Smyrnam venit. ob autoritatem viri, iis temporibus, quibus liberas ciuitates moderabatur. Mox ruit in hominis amplexus, eúmque identidem exoſculatus: Ecquando te pater audiemus? inquit. proinde eum auſcultationem dilaturum arbitrabatur, quòd diceret ſe cunctari coram tali viro facere periculum. at hic nihil fingens nec differens, Hodie, inquit, audies, & eamus. Quod cùm audiuiſſet Herodes, ſe obſtupuiſſe confeſſus eſt, ob extemporaneam viri linguam C & ſententiam ingenioſam. Illa igitur magnos hominis ſpiritus, ſapientiámque oſtendunt, qua quidem ad ſtuporem vſus eſt. Hæc verò modeſtiam & ornatum. Venientem enim ad ſpecimen Herodem, cum ſatis longa laude eloquentiæ, & dictis & factis illius digna, excepit. Viri ſcenam, qua ad declamationes vtebatur, ex vna HeD rodis epiſtolarum, quæ ad Barbarũ inſcribuntur, diſcere licet. Et hinc ipſe oſtendã. diffuſo hilaríq; vultu, ad conciones accedebat, & promiſcuè vẽtitabat corruptis iam ipſi articulis. Cauſas in publico nõ expẽdebat, ſed è cœtu breui tẽpore egreſſus.

Vox erat ei tenuis & laborioſa, plauſus mirabilis, prout lingua ſtrepebat: è ſede in cauſarum vigore cum exiluiſſe dicebat Herodes. tantùm ei concitationis aderat: in tornanda quaq; periodo, vbique membrum cum riſu proferebat; abſque triſtitia loqui præſeferens. vt non ſecus ac Heroicus equus, in certis cauſarum locis quaſi greſſus glomerare videretur. Idem primam eius cauſam vt iudicantes; ſecundã, vt amantes ſe audiuiſſe ait: tribus enim diebus conuerſatum eſſe cum eo, & ipſe cauſas quibus interfuit, deſcribit Herodes. Fuit igitur prima, qua Demoſthenes eiurat talentorum quinquaginta corruptelam: quam Demades in ipſum inuexit, quaſi Alexander hoc Athenienſibus ex Darij rationibus mandaſſet. *Altera verò de dirutis Græcorum trophæis, pacato Peloponneſiaco bello. *Tertia denique cauſarum; Athenienſes poſt prœlium ad Capræ flumina diſſoluit; pro quo Herodes ait ſe miſiſſe quindecim myriadas, cùm hæc mercedem auſcultationis appellaret. hoc verò non admiſſo ipſe ſe deſpectum eſſe arbitrari. Munatium autem Creticum, qui è Trallibus erat, conuiuam ſuum: O Herodes, inquit, videtur hercle mihi Polemon quinque & viginti myriadas ſomniaſſe, & ob id reputare ſe minus habere quòd non tot miſeris. decem addidiſſe ſe, inquit Herodes, & Polemonem recuperantis more promptè cepiſſe. Polemoni Herodes conceſſit etiam ad eloquentiæ oſtentationem minimè acceſſiſſe, neque vt cum ipſo con-

A φθέγμα ἦ ἰῶ αὐτῷ λεπτόν, καὶ ἄπονον, καὶ κρότος θαυμάσιος, οἷος ἀπεκτύπει τ γλώττης. φησὶ ἦ αὐτὸν ὁ Ηρῴδης ἀναπηδᾶν τ θρόνε πρὸς τὰς ἀκμὰς τ ὑποθέσεων· τοσοῦτον αὐτῷ πεφυκέναι ὁρμῆς· καὶ ὅτε ἀποτορνεύοιτο περίοδον, τὸ ἄπαν αὐτῇ κῶλον σὺν μειδιάματι φέρειν, σὺ δακνύμενον πολὺ τὸ ἀλύπως φέρεσθαι, & προάγειν σὺ τοῖς τ ὑποθέσεων χωρίοις, οὐδὲν μεῖον

B τ ἡρωϊκοῦ ἵππου. ἀκροᾶσθαι ἦ αὐτ, πλὴν μὲν πρώτην, ὡς οἱ δικάζοντες. πλὴν δ' ἐφεξῆς, ὡς οἱ ἐρῶντες· & γὰρ δὴ & ἱππίων ἡμερῶν ξυνουσέας οἱ αὐταρκέφει, καὶ τὰς ὑποθέσεις Ηρῴδης, ἐφ' αἷς ξυνεγένετο. ἰῶ τοίνυν ἡμῖν τοφότη, Δημοσθένης ἐξομνύμενος τάλαντων πεντήκοντα δωροδοκίαν, ἰὼ ἦλθ ἐπ' αὐτὸν Δημάδης, ὡς Αλεξάνδρε τόδε Αθη-

C ναίοις σὺ τῷ Δαρείε λογισμῶν ἐπεσάλκοτος. * * * *

ἡ ἦ τρίτη τ ὑποθέσεων, τοὺς Αθηναίους μὴ τὰ ἐν ἀγρὸς ποταμοῖς ἐς τοὺς δήμους ἀνεσκευάζειν, ὑπὲρ οὗ φησιν ὁ Ηρῴδης πέμψαι οἱ δεκαπέντε μυριάδας, προσφπὼν αὐτὰ μαθὸν τῆς ἀκροάσεως· μὴ τοσουτεμενε ἦ, αὐτὸς μὲν ὑπερῶφθαι οἴεσθαι. ξυμπίνοντα ἦ αὐτῷ Μουνάτιον

D τὸν Κρητικὸν, ὁ ἦ ἀνὴρ ἔστ, ἐκ Τραλλέων, ὦ Ηρῴδης φάναι δοκεῖ μοι Πολέμων ὀνειροπολήσας πέντε, καὶ εἴκοσι μυριάδας, πρὸς τοῦτ' ἔλαττον ἔχειν ἡγεῖσθαι, πρὸς ὃ μὴ τοσαύτας ἐπέμψας· προσθεῖναί φησιν ὁ Ηρῴδης τὰς δέκα· καὶ τ Πολέμωνα προθύμως λαβεῖν, ὥσπερ ἀπολαμβάνοντα. ἔδωκε τῷ Πολέμωνι ὁ Ηρῴδης, & τὸ μὴ πρόσθεν ἐπ' αὐτῷ ἐς λόγων ἔπιδειξιν, μηδ' ἐπαίω-

νίσασθαι. νύκτωρ ὖν ἐξελάσαι τῆς Σμύρνης, ὡς μὴ βιασθείη. φασὶ γὰρ καὶ τὸ βιασθῆναι ὠήθη. διετέλεσ ὖν, καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐπαινῶν τὸν Πολέμωνα, καὶ ὑπὲρ θαῦμα ἄγων. Ἀθηναίοις μὲν γὰρ διαπρεπῶς ἀγωνισαμένου τὰ περὶ τὰ τροπαῖα λόγου, καὶ θαυμαζομένου ἐπὶ τῇ φορᾷ τοῦ λόγου, τὸν Πολέμωνος, ἔφη, μηδέπω ἀνάγνωτε, καὶ εἰσεσθε ἄνδρα. Ολυμπίασι δὲ βοησάσης ἐπ' αὐτῷ τῆς Ελλαδικῆς, εἷς ὡς Δημοσθένης ἤδη γάρ, ἔφη, ὡς ὁ Φρύξ. τὸν Πολέμωνα ὧδε ἐπονομάζων· ἐπεὶ τότε ἡ Λαοδίκεια τῇ Φρυγίᾳ συνεπάπτετο. Μάρκου δὲ αὐτοῦ αὐτοκράτορος πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, πῶσι δοκεῖ ὁ Πολέμων; σήσας σὺν ὀφθαλμοῖς ὁ Ηρώδης, Ἵππων μέ (ἔφη) ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος ἔσχε κάλλει· συνήκουσε δὲ καὶ τὸ ἀπίκροτον, καὶ τὸ ὑψηχὲς τοῦ λόγου. ἐρομένου δὲ αὐτὸν καὶ βαρβάρου τοῦ ὑπάτου, πῶσι διδασκάλοις ἐχρήσατο· τῷ δεῖνι μὲν, καὶ τῷ δεῖνι, ἔφη, παιδαύομενος· Πολέμωνι δὲ ἤδη παιδεύων, φησὶν ὁ Πολέμων ἠκροᾶσθαι καὶ Δίωνος, καὶ ἀποδημίαν ὑπὲρ τούτου στείλας ἐς τὸ Βιθυνῶν ἔθνος. ἔλεγε δὲ ὁ Πολέμων, τὰ μὲν τοῦ καταλογάδην, ὥρμοις δεῖν συμφέρειν· τὰ δὲ, τῶν ποιητῶν, ἁρμόττειν. κἀκεῖνα τοῦ Πολέμωνι πρεπόντως νεμόντων. ἤρεσκεν ἡ Σμύρνα ὑπὲρ τῶν νεῶν, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς δικαίων, ξυνδίκου πεποιημένη τὸν Πολέμωνα, ἐς τέρμα ἤδη τοῦ βίου ἥκοντα· ἐπεὶ δὲ συνώρμησε τὸ ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀποδημίας ἐτελεύτησεν, ἐχώρει μὲν ἐπ' ἄλλους ξυνδίκους ἡ πόλις· πορευθεὶς δὲ αὐτῶν ἐν τῷ βασιλείῳ δικαστηρίῳ διαπεμένων

ἴσ. Πολέμωνα

ἴσ. ἀπολογίας

A certaret. Itē Smyrna noctu exegiſſe, ne vi adigeretur. Temerarium enim, vim inferre exiſtimabat. In reliquo certè tempore, Polemonem laudare perſeuerauit, & ſuper omnem admirationem celebraret. Nam cùm apud Athenienſes de trophæis eximiè cauſam egiſſet, & ob concitatæ orationis vehementiam in admirationem veniſſet: Polemonis, inquit, declamationem recognoſcite, & noſcetis virum. Cùm in
B Olympiis Græcia ſuper ipſo exclamaſſet: *Alter es Demoſthenes*: Enimuerò iam (inquit) Phryx alter: Polemonem ita cognominans: quoniam tunc Phrygiæ Laodicéa adiuncta fuerat. Porrò interrogante Imperatore Marco: Quid tibi videtur Polemon? Herodes oculis ſtabilitis inquit:

Quadrupedũ ſtrepitus mihi aures perculſit equorũ. Per hoc plaudentem, &
C altam orationis ſonoritatem oſtendens. Cùm à Barbaro Conſule rogaretur, quibuſnam præceptoribus vſus eſſet? Ab alio atque alio (inquit) eruditus ſum. iam verò Polemonē inſtituo. Is ſe Dionem quoque audiuiſſe dicebat; & propterea in Bithyniam peregrè fuiſſe profectū. idem quæ proſæ ſunt orationis, humeris: quæ verò poëticæ, ea plauſtris efferri oportere dicebat. Atque hæc etiam ex iis ſunt
D quæ Polemoni honorem conferunt. De templorum, eorúmque iuribus Smyrna contēdebat; communi quidem arbitro Polemone ad vitæ finem iam inclinantem deſignato. Sed quoniam hic in aggreſſione pro iure fanorum diſceptationis, vita functus eſt, ciuitas ad alios communes arbitros peruenit. Qui cùm in regio prætorio, orationem malè diſpoſuiſſent, in

Smyrnæos cauſidicos Imperator ipſe intuitus : Nónne Polemon (inquit) communis arbiter huius certaminis vobis conſtitutus erat? Næ (inquiunt) ſiquidē de Sophiſta loqueris. Ad hæc Imperator, Fortaſſe igitur (inquit) & orationem aliquam de iuribus conſcripſiſſet, & certè, vt pro me acturus, ac pro tot ac tantis rebus. Fortaſſe, reſponderunt, Imperator, non tamen nobis videre ac ſcire contigit. Tum iudicio dilationem Imperator conceſſit, donec adferretur ſermo. hoc ergo lecto in Senatu, ipſe Imperator ſecundum orationem decreuit. tum receſſit Smyrna primas adepta : ac Polemonem è mortuis excitatum prædicans. Quandoquidem* eloquentiſſimorum virorum non ſolùm ſerio ſtudioſeque dicta, memoria digna ſunt, ſed etiam ea quæ per iocum ab iis dicta ſunt : nunc vrbanos quoque ſales Polemonis ſcribendos eſſe cenſuimus, ne hi quoque prætermiſſi eſſe videantur. Adoleſcens Ionicus Smyrnæ deliciis diffluebat, ſupra mores Ionum, quem ampla opulentia profligabat, quæ incaſtigati ingenij exitioſa magiſtra eſt. Adoleſcenti nomen Varus erat. Hic ab aſſentatoribus deprauatus, vt pulchrorum foret pulcherrimus, & maximus procerorum : item & Athletarum generoſiſſimus, artificioſiſſimúſque: neque, ſi quando ad cantū ſe conuertiſſet, Muſas quidem ipſas ſe iucundius carmen ordiri; ipſe ſibi perſuaſerat. his quoque ſimilia de Sophiſtis etiam reputauit : ſe nimirum eorum linguam ſuperare, ſi quandoque declamaret : atenim interdum certè declamabat, & plerique mutuati ab eo pecunias, vſuræ quoque adſcribebant, quòd ipſum de-

Xenophon in conu.

A τ̓ λόγον, βλέψας ὁ αὐτοκράτωρ ἐς τοῦτ τῶν Σμυρναίων ξυνηγόρους, ὁ Πολέμων, εἶπε, τουτοὶ δ' ἀγῶνος ξυνδίκους ὑμῖν ἀποδέδηκε; ναί, ἔφασ, εἰγε τ' Σοφιστὴν λέγεις. ὁ αὐτοκράτωρ, ἴσως ἔν, ἔφη, καὶ λόγον τινὰ συνέγραψεν ὑπὲρ τῶν δικαίων, οἷα δὴ ἐπ' ἐμοῦ τ' ἀγωνιούμενος, καὶ ὑπὲρ τηλικούτων. ἴσως, ἔφασαν, ὦ βασιλεῦ, οὐ μὲν ὑμῖν γε εἰδέναι. καὶ ἔδωκεν ἀναβολὰς ὁ αὐτοκράτωρ

B τῇ δίκῃ, ἕστ' ἂν διακομισθῇ ὁ λόγος. ἀναγνωσθέντος οὖν ἐν τῷ διακρινομένῳ, κατ' αὐτὸν ἐψηφίσατο βασιλεύς. ἀπῆλθεν ἡ Σμύρνα, τὰ πρωτεῖα νικῶσα· καὶ τὸν Πολέμωνα αὐτοῖς ἀναβεβιωκότα φάσκοντες. ἐπεὶ οὖν ἀνδρῶν ἐλλογίμων ἀξιομνημόνευτα οὐ μόνον τὰ μετ' ἀσπουδῆς λεχθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ταῖς παιδιαῖς, ἀναγράψω καὶ τοὺς ἀστείσμους τοῦ

C Πολέμωνος, ὡς μηδὲ ἕτοι παραλειφθέντες φαίνοιντο. μειράκιον Ἰωνικὸν ἐζύφα κατ' τ Σμύρναν ὑπὲρ τὰ Ἰώνων ἤθη, καὶ ἀπώλλυ αὐτῷ πλοῦτος βαθύς, ὅσπερ ὅτι διδάσκαλος πονηρὸς τῶν ἀνολέσων φύσεων. ὄνομα μοὶ δὴ τῷ μειρακίῳ Οὔαρος. διεφθορὼς ὁ ὑπὸ κολάκων, ἐπεπείκει αὐτὸ ἑαυτό, ὡς καλῶν τ' εἴη ὁ κάλλιστος, καὶ μέγας ὑπὲρ

D τοὺς ὁμήκεις, καὶ τ' ἀμφὶ παλαίσεαν, γυναικότατός τ', καὶ τεχνικώτατος, καὶ μὴ δ' αὖ τὰς μούσας ἁβρὰ ἄλλεσθαι αὐτῷ ἥδιον, ἐπότε ἄδειν βάποιτο. πρὸς πλείοσι δ' τούτοις καὶ περὶ τ Σοφιστῶν ὠήθη παριπτῶσαι γοῦν καὶ τὰς ἐκείνων γλώττας, ὁπότε μελετῴη· καὶ γοῦν δὴ καὶ ἐμελέτα· καὶ οἱ δανιζόμενοι πρὸς αὐτοῦ χρήματα, ὁπότε μελετῶντος ἀκροάσαιντο, προσέγραφον

Lege sup. lin. antepen. δαφζόμενοι.

τῷ τόκῳ. ὑπήγετο καὶ ὁ Πολέμων τῷ δασμῷ τούτῳ νέος ὢν ἔτι, & οὔπω νοσῶν. δεδανέιστο γὰρ ἀπ' αὐτοῦ χρήματα. & ἐπεὶ μὴ ἐθεράπευε, μηδὲ ἐς τὰς ἀκροάσεις ἐφοίτα, χαλεπὸν ἦν τὸ μειράκιον, καὶ ὑπείλε τύπους. οἱ δὲ τύποι, γράμματα εἰσὶν, ἀγορᾶς ἐρήμου ἐπαγγέλλοντα τῷ μὴ ἀποδιδόντι. αἰτιωμένων οὖν τὸν Πολέμωνα ὡς αὐθαδῆ, καὶ δύσκολον, εἰ πρὸν ἀπαιτεῖσθαι, καὶ τὸ μειράκιον σπαρποδοῦσθαι, πρέποντα αὐτῷ νοῦμα δοῦναι, μὴ ποιεῖ τοῦτο· ἀλλὰ σπαλεῖται αὐτὸν, καὶ προξενεῖ. τοιαῦτα ἀκούων, ἀπήντησε μὲν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. ἐπεὶ δὲ ἐς δείλαιον ἤδη ὀψίαν τὰ τῆς μελέτης αὐτῷ προὔβαινε, καὶ οὐδεὶς ὅρμος ἐφαίνετο τοῦ λόγου, σολοικισμῶν τε, καὶ βαρβαρισμῶν, καὶ σὺναντιώσεων πλέα πάντα, ἀναπηδήσας ὁ Πολέμων, καὶ ὑποχὼν τὼ χεῖρε, Οὔαρε, εἶπε, φέρε δοῦ τύπους. λῃστὴν δὲ πολλαῖς αἰτίαις ἑαλωκότα στρεβλωθεὶς ἀνυπάτου, καὶ ἀπορεῖν φάσκοντος τίς γένοιτ' ἂν ἐπ' αὐτῷ τιμωρία τῶν εἰργασμένων ἀξία, προσελθὼν ὁ Πολέμων, κέλευσον, ἔφη, αὐτὸν ἀρχαῖα σπανθάνειν· καίτοι γε πλεῖστα σπαθὼν ὁ σοφιστὴς ἐστὶ, ὅμως ὑπονώτατον ἡγεῖτο τὸ σὺν ἀσκήσει τὸ σπανθάνειν. ἰδὼν δὲ μονομάχον ἱδρῶτι ῥεόμενον, καὶ δεδιότα τὸν ὑπὲρ ψυχῆς ἀγῶνα, οὕτως, εἶπεν, ἀγωνιᾷς, ὡς μελετᾶν μέλλων. σοφιστῇ δὲ σύντυχὼν ἁλόντας ὠνουμένῳ, καὶ μανίδας, & τὰ βυτελῆ ὄψα· ὦ λῷστε, εἶπεν, καὶ ἔστι τὸ Δαρείου, καὶ Ξέρξου φρόνημα καλῶς ὑποκρίνασθαι, ταῦτα σιτουμένῳ. Τιμοκράτους δὲ τοῦ φιλοσόφου πρὸς αὐτὸν

A clamantem audissent. subigebatur etiam huic tributo Polemon iuuenis adhuc, & nondum ægrotans: pecunias enim ab ipso fœnore acceperat, & quia non eum colebat, neque auditoriũ frequentabat, molestus fuit ei adolescens, & minitabatur Notas: notæ autem erant, scriptum denuntians vadimonium desertũ ei qui non reddebat. Quare cùm Polemonem accusarent, tanquam morosum & inuerecundum, quòd cùm liceret ipsi non reposci ab adolescente, & ab eo fructum percipere, beneuolo nutu se illi exhibendo; illud tamen minimè præstaret; imò excitaret eum, & prouocaret. Polemon hæc audiens, venit ad auscultationem. Ac vbi in crepusculum & serum vsque tempus ipsi declamatio prorogaretur, & nullus orationis portus appareret, quando solœcismorum & barbarismorum contrarietatúmq; plena erant omnia, & submissis manibus, Polemon exiluit, Age, Vare (inquit) fer typos, seu fori literas. Prædonem multis criminibus conuictum torquente Proconsule, & se dubitare fatente quæ fuerit digna facinorum pœna: fortè aduenies Polemon, Iube (inquit) ipsum antiqua dedisce re. etenim iste Sophista quàm plurima edoctus. tamen laboriosissimum eorum quæ in exercitatione sunt, dedisce re reputabat. Intuitus gladiatorem sudore perfusum, & in certamine de vita formidantem: Ita (inquit) solicitaris, & trepidas, vt declamaturus orator. Cùm in Sophistam lucanicas & Mænidas, viliáque obsonia coëmentem incidisset: O vir optime (inquit) neque Darij, neque Xerxis animos pulcrè imitari licet hæc ementi. Dicente apud eum Timocrate Philosopho loquacissi-

mum quid esse Phauorinum. Vrbaniſſime Polemon & omnis (inquit) anus; eius ſpeciem Eunucho conſimilem cauillatus. Cùm tragœdiæ actor in Olympiis, quæ apud Smyrnam agebantur: O *Iupiter*, exclamaſſet, manu terram oſtendens: &, *ô terra*, vultu in cœlum erecto: præſidens in Olympiis Polemon, eum exigit dicens: Hic manu ſolœciſmum fecit. plura non addam ex hoc genere. ſed enim ſatis hæc viri gratiam & leporem oſtendunt. In oratione Polemonis Idea calida eſt & ſolicita, atque Olympicæ tubis modo clarè ſonans. Demoſthenicæ hanc addecent ſententiæ, & grauitas non ſupina, quæ ſplendida eſt, & Apollinis quaſi è tripode inſpirata. aberrant ab ingenio viri, qui eum intentiones optimè ſapientum; depulſiones verò minus rectè tractaſſe aſſerunt. Arguunt hunc ſermonem mendacij, aliquammultæ cauſæ in quibus ipſe purgat ſe: in primis tamen quæ Demoſthenes dicitur, eiurans quinquaginta talenta. Nam cùm defenſionem ita difficilem diſponeret, orationem aſcitis ornamentis, artéque perfecit. Eundem errorem in illis inuenio, qui in figuratis cauſis illum extra ferri putant, inſtar equi ob difficultatem loci ſtrigantis: & quod ſe excuſando, Homericas ſententias adhibeat.

Non minus ille mihi eſt hoſtis, quàm ianua Auerni,
Qui dum ore effundet verba, haud ea mente recumbit.

Hæc enim fortaſſe dicebat, ſe ſubobſcurè indicans difficultatem cauſarum eiuſmodi. In apertis cauſis,

εἰπόντος ὡς λάλον χρῆμα ὁ Φαβορῖνος χλιοίζ, ἀστόπαζα ὁ Πολέμων, καὶ πᾶσα, ἔφη, χραιῖς· τὸ βύνεχωδες αὐτ᾽ διασκώπτων. ἀγωνιστοῦ γ᾽ τραγῳδίας ἐν τοῖς κτ᾽ πλὼ Σμύρνῃ Ολυμπίοις, τὸ ὦ Ζεῦ, εἰς πλὼ γλῶ δείξαντος· τὸ δὲ, ὦ γᾶ, ἐς Ⓦ οὐρανὸν ἀναχόντος, ὡσεκαθήμενος τ᾽ Ολυμπίων ὁ Πολέμων, ἐξέωσεν αὐτὸν τῆ᾽ ἄθλων, εἰπών, ὅστ᾽ τῇ χερὶ ἐσολοίκισε. μὴ πλείω ὑπὲρ τούτων. ἀπέχρη γὰ Ⓒ ταῦτα τὸ ἐπὶ χαρι τ᾽ ἀνδρὸς δηλῶσαι. ἡ δὲ ἰδέα τῆ᾽ Πολέμωνος λόγων, θερμὴ, κὴ ἀναγώνιος, κὴ τορὸν ἠχοῦσα, ὥσπερ ἡ Ολυμπικὴ σάλπιγξ. ἐπιπρέπει γ᾽ αὐτῇ, κὴ τὸ Δημοσθενικὸν τ᾽ γνώμης. κὴ ἡ σεμνολογία, ἐχ ὑπλία, λαμπρὰ γ᾽, Ⓒ ἔμπνους, ὥσπερ ἐκ τρίποδος. διαμῴρταίνουσι μὲν τ᾽ ἀνδρὸς, φάσκοντες αὐτὸν ταῖς μὲν ἐπιφοραῖς, ἀρίστα σοφῶν μεταχρίσασθαι, ταῖς δὲ ἀπολογίαις ἠπᾶ Ⓦ. ἐλέγχει γὰρ τὸν λόγον τοῦτον ὡς κὰ ἀληθῆ, κὴ ἡ δεῖνα μὲν, καὶ ἡ δεῖνα τῆ᾽ ὑποθέσεων, ἃ αἷς ἀπολογεῖται. μάλιστα δὲ ὁ Δημοσθένης, ὁ τὰ πεντήκοντα τάλαντα ἐξομνύμενος· ἀπολογίαν γὰ οὕτω χαλεπὴν διαθέμενος, ἤρκεσε τῷ λόγῳ ξιὼ σεβολῇ, καὶ τέχνῃ. πλὼ αὐτλὼ ὀφῶ διαμῴρταν Ⓒ σεὶ τοῦ ἡγεμόνος αὐτὸν ἐκφέρεσθ᾽ τ᾽ ἐθνικαπεμένων ὑποθέσεων, εἰρομένον τοῦ δρόμου, καθάπερ ἐν δυσχωλείᾳ ἵππου, σφαιρούμενόν τ᾽ αὐτὰς τὰς Ομηρείους γνώμας εἰπεῖν·

Ἐχθρός γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Αἵδαο πύλῃσιν,

Ως χ᾽ ἕτερος μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ. ταῦτα γὰρ ἴσως ἔλεγχον, αἰνιττόμενος, κὴ σφαδηλῶν τὸ δύσκολον τῆ᾽ τοιούτων ὑποθέσεων. ἄλλως δὲ

ὃ κἀκεῖνα ἠγωνίσατο, ὡς δηλοῦσιν ὅ, τε μοιχὸς ὁ ἐγκεκαλυμμένος, ὁ ἀξιῶν ἀποθνήσκειν ἐπὶ Σωκράτει, καὶ ὁ Σόλων ὁ αἰτῶν ἀπαλείφειν τοῦ νόμους, λαβόντος πλοῦ φροντὶς Πεισιστράτου· καὶ ὁ Δημοσθένης ὁ μὴ Χαιρώνειαν τὸ προσάγων ἑαυτὸν, καὶ δοκῶν θανάτου ἑαυτῷ πρᾶξαι· ἐπὶ τοῖς Ἁρπαλείοις. καὶ ὁ ξυμβουλεύων ἐπὶ τῷ τειχῶν φεύγειν, ἐπιόντος μοῦ Φιλίππου, νόμον ὃ Αἰσχίνου κεκυρωκότος, ἀποθνήσκειν τὸ πολέμου μνημονεύσαντα. εἰ γὰρ ταύταις μάλιστα τὸ ὑπ' αὐτοῦ καὶ γῆμα πεφημισμένων, ἰώδια τὲ ἐμβέβληται τῷ λόγῳ, καὶ τὸ ἐπαμφότερον αἱ διάνοιαι σώζουσιν. ἰατροῖς δὲ θαμὰ ὑποκείμενος, λιθιώντων αὐτοῦ τῶν ἀρθρων, παρεκελεύετο αὐτοῖς ὀρύττειν, καὶ τέμνειν τὰς Πολέμωνος λιθοτομίας. Ἡρῴδης ὃ ἐπιστέλλων ὑπὲρ τοῦ νόσου ταύτης, ὧδε ἐπέσταλε. δεῖ ἐλθεῖν, χεῖρας καὶ ἔχω. δεῖ βαδίζειν, πόδες καί εἰσί μοι. δεῖ ἀλγεῖν, τότε καὶ πόδες εἰσί μοι, καὶ χεῖρες. ἐτελεύτα μὲν περὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη. τὸ δὲ μέτρον τῆς ἡλικίας τοῦτο, τοῖς μὲν ἄλλοις ἐπιστήμοις, γήρως ἀρχή· σοφιστῇ δὲ, νεότης ἔτι. γηράσκουσα γὰρ ἥδε ἡ ἐπιστήμη, σοφίαν ἀρτύει. τάφος δὲ αὐτοῦ καὶ τὴν Σμύρναν οὐδεὶς, εἰ καὶ πλείοις λέγονται. ὁ μὲν, γὰρ ἐν τῷ κήπῳ τοῦ τῆς ἀρετῆς ἱεροῦ, ταφῆναι αὐτόν· ὁ δὲ, οὐ πόρρω τούτου ἐπὶ θαλάττῃ. νεὼς δέ τις ὀλίγος βραχὺς, καὶ ἄγαλμα ἐν αὐτῷ Πολέμωνος ἐσταλμένου, ὡς ἐπὶ τοῦ τειήρους ὠρχίζειν· ὑφ' ᾧ κεῖσθαι τὸν ἄνδρα. οἱ δὲ ἐν τῇ τῆς οἰκίας αὐλῇ, ὑπὸ τοῖς

A quasdam optimè egit : in quibus sunt, Adulter abditus : Accusatus, qui super Socrate mori postulat. & quæ vocatur Solon, qui à Pisistrato arce occupata, petit, vt leges deleantur. Item quæ Demosthenes inscribitur, qui post Chæronéam seipsum dedit ; seque morte dignum putat post Harpalea facinora : & qui triremibus fugiendum esse consulit, instante Philippo, & Æschinis lege ab ipso firmata, qua morte dignus censetur, quisquis
B aliquam de bello faceret mentionem. Atenim in his maximè, ex earum numero, quæ figuratè ab eo productæ sunt, orationi habenæ sunt iectæ, & quod in vtramque partẽ vergit, sententiæ seruant. Medicis igitur frequẽter obnoxius, cùm lapidis instar articuli obstupescerent, eos Polemonis lapidicinas fodere & incidere hortabatur. De qua quidem ægritudine, cùm scriberet Herodes, hanc mi-
C sit epistolam: *Cùm esse oportet, manus non habeo. Oportet progredi, non sunt mihi pedes. Oportet dolere, tunc & pedes mihi sunt, & manus.* Polemon sexto & quinquagesimo suæ ætatis anno vita functus est. atque hæc ætatis mensura, in aliis quidem scientiis principium senectutis: Sophistæ verò iuuentus adhuc : nam consenescens iam hæc scientia, sapientiæ condimentum est. Sepulchrum eius Smyrnæ nullum est,
D etsi plura dicuntur. Aliqui in horto, qui iuxta templum Virtutis est, eum sepultum esse referunt. Plerique verò non procul ab eo fano, versus mare. templum autem quoddã est exiguum, & in eo signum Polemonis ornatum, vt cùm in triremi sacris operaretur : sub quo simulachro situm esse virum volunt. nonnulli in atrio domus suæ, sub æneis

ſtatuis. Sed nihil eorum verum eſt. Nam ſi Smyrnæ è fato functus eſſet, nullo ex admirabilibus templis, quæ apud Smyrnéſes ſunt indignus habitus eſſet, quominus in aliquo iaceret. At illa ſanè veriora ſunt, eum Laodicéæ ad Syriæ portas eſſe ſepultum, vbi maiorum quoque monumenta ſunt: præterea ipſum adhuc viuentem fuiſſe humatum: hoc enim amiciſſimis enixè ab eo mandatum fuerat: atque iam ſitum in tumulo iis qui claudebant monimentum dixiſſe: *Inducite, inducite, ne me Sol videat tacentem.* At deflentes ipſum autem familiares conuerſus, *Date mihi corpus* (inquit) *& ad illud migrabo.* Ad Polemonem vſque, Polemonis laudes. Etenim poſteri eius, conſanguinei quidem fuerunt, non tamen tales, qui cum illius virtute expendi poſſint, præter vnum, de quo mox pauca dicam.

A

B

SECVNDVS.

Ne Secundi quidem Athenienſis nobis obliuiſcendum eſt, quem *ἀ ianua,* Epithyron*, quaſi fabri puerum, plerique vocabant. in rectè ſentiendo eximius, in animis ſenſis exprimendis impar. Cùm Herodem edocuiſſet, in controuerſiam cum diſcipulo ipſo, iam docente alios, deſcendit. Vnde Herodes ipſum cauillabatur, illud dicens Heſiodi:

Inuidet & figulus figulo, & fabro faber alter.

Sed mortuo funebrem orationem habuit, ac defuncto ſeni lachrymas effudit. ac plura quidem ſunt huius viri ſcripta memoria. Maximè autem hæc controuerſia, *Autor ſeditionis moriatur.* &, *Qui ſeditionem compeſcuit, munus habeto.* idem qui ſeditionem mouerat, & compeſ-

χαλκοῖς ἀνδριάσιν. ἔστι δὲ οὐδὲν τούτων ἀληθές. εἰ μὲν γὰρ ἐτέθνα κατὰ τὴν Σμύρνην, οὐδενὸς ἂν τῶν θαυμασίων ἱερῶν ἕνεκα αὐτοῖς ἀπηξιώθη, τὸ μὴ οὐκ ἐν αὐτῇ κεῖσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνά γε ἀληθέστερα, κεῖσθαι μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Λαοδικείᾳ πρὸς ταῖς Συρίας πύλαις, ἔνθα δὴ καὶ τῶν προγόνων θῆκαι. ταφῆναι δὲ αὐτὸν ζῶντα ἐπὶ τούτῳ γὰρ τοῖς φιλτάτοις ἐπισκῆψαι. κεῖσθαι μέν τε ἐν τῷ σήματι, παρακελεύεσθαι τοῖς συγκλείοισι τὸν τάφον, ἔπαγε, ἔπαγε, μὴ γὰρ ἴδοι με σιωπῶντα ἥλιος. πρὸς ἃ τοὺς οἰκείους ὀλοφυρομένους αὐτόν, ἀνεβόησε, δότε μοι σῶμα, καὶ μετεμβήσομαι. μέχρι Πολέμωνος, τὰ Πολέμωνος. οἱ γὰρ ἐπ' αὐτῷ γνώριμοι, ξυγγενεῖς μὲν, οὐ μὴν οἷοι περὶ τὸν ἐκείνου ἀρετὴν ἐξετάζεσθαι, πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, περὶ οὗ ὕστερον λέξω μικρόν.

C

ΣΕΚΟΥΝΔΟΣ.

Μὴ δὲ Σεκούνδου γε Ἀθηναίου ἀμνημονῶμεν, ὃν ἐκάλουν Ἐπίθυρόν τινες, ὡς τέκτονος παῖδα. Σεκοῦνδος τοίνυν ὁ σοφιστὴς, γνώμην μὲν, πρίτιστος, ἑρμηνεῦσαι δὲ ἀπέριττος. Ἡρῴδου δὲ ἐκπαιδεύσας, εἰς διαφορὰν αὐτῷ ἀφίκετο παιδεύοντι ἤδη, ὅθεν Ἡρῴδης διετώθαζεν αὐτὸν, ἐκεῖνο λέγων, Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων. ἀλλ' ἀποθανόντι, καὶ λόγον ἐπεφθέγξατο, καὶ δάκρυα ἐπέδωκε, καί τοι γηραιῷ τελευτήσαντι. μνήμης δὲ ἄξια τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ πλείω μὲν, μάλιστα δὲ, ἥδε ἡ ὑπόθεσις· ὁ δράξας στάσεως, ἀποθνησκέτω. καὶ ὁ παύσας στάσιν, ἐχέτω δωρεάν. ὁ αὐτὸς δὲ δράξας, καὶ

D

παύσας, αἰτεῖ πλὼ δωρεάν. πλὼ δὲ ὑ-
πόθεσιν, ὥδε ἐδεμυλόγησεν. οὐκοῦν,
ἔφη, τὸ πρῶτον τὸ κινῆσαι φαίην, τὸ
δεύτερον τὸ παῦσαι. δικὴ οὖν ἐφ' οἷς
κ. πεπόι- ἠδίκεις τιμωρείαν, πλὼ ἐφ' οἷς δὲ πε-
κας, ποίηκας, εἰ δύνασαι, λάβε. τοιόσδε μὲν
ὁ ἀνὴρ ὅδε. πεδαίπλη δὲ πρὸς τῇ Ελευ-
σῖνι τῆ Μεγάδε ὁδοῦ.

A cuerat, petit munus. Hanc cauſam ſic breuiter perorauit. Igitur eſt (inquit) quid primùm ſeditionem ſuſcitaſſe, neque quid ſecundum ſedauiſſe. Proinde cùm pœnas dederis, ob iniuriam quæ intuliſti: præmium autem ob ea quæ rectè feciſti, ſi potes, accipe. Talis vir iſte fuit, atque in via, quæ Megaram tendit, iuxta Eleuſina ſepul-

ΦΛ. ΦΙΛΟ-

ΦΛ. ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ
ΒΙΟΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

FLAVII PHILOSTRATI
VITÆ SOPHISTARVM.
LIBER SECVNDVS.

EX FEDERICI MORELLI PROFESSORIS REGII
INTERPRETATIONE.

A

HERODES.

DE Herode Atheniẽsi hæc scire opus est. Herodes Sophista, (vt & maiores eius) inter Biconsules recensebatur : atque in Æacidas genus referebat, quos socios quandoque Græcia aduersus Persam adsciuerat. Neq; Miltiadẽ, neque Cimonem proauos dedignabatur, vt optimos viros, & magno in pretio Athenienſibus, ceteríſque Græcis in bello aduersus Medos. Ille enim trophæa è Medis erigere instituit ; hic à Barbaris pœnas exegit, ob iniurias quas postea intulerant. Ceterùm hic optimè omnium hominum diuitiis vsus est. Hoc autẽ non facillimum expeditiſſimúmque, sed omnino arduum, ac perquàm difficile exiſtit. Nam qui diuitiis temulenti fiunt, hinc contumeliam in homines exhauriunt ; atque Opulentiam vt cæcam insuper calumniantur. atqui, si quo alio tempore visa est cæcutire ; certè sub He-

ΗΡΩΔΗΣ.

ΠΕΡΙ ὃ Ηρῴδου τοῦ Ἀθηναίου, τὰ δὲ χρὴ εἰδέναι. ὁ Σοφιστὴς Ηρῴδης, ἐτέλει μὲν ἐπὶ πατέρων ἐς τοὺς* διουπάτους, ἀνέφερε δὲ ἐς τὰ τῶν Αἰακιδῶν, οὓς ξυμμάχους ποτὲ ἡ Ἑλλὰς ἐπὶ τὸν Πέρσην ἐποιεῖτο. ἀπηξίου δὲ οὐδὲ τὸν Μιλτιάδην, οὐδὲ τὸν Κίμωνα, ὡς ἀνδρε ἀρίστω, καὶ πολλοῦ ἀξίω Ἀθηναίοις τε, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι πρὸς τὰ Μηδικά. ὁ μὲν γὰρ ἦρξε τροπαίων Μηδικῶν· ὁ δὲ, ἀπήτησε δίκας τοὺς βαρβάρους, ὧν μὴ ταῦτα ὕβρισαν. ἀρίστα δὲ ἀνθρώπων πλούτῳ ἐχρήσατο. τοῦτο δὲ, μὴ τῶν βιωφελεστάτων, ἀλλὰ τῶν πάνυ χαλεπῶν τε, καὶ δυσκόλων. οἱ γὰρ πλούτῳ μεθύοντες, ὕβρεις τοῖς ἀνθρώποις ἐπανθοῦσι. πρόσεστι δὲ καὶ τοῖς ὡς καὶ τυφλὸν τὸν πλοῦτον· ὃς εἰ καὶ τῷ ἄλλον χρόνον ἐδόκει τυφλὸς, ἀλλ' ἐπὶ

Ηρώδου γε αὐτὴ ἔβλεψεν. ἔβλεψε μὲν γὰρ ἐς φίλους, ἔβλεψε δὲ ἐς πόλεις, ἔβλεψε δὲ ἐς ἔθνη, πάντων σφίσιν ἔχοντος τὸν ἄνδρα, καὶ ὅσα εἰδότος τὸν πλοῦτον σὺν ταῖς τύχαις μετεχόντων αὐτῷ γνώμας. ἔλεγε γοῦν δή, ὡς προσήκοι τῷ ὀρθῶς πλούτῳ χρωμένῳ, τοῖς μὲν δεομένοις ἐπαρκεῖν, ἵνα μὴ δέωνται, τοῖς δὲ μὴ δεομένοις, ἵνα μὴ δεηθῶσιν. ἐκάλει δὲ τὸν μὲν ἀσύμβολον πλοῦτον, καὶ φειδοῖ κεκολασμένον, νεκρὸν πλοῦτον. τοὺς δὲ θησαυροὺς, ἐς οὓς ἀποθέντα τὰ χρήματα ἔνιοι, πλούτου δεσμωτήρια· τοὺς δὲ καὶ θύρας ἀξιοῦντας ἀποθέτοις χρήμασιν, Ἀλωάδας ἐπωνόμαζε θύοντας ἀρᾷ μὴ τὸ δῆσαι αὐτόν. πηγαὶ δὲ αὐτῷ τοῦ πλούτου, πολλαὶ μέν, καὶ πολλῶν οἴκων. μέγισται δὲ, ἥ τε πατρῴα, καὶ ἡ μητρόθεν· ὁ μὲν γὰρ πάππος αὐτοῦ Ἱππάρχης, ἐδημεύθη τὴν οὐσίαν ὑπὸ τυράννων αἰτίαις, ἃς Ἀθηναῖοι μὲν οὐκ ἐπῆνεσαν, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ καὶ ἠγνόησεν. Ἀττικὸν δὲ τοῦτον τοῦ παῖδα, Ἡρώδου δὲ πατέρα, οὐ παρεῖδεν ἡ τύχη πένητα ἐκ πλουσίου γεγενόμενον, ἀλλ' ἀνέῳξεν αὐτῷ θησαυροῦ χρῆμα ἀμύθητον ἐν μιᾷ τῶν οἰκιῶν, ἃς πρὸς τῷ θεάτρῳ ἐκέκτητο. ὃ διὰ μέγεθος εὐλαβὴς μᾶλλον ἢ περιχαρὴς γενόμενος, ἔγραψε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐπιστολὴν ὧδε ξυγκειμένην, θησαυρὸν, ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ τῆς ἐμαυτοῦ οἰκίας εὕρηκα. τί ἂν οὖν αὐτῷ χρῆσθαι; καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, Νερούας δὲ ἦρχε τοῦτ', ἔφη, οἷς εὗρες. τοῦ δὲ Ἀττικοῦ ἐπὶ τῇ αὐτῆς εὐλαβείας μείναντος, καὶ γράψαντος ὑπὲρ ἑαυτὸν εἶναι τὰ τοῦ θησαυροῦ μέτρα· καὶ ὅς, ἔφη, τῷ

A rode saltem oculata fuit. Atenim amicos respexit, ciuitates respexit; respexit nationes: cùm in omnes vir iste circunspiceret, thesaurósque in mentibus hominum secum vnà communicantium collocaret. Enimuerò decere aiebat, rectè opibus vtentem, egentibus quidem suggerere, ne egeant; non indigentibus etiam, ne fortè veniant in egestatem. Opes verò opem non ferentes, & parsimonia coercitas, B mortuas appellabat. Thesauros vbi quidam pecunias recondunt, diuitiarum carceres nuncupabat. Eos autem qui reconditis pecuniis esse sacrificandum censent, Aloadas cognominabat, qui postquam Martem in vincula cõiecissent, ei sacrificarent. Diuitiarũ fontes huic multi profectò fuêre, & à multis familiis conflati. Maximi autem ab vtroque parente. Nam aui quidem ipsius Hipparchi, bona ob tyran- C nicas accusationes subhastata publicatáque sunt, quas neque Athenienses induxerunt, neque Imperatores ignorarunt. Atticum verò illius filium, & Herodis patrem, ne è diuite quidem pauperem factum fortuna despexit: quin thesaurum immensum in vna domo reconditum ipsi patefecit, ex iis quas prope theatrum possidebat. Cuius quidem magnitudine, magis cautus ac religiosus, quàm lætabundus D factus est. Quare ad Imperatorem epistolam misit, his verbis contextam: *Thesaurum, Imperator, domi meæ inueni; quid de eo faciendum esse iubes?* At Nerua Imperator qui eo tempore regnabat: *Vtere* (inquit) *iis quæ inueneris*. Et cùm Atticus in eadem cautione persisteret, scriberétque se thesauri magnitudine superari: *Abutere* (inquit ille) *inuento*

lucro, quando tuum est. Hinc magnus effectus est Atticus, & longè maior Herodes; cuius paternis opibus maternæ aduenerant, quæ non multò minus affluebant. Accedebat etiam magnanimitas illustris, paterna longè maior. Liberis enim Asiæ ciuitatibus Herodes præfuit. Cùm Troadem incommoda balnea habentem, eiúsque incolas à puteis terrestrem vndam haurientes, effodientésque aquæ pluuiæ reconditoria videret, ad Imperatorem Adrianum scripsit, ne antiquã ciuitatem, & ad mare commodè sitam ariditate destrui pateretur: imò trecentas illi myriadas in aquam concederet, cùm iam pagis quoque multo plura porrexisset. Laudauit hæc scripta Imperator, vtputa quæ à suo more nequaquam essent aliena; & Herodem ipsum aquæ præfecit. At vbi in septingentas myriadas sumptus iste processisset, & ad Imperatorem scripsissent qui Asiæ moderatores erant, rem longe grauissimam esse, quingentarum vectigalia ciuitatum, in fontem vnius vrbis erogari: de hoc apud Atticum Imperator ipse conquestus est. Atticus verò, magnificentissima oratione: *Imperator* (inquit) *ne minimis nunc, quaso, iriteris. Nam quòd supra trecentas myriadas impensum est, ego quidem filio largitus sum, & filius ciuitati.* Testamentum autem, quo Athenienſi populo quotannis minam cuique distribuendam reliquit; eius animi magnitudinem arguit, quam in aliis etiam vsus est. Sæpe enim vna die centum Deæ boues mactauit, & Athenienſi populo per tribus & familias epulum dedit: & cum Dio-

ἑρμαίῳ· σὺν γὰρ ὄγκῳ. σὺ τοῦθεν μέγας μὲν ὁ Ἀτ̣τικὸς, μείζων ὁ Ἡρώδης· πρὸς γὰρ τῷ πατρῴῳ πλούτῳ, καὶ ὁ μητρῷος αὐτῷ πλοῦτος, οὐ σμικρὸς τούτου ἐπερρύη. μεγαλοψυχία δὲ λαμπρὰ τοῦ Ἀτ̣τικοῦ τοῦτον. ἦρχε μὲν γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐλευθέρων πόλεων ὁ Ἡρώδης. ἰδὼν δὲ τὴν Τρῳάδα βαλανείων τε πονήρως ἐχούσας, καὶ γεώδεις ὕδωρ ἐκ φρεάτων ἀντλούσας, ὀμβρίων τε ὑδάτων λήκυθος ὀρύττοντας, ἐπέστειλεν Ἀδριανῷ τῷ αὐτοκράτορι μὴ ἀφανιδεῖν πόλιν ἀρχαίαν, καὶ θαλάττῃ εὐχερῶς φθαρεῖσαν, ἀλλ' ἐπιδοῦναι σφίσι τελεσθείσας μυριάδας ἐς ὕδωρ ὧν πολλαπλασίας ἤδη καὶ κώμαις ἐπιδεδώκει, ἐπήνεσεν ὁ αὐτοκράτωρ τὰ ἐπεσταλμένα, ὡς περὶ ἴδιον ἑαυτῷ ὄντα, καὶ τὸν Ἡρώδην αὐτὸν ἐπέταξε τῷ ὕδατι. ἐπεὶ δὲ ἐς ἑπτακοσίας μυριάδας ἡ δαπάνη προεβήσαινεν, ἐπέστειλάν τε τῷ αὐτοκράτορι οἱ τῆς Ἀσίας ἐπίτροποι, ὡς δεινὸν πεντακοσίων πόλεων φόρον, ἐς μιᾶς πόλεως δαπανᾶσθαι κρηνίων· ἐμέμφετο πρὸς τ' Ἀττικὸν ὁ αὐτοκράτωρ ταῦτα. καὶ ὁ Ἀττικὸς μεγαλοφρονέστατα ἀνθρώπων, ὦ βασιλεῦ, εἶπεν, ὑπὲρ μικρῶν μὴ προσχθέσθης. τὰ γὰρ ὑπὲρ τὰς τελεσθείσας μυριάδας ἀναλωθέν, ἐγὼ μὲν, τῷ ἐμῷ ἐπιδίδωμι. ὁ δὲ, υἱὸς, τῇ πόλει. καὶ αἱ διαθῆκαι δὲ, αἷς τῶν Ἀθηναίων δήμῳ κατέλιπε καθ' ἕκαστον ἔτος μνᾶν καθ' ἑκάστην, μεγαλοφροσύνῃ κατηγοροῦσι τοῦ ἀνδρός, ἣ καὶ ἐς τἆλλα ἐχρῆτο, ἑκατὸν μὲν βοῦς τῇ θεῷ θύων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ πολλάκις, ἑστιῶν δὲ τῇ θυσίᾳ τοὺς Ἀθηναίων δήμους καὶ φυλάς, καὶ χύτρους. ὁπότε δὲ

ἦκοι Διονύσια, ἢ καὶ ἐς ἀκαδημίαν τὸ τοῦ Διονύσου ἔδος, σὺν Κεραμεικῷ, πο-
πίζων ἀσοὺς ὁμοίως, καὶ ξένους κατακει-
μένους ἐπὶ στιβάδων κιττοῦ. ἐπεὶ γὰρ τοῦ
Ἀττικοῦ διαθηκῶν ἐπεμνήσθην, ἀνάγ-
κη καὶ τὰς αἰτίας ἀναχθῆναι, δι' ἃς
προσέκρουσεν Ἡρώδης Ἀθηναίοις. εἶ-
χον μὲν γὰρ αἱ διαθῆκαι ὡς εἶπον. ἐγρα-
φὴ γὰρ αὐτὰς ξυμβουλίᾳ τῶν ἀμφ' ἑαυ-
τὸν ἀπελευθέρων· οἱ χαλεπὴν ὀφῶντες
πρὸς Ἡρώδου φύσιν ἀπελευθέροις τε, καὶ
δούλοις, ἀποσκοφλοῦ ἐποιοῦντο τὸν Ἀ-
θηναίων δῆμον, ὡς τῆς δωρεᾶς αὐτοὶ
αἴτιοι. καὶ ὁποῖα μὲν τὰ ἀπελεύθερα
τὰ πρὸς τὸν Ἡρώδην, δηλούτω ἡ κα-
τηγορία, ἣν πεποίηται σφῶν πᾶν κέν-
τρον ἠρμένον* τὸ ἑαυτοῦ γλώττης. ἀναγνω-
σθεισῶν δὲ τῶν διαθηκῶν, ξυνέβησαν οἱ
Ἀθηναῖοι πρὸς τὸν Ἡρώδην, πέντε μνᾶς
ἀνδρῶν ἑκάστῳ καταβαλόντα,
πρίασθαι παρ' ἀνδρῶν τὸ μὴ ἀεὶ διδόναι.
ἀλλ' ἐπεὶ πεισθήσαν μὲν ταῖς ἐπα-
ναις ὑπὲρ τῶν ὁμολογημένων, ἐπανε-
νώσκετο δὲ αὐτοῖς ξυμβόλαια πατέρων
τε καὶ πάππων, ὡς ὀφλόντων τοῖς Ἡρώ
δου γονεῦσιν, ἀνηλωμοῖς τ' ὑπήγοντο·
καὶ οἱ μὲν, μικρὰ ἠριθμοῦντο· οἱ δὲ, οὐδέν·
οἱ δὲ, σιωπῇ εἶχον ἐπ' ἀγορᾶς, ὡς μὴ ἀπο-
δώσοντες. ταῦτα παρώξυνε τοὺς Ἀ-
θηναίους, ὡς ἡρπασμένους τὴν δωρεάν·
μὴ καὶ ἐπαύσαντο μισοῦντες, εἴ ποτε
τοῦ μέλλοι βουλεύειν ὠφελεῖν. τὸ οὖν σά-
διον ἔφασαν ἐπωνομάσθαι Παναθηναϊ-
κόν. κατεσκευάσθαι γὰρ αὐτό, ἐξ ὧν ἀ-
πεζητοῦντο Ἀθηναῖοι πάντες. καὶ μὴν
καὶ ἐλειτούργησαν Ἀθηναῖοι τῷ τε
ἐπώνυμον, καὶ τῷ τοῦ Πανελληνίων.

A nysia veniſſent, & in Academiam, Dionyſij ſimulachrum deſcenderet; in Ceramico ciuibus ſimul & hoſpitibus in hederaceo thoro accubantibus, propinabat. At quoniam de Attici teſtamento mentio facta eſt, nunc res ipſa poſtulat, vt cauſas quibus Herodes Athenienſibus infeſtus actus eſt, ſubiungamus. Ita enim teſtamenti tabulæ ſe habebant, vt diximus: eas autem & ex libertorũ ſuorum conſilio ſcripſit. qui cùm aſperum & libertis & ſeruis, Herodis ingenium intelligerent, tanquam largitionis autores, Athenienſis populi defectionẽ ab illo moliebantur. Quales certè erga Herodẽ liberti fuerint, accuſatio in eos facta demonſtrat, qua criminator omne ſuæ linguæ ſpiculeum & virus depromit. Recognito teſtamento, ad Herodem quinque minas viritim ſemel ſoluentem, vt ab his ſe beneficentia redimeret, ne quotannis dare deberet, Athenienſes conuenere. Sed poſtquàm ad menſas peruẽtum eſt, ad dignoſcenda debita ex pactis conuentis, atque ſuorum parentum & auorum ſyngraphas contractúſque Herodis parentibus olim debentium recognouerunt; aduerſis rationibus defraudabãt: & aliqui pauca numerabãt, alij verò nihil: reliqui, vt tandem ſoluerẽt, in foro continebãtur. Hæc Athenienſiũ animos, veluti populatorũ largitione irritarunt, neq; ab odiis deſtiterunt, ne tum quidem cum ille ſe mereri optimè putabat. Stadiũ igitur Panathenaicũ cognominatũ fuiſſe perhibẽt, quod his rebus conſtructum foret, quibus omnes Athenienſes carebant. Quicquid ſit Athenienſes publicè miniſtrabant, in celebritate vrbis tutelaris numinis: & Panellenaïcõ quoq. nominarũt, quaſi totius Græciæ capax.

Cùm corona in cœtu Panathenæorum donatus fuiſſet, Vos (inquit) Athenienſes, & Græcos qui acceſſuri ſunt principes, & athletas certaturos, in ſtadio ex albo lapide ſtructo excipiam. Hæc pollicitus, ſtadium quod Iliſſo flumini imminet, quatuor circiter annis perfecit; opus ita compoſitum, vt cetera mirabilia ſuperet. Nullum enim theatrũ cum eo decertat. Illa de Panathenæis audiui, velum è naui eſſe ſuſpẽſum, iucundius pictura cum ſinu proſpero, nauímq; nullis trahentib. iumentis cucurriſſe, ſed ſubterraneis fabricis proceſſiſſe, & mille ramis ex Ceramico ſublatam, ad Eleuſinium perueniſſe, eôque circundato præteriiſſe Pelaſgicon, ad Pythion præteruectam, in portum in quo nunc conſiſtit, appuliſſe. alterum ſtadij latus fanum Fortunæ, veluti omnia gubernantis occupat, & ſignum eius eburneum. Athenienſium Ephe-
borum habitum priſcum, in ho-
diernum ornatum tranſtulit. Chlamydes albas primus induit. Nam antehac atris induti conciones circunſidebant, & ſupplicationes obibant, lugẽtibus publicè Athenienſibus præconem Copream, quem ab ara Heraclidas euellentem, ipſi olim interfecerant. Porrò theatrum Athenienſibus ſuper Regilla, cum laquearib. ex cedro confectis, Herodes ſtatuit. hæc verò materia fingendas ſtatuas apprimè idonea & congrua videtur. Iſta igitur duo apud Athenienſes talia fuere, qualia nuſquam in vlla regione Romanis ſubdita. Theatrũ ſublaqueatum quod Corinthiis ædificauit, Athenienſi, longè inferius eſt, ſed inter pauca apud alios laudatorũ, ne mentione quidem indignũ eſſe duxerim.

A στεφανωθεὶς ὑπὸ τῶν Παναθηναίων, καὶ ὑμᾶς, εἶπεν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἥξοντας, καὶ τῶν ἀθλητῶν τοὺς ἀγωνιουμένους, ὑποδέξομαι σταδίῳ λευκοῦ λίθου. καὶ εἰπὼν ταῦτα, τὸ στάδιον, τὸ ὑπὲρ τὸν Ἰλισσὸν εἴσω τεταράχθη ἔτη ἐπετέλεσεν, ἔργον ξυνθεὶς ὑπὲρ πάντα τὰ θαυμάσια. οὐδὲν γὰρ θέατρον αὐτῷ ἀμιλλᾶται. καὶ ἐκεῖνα περὶ τῶν Παναθηναίων τούτων ἤκουον, πέπλον μὲν ἀνῆφθαι τοῦ νεὼ ἡδίω γραφῆς σιῶ οὐδείῳ τῷ κόλπῳ. δραμεῖν ὑπὸ ναυῶν οὐχ ὑποζυγίων ἀγόντων, ἀλλ' ὑποχείοις μηχαναῖς ἐπολιαθῆναι. καὶ Κεραμεικοῦ δὲ ἆραι χιλίας κώπης, ἀφεῖναι ἐπὶ τὸ Ἐλευσίνιον. καὶ περιβαλόσαν αὐτό, παραμεῖψαι τὸ πελασγικόν, κομιζομένην τε παρὰ τὸ Πύθιον ἐλθεῖν, οἷ νεὼ ὥρμισται. τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα τοῦ σταδίου νεὼς ἐπέχει τύχης, καὶ ἄγαλμα ἐλεφάντινον, ὡς κυβερνώσης πάντα. μετεκόσμησε δὲ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις Ἐφήβοις ἐς τὸ νεῶ ἧμα, χλαμύδας πρῶτον ἀμφιέσας λευκάς. πέως γὰρ δὴ μιαίνας σὺν μιαροῖς, τὰς σκηνὰς περικάθηντο, καὶ τὰς πομπὰς ἔπεμπον, πενθούντων δημοσίᾳ τῶν Ἀθηναίων τὸν κήρυκα, τὸν κοπρέα, ὃν αὐτοὶ ἀπέκτειναν, τοὺς Ἡρακλείδας τοῦ βωμοῦ ἀποσπῶντας. ἀνέθηκε δὲ Ἡρῴδης Ἀθηναίοις καὶ τὸ ἐπὶ Ῥηγίλλῃ θέατρον, κέδρου ξυνθεὶς τὸν ὄροφον· ἡ δὲ ὕλη, καὶ σὺν ἀγαλματοποιΐαις εὐπρεπὴς. δύο μὲν δὴ ταῦτα Ἀθηναίοις, οἷα οὐχ ἑτέρωθι τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις. ἀξιοῦσθαι δὲ λόγου, καὶ τὸ ὑπωρόφιον θέατρον, ὃ ἐδείματο Κορινθίοις, παραπλὺ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις, σὺν ὀλίγοις δὲ τοῖς παρ' ἄλλοις ἐπαινουμένοις.

καὶ τὰ Ἰσθμοῖ ἀγάλματα, ὅ, τε τῶ Ἰσθ- A
μίᾳ Κολοσσὸς, καὶ ὁ τῆ Ἀμφιτρίτης, &
τὰ τῶν ἄλλων, ὁ ἱερὸν ἐνέπλησεν· οὐδὲ
τὸν τῶ Μελικέρτᾳ Δελφῖνα
ἀνέθηκε ὃν καὶ τῷ Πυθίῳ, τὸ Πυθοῖ στά-
διον, καὶ τῷ Διΐ, τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ὕδωρ.
Θεσσαλοῖς τε, & τοῖς περὶ Μηλίδα κόλ-
πον Ἕλλησι, τὰς ἐν θερμοπύλαις κο-
λυμβήθρας τοῖς νοσοῦσι Γαιωνείοις. ᾠ-
κισε δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Κανύσιον,
ἡμερώσας ὕδατι, μάλα λύπου δεόμε- B
νον. ᾠκισε δὲ καὶ τὰς ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ Πε-
λοποννήσῳ, καὶ Βοιωτίᾳ πόλεις, ἄλλοθι ἄλ-
λῃ. ᾠκισε δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ ἠπείρῳ Ὠρι-
κον, ὑποδεδωκὸς ἤδη, καὶ ἕτερα πολλά. καὶ
τοσοῦτος ὢν μεγαλουργίᾳ, μέγα οὐδὲν
εἰργάζετο, ἐπεὶ μὴ τὸν Ἰσθμὸν ἐτεμε-
λαμᾶτο· ἦν γὰρ εὔμβολος, ἤπειρον ἀποτε-
μεῖν, & πελάγη συνάψαι δίπλα, καὶ πε-
ρίπλους σταδίων ἑξακισχιλίων, καὶ εἴκοσι,
θαλάττης ξυνῃρεῖν μήκει. καὶ τοῦτο ἦρα C
μὲν, καὶ ἐθάρρει δὲ αἰτεῖν αὐτὸ τὸν βασι-
λέως, ὡς μὴ διαβληθείη, διανοίας δο-
κῶν ἅπτεσθαι, ἣ μηδὲ Νέρων ἤρκεσεν.
ἐξηγάλετο δὲ αὐτὸ ὧδε, ἅπερ ἐγὼ Κτη-
σιδήμου Ἀθηναίου ἤκουον. ἔπλωε μὲν
τὸ ἐπὶ Κόρινθον ὁ Ἡρῴδης, ξυλαθη-
μένου τοῦ Κτησιδήμου. γυόμενος δὲ κατὰ τὸν
Ἰσθμὸν, Ποσείδων, εἶπε, βούλομαί μὲν, D
ξυγχωρήσαι δὲ οὐδείς. θαυμάσας οὖν ὁ
Κτησίδημος τὸ εἰρημένον, ἤρετο τὸν πάππον
τοῦ λόγου. & ὁ Ἡρῴδης, ἐγὼ, ἔφη, πολλῶν
ἤδη χρόνον ἀγωνίζομαι σημεῖον ὑπο-
λιπέσθαι τοῦ μεγ' ἐμὲ ἀνθρώποις διανοίας
δηλοῦσαν ἄνδρα· καὶ οὔπω δοκεῖ μοι τῆς
δόξης ταύτης τυγχάνειν. ὁ μὲν δὴ Κτη-
σίδημος, ἐν ἐπαίνῳ διῆκε, τόν τε λόγων

A Item Isthmi signa, Colossum Isthmium & Amphitrites, ceteráque simulachra, quibus templum ipse repleuit: neque Melicertæ Delphina præterierim. Pythio quoque Pythij stadium dicauit, & aquam ad Olympia Ioui. Præterea Thessalis & Græcis Melide sinus accolis, in Thermopylis, Pæonia balnea ægrotantibus constructit. Canusium in Italia, inducta dulci aqua, cuius vehementer indigebat, habitabile reddidit. Quinetiam in Eubœa & B Peloponneso, & Bœotia, pleraſque ciuitates instaurauit. Item Oricum in Epiro, quod iam ditioni suæ subdiderat: aliáque oppida. Et quamuis tanta rerum magnificentia celebraretur, nihil magnum feciſſe sibi videbatur, quòd Isthmum non perfoderat: quia præclarum facinus fore arbitrabatur, si continentem abscidisset, geminúmque pelagus copulasset, sicque nauigantibus stadiorum sex millium & viginti maC ris longitudinem corripuisset, atque hoc quidem appetebat, sed ab Imperatore id petere non audebat, ne calumnia afficeretur, si id facinus aggressus videretur, cui ipse Nero impar fuerat. Enunciauit hoc ita vt à Cteſidemo Athenienſi olim accepi. Considente namq; Cteſidemo Corinthum Herodes tendebat; cúmq; ad Isthmum veniſſet: Dic, Neptune, (inquit) volo equidem, at nemo concedet. Cùm hoc dictũ Cteſidemus admiraretur, eius causam Herodem rogauit. At Herodes: Ego, inquit, iamdiu mortalibus poſt me futuris aliquid animi virilis monumentum relinquere, contendi: nequedum hanc gloriam assequi mihi posse videor. Ad hæc Cteſidemus orationum rerúmque ab eo gestarum laudes perſequu-

tus est, quippe quæ tales sunt, vt à nemine superentur. Cui Herodes: Res caducas & fragiles narras, inquit: hæc enim tempore capi & carpi queunt: & eloquentiæ nostræ plerique detrahent: hic aliquid, aliquid ille arguet. Verùm Isthmi effossio opus est immortale, & ipsi quoque naturæ incredibile. Enimuero ad effodiendum Isthmum, aut Neptuno, aut viro quem Herodis Herculem multi nominarunt, mihi opus esse videtur. adolescens quidam erat primæ lanuginis, magno Celtæ similis, octo quidem pedum magnitudine. (de quo in quadam epistola ad Iulianum scripsit Herodes.) cui modica coma, densa supercilia, adeò vt inter se contingerent: ac gratiosum quendam ex oculis radium emittebat, indolem impetus portendentem: item aquilino naso, & obesa ceruice, quòd è laboribus* magis quàm cibo accidebat: pectus erat compactum, & cum pulchritudine rigidum; tibiæ paruæ, extráque curuatæ, & facilem incessum pedibus exhibentes. Addebat eum veste lupina pelle cõsuta, indui. atque cum apris, lycopantheris*, lupis, toruis, sæuísque tauris, immania subire certamina, ostentare certaminum cicatrices. Hunc nonnulli Herculem, & in populo Bœotio fuisse è terra natum, plerique dicebant. Asserebat etiam Herodes, se audiuisse dicentem, huic matrem fuisse Buculam, idcirco sic cognominatam, quia vt robusta boues pauisset: patrem verò Marathonem, cuius in Marathone statua. Rusticus autem est heros. Cùm hunc Herculem Herodes percontaretur, an ne immmortalis esset?

A αὐτῷ, καὶ τὰ ἔργων, ὡς καὶ ἐλόντων ὑπερβολὴν ἑτέρῳ. ὁ δὲ Ἡρώδης, φθαρτά, ἔφη, λέγεις ταῦτα, καὶ γὰρ ὀψὲ χρόνῳ ἁλωτά, καὶ σοῦ λόγους ἡμῶν τοιχωρυχοῦσιν ἕτεροι. ὁ μὲν, τὸ, μεμφόμενος· ὁ δὲ, τό. ἡ δὲ Ἰσθμοῦ τομὴ, ἔργον ἀθάνατον, καὶ ἀπιστούμενον τῇ φύσει. δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν, Ποσειδῶνος δεῖσθαι, ἢ ἀνδρὸς, ὃν ἐκάλεσαν οἱ πολλοὶ Ἡρώδου Ἡρακλέα. νεανίας ἦν ἐν ὑπηνήτῃ πρώτῃ, Κελτῷ μεγάλῳ ἴσος, καὶ ἐς ὀκτὼ πόδας τὸ μέγεθος. διαφέρει δὲ αὐτῶν ὁ Ἡρώδης ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἐπιστολῶν, κομαῖ τε συμμέτρως, καὶ τῶν ὀφρύων λαμπρὸν ἔχει, ὡς καὶ ξυμβάλλειν ἀλλήλαις, οἷ μίαν χαροπήν τε ἀκτῖνα καὶ τῶν ὁρμάτων ἐνδιδοᾶς, πρὸ ἐχομένου τὸ ὁρμῆς ἦθος, καὶ χρυπνὸν εἶναι, καὶ δυσαφῶς ἔχοντα τὸ αὐχένος. τοῦτο δὲ, ἐκ πόνων ἥκειν αὐτῷ,

B

C

ἢ σίτου. εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ στέρνα βύπαγῆ, καὶ ξυὼ ὦρα κατεσκληκότα· καὶ κνήμας μικρὰν ἐς τὰ ἔξω κυρτουμένας, καὶ πρέχουσαν τῇ βάσει τὸ δυ βεβηκέναι. ἐνῆφθαι δὲ αὐτὸν καὶ δορὰς λύκων, ῥάπτον ἔθημα· ἄθλοις τε ποιεῖσθαι τοὺς ἀγείους τῶν συῶν, καὶ τοὺς θῶας, καὶ τοὺς λύκους, καὶ τῶν ταύρων τοὺς ὑβρίζοντας· καὶ ὠτειλὰς δέκα τούτων τῶν ἀγώνων. λέγειν δὲ τὸν Ἡρακλέα τοῦτον μὲν, γηγενῆ φασιν ἐν τῷ Βοιωτίῳ δήμῳ. Ἡρώδης δὲ ἀκοῦσαι λέγοντά φησιν, ὡς μήτηρ μὲν αὐτῷ γένοιτο γυνὴ βουκόλος, οὕτω πὶ ἐπερρωμένη, ὡς βουκολεῖν. πατὴρ δὲ, Μαραθών. οὗ τὸ ἐν Μαραθῶνι ἄγαλμα. ἔστι δὲ ἥρως γεωργός. ἥρετο δὲ Ἡρακλέα τοῦτον Ἡρώδης, εἰ καὶ ἀθάνατος εἴη.

ἴσ. μᾶλλον ἢ σ.

ἐπιῤῥωμένη,

ὁ δὲ, θνητῷ, ἔφη, μακροβιώτερος. ἤρετο A reſpondit, ſe mortali magis longæ-
αὐτὸν ὅ, τι σιτοῖτο. ὁ δ', γαλακτοφα- uum eſſe. Adhæc interrogauit, quo-
γῶ, ἔφη, τὸ πλέον τοῦ χρόνου· καί με βό- nam cibo veſceretur? Lacte, vt plu-
σκουσιν αἶγές τε, καὶ ποιμένες, τῶν τε rimùm (inquit) vtor; méq; capræ paſ-
βοῶν, καὶ τῶν ἵππων αἱ τιτθαὶ δες. σὺν- cunt, & paſtores, item boum ma-
δοῦσι* δέ τι καὶ ἀπὸ λεπτῆς ὄνου γάλα βύ- tres, & equorum. Quinetiam ex a-
*ἰω. ξυν- δοῦσι finæ vbere potabile lac exprimitur,
τον τε, καὶ κοῦφον· ἐπὶ δὲ ἀλφίτοις & leue; ſperſaq; demum farina, de-
ἐσφοβάλω, δέκα σιτοῦμαι χοίνικας. cem ſemodia comedo. Hanc mihi
καὶ ξυμφέρουσί μοι τὸν ἔρανον τοῦτον, collectam ſtipémve conferunt Ma-
γεωργοὶ Μαραθώνιοί τε, καὶ Βοιώτιοι. rathonij Bœotiiáque agricolæ; qui
οἶμαι καὶ Ἀγαθίωνα ἐπονομάζοισιν, B me quoque, opinor, Agathiona co-
ἐπεὶ καὶ εὐξύμβολος αὐτοῖς φαίνο- gnominarunt, quia gratus eis cõſul-
μαι. πῶς δὲ δὴ γλωττίδιον, ἔφη ὁ Ἡρώ- tor appareo. Inſuper Herodes: Quo-
δης, πῶς ἐπαιδεύθης; ἐκ τοῦ τίνων; οὐ modo lingua informatus es, & à
γάρ μοι δοκεῖς ἀπαίδευτος Φαίνῃ. καὶ ὁ quibus inſtructus? neque enim mi-
Ἀγαθίων, ἡ μεσόγαια, ἔφη, τῆς Ἀττικῆς, hi indoctus quodam videris. Tum
ἀγαθὸν διδασκαλεῖον ἀνδρὶ βουλομέ- Agathion, Mediterranea (inquit)
νῳ διαλέγεσθαι. οἱ μὲν γὰρ τῷ ἄστει Ἀθη- Attica viro eloqui facundè volen-
ναῖοι, μισθοῦ δεχόμενοι Θρᾷκα, καὶ ti, optima videtur eſſe magiſtra.
Ποντικὰ μειράκια, καὶ ξ ἄλλων ἐθνῶν Nam Athenienſes qui cum merce-
βαρβάρων ξυνερρυηκότα, διαφθεί- C de adoleſcentes è Thracia, Ponto,
ρουσι παρ' αὐτῶν τὴν φωνὴν μᾶλλον, & ex aliis Barbarorum gentibus,
ἢ ξυμβάλλονταί τι αὐτοῖς ἐς εὐγλωτ- in vrbem confluentes admittunt,
τίαν. ἡ μεσόγαιος δ', ἄμικτος βαρβάροις per illos linguam ſuam potius cor-
οὖσα, ὑγιαίνει αὐτοῖς ἡ φωνὴ, καὶ ἡ γλῶτ- rumpunt, quàm aliquid ipſis ad
τα τὴν ἀκραν Ἀττίδα ὑποφάλλει. πα- facundiam conferant: verùm me-
νηγύρει δ', ἦν δ' ὁ Ἡρώδης, διέτυχες; καὶ diterranea quæ à Barbaris pura eſt,
ὁ Ἀγαθίων, τῆς γε Πυθοῖ, ἔφη, καὶ ἐπι- ſanam incolis vocem tribuit, vt
μιγνὺς τῷ ὁμίλῳ, ἀλλὰ καὶ θεωτὴς τῶν lingua ſummum atticiſmum reſo-
Παρνάσου, ἀκούων τῶν τῆς μουσικῆς net. An verò (inquit Herodes) ma-
ἀγωνισῶν, ὅτε Γαμμεὺς ἐπὶ τρα- ximo conuentui fortè occurriſti?
γῳδίᾳ ἐθαυμάσθη. καί μοι ἔδοξαν οἱ & Agathion, Pythico, inquit; non
σοφοὶ Ἕλληνες οὐ χρηστὸν θέαμα cœtui admixtus, ſed è Parnaſſi ſpe-
ἐργάζεσθαι τὰ τῶν Πελοπιδῶν, καὶ τῶν cula, vnde muſicæ certatores au-
Λαβδακιδῶν κακὰ ξὺν ἡδονῇ ἀκού- diebam, quando Pammenes ob tra-
οντες. ξυμβαλεῖν γὰρ χρὴ λίαν ἔργων, D gicos actus admirationi fuit: ac mi-
μῦθοι μὴ ἀπεσύμβολοι. φιλοσοφοῦντα αὐτὸν ἰδὼν ὁ Ἡρώδης, ἤρετο καὶ θεὶ hi ſapientes Græci, non probum
opus agere viſi ſunt: dum Pelopi-
darum & Labdacidarum mala cum
voluptate audirent. Etenim ærum-
noſorum operum conſilia ſugge-
runt fabulæ, quibus fides non de-
rogatur. Ipſum philoſophantem in-
tuitus Herodes, percõtabatur etiam

de certamine gymnico, quomodo id cognoſceret: atque is, Derideo magis illa, inquit, dum video homines decertantes inter ſe, quinquertium, & pugilatũ, & curſum, & palæſtrã, & ob id coronatos. coronetur verò athleta curſus, præterito ceruo aut equo: qui autem in grauiorib. ſe exercet, tauro iunctus aut vrſo, (quod ego facio quotidie) magnum mihi certamen eripiente fortuna, quod non amplius leones alat Acarnania. Itaque ſtupefactus Herodes, rogabat ipſum, vt vnà ſecum cibum caperet. Cras, ait Agathio, ad te veniam, circiter meridiem, ad Canobi fanum: eſto verò tibi crater maximus, ex iis quæ in templo ſunt, lactis plenus, quòd mulier non mulſerit. & certè acceſſit poſtridie circa id tempus quod pactus fuerat: tum admota fixáque nare in patera, Non purum eſt lac, inquit; namque mulieris manus nares ferit: atq; his dictis abſceſſit lacte non hauſto. ergo Herodes fide non adiuncta ſermoni de muliere, miſit ad caprarios, qui veritatem ſciſcitarentur: atque edoctus ita ſe rem habere, intellexit quàm diuina eſſet natura illius viri. Porrò qui Herodis manuum inſtituunt accuſationem, quòd eas in Antoninum intuliſſet in Ida monte prope Aſiam: *ignorauiſſe mihi videntur Demoſtrati cum Herode certamen, in quo plurimis eum calumniis exagitans, nuſquam huius conuicij mentionem fecit, quia nec vnquam extitit. Etenim quædam inter ipſos rixa extitit, & quaſi velitatio vt in anfractu & anguſtiis locorum contingit, manus verò nihil offenderunt. Itaq; Demoſtratus non omi-

τ γυμνικῆς ἀγωνίας ὅπως γνωσκοι. Ⓒ ὃς, ἐκείνων, ἔφη, καταγλῶ μᾶλλον, ὁρῶν τοὺς αὐτοφυεῖς διαγωνιζομένους ἀλλήλοις παγκράπον, καὶ πυγμὴν, καὶ δρόμον, καὶ πάλιν, καὶ στεφανουμένους ὑπὲρ τούτου. στεφανοῦσθω ὁ μὲν δρομικὸς ἀθλητὴς, ἔλαφον ἢ πρέλαν, ἢ ἵππον· ὁ δὲ τὰ βαρύτερα ἀσκῶν, ταύρῳ συμπλακεὶς, ἢ ἄρκτῳ, ὃ ἐγὼ ὁσημέραι προσπαίω, μέγαν ἆθλον ἀφηρημένης μοι τ τύχης, ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λέοντας Ακαρνανία. ἀγαθεὶς οὖν ὁ Ηρώδης, ἐδεῖτο αὐτ ξυναριστῆσαί οἱ. αὔριον, ἔφη, Αγαθίων ἀφίξομαί σοι κτ μεσημβρίαν, ἐς τὸ τ Κανώβου ἱερόν. ἔστω δέ σοι κρατὴρ ὁ μέγιστος τῶν ἐν τῷ ἱερῷ, γάλακτος πλέως, ὃ μὴ γυνὴ ἤμελξε. κὴ ἀφίκετο μὲν ἐς τὴν ὑστεραίαν, καθ' ὃν ὡμολόγησε καιρόν. τ δ' ὃς ῥῖνα ἐρείσας ἐς τ κρατῆρα, οὐ καθαρὸν, ἔφη, τὸ γάλα· προσβάλλει γάρ με χεὶρ γυναικός. κὴ εἰπὼν ταῦτα, ἀπῆλθε μὴ ἁπτάσασθαι τ γάλακτος. ἀπιστήσας * οὖν ὁ Ηρώδης τῷ περὶ τ γυναικὸς λόγῳ, ἔπεμψεν εἰς τὰ αἰπόλια τοὺς ἁπτησομένους τἀληθές. Ⓒ μαθὼν αὐτὸ οὕτως ἔχον, ξυῆκεν ὡς δαιμονία φύσις εἴη περὶ τὸν ἄνδρα. οἱ δὲ ποιμένες καταγελᾶν τ Ηρώδου χρῶν ὡς ἐπενεχθησῶν Αντωνίνῳ, ἐν τῇ Ιδῃ τῷ ὄρει κτ τ Ασίαν * ἦρχον, ἠγνοηκέναι μοι δοκοῦσι τ Δημοστράτου περὶ Ηρώδην ἀγῶνα· ἐν ᾧ πλείστα διαβάλλων αὐτὸν, ὐδαμοῦ τ προσῳνίας ταύτης ἐπεμνήσθη, ὅτι μηδὲ ἐγίνετο. ὠθισμὸς μὲν γάρ τις αὐτοῖς ξυνέπεσεν, ὡς ἐν δυσχωρίᾳ, κὴ στενοῖς. αἱ δὲ χεῖρες, οὐδὲν προσῆκον. ὡς τ καὶ αὖ προσῆκεν ὁ Δημόστρατος

* ἰσ. Ἀσίαι, ἀρχῶν.

διῆθειν αὐτὰ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ηρῴδην δίκῃ, πικρῶς ἔτω καθαψάμενος τοῦ ἀνδρὸς, ὡς διαβαλεῖν αὐτῷ καὶ τὰ ἐπαινούμενα. ἦλθεν ὑπὲρ τῆς Ηρῴδου φόνου δίκη, ὧδε ξυμπεσοῦσα. κύων μὲν αὐτῷ τὴν γυναῖκα Ρήγιλλαν ὀγδόου που μηνὸς· τὴν δὲ Ηρῴδην, οὐχ ὑπὲρ μεγάλων Αλκιμέδοντι ἀπελευθέρῳ προστάξαι τυπῆσαι αὐτήν. πληγεῖσαν δὲ ἐς τὸν γαστέρα τὴν γυναῖκα, ἀποθανεῖν ἐν ὠμῷ τῷ τόκῳ. ὑπὲρ τούτοις ὡς ἀληθέσι, γράφει αὐτὸν φόνου* βεβαιότατος ὁ τῆς Ρηγίλλης ἀδελφός, δοκιμώτατος ὢν ἐν ὑπάτοις, καὶ τὸ ξύμβολον τῆς δυσχερείας προσηρτημένος τῷ ὑποδήματι. τοῦτο τέ ἐστιν ἐπισφύριον ἐλεφάντινον,* μηνοειδές. καὶ προελθὼν ἐς τὸ Ρωμαίων βουλευτήριον, πάντα μὲν οὐδὲν δεῖ τὰ αἰτίας, ἵνα ἐπῇρμαι· ἐαυτὸν δὲ ἐπαινῶν ἐμακρηγόρει περὶ τῶν γονέων. ὅθεν ὑπανακόπτων αὐτὸν ὁ Ηρῴδης, σύ, ἔφη, τὸν δυσχέραναν ἐν τοῖς ἀστραγάλοις ἔχεις μεγαλαυχούμενος ἢ κατηγορεῖς ἐπὶ δυσεργασίᾳ μιᾶς τῶν ἐν Ιταλίᾳ πόλεων, μάλα γενναίως ὁ Ηρῴδης, κἀγὼ, ἔφη, πολλὰ τοιαῦτα περὶ ἐμαυτοῦ δείξαιμι ἄν, εἰ ἐν ἁπάσῃ τῇ γῇ σπουδάζοιμι. ξυνήρατο δὲ αὐτῷ τῆς ἀπολογίας, τὸ μὴ δεῖν τὸν μηδὲν πρᾶξαι τοιοῦτον ὑπὲρ τοῦ Ρηγίλλου· ἔπειτα, τὸ ὑπερπεπτωκυῖαν ἀποθανοῦσαν· διεβάλλετο μὲν γὰρ καὶ ταῦτα ὡς πλάσματα· ἀλλ' ὅμως τἀληθὲς ἴσχυεν. οὐ γὰρ ποτε οὔτ' ἂν θέατρον ἀναδεῖναι αὐτῇ τοιοῦτον, οὔτ' ἂν δευτέραν κλῆσιν τῆς ὑπάτου ἀρχῆς* ἐν αὐτῇ ἀναβάλλεσθαι, μὴ καθαρῶς ἔχοντι τὴν αἰτίας, οὔτ' ἂν κόσμον αὐτῆς εἰς τὸ ἐν Ελευσῖνι ἱερὸν ἀναθεῖναι, φέροντα φόνῳ μεμιασμένον.

A sisset, ea in lite aduersus Herodem, qui adeò acerbè virum perstrinxerat, vt etiam ea quæ laudarentur, in eo carperet. Venit etiam ad Herodem actio cædis sic instituta. conceperat ipsi mulier Regilla, ab octauo iam mense; Herodes autem ob magna commissa, liberto Alcimedonti ipsam ferire iusserat: icta verò in vtero immaturo adhuc partu interiit. ob hæc, quasi vera essent, cædis ipsũ criminatur Bradeas* Regillæ frater celeberrimus inter Con- B sules, & nobilitatis notam appositam calceis gestans. Hoc verò signum, talare eburneum est, lunulæ instar. inde cùm ad Senatum Romanum veniisset, nihil probabile de crimine quòd obiiciebat, enarrauit: sed laudes suas & prosapiæ longo sermone produxit. Vnde Herodes eum vellicans, Tu (inquit) nobilitatem in pedum malleolis habes. at iactante se accusatore, etiã ob beneficium quod in ciuitatẽ quan- C dam Italiæ contulerat: admodum, generose Herodes, Equidem multa eiusmodi de me ipso commemorarem, si in omni terra reus essem. hoc in apologia Herodi profuit, primùm quòd ipse minimè iusserat tale quid in Regillam; deinde quòd grauem luctum erat, & planctũ ediderat super mortua. nam hac quoq; calumnia affectus fuerat, vt figmentum ei obiiceretur. Sed tamen veritas plus virium habuit: neque enim vnquam D theatrum eiusmodi mortuæ consecrasset; neque secundam consularis dignitatis sortitionem propter eandem distulisset; nisi purus à crimine fuisset: neq; mundum muliebrem in Eleusinis fano sacrum appendisset, cæde pollutus.

πρ. χ. ωοειδής.

ἰσ. ἐπ'

namque hoc eius erat, qui vltrices cædis Deas potius quàm condonatrices faceret: idem etiam habitum familiæ ob cæsam commutauerat: atris coloribus & aulæis pullis ædium flores inficiens, & lapide Lesbio, qui mœstus & niger est. de quibus dicitur etiam Lucius vir sapiens ad consilium Herodi ascitus, cùm ei non persuasisset mutare sententiam, cauillatus. ac ne hoc quidem omittere æquum est, quod apud studiosos mentione dignum habetur: etenim virtute clarus hic vir fuit; & Musonij Tyrij familiaritate vsus: in responsis subtilis erat, ac facetiarum gratiam cum opportunitate indagabat: cùm verò Herodi familiarissimus esset, adfuit ipsi, cùm laboraret ob luctum, eúmq; his verbis admonuit; ô Herode, *Omne quod sufficit, mediocritate definitum est.* hac verò de re multa differentem Musonium audiui, multò etiam ipse differtaui: ac teipsum in Olympiis auscultaui, cùm hoc ipsum apud Græcos laudares, quando etiam fluuios medios in ripa fluere hortabaris. at verò nunc vbinam isthæc sunt: sedenim cùm à temetipso excideris, digna committis quæ lugeantur, superuacanea periclitans opinione. Atque his alia plura adiecit; sed homine non persuaso discessit mœstus & anxius. mox intuitus famulos in fonte quodam ex iis qui in ædibus erant, rapa abluentes, interrogabat ipsos, cuiusnam cœna esset. hi se illam Herodi comparare duxerunt. Tum Lucius, Offendit (inquit) Regillam Herodes, alba vescens rapa in atrata domo. hæc cùm sibi renunciata audisset Herodes, caliginem sustulit è domo, ne ludicrum studio-

A τουτὶ γὰρ πιωροὺς τὸ φόνε ποιοῦντος τὰς θεὰς μᾶλλον, ἢ συγνώμον. ὁ δὲ, ☾ τὸ ἀῆμα τ οἰκίας ἐπ' αὐτῇ ὑπήλλαξε, μιλαίνων τὰ τῶ οἴκων αἰθῆ περαπετάσμαπ, ἢ χρώμασι, ἢ λίθῳ λεσβίῳ· καπηφὴς ᾖ ὁ λίθος, καὶ μιλας. ὑπὲρ ὧν λέγε ☾ Λύκιος, ἀνὴρ σοφὸς, ἐς ξυμβελίαν τῷ Ηρῴδη καθιζάμενος, ὡς καὶ ἔπειθε μεταβαλεῖν αὐτὸν, διασκώψαι. ἄξιον ᾖ μηδὲ τοῦτο παρῆχθαι, λόγε παρὰ τοῖς σοφοῖς ἀξιούμενον. ἰῶ μιὶ γὰ σοφὸς ἐν τοῖς φανεροῖς ὁ ἀνὴρ ὦτ. Μυσωνίῳ ᾖ τῷ Τυρίῳ προσφοιτήσας, ὑσκόπως εἶχε τῶ ἀποκρίσεων, ☾ τὸ ἐπίχαρι σεμὶ καιρῷ ἐπετήδευεν. ἐπιτηδότατος ᾖ ὢν τῷ Ηρῴδη, παρῆν αὐτῷ πονήρως διαπεπεμμένῳ τὸ πένθος, ἢ συγκάπει, τοιαῦτα λέγων, ὦ Ηρῴδη, παῦ τὸ ἀποχρῶν, μεσότητα ἄγειται. ☾ ὑπὲρ τούτου, πολλὰ μὶ ἤκουσα Μυσωνίε διαλεγομένε, πολλὰ ᾖ αὐτὸς διείλεγμαι. ☾ σοδ ᾖ ἠκροώμην ἐν Ολυμπίᾳ ἐπαινοῦντος αὐτὸ παρὰς τοὺς Ελληνας. ὅτε δὴ ἢ τοῦ ποταμοὺς ἐκέλευες μέσους τῆς ὄχθης ῥεῖν. ἀλλὰ νῦ που ταῦτα, σεαυτῷ γὰρ σύμφωνα, ἄξια τῦ πενθεῖσθαι παρέπῃς, παρὰ τῇ δόξῃ κινδυνεύων· καὶ πλείω ἕτερα. ὡς δὲ καὶ ἔπειθεν, ἀπῆλθ δυσχεράνας. ἰδὼν δὲ παῖδας ἐν κρήνῃ πνὶ τῶν κῆ τινὶ οἰκίαν, ῥαφανίδας πλυνόντας, ἤρετο αὐτοὺ ὅτου εἴη τὸ δεῖπνον. ④ δὲ, ἔφασαν Ηρῴδη δὴ τρεπίζειν αὐτό. καὶ ὁ Λούκιος, ἀδικεῖ, ἔφη, Ρηγίλλαν Ηρῴδης, λευκὰς ῥαφανίδας σιτούμενος ἐν μελαίνῃ οἰκίᾳ. ταῦτα ὡς ἤκουσεν ἐπαγελθέντα ὁ Ηρῴδης, ἀφεῖλε τὴν ἀχλὺν τῆς οἰκίας, ὡς μὴ ἄθυρμα

B

C

D

γλύοις δώδρων ἀπεδαίων. Λεκίε τού- A
του κἀκεῖνο θαυμάσιον. ἐσπούδαζε
μὲν ὁ αὐτοκράτωρ Μάρκος περὶ Σέξ-
τον τὸν ἐκ Βοιωτίας φιλόσοφον, θαμί-
ζων αὐτῷ, & φοιτῶν ἐπὶ θύρας. ἔρη
δ' ἤκων ἐς τὸν Ρώμην ὁ Λέκιος, ἤρετο
τ' αὐτοκράτορα ποῖ ἰόντα, ποῖ βαδί-
ζοι, ἢ ἐφ' ὅ,τι, ἢ ὁ Μάρκος, καλὸν, ἔφη,
καὶ γηράσκοντι τὸ μανθάνειν. εἶμι δὴ
πρὸς Σέξτον τὸν φιλόσοφον, μαθη-
σόμενος ἃ οὔπω οἶδα. & ὁ Λέκιος ἐξά- B
ρας τὰς χεῖρας ἐς τὸν οὐρανόν, ὦ Ζεῦ,
ἔφη, ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς γηράσκων
ἤδη, διδάσκαλον ἐξαφάμενος, ἐς διδασκά-
λου φοιτᾷ, ὥσπερ οἱ παῖδες. ὁ δὲ ἐμὸς
βασιλεὺς Αλέξανδρος, δύο, καὶ τριάκο-
ντα ἐτῶν ἀπέθανεν. ἀπόχρη δὴ τὰ εἰ-
ρημένα δεῖξαι τὸν ἰδέαν, ἣν ἐφιλο-
σόφει Λέκιος. ἱκανὰ γὰρ ταῦτά που δη-
λῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὸν ἀνθο-
σμίαν τὸ βῦμα. τὸ μὲν δὴ ἐπὶ Ρηγίλ- C
λῃ πένθος, ὧδε ἐσβέσθη. τὸ δ' ἐπὶ Γανα
θηναΐδι τῇ θυγατρὶ, Αθηναῖοι ἐπραύ-
νθη, οἱ ἀσφ τ' αὐτὴν θάψαντες, & ψη-
φισάμενοι τ' ἡμέραν, ἐφ' ἧς ἀπέθανεν,
ἐξαίρειν τὸς ἐτους. ἀποθανούσης δ' αὐτῷ
καὶ τῆς ἄλλης θυγατρὸς, ἣν Ελπινίκην
ὠνόμαζεν, σπένδε μὲν ἐν τῷ δαπέδῳ,
τὴν γὴν παίων, ἢ βοῶν, τί σοι θύγατερ
καθαγίσω; τί σοι ξυνθάψω; θρασυ- D
χὼν δ' αὐτῷ Σέξτος ὁ φιλόσοφος, με-
γάλα, ἔφη, τῇ θυγατρὶ δώσεις, ἐγκρατῶς
αὐτὴν πενθήσας. ἐπένθει δ' ταῖς ὑπερβο-
λαῖς ταύταις τὰς θυγατέρας, ἐπεὶ Αλ-
πικὸν τ' ἦθος ἐν ὀργῇ εἶχε· διεβέβλητο δὲ
πρὸς αὐτ', ὡς ἠλιθιώδη, & δυσχάμ-
μαθον, ἢ παχὺν τ' μνήμην. τὰ γοῦν

sorum foret. huius Lucij, hoc etiam admirandum est. Marcus Imperator studiosus erat Sexti Philosophi è Bœotia oriundi, adeo vt ipsum frequentaret, atque ad eius fores ventitaret. Lucius verò recens Romam profectus, rogabat Imperatorem iter conficientem, quonam iret, & ad quod negotium: tum Marcus, *Honestum est* (inquit) *etiam senescenti addiscere*. ideò ad Sextum Philosophum vado, vt discam quæ nondum scio. Hîc Lucius manu in cœlum sublata, O Iupiter, inquit, Romanorum Imperator iam senescens tabellis comprehensis ad ludimagistrum pergit, vt pueri: Alexander verò rex meus tricesimo secundo ætatis anno interiit. hactenus dicta, satis sunt ad genus philosophiæ quod Lucius amplexabatur, indicandum: sufficiunt enim hæc vtique ad virum patefaciẽdum, quemadmodũ gustus vini florem arguit. sic tandem luctus ob Regillam extinctus est: sed is quem ex obitu Panathenaïdis filiæ conceperat, Athenienses officiosè lenierunt, cùm ipsam in oppido sepelierunt, & diem in qua obierat, ab anno eximere decreuerunt. porrò cùm alia eius filia, quam Elpinicen nominabat, è vita decessisset, & ipse iaceret in pauimento, terram feriens & vociferans, Quas tibi filiola inferias dabo? quid vnà tecum in sepulcro condam? Sextus Philosophus, qui eò fortè interuenerat: Magna, inquit, filiæ concedes, si moderatè eam luxeris. Iccirco autem hasce filias tanto cum excessu lugebat, quia aduersus Atticum filium ira concitatus erat, eò quòd fatuus admodum esset, indocilis, ineptúsque ad literas, & crassa fluxáque memoria: quare cùm ille ne primas

primas quidem literas discere pos- A
set, venit in mentem Herodi, vt
vnà cum ipso quatuor & viginti
pueros coæuos aleret, à literis nomi-
natos, vt in puerorum nominibus
literas ex necessitate meditaretur.
sed eundem vinolentum quoque
videbat, & amore væsano correptũ;
vnde viuens adhuc de suis facultati-
bus, hunc oracularẽ versum edidit,

En solus stultúsque relinquitur ædibus amplis.

Deinde moriens materna bona red- B
didit: ad alios verò heredes domum
suam transtulit. verùm hæc Athe-
niensibus inhumana visa sunt: cùm
rationem non haberent Achillis, &
Pollucis, & Memnonis, quos æquè
ac si legitimi liberi fuissent, luxit
alumnos suos, quòd honesti im-
primis ac probi essent, generosi &
dociles; & educationem apud ip-
sum acceptam decorantes: imagines
certè ipsorum venantium, & vena-
tione functorum, & ad venandum
paratorũ erexerat, partim in quer- C
cetis, partim in agris, partim super
fontibus, partim sub vmbris plata-
norum; non obscurè, sed cum im-
precationibus eius qui concideret,
aut concuteret. Atqui istos nun-
quam ita in altum sustulisset, nisi
laudibus dignos agnouisset. Quin-
tillis autem, cùm Græciæ præessent,
ipsum criminantibus ob hasce ado-
lescentium imagines, tanquam su-
perfluas: Quid autem vestra (in- D
quit) interest, si meis ego marmo-
ribus illudo? initium autem alter-
cationis cum Quintilliis fuit, vt ple-
rique dicant. Pythiorum solenne
ludicrum, quòd diuerso iudicio
concentum Musicum auscultarant.
vt verò nonnulli aiunt, commissa
ab Herode in ipsis apud Marcum.

πρέσβεα γράμματα διδάσκειν μὴ
δυνηθέντος, ἦλθεν εἰς ἐπίνοιαν τῷ Η-
ρῴδῃ ξυντρέφειν αὐτῷ τέτταρας παῖ-
δας, ἢ εἴκοσιν ἰσήλικας, ὠνομασμένους
ἀπὸ τῶν γραμμάτων, ἵνα ἐν τοῖς τῶν παί-
δων ὀνόμασι, τὰ γράμματα ἐξ ἀνάγ-
κης αὐτῷ μελετῷτο. ἐώρα δ' αὐτὸν καὶ
μθυσικὸν, & αὐόπτως ἐρῶντα. ὅθεν ζῶν
μὲν ἐπεχρημάτισε τῇ ἑαυτοῦ οὐσίᾳ ἐ-
κεῖνο τὸ ἔπος· (οἴκῳ.
Εἰς δέ τι που μωρὸς καταλείπει οὐρεῖ
τελευτῶν δὲ, τὰ μὲν πατρῷα, ἀπέδω-
κεν. εἰς ἑτέρους δ' κληρονόμους τὸν ἑαυτοῦ
οἶκον μετέστησεν· ἀλλ' Ἀθηναίοις ἀπαν-
θρωπα ἐδόκει ταῦτα, καὶ συνθυμουμέ-
νοις τ' Ἀχιλλέα, καὶ τὸν Πολυδεύκην,
καὶ τὸν Μέμνονα, οὓς ἴσα γνησίοις ἐπέν-
θησε, ξυφίμους ὄντας· ἐπειδὴ καλοὶ
μάλιστα, καὶ ἀγαθοὶ ἦσαν, χρυσαῖοί τε, &
φιλομαθεῖς, καὶ τῇ πρὸς αὐτῷ ξυφῇ
πρέποντες. εἰκόνας ζώων ἀνεπῄσφων
θηρώντων τε, καὶ τεθηρακότων, καὶ
θηρασόντων· τὰς μὲν, ἐν δρυμοῖς·
τὰς δ' ἐπ' ἀγροῖς· τὰς δὲ, πρὸς πη-
γαῖς· τὰς δὲ, ὑπὸ σκιαῖς πλατάνων,
καὶ ἀφανῶς, ἀλλὰ ξὺν ἀρᾶις τῶν πε-
ριόντος, ἢ κινήσοντος. οἷς καὶ δὴ ἐπὶ
τοσοῦτον ἦρεν, εἰ μὴ ἐπαίνων ἀξίους ἐ-
γίνωσκε. Κωπιλλίων ὄ, ὁπότε ἦρχον
τῆς Ἑλλάδος, αἰτιωμένων αὐτὸν ἐπὶ
ταῖς τῶν μειρακίων τούτων εἰκόσιν ὡς
περιττοῖς, τί ὑμῖν, ἔφη, διενεώχερε,
εἰ ἐγὼ τοῖς ἐμοῖς ἐμπαίζω λιθαρίοις;
ἦρξε δ' αὐτῷ τ πρὸς τοῦ Κωπιλλίους
διαφορᾶς, ὡς ἡ μὲν πολλοί φασι,
Πυθικὴ πανήγυρις, ἐπὶ ἐπῳδῆς τ
μουσικῆς ἠκροῶντο· ὡς δ' ἔνιοι, τὰ παρὰ θέντα περὶ αὐτῶν Ἡρῴδῃ πρὸς Μάρκον.

ὁρῶν γὰρ αὐτοῦ Τρῳάς μὲν, μεγάλων δὲ ἀξιουμένους ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐγὼ, ἔφη, καὶ τὸν Δία μέμφομαι τὸν Ὁμηρικὸν ὅτι τοὺς Τρῳάς ἐφίλει. ἢ οὐ ἀληθεστέρα αἰτία, ἥδε. πρὸ ἀνδρε τούτω, ὅποτε ἄμφω τὼ Ἑλλάδος ἠρχέτην, καλέσαντες ἐς τὸ ἐκκλησιάζειν Ἀθηναῖοι, φωνὰς ἀφῆκαν τυραννικάς, πρὸς ᾧ Ἡρῴδην ὑποσημαίνοντες, καὶ δεόμενοι ὑπὲρ πάντων, ἐς τὰ βασιλέως ὦτα διαπέμψαι τὰ εἰρημένα. τῶν οὖν Κωπιλλίων παθόντων τι πρὸς τὸν δῆμον, καὶ ξένῃ ὁρμῇ αὐτοὺς διαπεμψάντων ἃ ἤκουσαν, ἐπεβουλεύεσθαι φασὶν ὑπ' αὐτῶν ὁ Ἡρῴδης ἔφασκεν, ὡς αὐτοδιοικούντων ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους. μετὰ τοίνυν τὴν θάλατταν Δημόστρατοι ἀνεφύησαν, καὶ Πραξαγόραι, καὶ Μαμερτῖνοι, καὶ ἕτεροι πλείους, ἐς τὸ δυτικώτερον τῷ Ἡρῴδῃ πολιτεύοντες. χαμαιβάμονες οὖν αὐτὸν Ἡρῴδης ὡς ἐποιωνισάντας αὐτῷ τὸν δῆμον, ἦλθεν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν. οἱ οὖν ὑπεξῆλθον ἀφανῶς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον, θαρροῦντες τῇ τοῦ φύσει τοῦ βασιλέως δημοτικωτέρᾳ οὔσῃ. καὶ τῷ καιρῷ. ὃν γὰρ ὑπώπτευσε Λέκιον κοινὸν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς χαιόμενον, οὐδὲ τὴν Ἡρῴδην φιλίαν μὴ οὐ ξυμμετέχειν αὐτῷ. ὁ μὲν δὴ αὐτοκράτωρ ἐκάθητο ἐς τὰ Γαιόνια ἔθνη, ὁρμητηρίῳ τῷ Σιρμίῳ χαιόμενος. κατέλυον οὖν οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον, πρὸ τὰ βασίλεια, παρέχοντος αὐτοῖς ἀγορὰν τοῦ Μάρκου, καὶ δαμᾷ ἐρωτῶντος εἴτου δέοιντο. φιλανθρώπως δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔχων αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπεπείκει, καὶ τῇ γυναικὶ ἐπέπεισο, καὶ ᾗ δυγατρίῳ φιλτζομένῳ ἐπ. τοῦτο γὰρ μάλιστα ξυνῳκοδόμησε πρόσχημα τοῖς γόησι τοῦ παιδός,

A Nam cùm videret hos Quintillios qui Troiani erant, magnis à rege honoribus affici: Equidem etiam (inquit) Iouem Homericum reprehendo, quòd Troianos diligeret, sed verior causa, hæc est viros istos, cùm ambo Græciæ præsiderent, ad concionem accersitos, Athenienses voces tyrannide oppressorum emiserunt, Herodem oculis designantes, & supplicantes in omnibus, ad regis aures, quæ dicta fuerant, transmitti. tum Quintilliis bene erga populum animatis, iis quæ audierant, subito impetu transmissis, Herodes insidias ab ipsis, vt Athenienses in se excitantibus sibi instructas esse dictitabat. Attamen post illam tempestatem exorti sunt Demostrati, & Praxagoræ, & Mamertini, atque alij plures, qui in Reipublicæ administratione aduersabantur: quare Herodes ad principem eos detulit, quasi populum in se instigassent: verùm illi clam Marco Imperatori se insinuarunt regis ingenio magis populari, opportunitatíq; confidentes. quem enim Lucium suspicabatur imperij socium futurum, neque Herodem quominus vnà particeps eius esset, permittebat. ergo Imperator apud Pæonias gentes considebat, Sirmio oppido, ad belli fomenta subsidiáq; vtens, diuertit verò Demostratus ad regiam, exhibente ipsi concionem Marco, ac subinde scisscitante, si qua re indigeret. ac benignum se illi præbere, & ipse in animum induxerat, & coniugi persuasum erat, & puellulæ adhuc balbutienti. hoc quippe potissimum multis cum adulationibus genibus patris prouolutus precabatur, vt si-

bi Athenienſes conſeruaret: Herodes verò in ſuburbiis, commorabatur, in quibus turres & caſtella exædificata erant. & vnà certè cum eo peregrinationis iter ſuſceperant geminæ puellæ, iam nubili ætate, & formæ præſtantia admirationē mouentes: quas à pueritia Herodes ſibi pincernas & piſtrices comparauerat, filiolas nuncupans, eáſque hoc nomine ſalutās. erant autem hæ Almedontis natæ, qui quidem libertus Herodis fuit: has verò ſopitas in vna turri quam munitiſſima, fulgur noctu vibratum interfecit. ob hanc certè ærumnam Herodes amens animi factus eſt, & ad regis prætoriū acceſſit, nec mentis compos, & mortis cupidus: nam cùm primùm aduenit, inuectus eſt in Imperatorem non figurata oratione, vt par fuit virum in hoc dicendi genere exercitatū bilem ſuam arte moderari: ſed lingua amentata & nuda contendebat his vocibus: Hæc affert mihi Lucij hoſpitalitas, quem tu ad me miſiſti, vnde ius dicis, mulierculæ, & trienni puerulo me concedens. ibi cùm Baſſeas, cui cōmiſſus erat enſis regius, mortem ipſi cōminitatus eſſet; Herodes, Optimè, inquit, ſenex raro formidat. hoc igitur dicto Herodes proripuit ſe è prætorio, multa aquæ parte ſuſpenſa relicta. Nos certè, inter ea quæ à Marco palam grauiter dicta factáque ſunt, etiam huius litis acta cenſemus: neque enim ſupercilia contraxit, neque oculos torſit; quod etiam arbitro honorari contigiſſet: ſed ad Athenienſes conuerſus, Cauſſam, inquit, veſtram dicite, Athenienſes, tametſi Herodes non permittat. deinde,

A ἐδεῖτο σῶσαι τὸν Ἀθηναίοις. ὁ δὲ Ἡρῴδης ἐν προαστείῳ ἐσκήνου, ἐν ᾧ πύργοι ἐξῳκοδόμηντο, καὶ ἡμιπύργια. καὶ δὴ ξωγραφήμασιν αὐτῷ ἡ δίδυμοι κόραι προῆλθον ἀκμὴν γάμων, θαυμαζόμεναι ἐπὶ τῷ εἴδει. ἃς ἐνηπιώσας ὁ Ἡρῴδης, οἰνοχόους ἑαυτῷ, καὶ ὀψοποιοὺς ἐπεποίητο, θυγατέρια ἐπονομάζων, ἡ ὧδε ἀσπαζόμενος. Ἀλκμέδοντος μὲν δὴ αὗται θυγατέρες· ὁ δ' Ἀλκμέδων, ἀπελεύθερος τοῦ Ἡρῴδου. καθεύδούσας δ' αὐτὰς ἐν ἑνὶ τῶν πύργων, ὃς ἰδίᾳ ἐχυρώτατος, σκηπτὸς ἐμπεσὼν νύκτωρ, ἀπέκτεινεν. ἐπὶ τούτου δὴ τῷ πάθει σπουδὴν Ἡρῴδης ἐνέβαλε, καὶ ἀφῆλθεν ἐς τὸ βασίλειον δικαστήριον, οὔτε σύννους, ἡ θανάτου ἐρῶν. ἀφίησι γάρ, καθίσας ἐς διαβολὰς δ' αὐτοκράτορος, ἀδὲ ἐκμαίσας τὸν λόγον ὡς εἰκὸς ἦν, ἄνδρα γεγυμνασμένον τῆς τοιᾶσδε ἰδέας, μεταχρίσασθαι τὴν ἑαυτοῦ χολήν, ἀλλ' ἀπηνωνισμένῃ τῇ γλώττῃ, καὶ γυμνῇ, διετείνετο, λέγων, ταῦτά μοι ἡ Λευκίου ξενία, ὃν σύ μοι ἔπεμψας. ὅθεν δικάζῃς, γυναικί με, καὶ τελευτῇ παιδίῳ καταχαριζόμενος. Βασσέᾳ δ' ἦν τὸ πεπιστευμένον τὸ ξίφος, θανάτου αὐτῷ φήσαντος, ὁ Ἡρῴδης, ὦ λῷστε, ἔφη, γέρων ὀλίγα φοβεῖται. ὁ μὲν δὴ Ἡρῴδης, ἀπῆλθε δ' δικαστηρίου εἰπὼν τοῦτο, ἡ μετέωρον καταλείψας πολὺ τοῦ ὕδατος. ἡμεῖς δ' ἤδη ἐπιδήλως τῷ Μάρκῳ φιλοσοφηθέντων, καὶ τὰ πρὸς τοῦ δίκαιον ταύτην ἡγώμεθα. οὐ γὰρ ξυνήγαγε τὰς ὀφρῦς, οὐδὲ ἔξεψε τὸ ὄμμα, ὃ κἂν δι' αὐτὸ τις ἔπαθεν, ἀλλ' ἐπιστρέψας ἑαυτὸν ἐς

B

C

D

τοῦ Ἀθηναίους, ἀπολογεῖσθε, ἔφη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ ξυγχωρεῖ Ἡρῴδης. καὶ

ἀκούων ἀπολογουμένων· ἐπὶ πολλοῖς μὲν, ἀφανῶς ἤλγησεν. ἀναγνωσκομένης δ' αὐτῷ καὶ Ἀθηναίων ἐκκλησίας, ἐν ᾗ ἐφαίνοντο καθαπτόμενοι τοῦ Ἡρώδου, ὡς τοὺς ἄρχοντας τῆς Ἑλλάδος ὑποποιουμένου πολλῷ μέλιτι, καί που καὶ βεβοπκότος, ὦ πικροῦ μέλιτος· καὶ πάλιν, μακάριοι οἱ ἐν τῷ λοιμῷ ἀποθνήσκοντες, οὕτως ἐσείθη τὴν καρδίαν ὑφ' ὧν ἤκουσεν, ὡς ἐς δάκρυα φανερὰ ὑπαχθῆναι. τὴν δὲ τῶν Ἀθηναίων ἀπολογίας, ἐχούσης κατηγορίαν τοῦ Ἡρώδου, καὶ τῶν ἀπελευθέρων, πλὴν ὀργῇ ὁ Μάρκος, ἐς τοὺς ἀπελευθέρους ἔξηψε, κολάσει χρησάμενος ὡς οἷός τε ἦν φιλεῖ. οὕτω γὰρ αὐτὸς χαρακτηρίζει τὴν ἑαυτοῦ κρίσιν. μόνῳ δὲ Ἀλκιμέδοντι τὴν τιμωρίαν ἐπανῆκεν, ἀποχρῶσαν οἱ εἰπόντι φήσας τὴν ἐπὶ τοῖς τέκνοις συμφοράν. ταῦτα μὲν δὴ ὧδε, ὅπως ἐφιλοσοφεῖτο τῷ Μάρκῳ. ἐπιγράφουσι δὲ καὶ Φυγῇ οὐ φυγόντι, καὶ φασὶν αὐτὸν οἰκῆσαι τὸ ἐν τῇ ἠπείρῳ Ὠρικὸν, ὃ* καὶ πολίσαι αὐτὸν, ὡς εἴη δίαιτα τῷ σώματι ἐπιτηδεία. ὁ δὲ Ἡρώδης, ὡκνησε μὲν τὸ χωρίον τοῦτο, νοσήσας ἐν αὐτῷ, καὶ θύσας σωτήρια τῆς νόσου. φυγεῖν δὲ οὔτε προσετάχθη, οὔτ' ἔπλη. καὶ μάρτυρα τοῦ λόγου τούτου ποιήσομαι τὸν θεοφίσιον Μάρκον. μετὰ γὰρ τὰ ἐν τῇ Παιονίᾳ, διῃτᾶτο μὲν ὁ Ἡρώδης ἐν τῇ Ἀττικῇ πρὸς τοὺς φιλτάτους ἑαυτῷ δήμους, Μαραθῶνα, καὶ Κηφισίᾳ, ἐξηρτημένης αὐτοῦ τῆς παντοδαπῆς νεότητος, οἳ κατ' ἔρωτα τοῦ σοφοῦ λόγων, ἐφοίτων Ἀθήναζε. πεῖραν δὲ ποιούμενος μὴ χαλεπὸς αὐτῷ εἴη διὰ τὰ ἐν δικαστηρίῳ, πέμπει πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν καὶ ἀπολογίαν ἔχουσαν, ἀλλ' ἐξ-

A causſam dicentes audiens, in multis doluit: verùm lecta & recognita ipſi Athenienſium quoque concione, in qua videbantur Herodem perſtrinxiſſe, vt præfectos Græciæ multò melle ſuffundentem: & alicubi etiam vociferantem, *ô mel amarum.* & iterùm: *beati qui lue graſſante moriebantur.* ita corde concuſſus, & iis quæ audierat, vt in apertas lachrymas adactus fuerit. Iam verò cùm Athenienſium apologia Herodis contineret accuſationem
B & libertorum, Marcus iram in libertos conuertit. caſtigatione quàm fieri potuit moderata vſus; hac enim ipſe nota iudicium ſuum exprimere ſolet: ſoli autem Alcimedonti ſupplicium remiſit, ſatis ſupérque illi eſſe affirmans liberorum iacturam. hæc ſanè hoc modo philoſophicè ſunt à Marco peracta. Adſcribunt porrò exilium Herodi,
C cùm non exularit: aiúntque ipſum habitaſſe Oricum in Epiro ſitum, atq; vrbẽ in eo conſtruxiſſe, vt commodum eſſet corpori domiciliũ: ac profectò in eo loco Herodes commoratus erat morbo correptus; ibidem ſacris pro liberatione à morbo litatis: ſed nec exilium ipſi indictum eſt, neque ſuſtinuit. At certè ſermonis huius teſtem diuinum Marcum producam: nam poſt res actas in Pæonia, Herodes in Attica degebat apud chariſſimos po-
D pulos, Marathona & Cephiſiam, iuuentute vndequaque ab ipſius ore pendente, quæ illum audiendi deſiderio Athenas frequentabat. Ergo vt periculum faceret, an infenſus ſibi Marcus eſſet, ob acta in prætorio, miſit ad eum epiſtolam, quæ non defenſionem, ſed expoſtula-

tionem continebat: atenim mirari se aiebat, quam ob rem ad se non amplius litteras mitteret; cùm superiori tempore ita crebro scriberet, vt tres aliquando tabellarij vna eademque die ad se ab illo accederent, alij alios subsequentes. Imperator autem pluribus quidem ac de pluribus, mirifica certè indole literis admixta, ad Herodem rescripsit: è quibus ego quæ ad institutum sermonem faciunt excerpta declarabo. atque exordium quidem literarum hoc fuit: *Salvus mihi sis, amice Herode*. deinde cùm de belli hibernis verba fecisset, in quibus olim erat: & mulierem defleuisset recens ipsi mortuam, & adiunctis quibusdam de corpusculi imbecillitate, scribit deinceps: *Te verò & valere opto, ac de me, vt tibi beneuolo, ita cogitare; neque te iniuria affectum existimare, si deprehensis quibusdam delinquentibus, animaduersione in eos vsus sum, quàm fieri potuit æqua: propter illa quidem ne mihi succenseas. quòd si te qua in re dolore affeci, aut tibi sum molestus, exposce à me pœnas, in templo Minervæ oppidanæ, in mysteriis Initiorum. namque in votis habui quando bellum maximè accensum erat, etiam sacris initiari. Vtinam id fiat etiam te sacrorum antistite.* Eiusmodi fuit Marci apologia, adeóque benigna & valida. At quis vnquam eum quem exilio mulctauerit, ita est allocutus, aut dignum quem ita affaretur, solum vertere iussit? Quidam etiam rumor fuit Cassium, qui Orienti præfectus erat, res nouas aduersus Marcum molitum: Herodem verò increpasse ipsum per epistolam his paucis contextam, *Herodes Cassio: Insanis.* hanc autē epistolam non tantum in-

κλημα· θαυμάζω γὰρ, ἔφη, τί χάριν σοὶ ἔτ' αὐτῷ ἐπιστέλλοι. καί τοι τοσοῦτον χρόνον θαῦμα ἔδω γράφων, ὡς μὴ ζεῖς γραμματοφόροις ἀφικνεῖσθαί ποτε παρ' αὐτὸν σὺν ἡμέρᾳ μιᾷ τρεῖς πόδας ἀλλήλων. ὁ αὐτοκράτωρ διὰ πλόνων μὲν, μὴ ὑπὲρ πλόνων· θαυμάσιον ἦθος ἐγκαταμίξας τοῖς γράμμασιν, ἐπέσταλκε τοιόσδε τῷ Ηρώδῃ. ὧν ἐγὼ τὰ ξυντείνοντα ἐς τὸν παρόντα μοι λόγον ἐξηγοῦμαι τῆς ἐπιστολῆς, δηλώσω. τὸ μὲν προοίμιον τῶν ἐπεσταλμένων, χαίρε μοι, φίλε, Ηρῴδη. διαλεχθεὶς ὑπὲρ τοῦ πολέμου Κασσίου, σὺν οἷς ἐδω ποτε καὶ πρὸ γυναῖκα ὀλοφυρόμενον, ἀρτι αὐτῷ τεθνεῶσαν. εἰπών τε καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀθενείας, ἐφεξῆς γράφει, Σὲ ὑγιαίνειν τε εὔχομαι, καὶ τοιοῦτόν μοι δύνασθαι διανοεῖσθαι· μηδὲ ἡγεῖσθαι ἀδικεῖσθαι, εἰ καταφρόνας τινὰς πλημμελοῦντας, κολάσαι ἐπ' αὐτοῖς ἐχρησάμην, ὡς οἷόν τ' ἐπῆκεν. διὰ μὲν δὴ ταῦτα, μή μου ὀργίζου. εἰ δέ τι λελύπηκά σε, ἢ λυπῶ, ἀπάτησον· καὶ γὰρ ἐμοὶ δίκας σὺν τῷ ἱερῷ τοῦ σὺν ἄστει Αθηνᾶς, σὺν μυστηρίοις. πύξαμην γὰρ ὁπότε ὁ πόλεμος μάλιστα ἐφλέγμαινε, καὶ μυηθῆναι. εἴη δ' καὶ σοῦ μυσταγωγοῦντος. Τοιάδε ἡ ἀπολογία τοῦ Μάρκου, καὶ οὕτω φιλάνθρωπος, καὶ ἐρρωμένη. τίς οὖν οὐκ ἂν ποτε, ἢ ὃν φυγῇ ἔζημιώσατο οὕτω σωφρονεῖν, ἢ τὸν ἀξιοῦντα οὕτω σωφρονεῖν, ἢ τὸν ἀξιοῦντα οὕτω σωφρονεῖν, φόβου ἔταξεν. ἔστι δὲ ἃ λέγει λόγος, ὡς νεωτέρα μὲν ὁ πόλεμος ἐφάνη ἐπιχειρούντων Κασσίῳ, ἐπὶ τὸν Μάρκον βουλεύοντι· ὁ δὲ Ηρώδης, ἐπιπλήξας αὐτῷ δι' ἐπιστολῆς, ὧδε ξυγκειμένης, Ηρώδης Κασσίῳ, ἐμαίνη. πόσῳ δὲ τὴν ἐπιστολὴν, μὴ μόνον

ἐπίπληξιν ἡγώμεθα, ἀλλὰ καὶ ῥώμῃ τῶν ἀνδρὸς, ὑπὲρ τοῦ βασιλέως παρεμβύσασθαι τὰ τῆς γνώμης ὅπλα. ὁ μὲν λόγος ὃν διῆλθε πρὸς τὸν Ἡρῴδην ὁ Δημόστρατος, ἐν θαυμασίοις δοκεῖ. ἰδέα μὲν αὐτοῦ, ἡ μὲν τοῦ ἤθους, μία. τὸ γὰρ ἐμβριθὲς ἐκ προοιμίων εἰς τέλος διήκει τοῦ λόγου. αἱ δὲ τῆς ἑρμηνείας ἰδέαι, πολλαὶ, καὶ αἱ ὁμοίαι μὲν ἀλλήλαις, λόγου δὲ ἄξιαι. ἔσω που καὶ τὸ δι' Ἡρῴδην παρὰ τοῖς βασκάνοις εὐδοκιμεῖν τὸν λόγον· ὑπὲρ αὐτὴρ τοιοῦτος ἐν αὐτῷ κακῶς ἤκουσεν. ἀλλ' ὅπως γε καὶ πρὸς τὰς λοιδορίας ἔρρωτο, δηλώσει τὰ πρὸς τὸν κύνα Περστέα λεχθέντα ποτὲ ὑπ' αὐτοῦ Ἀθηναίοις. ἐμοὶ μὲν γὰρ τοῦ παραλέως φιλοσοφοῦντων ὁ Πρωτεὺς δοκεῖ, ὡς ἐς πῦρ ἑαυτὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ῥίψαι. ἐπηκολούθει δὲ τῷ Ἡρῴδῃ, κακῶς ἀγορεύων αὐτὸν ἡμιβαρβάρῳ γλώττῃ. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Ἡρῴδης, ἔσω, φησὶ, κακῶς με ἀγορεύεις, πρὸς τί καὶ οὕτως; ὑπακούσαντος δὲ τοῦ Πρωτέως τοῖς λοιδορίαις, συνεφάπτομαι, ἔφη, σοῦ μὲν κακῶς με ἀγορεύοντος, ἐγὼ δὲ ἀκούων. ἐνδακνόμενος δήπου τὸ ἀκούειν μου, καταγελᾶν δὲ, ὑπὸ τοῦ πεπεῖσθαι τὰς ψευδεῖς λοιδορίας μὴ παραυτίκα ἀκοῆς ἥκειν. ἑρμηνεύσω τὴν γλῶτταν τοῦ ἀνδρὸς, ἐς χαρακτῆρα ἰὼν τοῦ λόγου. ὡς μὲν δὴ Πολέμωνα, καὶ Φαβωρῖνον, καὶ Σκοπελιανὸν, ἐν διδασκάλοις αὐτοῦ ἦγε· καὶ ὡς Σεκούνδῳ τῷ Ἀθηναίῳ ἐφοίτησεν, εἰρημένον μοι ἤδη. σὺν δὲ κελτικοῖς τοῖς λόγοις, Θεαγένει τε τῷ Κνιδίῳ, καὶ Μυνατίῳ τῷ σὺν Τραλλέων συνεχόμενος, καὶ Ταύρῳ τῷ Τυρίῳ ἐπὶ ταῖς Πλάτωνος δόξαις. ἡ δὲ ἁρμονία τοῦ λόγου, ἱκανῶς κεκολα-

A crepationem esse ducimus: sed etiam robur viri pro Rege consilij arma apponēte: verùm sermo quem Demostratus apud Herodem recensuit inter admirabiles videtur. Forma certè ipsius, quæ quidem mores exprimit, vnica est. Etenim grauitas ab exordio ad perorationem pertinet. sed expositionis ideæ multæ ac diuersæ inter se sunt, & memoratu dignæ. concedatur vtiq; etiam propter Herodem apud inuidos B celebrem & probatam esse orationem: quandoquidem hic vir per se malè audiit. sed quî Herodes aduersus conuicia munitus fuerit, ea quæ ad canem Proteũ ab ipso dicta sunt aliquando Athenis, indicabunt. Enimuero hic Proteus ex iis fuit, qui ita audacter philosophabantur, vt se ipsum Olympiæ in ignem iniecerit: & insectabatur, Herodem, malè de ipso loquens semi- C barbara lingua. Itaque ad eum conuersus Herodes, Esto, inquit, maledictis certas: ad quid verò ita malè dicis? vrgente verò, iterùm conuitiis Proteo, Consenuimus, inquit, tu quidem mihi obtrectando, ego vero audiendo. quibus sanè verbis ostendebat, audire quidem, sed irridere; quòd persuasum haberet conuicia falsa aures præteruolare. Iam oratores huius linguam exponã, ad genus dicendi D accedens. vt Polemonem, & Fauorinum, & Scopelianum pro doctoribus habuerit; & ad Secundum Atheniẽsem ventitarit; de hoc iam à me dictum est. quod ad iudiciales orationes attinet, eas conscripsit cum Theagene, Cnidio, & Munatio Trallensi conuersatus, & cum Tauro Tyrio super Platonis sententiis. concinnitas autem sermonis admodum castigata est; & sub-

tilitas gratis ſubrepens ; potius quàm premens : & plauſus cum ſecuritate , & ſonoritas Critiæ vocis æmula, & notiones quales non venirent alteri in mentem. Itemque Comica linguæ volubilitas, non aduentitia, ſed ex rebus nata : & ſuauis ſermo, & varia conformatione illuſtris , & inſigniter ac dilucidè variatus : ſpiritus non ita vehemens, ſed politus & ſedatus : atque vniuerſæ orationis idea , auri ramentum fluuij argenteis verticibus interlucens. Atenim antiquis omnibus incubuerat; Critiæ autem etiam intabuerat , atque ipſum ad mores Græcorum traduxerat, tunc neglectum & deſpectum.acclamante; denique ipſi Græcia, ipſumque vnum è decem nuncupante, à laude quæ magna videbatur , ſuperatus non eſt. ſed vrbaniſſimè eos qui collaudarant, affatus; Andocide certè (inquit , ſum melior. Ceterùm cùm maximè docilis & ingenioſus eſſet, laborem quoque non fugit; ſed & inter pocula ſtudiis operam dabat, & noctu per interualla ſomni : vnde ipſum ſaginatum oratorem contemptores & tenues rabulæ appellabant. quapropter alius alij bonus , alius alia in re melior altero : namque hic in ſubita & extemporanea dictione admirabilis eſt, alter in elaborando ſermonem : iſte verò in cunctis optimus Sophiſtarum: & vim affectus mouendi , non ex tragœdia tantùm; ſed ex rebus quoque humanis collegit. Epiſtolæ autem Herodis plurimæ ſunt , & diſſertationes & commentarij diariariorum , & pugillares opportuni, vbi antiquæ eruditiones & flores paucis excerpti ſunt. porrò qui obiiciunt ipſi, quòd cùm iuuenis eſſet in Pæonia , è ſermone aliquo exciderit coram Imperatore, ignoσμιότης· καὶ ἡ ἀγνότης ὑφέρπουσα μᾶλλον, ἢ ἐγκειμένη. κρότος τε σὺν ἀσφαλείᾳ, καὶ Κριτίαζουσα ἠχώ, καὶ ἔννοιαι, οἷαι μὴ ἑτέρῳ ἐνεθυμήθησαν. καὶ μικτὴ τῆς βωμολοχίας καὶ ἐπείσακτος, ἀλλ' οἰκεία τῶν θεαμάτων. ἡδὺς ὁ λόγος, καὶ πολυχρωμάτιστος, καὶ βυσσίνων, καὶ σαφῶς ἐξηλλαγμένων. τὸ πνεῦμά τε οὐ σφοδρὸν, ἀλλὰ λεῖον, καὶ καθεστηκός. καὶ ἡ ὅλη ἰδέα τοῦ λόγου, χρυσοῦ ψῆγμα ποταμοῦ ἀργυροδίνην ὑπαυγάζον. θεοτέκνῳ μὲν γὰρ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς. ὧν ὁ Κριτίας, καὶ προσετέτηκει. καὶ θρήναγλυ αὐτὸν ἤδη Ἑλλήνων, τέως ἀμελούμενον, καὶ θειοφόρητον. βοώσης ἐπ' αὐτὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ καλούσης αὐτὸν εἷς τῶν δέκα, οὐχ ἡδέσθη τὸν ἔπαινον μεγάλου δοκοῦντος, ἀλλ' ἀσφάλεια θεὸς τοὺς ἐπαινέσαντας, Ἀνδοκίδου μέν, ἔφη, βέλτιων εἰμί. δυσμαθέστερος δ' ἀνθρώπων γενόμενος, οὐδὲ τοῦ πονεῖν ἠμέλησεν· ἀλλὰ καὶ περὶ πότον ἐσπούδαζε, καὶ νύκτωρ ἐν τοῖς διαλείμμασι τοῦ ὕπνου. ὅθεν ἐκάλουν αὐτὸν στρυτὸν ῥήτορα οἱ ὀλίγωροί τε, καὶ λεπτοί. ἄλλος μὲν οὖν ἄλλῳ ἀγαθὸς, καὶ ἄλλος ἐν ἄλλῳ βέλτιων ἑτέρου. ὁ μὲν γὰρ, ἐξαίφνης θαυμάσιος. ὁ δὲ, ἐν πονήσαι λόγον· ὁ δὲ, τὰ ξύμπαντα ἄριστος τῶν σοφιστῶν· καὶ τὸ παθητικὸν, καὶ ἐν τραγῳδίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων συνελέξατο. ἐπιστολαὶ δὲ πλεῖσαι Ἡρῴδου, καὶ διαλέξεις, καὶ ἐφημερίδες. ἐγχειρίδιά τε καιρία, πλὴν ἀρχαίων πολυμαθῶν ἐν βραχεῖ ἀπηνθισμένα.* οἱ δὲ προφέροντες αὐτῷ νέῳ ὄντι ἐν Παιονίᾳ τὸ λόγου τινὸς ἐκπεσεῖν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος, ἠγνοη-

φρ. κ. ἀπηθισμένα.

κέναι μοι δοκοῦσιν. ὅτι καὶ Δημοσθένης ἐπὶ Φιλίππῳ λέγων, ταυτὸν ἔπαθε. κἀκεῖνος μὲν, ἥκων Ἀθήναζε, πρεσβήτει τε στεφάνους, ἀπολωλυίας Ἀθηναίοις Ἀμφιπόλεως. Ἡρῴδης δὲ ἐπεὶ τοῦτο ἔπαθεν, ἐπὶ τὸν Ἴστρον ἦλθεν, ὡς ῥίψων ἑαυτόν. τοσοῦτον γὰρ αὐτῷ περιῆν τῆς ἐν λόγοις βουλεύσεως ὀνόματος καὶ εὐκλείας, ὡς θανάτου τιμᾶσθαι τὸ σφαλῆναι. ἐτελεύτα μὲν οὖν ἀμφὶ τὰ ἐξ καὶ ἑβδομήκοντα, ξυντακεὶς νοσήμασι. ἀποθανόντος δὲ αὐτῷ ἐν τῷ Μαραθῶνι, καὶ ἐπισκήψαντος τοῖς ἀπελευθέροις οἷσπερ ἐτάφη, Ἀθηναῖοι παῖδας τε ἐφήβων χερσὶν ἁρπάσαντες, ἐς ἄστυ ἐκόμισαν, προαπαντῶντες τῷ λέχει πᾶσα ἡλικία δακρύοις ἅμα, καὶ ἐπαινοῦντες, ὅσα παῖδες χρηστοὶ πατρὸς χρηστοῦ κλαύσαντες. καὶ ἐθάψαν ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, ἐπιγράψαντες αὐτῷ βραχὺ καὶ πολὺ ἐπίγραμμα. τὸ δὲ ἐπίγραμμα, (πάντα, Ἀττικοῦ Ἡρῴδης Μαραθώνιος, ὅδε τάδε

Κεῖται τῷδε τάφῳ, πάντοθεν εὐδόκιμος.

τοσαῦτα περὶ Ἡρῴδου τοῦ Ἀθηναίου· τὰ μὲν, εἰρημένα, τὰ δὲ, ἠγνοημένα ἑτέροις.

A rare mihi videntur, Demoſtheni etiam apud Philippum dicenti idem accidiſſe. Atque ille quidem Athenas ſe conferens, honores & coronas poſcebat, Amphipoli Athenienſibus perdita. At Herodes illud perpeſſus, ad Iſtrum venit, vt præcipitem ſe daturus, tantum ipſi ſtudium fuit famam & nominis celebritatem ex eloquio adipiſcendi, vt errare & labi morte mulctandum æſtimaret. Diem ſuum obiit anno ætatis circiter ſexto & ſeptuageſimo, tabe conſumptus. comortuo in Marathone, cùm libertinis vltimis verbis mãdaſſet, vt ſe ibi ſepelirent; Athenienſes è manibus adoleſcentium ereptum, ad oppidum tulerunt: atque omnis ætas funebri lecto occurrens, cum lacrymis & elogiis tanquá liberi patre bono orbati, mox eum in Panathenaïco ſepelierunt, ſuperaddito breui & concinno epitaphio: quod eiuſmodi fuit.

Hìc ſitus Herodes Marathonius. Atticus olim
Hunc genuit, celebri nomine, & ingenio.

Atque hæc hactenus de Herode Athenienſi, partim ab aliis memorata, partim etiam ignorata.

ΘΕΟΔΟΤΟΣ.

THEODOTVS.

Ἐπὶ τὸν Σοφιστὴν Θεόδοτον, καλεῖ με ὁ λόγος. ἦσαν πρόσθεν μὲν τοῖς Ἀθηναίων δήμου τε καὶ χρόνους, οἷς προσέκρουσεν Ἡρῴδῃ Ἀθηναῖοι. ἐς ἀπέχθειαν φανερὰν οὐδεμίαν τῷ ἀνδρὶ ἀφίκετο, ἀλλ' ἀφανῶς αὐτὸν ὑπεκάθητο, ᾗνος ὢν χρῆσθαι τοῖς πράγμασι. καὶ γὰρ δὴ καὶ τῶν ἀγοραίων εἷς ἦν. τοῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον οὕτω ξυνεκέκραστο, ὡς

Ad Theodotum Sophiſtam inuitat me oratio.. hic præfuit Athenienſium populo, quo tempore Athenienſes cum Herode diſſidebant. atque ad nullum apertum odium cum viro deſcendit, ſed occultè ipſi ſubſidendo inſidiabatur: callidus in vtendo rebus & foro: Etenim è vulgaribus forenſibúſque hic vnus fuit. Itaque cum Demoſtrato ſic temperauit, & coniunxit ſe; vt

eadem opera orationes conderentur, quas elaboraverant aduersus Herodem. hic iuuentuti Atheniensium primus præfectus fuit, super innumeris à Rege institutis : neque tamen hoc valde memorabile est ; non enim omnes, qui sedem hanc obtinent, memoria digni sunt. sed quia Platonicos & Stoïcos Philosophos & Peripateticos, atque ipsum Epicurum, Marcus Herodi iniunxerat diiudicare : hunc autem virum Herodes iuuenib. constituerat, quam de illo habuit opinione impulsus : cùm eum propugnatorem ciuilium sermonum appellasset, & oratoriæ artis emolumentum. Ceterùm hic Lolliani quidem auditor fuit ; necnon Herodem interdum audiuit. ac vixit plusquam quinquagenarius, biennio cathedra occupata. genere dicendi idoneo etiam in iuridicis, & iis qui Sophistæ virtutes excedunt.

A ἢ ξυναέραντες σοφίσ τ λόγων, οἷς ἐξεπόνουν πρὸς τ Ηρῴδην. πρεσθεύσας ὁ τ Αθηναίων νεότητος πρῶτος ἐπὶ τοῖς ὑπ βασιλέως μυρίοις. ἢ ἐ τοῦτο ἰσ. κωλύεις
που λόγε ἄξιον. οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐπιβαθύντες τ θρόνε τούτου λόγε ἄξιοι. ἀλλ' ὅτι τὸν μὲν Πλατωνείους, ἢ τὸν ἀπὸ τ στοᾶς, ἔτ τ περιπάτου, ἢ αὐτὸν Ἐπίκουρον, προστάξαν ὁ Μάρκος τῷ Ηρῴδῃ κρίναι. τ ὁ ἀνδρα τοῦτον, ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν δόξης, αὐτὸς ἐπέκρινε τοῖς
B νέοις, ἀγωνιστὴν τ πολιτικῶν προσφπῶν λόγων, καὶ ῥητορικῆς ὄφελος. ὁ δ' ἀνὴρ ἦν, Λολλιανὸς μὲν ἀκροατὴς, Ηρῴδε δὲ ἢ καὶ ἀκήκοος. ἐβίω μὲν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα, δυοῖν ἐτοῖν καταλοιπὼν τ θρόνον τ ἰδέαν τ λόγων, ἀποχρῶν ἢ τοῖς δικανικοῖς, ἔτ τοῖς ὑπὲρ σοφισ βίοισιν.

C

ARISTOCLES.

Magni nominis est etiam inter Sophistas Aristocles, è Pergamo oriundus : de quo ea quæ à senioribus audiui, enuntiabo. Atenim vir hic in Consularium numerum relatus fuit. Et cùm tempus inter pueritiam & pubertatem interiectum, sermonib. philosophicis scholæ Peripateticæ impendisset ; ad Sophistas se transtulit, dum Romæ frequentaret Herodem extemporaneas dissertationes disponentem. Interim verò, qui dum philosopharetur squallidus, & seuero vultu, ac illuuie deformis videbatur, molles mox induit vestes, & squallorem abiecit : voluptates præterea omnes ex fidibus, & tibiis & concentu vocum, ad victus rationem induxit, sibi quasi ad portas accedentes. nam superiori tempore admodum

ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Ονομαστὸς ἢ σοφισαῖς, καὶ Αριστοκλῆς ὁ ἢ τ Περγάμου. ὑφ' οὗ δηλώσω ὁπόσα τῷ πρεσβυτέρων ἤκουον. ἐτελεύτα μὲν γὰρ ἐς ὑπάτους ὁ ἀνὴρ ὤν τ. ἐ δὲ ἢ παίδων ἐς ἥβην χρόνον, τοῦτ ἀπὸ τ περιπάτου φιλοσοφήσας λόγοις, ἐς τοὺς σοφισὰς μετερρύη, θαμίζων ἢ τῇ Ρώμῃ τῷ Ηρῴδῃ διαπρεμνίῳ σχεδίοις λόγοις. ὃν δὲ ἐφιλοσόφει χρόνον, αὐχμηρὸς ὁρᾶν, καὶ τραχὺς τ εἶδος, καὶ δυσειὴς, πλὴν ἐᾶν τα ἥβρυνε, καὶ
D αὐχμὸν ἀπετείνατο· ἡδονὰς δὲ, ὁπόσαι λυρῶν τε, καὶ αὐλῶν, καὶ βοφωνίαι εἰσὶ, πάσας ἐσηγάγετο ἐπὶ πλὴν δίαιταν, ὥσπερ ἐπὶ θύρας αὐτῷ ἠκούσας. τὸν γὰρ πρὸ τοῦ χρόν, οὕτω

κεκολασμένος* ἀτάκτως ἐς τὰ θέατρα ἐφοίτα, καὶ ἐπὶ τῷ τούτων ἤχῳ. δοκιμοῦντι δ' αὐτῷ κατὰ τὸ Πέργαμον, καὶ ξηρτημένῳ πᾶν τὸ Ἑλληνικὸν, ἐξελαύνων ὁ Ἡρῴδης ἐς Πέργαμον, ἔπεμψε τοῖς ἑαυτοῦ ὁμιλητὰς πάντας. Καὶ Ἀριστοκλέα εἶδεν, ὥσπερ τις Ἀθηνᾶς ψῆφος. ἡ δὲ ἰδέα τοῦ λόγου, διαυγὴς μέν, καὶ ἀττικίζουσα, διαλέγεσθαι ἢ ἐπιτηδεία μᾶλλον, ἢ ἀγωνίζεσθαι.* χολὴ τε γὰρ ἄπεστι τοῦ λόγου, καὶ ὁρμαὶ ποδὸς βραχύ. αὐτὴ τε ἡ Ἀττίκισις εἰ δρᾷ τὴν Ἡρῴδου γλῶσσαν βασανίζοιτο, λεπτολογεῖσθαι μᾶλλον δόξει ἢ κρότου τε καὶ ἠχοῦς ξυνεῖναι. ἐτελεύτα δὲ ὁ Ἀριστοκλῆς μεσαπόλιος, ἄρτι προσβαίνων τῷ γήρᾳ σφῶν.

*φρ. κ. χ. λή

A castigatè modestéque ad theatra eorúmque auditiones ventitabat. Is cùm Pergami eloquentiæ laude floreret, atque omnem ad se Græciam alliceret, Herodes Pergamũ adiens omnes familiares suos misit, & Aristoclẽ vidit; quemadmodũ quoddã Mineruæ suffragium. Huius dicendi genus, lucidum quidem est, Atticúmque saporem redolens: verùm aptius ad dissertationes, quàm ad certamina. enimuerò bilis à sermone abest, & impetus rari perbreuésque: atque Atticismus ipse si cum Herodis lingua expendatur, exiliter de tenui re differere potius videbitur, quàm plausum acclamationémque mereri. è viuis excessit Aristocles, sparso iam canis capite, & senectutem prospiciens.

ANTIOXOΣ.

ANTIOCHVS.

Ἀντίοχον δὲ τὸν Σοφιστὴν αἱ Κιλίκων Αἰγαὶ ἐτίμησαν, οὕτω τι εὐπατρίδου, ὡς νῦν ἔτι τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος, ὑπάτους εἶναι. αὐτὸν δὲ ἔχων δειλίας, ἐπεὶ μηδὲ θεωρῆσαι εἰς τὸ δῆμον, μηδὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπολιτεύσατο, οὐχ ἡμᾶς, εἶπεν, ἀλλ' ἐμαυτὸν δέδοικα, εἰδώς που τοῦ ἑαυτοῦ χολοῦ ἄκρατόν τε, καὶ οὐ καθεκτοῦ οὖσαν, ἀλλ' ὅμως ὠφέλει τοὺς Αἰγαίους ἀπὸ τῆς οὐσίας ὅ, τι ἡδύναιτο, σιτοῦντας ἐπιδιδοὺς ὁπότε τούτου δεόμενοι αἰθοῖτο, καὶ χρήματα ἐς τὰ πεπονηκότα τῶν ἔργων. τὰς δὲ πλείους τῶν νυκτῶν ἐς τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἱερὸν ὑπεκάθευδεν, ὑπό τε ὀνείρατων, ὑπό τε ξυνουσίας, ὁπόση ἐγρηγορότων τε, καὶ διαλεγομένων ἀλλήλοις. διελέγετο δὲ αὐτῷ καὶ ἐγρηγορὼς ὁ θεὸς, καλὸν ἀγώνισμα ποιούμενος τῆς ἑαυτοῦ τέχνης, τὸ τὰς νόσους τοῦ Ἀντιόχου ἐρύκειν.

Antiochum Sophistam Ægæ Cilicum tulerunt, vsque adeò nobilitate illustri, vt etiam nunc eius posterum genus Consulatus gesserat. insimulatus vitio timiditatis, eò quòd in cœtum popularem non conueniret, neque in publico quidquam administraret, Non vos (inquit) sed me ipsum metuo. cùm probè nosset bilem suam ita sæuam esse vt vix coërceri ac refrenari posset. veruntamen Ægæos facultatibus suis pro virili adiuuabat, & frumenta largiens, cùm illos illis egere adiuuabat, & pecunias ad opera publicè edita. Pleraſque autem noctes in Æsculapij fano, dormiens transigebat, tum ad insomnia, tum ad colloquia qualia sunt vigilantes & differentes inter se fruuntur, percipienda. Etenim cum ipso etiã vigilante Deus disserebat, præclarum artis suæ certamen edens, quod Antiochi morbos arceret.

hic auditor Dardani Assyrij à pue- A ritia fuerat: sed progressus in adolescentiam Dionysij Milesij, qui iam Ephesiorum sedem detinebat. igitur, non aptè quidem & concinnè differebat: sed cùm prudentissimus hominum euasisset, vt iuuenile quiddam exagitabat, vt hoc despicere potius, quàm ab eo superari videretur: sed in declamationum genere eloquentissimus fuit: nam securus ac firmus est in causis quæ per figuram procedunt: vehemens in accusationibus & illationibus; decorus etiam in defensionibus, atque in morali pollens: in summa, orationis eius idea formáve, argutior est forensi, Sophistica verò magis iudicialis idem affectus optimè Sophistarum mouebat. neq; enim lugubres monodias producebat, neque lamentationes subiectas, sed conciso in iis sermone vtebatur. cum sententiis dictione præstantioribus: vt cùm ex aliis controuersiis patet, tum vel maximè ex his. *Virgo vim perpessa, mortem eius qui vim intulerat, optauit; postea natus est infans, è violento compressu. hinc altercantur aui, apud quem ipsorũ educaretur. Qui ergo pro auo paternò contendit, Redde (inquit) infantẽ; redde iam priusquã maternum lac gustarit.* Altera controuersia eiusmodi est. *Tyrannum deposito imperio, quò latere posset, Eunuchus quidam ab ipso factus interfecit, & pro cede caussam dicit.* Hîc, vt firmissimũ caput accusa- D tionis, de seriis rebus sermonem refutauit; circunspectione adhibita affectui, *Quibus emim hæc confessus est? pueris? mulierculis? adolescentulis? senibus? viris? Equidem nomen in pactis*

ἀκροατὴς Ἀντιόχου σὺν παισὶ μὲν, Δαρδάνου τῦ Ἀσυρίου, ἀφηϊὼν ἔτι ἐς τὰ μειρακία, Διονυσίου Μιλησίου, κατέχοντος ἤδη τὴν Ἐφεσίων. διηγέρετο μὲν οὖν καὶ ὑπὲρ δεί̃ως· φρονιμώτατος δ' ἀνθρώπων νομόμενος, διέβαλλεν ὡς μειρακιώδες, ἵνα ὑπερωρακὼς αὖ μᾶλλον, ἢ λιπόμενος φαίνοιτο. τὰ δὲ ἀμφὶ μελέτας, ἐλλογιμώτατός ἐστιν. ἀσφαλὴς μὲν γὰρ σὺν τα῀ς κατὰ σχῆμα πεφυκυίαις τῶν ὑποθέσεων. σφοδρὸς δὲ σὺν τα῀ς κατηγορίαις, καὶ ἐπιφορα῀ς. εὔπρεπὴς δὲ τὰς ἀπολογίας, καὶ τῷ ἠθικῷ ἰσχύων, καὶ καθάπαξ τὴν ἰδέαν τῦ λόγου, δικανικῆς μὲν σοφιστικώτερος, σοφιστικῆς δὲ, δικανικώτερος· καὶ τὰ πάθη ἄριστα σοφιστῶν μετεχειρίσατο. οὐ γὰρ μονῳδίας ἀπεμήκυνεν, οὐδὲ θρήνους ὑπεκυμνούς· ἀλλ' ἐβραχυλόγει αὐτὰ ξὺν διανοίαις λόγου κρείττοσιν, ὡς σύν τε τῶν ἄλλων ὑποθέσεων δηλοῦται, καὶ μάλιστα σὺν τῶν δεκόρη βιαθεῖσα θάνατον ἥρπασε τῦ βιασαμένου. μετὰ ταῦτα, γέγονε παιδίον σὺν τῆς βίας· καὶ διαμιλλῶνται ἀμφότεροι τὸν ὁπότερον τρέφοιτο αὐτῶν. ἀγωνιζόμενος οὖν ὑπὲρ τῦ πρὸς πατρὸς πάππου· ἀπόδος, ἔφη, τὸ παιδίον· ἀπόδος ἤδη, πρὶν γεύσηται μητρῴου γάλακτος. ἡ δὲ ἑτέρα ὑπόθεσις, τοιαύτη. τύραννον καταθέμενον τὴν ἀρχὴν, ὑπὸ τὸν εὐνοῦχον τὸν αὐτῦ γεγενωμένον, καὶ ἀπολογεῖται ὑπὲρ τῦ φόνου. ἐνταῦθα τὸ μάλιστα ἐῤῥωμένον τῆς κατηγορίας, τὸν πρὸς τὴν τῶν δούλων λόγον ἀπεώσατο, πρὸς οἷνοιν ἐγκαταμίξας τῷ πάθει. πῶς γὰρ ταῦτα ὁμολογήσει; παισί; γυναίοις; μειρακίοις; πρεσβύταις; ἀνδράσιν; ἐγὼ δὲ ὄνομα σὺν τα῀ς

σεωθήκαις καὶ ἔχω. ἔρισα ὀ ἢ ὑπὲρ τῶν Κρητῶν ἀπολελόγηται, τῶν κρινομένων ἐπὶ τῷ τοῦ Διὸς σήματι, φυσιολογίᾳ τε, καὶ θεολογίᾳ πάσῃ συναγωνισάμενος λαμπρῶς. τὰς ὀ μελέτας, αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο. ἔμελε ὀ ἢ φρονπισμάτων, ὡς ἑτέρᾳ τε δηλοῖ τῶν ἐκείνᾳ, & μάλιστα ἡ ἰσοθεία· ἐπίδειξιν γὸ ἐν αὐτῇ πεποίηται λέξεώς τ', καὶ ἰσοθείας ἐσοισῶν ἐς αὐτὸν & τὸ φιλοκαλεῖν. ὡς δὲ τελευτῆς τ' ἀνδρὸς, ὁ μέν, ἑβδομηκοντούτιν τεθνάναι αὐτόν· ὁ δέ, οὔπω. & οἱ μέν, οἴκοι. οἱ ὀ, ἐτέρωθι.

A *non habeo*. Idem optimè quoque pro Cretensib. caussam egit, qui accusabantur ob Iouis sepulcrū, ex naturali philosophia, & omni diuinarum rerum scientia splēdidè controuersatus. Ceterùm declamationes extēporaneas faciebat: cordi etiam habuit seria & operosa argumēta, sicut cùm pleraq; illius indicant, tum vel maximè historia. sedenim specimen in ipsa dedit, & dictionis & historiæ, vt in ea quoque opera honesti studium emineat. Quòd ad eius obitum spectat, quidam septuagenariū B ferunt mortuum esse, alij cùm nondum attigisset hanc ætatem; atque alij domi, alij alibi obiisse scribunt.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ, ὃν Γηλοπλάτωνα οἱ πολλοὶ ἐπωνόμαζον, πατρὶς μὲν ἡ Σελεύκεια, πόλις καὶ ἀφανὴς ἐν Κιλικίᾳ, πατὴρ ὀ ὁμώνυμος, & τοῖς ἀγοραίοις λόγοις ἱκανώτατος. μήτηρ, περιβλὴς τὸ εἶδος, ὡς αἱ γραφαὶ ἑρμηνεύουσι, & προσφερὴς τῇ τ' Εὐμήλου Ἑλένῃ· Εὐμήλῳ γάρ τις Ἑλένη γέγραπται, οἷα ἀνάθημα εἶ τ' Ρωμαίων ἀγορᾶς· ἐραθῆναι μὲν τ' γυναικὸς ταύτης, καὶ ἑτέρους μὲν, ὑπιδήλως ὀ Ἀπολλώνιον φασι τ' Τυανέα. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις, ἀπαξιῶσαι. τῷ ὀ Ἀπολλωνίῳ ξυγγενέσθαι δι' ἐρωτα ὐπαγδίας, ὑπ' ἀθόρυβος ἀνθρώπων. τοῦτο μὲν δὴ ὁπόσοις ἤθεσιν ἀπίθανον, εἴρηται σαφῶς ἐν τοῖς εἰς Ἀπολλώνιον. θεοειδὴς ὀ ἦν ὁ Ἀλέξανδρος, & πρόβλεπτος σὺν ὥρᾳ. ἡψιάς τε γὰρ ἦν αὐτῷ βοστρυχώδης, καὶ καθειμένη τὸ μέτωπον· ὄμματα τε ἁβρὸν, καὶ μέγα· ῥὶς ξύμμετρος, καὶ ὀδόντες λευκόταται·

ALEXANDER.

Alexandro, quem Peloplatonem (quasi luteum Platonem) plerique cognominabant, patria quidem Seleucia fuit, ciuitas non ignobilis in Cilicia: pater eodem nomine C appellatus, in forensibus orationibus maximè exercitatus fuerat. mater eximia forma, vt picturæ testantur, atque Euméli Helenæ assimilis (namque ab Eumélo Helena quædam picta erat ciusmodi, vt consecrata esset Romano foro) & eius mulieris amore cùm alios arsisse, tum insigniter Apollonium Tyanea ferunt: eámq; ceteros quidem dedignatā fuisse, Apollonij verò consuetudinem habuisse, felicis prolis desiderio, quia hominibus diuinior D erat. verùm quot modis id à verisimili abhorreat, apertè dictum est in libris de vita Apollonij. Diuina certè forma præditus Alexander fuit, & conspicuus cum venustate. etenim barba illi fuit cincinnata & mediocriter promissa: oculi molles & magni, nares proportione modulatæ, & candidissimi dentes;

digiti

digiti oblongi, & rationis habenis congruentes. opes quoque ipse in voluptates non reprehendendas impendebat. virilem verò ætatem cùm attigisset, legationem obiit pro Seleucia ad Antoninum primum. calumniæ porrò in ipsum grassatæ sunt, quod specie sua iuuentutem inescaret. Sed cùm ipsi minus attendere videretur Imperator; hic elata voce Alexandro, Attende, inquit, mihi, Cæsar. tum irritatus in eum Rex, quòd audaciori voce vsus esset, *Attendo*, inquit, *téq; noui. Enimuerò tu is es qui comam alis, & dentes fricas, & vngues radis, & vnguentum semper oles.* magnam certè vitæ partem Antiochiæ degit, & Romæ, & Tarsis, ac per omnem sanè Ægyptum: nam ad Nudorum etiam sapientum loca perrexit. perpaucæ verò huius viri occupationes Athenis fuerunt: non eiusmodi tamen quæ ignorati debeant; etenim ad Pæonias gentes se contulerat, accersitus à Marco Imperatore, cuius illic erat exercitus, & à quo mandatum acceperat scribendi ad Græcos. quare profectus Athenas: (est autem interuallum itineris non mediocris ei qui ab Oriēte pergit) *Hìc* (inquit) *genu flectamus*. & hoc dicto, pollicitus est Athenienſibus, cupidis eum auscultandi, sermones extemporaneos. Deinde audiens Herodem in Marathone commorari, & iuuentutem omnem cum comitatam, scribit ad ipsum literas, quibus Græcos petebat. cui Herodes, *Veniam* (inquit) *& ipse cum Græcis*. Interim ad theatrum in Ceramico, quòd quidem Agrippéum nominatum est, sunt congregati.

δάκτυλοί τε εὐμήκεις, καὶ τῇ τῦ λόγου
ἰωΐᾳ* ἐπιτρέποντες. ἰῶ δὲ αὐτῷ καὶ
πλοῦτος δαπανώμενος ἐς ἡδονὰς οὐ
μεμπτὰς. ἐς δὲ ἄνδρας ἥκων, ἐπρέ-
σβευε μὲν ὑπὲρ τῆς Σελευκείας πρὸς τὸν
πατέρα Αντωνῖνον. διαβολαὶ δ' ἐπ'
αὐτὸν ἐφοίτησαν, ὡς νεότητα ἐπποιοῦν-
τα τῷ εἴδει. ἦπόν δ' αὐτῷ προσέχειν δο-
κοῦντος τῦ βασιλέως, ἐπᾴρας τὴν φω-
νὴν ὁ Αλέξανδρος, πρόσεχέ μοι, ἔφη,
Καῖσαρ. ἢ ὁ αὐτοκράτωρ παροξυ-
νθεὶς πρὸς αὐτὸν, ὡς θρασυτέρᾳ τῇ φω-
νῇ χρησάμενον, πρόσεχω, ἔφη, σοιμί-
μί σου· σὺ γὰρ ὁ τὴν κόμην ἀσπῶν, καὶ
τὸν ὀδόντας λαμπρύνων, καὶ τὸν ὄνυ-
χας ξέων, καὶ μύρου ἀεὶ πνέων. τὸν μὲν
δὴ πλεῖσον τῦ βίου, τῇ Αντιοχείᾳ συνε-
πεσπούδαζε, καὶ τῇ Ρώμῃ, καὶ τοῖς Ταρσοῖς,
καὶ νὴ Δία Αἰγύπτῳ πάσῃ. ἀφίκετο γὰρ
καὶ ἐς τὰ τῶν γυμνῶν ἤθη. αἰ δ' Αθῆναι
διατελοῦσι τῦ ἀνδρὸς, ὀλίγας μὲν, καὶ
ἀξίας δὲ ἀγορεῖας. ἐβάδιζε μὲν γὰρ ἐς
τὰ Γαιονικὰ ἔθνη, *καλεσθεὶς ὑπὸ ἰσ. πρεσβ.
Μάρκου βασιλέως σὺν στρατεύοντος,
καὶ δεδωκότος αὐτῷ τὸ ἐπιστέλλειν
Ελλησιν. ἀφικόμενος δὲ ἐς τὰς Α-
θήνας, ὁδοῦ δ' μῆκος τῦτο οὐ μέτριον
τῷ σὺν τῆς ἑῴας ἐλαυνόντι, σὺν ταῦτα,
ἔφη, χάριν ἀμψωμαι. καὶ εἰπὼν τῦ-
το, ἐπέστελλε τοῖς Αθηναίοις αὐτοχε-
δίοις λόγοις ἐρῶσιν αὐτῦ τῦ ἀκροάσεως.
ἀκούων δ' τῦ Ηρώδου σὺν Μαραθῶνι
διατρίβοντος, καὶ τὴν νεότητα ἑπακο-
λουθοῦσαν αὐτῷ πᾶσαν, γράφει πρὸς
αὐτὸν ἐπιστολὴν, αἰτῶν τοῦ Ελλήνας.
ἐπεὶ* ὁ Ηρώδης, ἀφίξομαι, ἔφη, μετὰ τῶν Ελλήνων καὶ αὐτός. ξυνελέγοντο
μὲν δὴ ἐς τὸ σὺν τῷ Κεραμικῷ θέατρον, ὃ δὴ ἐπωνόμασαι Αγριππεῖον. ἰσ. ἐπιστᾶ (ν) ἐκεῖ

προϊόσης ὴ ἤδη τ ἡμέρας, καὶ τ Ηρώδ βραδυνόντος, ἤχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς σκυλομένης τ ἀκροάσεως, καὶ τέχνῃ αὐτῷ ὠόντο. ὁθεν αὐάγκη τῷ Αλεξάνδρῳ ἐγκύψαι, ὥρᾳ ἦν διαλέξειν, καὶ πρὶν ἥκειν τὸν Ηρῴδην. ἡ μὲν δὴ διάλεξις, ἔπαινοι ἦσαν τ ἄστεος, καὶ ἀπολογία, ὡς ὑς τοὺ Ἀθηναίους ὑπὲρ τ μήπω πρόσφορον πρὸς αὐτοὺς ἀφῖχθαι· εἶχε ὴ ἀποχρῶν μῆκος· Παναθηναϊκῷ γὰρ λόγῳ ἐπιτομὴ εἴκασο. βύσαλὶς ὴ ὅτω τοῖς Ἀθηναίοις ἔδοξεν, ὡς καὶ βόμβον διῆχθαι αὐτῶν, ἔτι σιωπῶντος, ἐπαινεσαόντων αὐτ τὸ εὔφημον. ἡ μὲν δὴ νενικηκυῖα ὑπόθεσις, ὁ τοὺ Σκύθας ἐπανάγων ἐς τ πρότερον πλάνην, ἐπειδὴ πόλιν οἰκοῦντες νοσοῦσι. καιρὸν δ' ἐπισχὼν βραχύν, ἀνεπήδησε τ θρόνου φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καθάπερ εὐαγγέλια ἐπάγων τοῖς ἀκροωμένοις, ὧν εἰπεῖν ἔχοι. προϊόντος ὴ αὐτῷ τ λόγου, ἐπέσχε ὁ Ηρῴδης Αρκάδι πίλῳ τ κεφαλὴν σκιάζων, ὡς ἐν ὥρᾳ θέρους εἰώθη Ἀθήνησιν· ἴσως δέ που καὶ ἐνδιαπνύμενος αὐτῷ τὸ σὴν τ ὁδὸν ἥκειν. καὶ ὁ Αλέξανδρος ἔνθεν ἑλών, διελέχθη μὲν ἐς πλὴν προσοισίου τ ἀνδρὸς ὑποσήμῳ τῇ λέξει, καὶ ἠρώτησε. ἐπ' αὐτῷ ὴ ἔθετο εἴτε βούλοιτο τῆς ἤδη ἀπουδαζομένης ὑποθέσεως ἀκροᾶσθαι, εἴτε ἑτέραν αὐτὸν δοῦναι. τὸ ὴ Ηρῴδου ἄνω βλέψαντος ἐς τοὺ ἀκροωμένους, καὶ εἰπόντος ποιήσειν ὅπερ ἂν ἐκείνοις δόξῃ, πάντες ξυνεπένευσαν ἐς πλὴν τῶν Σκυθῶν ἀκρόασιν. καὶ γὰρ δὴ λαμπρῶς διῆει τ ἀγῶνα, ὡς δηλοῖ τὰ εἰρημένα. θαυμασίαν δὲ ἰσχὺν ἐπεδείξατο καὶ ἐν τοῖσδε. τὰς γὰρ δια-

A Procedente autem iam die, & Herode moram faciente Athenienſes indignabantur, ſoluente ſe auditorum frequentia, ídque dolosè certè fieri autumabant: proinde neceſſe fuit Alexandro, ad diſſertationem accedere, etiam antequam Herodes veniret. Sermo ab eo inſtitutus laudes vrbis continebat, & defenſionem apud Athenienſes, quòd nunquam antea ad ipſos acceſſiſſet. Is verò idonea magnitu-
B dine circumſcriptus fuit: nam Panathenaïcæ orationis compendio reſpondebat. ſic autem elegans & concinnus Athenienſibus viſus eſt, vt fremitus ipſorum ſubierit, adhuc eo tacente, laudantium eius geſtus modeſtiam. Ceterùm cauſſa quæ victrix fuit, hoc ſubiectum habuit: *Quidam Scythas ad primum errorem reducebat, quia ciuitatem habitantes ægrotabant.* tum exiguo temporis ſpa-
C tio moratus reſiliit è ſede, vultu ſereno & alacri, vt ſi bonum nuntium auſcultantibus adferret, de iis quæ dicere habebant: At progreſſo iam in oratione adſtitit Herodes, capite pileo Arcadico operto, vt æſtiuo tempore Athenis conſueuerat: vtique etiam ipſi fortaſſe indicans ſe recens ab itinere venire. Tum Alexander, inde cauſa arrepta, de aduentu Oratoris diſſeruit, dictione ſatis graui & ſonora: in
D ipſius verò arbitrio conſtituit, ſeu vellet controuerſiam, de qua iam agebatur auſcultare, ſiue aliam ipſe, exhibere. mox Herodes oculis ad audientes ſublatis, cùm ſe facturum dixiſſet quidquid illis videretur, ſimul omnes annuerunt, ad Scytharum auſcultationem: etenim certamen magnificè peregerat, vt eius dicta declarant. Admirabilem porrò vim in his etiam indicauit. nam

sententias quas ante aduentum Herodis, splendide pronuntiauerat, cùm ille adstitisset, ita scite denuo tractauit, altera dictione, aliisque modulis, vt iis qui secundo audiebant, non repetere, iteratóque dicere videretur. celeberrimum verò eorum quæ dicta erant, antequam aduenisset Herodes, *nempe consistentẽ etiam aquam laborare.* cùm postea superuenisset, hoc alia facultate mutato, *Etiam aquarũ* (inquit) *suauiores sunt, quæ errant.* Atque illa è Scythis Alexandri sunt, *Et concreto quidem Istro, ad meridiem tendebam: soluto autem ad Septentrionem pergebam incolumi corpore: at non pro vt nunc affecto. quid enim graue pateretur, homo qui horas sequitur?* In orationis peroratione vrbem exagitãs, vt suffocatum domicilium, super omnibus ita exclamabat: *verùm pande fores, si respirare velis.* Tum ad Herodem accurrens, eúmque amplexatus, *Vicissim* (inquit) *epulas mihi para.* & Herodes, *Quid cunctarer,* inquit, *eum qui me tam lautè excepit?* Auscultatione soluta Herodes, vocatis familiaribus suis, eos qui maiores fecerant progressus interrogabat, quisnam ipsis Sophista videretur? & cùm Sceptes Corinthius dixisset se Pelum quidem (hoc est, lutum) inuenisse, Platonem verò quærere: Herodes, ipsum cauillando, *Hoc,* inquit, *apud alium neminem dixeris; nam teipsum calumniaris, vt iudicio inscitè prolato, assentire mihi potius, ipsum ducenti Scopelianum esse sobrium.* Hæc autem Herodes denotabat, cùm hunc virum perspexisset, temperatam expositionem audaciæ in sophisticis inuentionib. pulcrè accommodantem. deinde,

A νοίας τὰς πρὶν ἥκειν τὸν Ηρῴδην λαμπρῶς αὐτῷ εἰρημένας, μετεχειρίσατο ὑπισχνούμενος οὕτω τῇ ἑτέρᾳ λέξει, καὶ ἑτέροις ῥυθμοῖς, ὡς τοῖς δευτέροις ἀκροωμένοις, μὴ δοκεῖν δὶς λέγειν δόξαι. τὸ γοῦν δοκιμώτατον τῶν πρὶν ὑπισχνεῖσθαι Ηρῴδῃ εἰρημένων, ἕως ἔτι καὶ τὸ ὕδωρ νοσεῖν. μετὰ ταῦτα ὑπισχνούμενος, ἑτέρᾳ δυνάμει μεταβαλὼν, τὸ ὑδάτων, εἶπεν, ἡδίω τὰ πλανώμενα. κἀκεῖνα τῶν Σκυθῶν Αλεξάνδρου. ἔτι πηγνυμένου μὲν Ιστρου, πρὸς μεσημβρίαν ἤλαυνον· λυομένου δέ, ἐχώρουν πρὸς ἄρκτον, ἀκέραιος τὸ σῶμα, καὶ οὐχ ὥσπερ νυνὶ κείμενος. τί γὰρ ἂν πάθοι δεινὸν ἄνθρωπος ταῖς ὥραις ἑπόμενος; ὑπὸ τελευτῆς δὲ λόγου, διαβάλλων τὴν πόλιν ὡς πνιγηρὸν οἰκητήριον; τὸ ὑπὸ πᾶσιν ὧδε ἀνεφθέγξατο. Ἀλλ' ἀνέπτασον τὰς πύλας, ἀναπνεῦσαι θέλων. τοσοῦτον δὲ μόνον ὑπὸ τῷ Ηρῴδῃ, ἔτι τοσοῦτον αὐτὸν, ἀντεφεστίασόν με, ἔφη. ἔτι ὁ Ηρῴδης, τί δὲ οὐ μέλλω, εἶπε, λαμπρῶς οὕτως ἑστιάσαντα; διαλυθείσης δὲ τῆς ἀκροάσεως, καλέσας ὁ Ηρῴδης τὸν ἑαυτοῦ γραμματέα τὸν τοῦ ὑπισχνεῖσθαι, ἐρώτα ποῖός τις αὐτὸς ὁ Σοφιστὴς φαίνοιτο. Σκέπτεται δὲ ὁ τοῦ Κορίνθου, τὸν μὲν πηλὸν εἰρηκέναι φήσαντος, τὸν δὲ Πλάτωνα ζητεῖν, ὑποκώπτων αὐτὸν ὁ Ηρῴδης, τοῦτο, ἔφη, πρὸς μηδένα εἴπῃς ἕτερον· σεαυτὸν γὰρ διαβάλλεις, ὡς ἀμαθῶς κρίναντα· ἐμοὶ δὲ ἔπου μᾶλλον, ἡγεμονεύσῳ σοι Σκοπελιανὸν νήφοντα. ταῦτα δὲ ὁ Ηρῴδης ἐχαρακτήριζε, καθορῶν τὸν ἄνδρα κεκραμένῳ ἐρμηνείαν ἐφαρμόττοντα τῇ περὶ τὰς σοφιστικὰς ἐννοίας τόλμῃ. ὑπεδήκνυ-

μλμος δὲ τῷ Αλεξάνδρῳ τὴν τ ἠχὼ A ostendens Alexandro ſonoram diſ-
τ διαλέξεως, προσῆρεν. ἐπὶ ἐγίγνω- ſertationis pronunciationem, in al-
σκε δ' τῷ Ⓒ μάλισα χαίροντα αὐτ τῷ tum ſuſtulit. poſtea cùm eum ma-
τόνῳ. ῥυθμοὺς τε ποικιλωτέρους αὐλοῦ, ximè eiuſmodi tono gaudere ani-
ἢ λύρας ἐσηγάγετο ἐς τὸν λόγον, ἐπὶ maduerteret, modulos magis varios
πολὺ αὐτῷ καὶ πρὸ τὰς ἀλλαγὰς quam in tibia & lyra, in ſermonem
ἔδοξεν. ἡ δὲ ἀπροσδιαθεῖσα ὑπόθεσις, οἱ induxit: quandoquidem multus ipſi
ἐν Σικελίᾳ ἡττηθέντες ἦσαν τοὺς ἐπανι- in commutationibus orationis vi-
σαμένους σφεῖσιν Ἀθηναίους * τὸ ὑπ' sus erat. Ceterùm cauſa ſedulò ela-
ἀυτῶν ἀποθνήσκειν. ἐπὶ ταύτης τ ὑπο- borata hæc fuit: *Conuicti in Sicilia*
θέσεως, τὸ θρυλλούμενον σφεῖνο ἱκέτευ- *fuerant, quòd ab ipſis interficerentur*
σεν, ἐπιτείξας τοὺς ὀφθαλμοὺς δα- *Athenienſes, inde rebellionem excitan-*
κρύοις. ναὶ Νικία, ἢ * πάτερ, ὅπως Ἀθή- *tes.* in hac controuerſia peruaga-
ναις οἶδας. ἐφ' ᾧ τὸν Αλέξανδρόν φα- tum illud ſupplex petiit, atq; oculis
σιν ἀναβοῆσαι, ὦ Ἡρῴδη, τεμμαχά σε lacrymis rigatis, *Næ Nicia, næ pa-*
ἐσμὲν οἱ Σοφισαὶ πάντες. ἢ τὸν Ἡρώ- *ter, ſic Athenas noſti!* ſuper hoc, A-
δην ὑπερηδέντα τῷ ἐπαίνῳ, ἢ τ ἑαυ- lexandrum aiunt exclamaſſe: O
τῆ φύσεως ἡγούμενον, δοῦναι οἱ δέκα *Herodes, fruſta & particulæ tui, quot-*
μὲν * σκευοφόρα, δέκα δὲ ἵππους, δέ- *quot Sophiſtæ, ſumus.* tum Herodem
κα ὀἰνοχόους, δέκα δὲ σημεῖον χρα- mirum in modum hac laude gaui-
φέας, τάλαντα εἴκοσι χρυσοῦ, πλεῖον ſum ferunt, & naturæ ſuæ obſecu-
ἢ ἀργύριον, δύο δὲ σὺ Κολύτου παιδία tum Alexandro largitum fuiſſe, de-
ψελλιζόμενα, ἐπὶ ἤκουσεν αὐτ χαί- cem baiulos, decem equos, de-
ροντα νέας φωνάς. τοιαῦτα μὲν οὖν cem pincernas, decem notarũ mini-
ἀυτῷ τὰ Ἀθηνῶσιν. ἐπὶ ὧ Ⓒ ἕτερον ſtros, viginti auri talenta, magnám-
Σοφιστῶν ἀπομνημονεύματα παρεθέ- C que argenti vim; binos è Colyto
μην, δηλούσθω καὶ ὁ Αλέξανδρος ὡς puſos balbutientes; quia ipſum au-
σὺ πλείονων. οὐδὲ γὰρ ἐς πλήρες πω τῆς dierat nouis oblectari vocibus. hæc
ἑαυτ δόξης ἀφῖκτο παρὰ τοῖς Ελλη- igitur ſunt quæ Alexandro Athe-
σιν. ὡς μὲν δὴ σεμνῶς τε, καὶ ξὺν ἡ- nis contigerunt. quoniam verò e-
δονῇ διελέγετο, δηλοῦσι τῶν διαλέ- tiam aliorum Sophiſtarum memo-
ξεων αἵδε· Μαρσύας ἤρα Ολύμ- rãda dicta appoſui; declaretur quo-
που, καὶ Ολυμπος τ αὐλεῖν. Ⓒ πάλιν, que Alexander ex pluribus: neque
Ἀραβία γῆ, δένδρα πολλά, πε- enim ad ſummum gloriæ ſuæ api-
δία κατάσκια, χυμὸν οὐδέν, τὰ φυ- cem apud Græcos peruenit. quàm
τὰ, ἡ γῆ, τὰ ἄνθη. οὐδὲ φύλλον Ἀρά- certe grauiter, & cum voluptate
βιον σὺ βαλεῖς, ὑδὲ καρφος ἀποῤῥίψας οὐδὲν, σὺ εῖ φυέν. τοσοῦτον ἡ γῆ περὶ τοὺς D diſſereret, hi ſermones indicant:
Marſyas Olympum amabat, & Olympus tibiarum ſtudioſus. Et rurſus:
Arabia terra, arbores multæ: campi vmbroſi, nudum nihil; ſtirpes, terra, flores: neque folium Arabicum deiicies, neque feſtucam vllam ibi natam deturbabis: vſque adeo felix eſt ſolum circa

ἰσ. σκευοφόρους,

cultus labores. & iterùm, *Vir pauper ex Ionia. Ionia verò Græci ſunt, qui habitarant in Barbarorum regione.* hanc autem dicēdi formam Antiochus cauillans, atque ipſum deſpuens, vt delicias agentem in lepōre vocabulorum, cùm Antiochiam veniſſet, ita diſſeruit, *Ioniæ, Lydiæ, Marſyæ, Moriæ* (ſeu fatuitates) *date Queſtiones.* quidnam verò in declamatione eſſet eximium, in his quidem patefactum eſt; at in aliis quoque controuerſiis oſtendatur. etenim enatrans Periclem bello incumbere hortantem, ac poſt oraculum, in quo Pythius ait ſe & vocatum, & non vocatum, Lacedæmoniis auxiliaturum, ſic occurrit oraculo: *Sed ſi Pythius pollicetur,* inquit, *auxilium Spartanis, mentitur: ita ipſis etiam Tegeam promiſerat.* In medium vero producens conſulentem Dario Iſtrum iungere ponte, *Subterfluat tibi* (inquit) *Scytharū Iſter: at ſi leniter fluens exercitum traduxerit, honora fluuium, ex ipſo bibens.* Artabazum autē inducens Xerxi diſſuadentē ſecundò militare in Græciam, ita breuiter effatus eſt, *Res quidem Perſarum eiuſmodi ſunt tibi in regione manenti: Res verò Græcorum ita fermè ſe habent: Mare anguſtum, & amentes viri, inuidique Dij.* deinde ægrotantes in campis, ad montes commigrare vrgens, ſic de natura diſſeruit; *Vniuerſitatis etiam opifex videtur mihi campos è viliori abiectioríque materia conſtantes depreſſiſſe humi; & montes vt dignitatē præ ſe ferentes ſuſtuliſſe. hos primùm Sol ſalutat, vltimóſque deſerit. quis locum non amet, dies longiores habentem?* Doctores Alexandro fuere, Pha-

ἱδρῶτας δύτυχεῖ. καὶ πάλιν· ἀνὴρ πένης ἀπ' Ἰωνίας. ἡ δὲ Ἰωνία, Ἕλληνές εἰσιν, οἰκήσαντες σὺν τῇ βαρβάρων. τὴν δὲ ἰδέαν ταύτην διατωθάζων ὁ Ἀντίοχος, καὶ διαπτύων αὐτὸν ὡς τρυφῶντα ἐς τὴν τῶν ὀνομάτων ὥραν, ἐλθὼν ἐς Ἀντιόχειαν, διελέχθη ὧδε. Ἰωνίαι, Λυδίαι, Μαρσύαι, Μωρίαι, δότε προβλήματα. τὰ δὲ ἐν τῇ μελέτῃ πλεονεκτήματα, δεδήλωται μὲν καὶ ἀπὸ τούτων, δηλοῦται δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων ὑποθέσεων. διεξιὼν μὲν γὰρ * Περικλέα καλοῦντα ἐκεῖνα πολέμει, καὶ μὴ τὸ χρησμόν, ἐν ᾧ καλούμενος, καὶ ἄκλητος ὁ Πύθιος, ἔφη, τοῖς Λακεδαιμονίοις συμμαχήσειν, ὧδε ἀπήντησε τῷ χρησμῷ. ἀλλ' εἰ ὑπισχνεῖται φησι τοῖς Λακεδαιμονίοις ὁ Πύθιος βοηθήσειν, ψεύδεται. οὕτως αὐτοῖς καὶ Τέγεαν ἐπηγγείλατο. διεξιὼν δὲ τὸν ξυμβαλοῦντα τῷ Δαρείῳ ζεῦξαι τὸν Ἴστρον, ὑπορρείτω σοι ὁ Σκυθῶν Ἴστρος. καὶ ἂν βούλῃ τὴν στρατιὰν διαγαγεῖν, πίνουσαν αὐτὸν, ἐξ αὐτοῦ πιών. τὸν δὲ Ἀρτάβαζον ἀγωνιζόμενος, τὰ ἀπαγορεύοντα τῷ Ξέρξῃ μὴ τὸ δεῦτερον στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὧδε ἐβραχυλόγησε. τὰ μὲν δὴ Περσῶν, τοιαῦτά σοι βασιλεῦ κεῖται χώραν μενούσι. τὰ δὲ Ἑλλήνων, τῇ δέπει. θάλαττα στενὴ, καὶ ἄνδρες ἀπονενοημένοι, καὶ θεοὶ βάσκανοι. σοὶ δὲ ἐν τοῖς πεδίοις νοσοῦντας, ἐς τὰ ὄρη ἀναχωρεῖν ἀπὸ δένδρων, ὧδε ἐφυσιολόγησε. δοκεῖ δέ μοι μὴ ὁ τῶν παντὸς δημιουργὸς, τὰ μὲν πεδία, ὥσπερ ἀπομοτέρας ὕλης, ῥίψαι κάτω, ἐπαίρειν δὲ τὰ ὄρη ὥσπερ ἀξιώματα. ταῦτα μὲν ἥλιος ἀσπάζεται, τελευταῖα δὲ, ἀπολείπει. πῶς οὐκ ἀγαπήσῃ τόπον, μακροτέρας ἔχοντα τὰς ἡμέρας; διδάσκαλοι τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐγίνοντο, Φα-

ϛωεῖνός τε, καὶ Διονύσιος· ἀλλὰ Διονυσίου μὲν, ἡμιμαθὴς ἀπῆλθε, μεταπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς νοσοῦντος, ὅτε δὴ καὶ ἐτελεύτα. Φαβωεί-
A νου δὲ, γνησιώτατα ἠκροάσατο. ὧν οὖ μάλιστα, καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου ἔσωσε. τελευτῆσαι Ⓜ Ἀλέξανδρ Ⓜ Ⓐ μὲν, οἱ δὲ Κελτοῖς φασιν, ἐπιστέλλοντα. οἱ δὲ οἱ Ἰταλίᾳ, πεπαυμέν Ⓜ τοῦ ἐπιστέλλειν. καὶ Ⓐ μὲν, ἐξηκοντούτιδα, Ⓐ δὲ, καὶ ὀκτώ. καὶ Ⓐ μὲν, ἐπὶ υἱῷ· οἱ δὲ ἐπὶ θυγατρί· ὑπὲρ ὧν οὐδὲν
B δοῦρ Ⓜ λόγου ἄξι Ⓜ.

A uorinus & Dionysius: sed à Dionysio semidoctus abiit, à patre ægrotante reuocatus, tum cùm ille vitam finiit. verùm Phauorinum potissimum auscultauit, à quo maximè dicendi formam est consecutus. ceterùm quidam Alexandrum è viuis excessisse aiunt apud Celtas, adhuc literas conscribentem; alij in Italia, cùm à scribendo abstinuisset, eundem alij iam sexagenarium obiisse dicunt: alij annos adiiciunt octo. nonnulli filium reliquisse, quidam filiam ferunt, de quib. nihil memoria dignum comperi.

ΟΥΑΡΟΣ.

VARVS.

Ἀξιούσθω λόγου Οὔαρ Ⓜ ὁ σὺν τῷ Πέργης. Οὐάρῳ πατὴρ μὲν, Καλλικλῆς ἐκλήθη, αὐτὴρ σὺν τοῖς δυνατωτάτοις τῶν Περγαίων. διδάσκαλος δ', Κοδρατίων ὁ ὕπατος, αὐτοσχεδιάζοντας ἐλικὰς ὑποθέσεις, καὶ τὸν Φαβωείνου ζῆλον σοφιστῶν. πελαργὸν δ' τὸν Οὔαρον οἱ πολλοὶ ἐπωνόμαζον, διὰ τὸ πυρρὸν τῆς ῥινὸς, καὶ ῥαμφώδες. καὶ τοῦτο μὲν ὡς καὶ ἀπὸ δόξης ἠτείζοντο, ἔξεστι συμβαλεῖν ταῖς εἰκόσιν, αἳ ἀνάκεινται σὺν τῷ τῆς Περγαίας ἱερῷ. ὁ δὲ χαρακτὴρ τοῦ λόγου, τοιόσδε. ἐφ' Ἑλλήσποντον ἐλθὼν, ἵππον αἰτεῖς. ἐπ' Ἄθω δ' ἐλθὼν, πλεῦσαι θέλεις. οὐκ οἶδας ἀνθρωπείας ὁδούς; ἀλλ' Ἑλλησπόντῳ μὲν ὀλίγην ἐπιβαλὼν, ταύτην οἴει σοι μενεῖν, τοῖς ὄρεσιν μὴ μενόντων; ἐλέγετο δ' ἀπαγγέλλειν ταῦτα λαμπρᾷ τῇ φωνῇ, καὶ ἠσκημένῃ. ἐτελεύτα μὲν οὖν οἴκοι, οὔπω γηράσκων, καὶ ἐπὶ παισί. τὸ δ' ἀπ' αὐτοῦ
ἴσ. πάντως γένος εὐδόκιμον, πάντες* ἐν τῇ Πέργῃ.

Varus Perga oriundus sermone est honorandus. huic pater fuit Callicles, vir inter potentissimos Pergæos; præceptorem habuit Codrationem Consulem, qui generales controuersias ex tempore proferebat, & Phauorini more Sophistæ munus obibat. Ciconiam multi Varum cognominabant, quia rubram narem habebat, & rostri instar. & quod in hoc non abs re vrbanè iocarentur, ex imaginibus coniicere licet, quæ in Pergææ fano sunt erectæ. Orationis eius character eiusmodi est: *Ad Hellespontum profectus, equum petis: ad montem Atho pergens, nauigare vis. vias, mi homo, non tenes? sed Hellesponto exigua terra super iecta, hanc tibi manere existimas, montibus non permanentibus?* Porro hæc enunciare clara voce dicebatur, & exercitata. ceterùm domi fato functus est, nondum senescens, & liberis superstitib. omne autem posterum genus celebre ac probatum est Pergæ.

A

HERMOGENES.

Hermogenes, quem Tarsi tulerunt, quindecim annos natus, eò vsque prouectus est claritatis ac celebritatis inter Sophistas, vt etiam Imperatori Marco audiendi desiderium excitauerit. perrexit ergo Marcus ad auscultationem; & eo differente, gaudio affectus est: & ex tempore declamantem admiratus, præclara ipsi munera largitus est. Cùm autem virilem ætatem attigisset, hoc priuatus est habitu, nullo manifesto morbo; vnde iocandi occasionem inuidis exhibuit: etenim dictitabãt sermones omnino, ex Homeri sententia, volucres esse: Hermogenem quippe eos, tanquam alas amisisse. Et Antiochus Sophista aliquando, ipsum cauillando, *Hic*, inquit, *Hermogenes, inter pueros quidem senex; inter senes verò puer.* Orationis idea, quam affectauit, eiusmodi fuit: nam cùm differeret coram Marco, *Ecce tibi, Rex*, inquit, *rhetor institutoris egens: orator ætatem expectans.* & alia plura dissertauit, atq; ita lepida ac scurrilia. diem obiit in ætate ingrauescente, vnus è multis existimatus. Atenim in cõtemptum venit, cùm ars ipsum deseruisset.

B

C

PHILAGER.

D

Philager Cilix, Lolliani quidem auditor fuit, Sophistarum autem vehementissimus, maximéque iracundus. Enimuero dormitanti aliquando auditorem colaphum impegisse dicitur. is præclaro quodam naturæ impetu ab adolescentia vsus, ne tum quidem, cùm senior extitit, ab ea destitutus est: sed tantos fecit

ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ.

Ερμογένης δὲ, ὃν Ταρσοὶ ἐθαύμασαν, πεντεκαίδεκα ἔτη γεγονώς, ἐφ' ὅσον μέγα προύβη τῆς τῶν Σοφιστῶν δόξης, ὡς καὶ Μάρκῳ βασιλεῖ προθυμίαν ἐμβαλεῖν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. ἐβάδισε γοῦν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν αὐτοῦ ὁ Μάρκος· καὶ ἥσθη μὲν διαλεγομένῳ· ἐθαύμασε δὲ αὐτοσχεδιάζοντος. δωρεὰς δὲ λαμπρὰς ἔδωκεν. ἐς δὲ ἄνδρας ἥκων, ἀφηρέθη τὴν ἕξιν ὡς ἀδήμιας φανερᾶς νόσου. ὅθεν ἀσεϊσμὸν λόγον παρέδωκε τοῖς βασκάνοις. ἔφασαν γὰρ σὺν λόγοις ἀπτερώτους καθ' Ὅμηρον πτόεντας εἶναι. ἀποβεβληκέναι γὰρ αὐτοῦ τὸν Ερμογένη, καθάπερ πτερά. καὶ Ἀντίοχος ὁ Σοφιστὴς ἀποσκώπτων ποτὲ ἐς αὐτὸν, σοῦ, ἔφη, Ερμογένης, ὁ ἐν παισὶ μὲν, γέρων, σὺν δὲ γέρουσι, παῖς. ἡ δὲ ἰδέα, ἣν ἐπετήδευε, τοιάδε τις ἦν. ἐπὶ γὰρ Μάρκου διαλεγόμενος, ἰδού σοι, ἔφη, βασιλεῦ, ῥήτωρ παιδαγωγοῦ δεόμενος· ῥήτωρ ἡλικίαν προσμένων. καὶ πλείω ἕτερα διῆλθεν, ἃ ὧδε βωμολόχα. ἐτελεύτα μὲν οὖν ἐν βαθεῖ γήρᾳ, εἷς δὲ τῶν πολλῶν νομιζόμενος. κατεφρονήθη γὰρ, ἀπολιπούσης αὐτὸν τῆς τέχνης.

ΦΙΛΑΓΡΟΣ.

Φίλαγρος ὁ Κίλιξ, Λολλιανοῦ μὲν ἀκροατὴς ἐγένετο, Σοφιστῶν δὲ θερμότατος, καὶ ἐπιχολώτατος. λέγεται γὰρ δή νυσταζόντά ποτε ἀκροατὴν ἐπὶ κόρρης πλῆξαι. καὶ ὁρμῇ δὲ λαμπρᾷ ἐπὶ μειρακίου χρησάμενος, οὐκ ἀπελείφθη αὐτῆς οὐδ' ὁπότ' ἐγήρασκεν· ἀλλ' οὕτω νὰ ἐπέδωκεν,

ὡς καὶ σχῆμα τοῦ διδασκάλου νομισθῆναι. πλείοσι δὲ ἐπιμίξας ἔθνεσι, καὶ δόκων ἄριστα μεταχειρίζεσθαι τὰς ὑποθέσεις, οὐ μετεχείσατο Ἀθηναίοις ἐς τὸν αὐτοῦ σχολεῖον, ἀλλ' εἰς ἀπέχθειαν Ἡρῴδῃ κατέστησεν ἑαυτόν, καθάπερ τοῦτο ἀφιγμένος. ἐβάδιζε γοῦν δείλης ἐν Κεραμεικῷ μετὰ τεττάρων, οἷοι Ἀθηναίοις ὁ τοῦ σοφιστὰς ἀγρεύοντες. ἰδὼν οὖν νεανίαν ἐκ δεξιᾶς ἀναστρέφοντα μετὰ πλόνων, σκώπτεσθαι ἢ καὶ αὐτοῦ δόξας, ἀλλ' εἶ σύ, ἔφη τις; Ἀμφικλῆς ἐγώ, ἔφη, εἰ δὴ τὸν Χαλκιδέα ἀκούεις. ἀπέχου τοίνυν, ἔφη, τῶν ἐμῶν ἀκροάσεων. οὐ γάρ μοι δοκεῖς ὑγιαίνειν. τὸ δὲ ἐρομένου, τίς οὖν ὢν ταῦτα κηρύττεις; δῆλα πάσχειν ἤδη ὁ Φίλαγρος, εἰ ἀγνοεῖταί που. ἐκ φίλου οὖν ῥήματος ὡς ἐν ὀργῇ διαφυγόντος, λαβόμενος ὁ Ἀμφικλῆς· ἐν δὴ ἐτύγχανε τοῦ Ἡρῴδου γνωρίμων τὸν σοφὸν Φερόμιλλος, ἆρα πού τῶν ἑλλογίμων τοῦτο εἴρηκεν, ἔφη; ἐν ὅς, ἆρα Φιλάγρῳ. αὐτὴ μὲν δὴ ἡ* προοιμία, ἐς τὰ τοιαῦτα σοφιστικὴ. τῆς ὑστεραίας μαθὼν τὸν Ἡρῴδην ἐν σοφιστείῳ διατρίβοντα, γράφει πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν, καθαπτόμενος τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀμούσου τὸν τῶν ἀκροατῶν κόσμον. ἐν ὁ Ἡρῴδης, δοκεῖς μοι, ἔφη, ὦ καλῶς προοιμιάζεσθαι, ἐπιπλήττων αὐτῷ ὡς μὴ κατὰ μοῦσαν ἀκροατῶν δύναιαν, ἣν προοίμιον ἡγεῖται τῆς ἐπιδείξεως. ὁ δέ, ὥσπερ οὐ ξυνιεὶς τὸ αἰνίγματος, ἢ ξυνιεὶς μὲν, ἐν γέλωτι ὂν τὸ τοῦ Ἡρῴδου γνώμην ἐμπεσὸν ἔσεσθαι πτήσσων, ἐφ' ᾧ δὴ τὴν ἐπιδείξεως, ἀφίγετο ἐς ἀκροατὰς δύνοις, ὡς γὰρ τῶν πρεσβυτέρων ἤκουον· ἐσέκρυσε μὲν

A progressus, vt schema siue exemplar magistri dicendi haberetur. iam verò cum plurimis nationibus conuersátus, & optimè controuersias tractare visus; Athenis professus non est in auditorio suo, sed in simultatem venit cum Herode quod inde profectum est: si quidē crepusculo in Ceramico cum quatuor ibat, quales Athenis sunt qui Sophistas venantur: & intuitus adolescentulū à dextris se cum plu-
B ribus conuertentem, cauillis incessi ab eo ratus ait; *At quisnam, es tu? Amphicles ego* (inquit) *si modo Chalcidensem audis. Abstine igitur* (inquit) *ab auscultationibus meis. non enim mihi videris sanus*. hoc verò interrogante, *Quis verò es, qui hæc prædicas?* *Grauia paterer* (inquit Philager) *si ignorarer alicubi.* Tum Amphicles ipso ex amica voce, quæ vt per iram effuderat, deprehenso: etenim ex Herodis familiaribus eum primò fuisse constabat; *Apud quem eruditum hoc dictum est?* inquit. ille subiecit,
C *Apud Philagrum.* Hoc sane diuerbiū hucusque proiectum est. Postero autem die cùm didicisset Herodem in suburbano commorari, litteras ad eum scripsit, quibus illum perstringit, quòd auditorum modestiæ nullā haberet curam. tùm Herodes: *Videris* (inquit) *mihi non præclarè exordiri.* increpans ipsum quòd auditorum beneuolentiam sibi non
D compararet, quam exordium Speciminum ducere oportet. ille tanquā nō percepto grifo, aut percepto quidem, sed risui & ludibrio habita Herodis optima mēte, excidit opinione, in speciosa oratione, cùm ad auditores beneuolos accessisset; nam vt à veteribus accepi, offendit sermo

ἰσ. παροιμία

iuuenilem ſonoritatem præ ſe ferens, & notiones venatus, quinetiã viſus eſt iuuenilis. etenim permixtus fuerat Athenienſiũ elogiis mulieris luctus: quæ ipſi in Ionia mortua erat. hanc autem declamationem ſic cautè inſtituerat. ſuſcepta ac decertata ab eo cõtrouerſia fuit in Aſia, eiuſmodi, *Deprecantes non-vocatorum ſocietatem & opem.* hanc editam iam cauſſam memoriæ commendauerat: ſed enim percelebris ob vim memoriæ extitit. cùm ad Herodem rumor hic peruenisſet, quòd Philager prius definitas cauſſas ex tempore ageret: eas verò quæ ſecundo terminatæ erant, non item; ſed priſca meditaretur, & à ſe prius prædicta: propoſuit ipſi Non vocatos iſtos: cùm autem extemporanea dictione vti videretur, viciſſim legebatur declamatio deinde magno tumultu multóque riſu in auſcultatione excitato; Philargus clamans & vociferans; quòd grauia & indigna pateretur, dum à ſuis arceretur; non euitauit culpam, quæ iam fidem fecerat. hæc igitur in Agrippio ſunt peracta. intermiſſis circiter quatuor diebus ad artificum prætorium aduenit, quod ædificatum erat iuxta Ceramici portas, non longe ab equitibus. ibi celeberrima actione exhibens Ariſtogitonem accuſare volentem Demoſthenem quidem quòd Medis faueret, Æſchinem autem, quòd Philippo palparetur, pro quibus ſe inuicem accuſauerãt, præcluſa pronunciatio eſt præ iracundia ſpiritu vocali natura vocem obſcurante & intercludente in bilioſis. character Philagri orationum in diſ-

A ἡ διάλεξις νεαροπρεπὴς δόξασα, καὶ ἐ-
ξασαρμένη τὰς ἐννοίας. ἔδοξε δ' ἡ μει-
ρακιώδης. γυναικὸς γὰρ θρηνοῦντος ἐγκα-
τεμέμικτο τοῖς Ἀθηναίων ἐγκωμίοις,
τεθνεώσης αὐτῷ ἐν Ἰωνίᾳ. τὴν δὲ μελέτην
οὕτως ἐπεβεβλήθη. ἠγώνισό τις αὐτῷ
πρὸς τὴν Ἀσίαν ὑπόθεσις, οἱ παραιτού-
μενοι τὴν τῶν ἀκλήτων συμμαχίαν. ταύ-
της μὲν δεδομένης ἤδη τῆς ὑποθέσεως,
μνήμης ἕνεκα ἐξῆλθε. καὶ γὰρ δὴ καὶ εὐδο-
κιμήσας ἐν αὐτῇ ἐτύγχανε. λόγου δὲ
B ἥκοντος εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἡρώδην, ὡς ὁ
Φίλαγρος τὰς μὲν πρόσθεν ὁριζομέ-
νας ὑποθέσεις αὐτοσχεδιάζοι, τὰς δὲ,
δεύτερον εἰπεῖν, ἀλλ' ἔνωλα μελέτῃ, καὶ
ἑαυτῷ προφρημένα, προβάλλον μὲν
αὐτῷ τοὺς ἀκλήτους τούτους, δοκοῦντα δ'
ἀποσχεδιάζειν, αὐτανεγινώσκετο ἡ με-
λέτη. θορύβου δὲ πολλοῦ, καὶ γέλωτος τοῦ
C ἀκροάσιν καταχόντος, βοῶν ὁ Φίλα-
γρος, καὶ κεκραγὼς, ὡς δεινὰ πάσχοι, τὸν
ἑαυτοῦ εἰρηνόμυος, οὐ διέφυγε τοῦ ἤδη
πεπεδημένου αἰτίαν. ταῦτα μὲν οὖν
ἐν τῷ Ἀγρειππείῳ ἐπράχθη. διαλι-
πὼν δὲ ἡμέρας ὡς τέτταρας, ἦλθεν
εἰς τὸ τῶν τεχνιτῶν βουλευτήριον, ὃ δὴ
οἰκοδόμημα πρὸς ταῖς τοῦ Κεραμικοῦ
πύλαις, οὐ πόρρω τῶν ἱππέων. δόκιμ-
μώτατα δ' ἀγωνιζόμενος τὸν Ἀριστογεί-
D τονα, τὸν ἀξιοῦντα κατηγορεῖν τοῦ μὲν
Δημοσθένους μηδισμοῦ, τοῦ δ' Αἰσχίνου Φι-
λιππισμοῦ, ὑπὲρ ὧν καὶ γεγραμμένοι
ἀλλήλοις ἐτύγχανον, ἐσβέθη τὸ φθέγ-
μα ὑπὸ τῆς χολῆς, ἐπισκοτοῦντος φύσει
τοῖς ὀπτικοῖς τοῦ φωνικοῦ καὶ φωνητικοῦ
πνεύματος. χρόνῳ μὲν οὖν ὕστερον ἐπεβάθυσε καὶ τῷ Ῥωμύλῳ θεῷ. Ἀθη-
νῆσι δ' ἀπηνέχθη, δι' ἃς εἴρηκα αἰτίας. χαρακτὴρ τῶν Φιλάγρου λόγων ὁ μὲν

ἐν ταῖς διαλέξεσι τοιοῦτος. εἶτα οἴει ἡλιῳ ἑσπέρᾳ φθονεῖν, ἢ μέλειν αὐτῷ εἴ τίς ἐστιν ἀστὴρ ἄλλος ἐν οὐρανῷ; οὐχ οὕτως ἔχει τὰ τοῦ μεγάλου τούτου πυρός. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ καὶ ποιητικῶς ἐκάστῳ διανέμειν· σοὶ μὲν ἄρκτον δίδωμι, λέγοντα, σοὶ δὲ μεσημβρίαν, σοὶ δὲ ἑσπέραν. πάντες δὲ σὺ νυκτί. πάντες, ὅταν ἐγὼ μὴ βλέπω μαι. ἥλιος δ' ἀνόρθωσε, λιπὼν θεσπαλέα λίμνην, καὶ ἀστέρες οὐδαμοῦ. πίνες δὲ καὶ οἱ τῆς μελέτης αὐτῷ ῥυθμοὶ ἦσαν, δηλώσει τὰ πρὸς τοὺς ἀκλήτους εἰρημένα. καὶ γὰρ καὶ χαίρειν αὐτοῖς ἐλέγετο. φίλε, τήμερόν σε πεθέαμαι, καὶ τήμερον σὺ ὅπλοις, καὶ μὴ ξίφους, μὴ λαλεῖς. καὶ πάλαι ἀπὸ τῆς σκηνῆσίας μόνην οἶδα φιλίαν. ἄπιτε οὖν ἄνδρες φίλοι. τοῦτο γὰρ ὑμῖν τὸ ῥῆμα τοὔνομα. κἂν δεηθῶμέν ποτε συμμάχων, ἐφ' ὑμᾶς πέμψομεν. εἶ-παν δὲ τινες· μέγεθος μὲν ἦν ὁ Φίλαγρος μετρίου μείζων. πάλαι δὲ ὀφρῦν, πικρὸς, καὶ τὸ ὄμμα ἕτοιμος, καὶ ἐς ὀργὴν σκληθῆναι πρόθυμος. καὶ τὸ σὺν αὐτῷ δύσκολον, οὐδὲ αὐτὸς ἠγνόει. ἐρομένου γοῦν αὐτὸν σφῶν τίνος ἕνεκα τὸν παῖδα τὸν ἑαυτοῦ τὰ μαθήματα, παιδοσοφίᾳ οὐ χαίρει; ὅτι, ἔφη, οὐδὲ ἐμαυτῷ χαίρω. ἀποθανεῖν δὲ αὐτῷ μὲν, σὺν θαλάττῃ· αὐτὸν δὲ, σὺν Ἰταλίᾳ, πρὸ γήρως.

sertationibus quidem eiusmodi est, *Deinde putas Solem Vespero inuidere, aut curæ ipsi esse, si quæ stella alia in cœlo est? non ita se habent res ingentis huius ignis. nam videtur mihi etiam poëtico more sic loqui: Do tibi Septentrionem: tibi Meridiem: tibi Vesperum. omnes autem in nocte: omnes, cùm ego non videor.*

Sol pulcra cœpit lucêre palude relicta. Et stellæ nullibi. quinam verò ipsi declamationis quoque moduli fuerint, quæ ad Non-vocatos dicta sunt, ostendent: etenim etiam ipsis gaudere dicebatur: *Amice hodie te contemplatus: & hodie in armis: sum, & cum ense. non loquerus. & solam noui amicitiam à concione contractam: valete ergo amici viri. hoc quippe vobis nomen seruamus: at si quando auxiliatoribus eguerimus, ad vos mittemus. dicite verò vbinam.** Ceterùm mole quidem Philager mediocri maior fuit: supercilio seuerus: intuitu promptus: ad iram valde procliuis. ac morum suorum peruersitatem ne ipse quidem ignorabat, itaque rogante ipsum vno e sodalibus, Quid causæ esset cur puerorũ educatione non gauderet: *Quia*, inquit, *ne meipso quoq. gaudeo.* quidam eum in mari obiisse tradũt: alij in Italia, cùm primùm senescere inciperet.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀριστείδην ὃν τὸν εἴτε Εὐδαίμονος, εἴτε Εὐδαίμονα, Ἀδριανοὶ μὲν, ἐξήνεγκαν. ἡ δὲ Ἀδριανοὶ, πόλις οὐ μεγάλη ἐν Μυσοῖς. Ἀθῆναι δὲ ἤσκησαν κατὰ τὸν τῆς Ἡρῴδου ἀκμήν. καὶ τὸ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Πέργαμον, κατὰ τὸν Ἀισχυλέους γλῶτταν. νοσώδης δὲ καὶ μειρακίῳ γνόμενος, καὶ

ARISTIDES.

Aristidem siue Eudæmonis. i. beati filium, siue beatum: Adriani quidem protulerunt. (ea verò vrbs est non magna apud Mysos.) Athenæ autem exercuerunt, eo sermonis vigore quo Herodes valebat: & Pergamũ Asiæ oppidum, iuxta Aristoclis linguam. ac licet aduersa valetudine ab adolescentia esset, laborem

tamen non fugit. genus porro morbi, & quòd nerui ipsi cohorruissent, ipsemet in libris sacris commemorat. illi autem libri commentariorum diariorum rationem ipsi aliquam continent. atqui diaria boni magistri sunt de quauis re bene differendi. Cùm vero ad dicendum ex tempore, natura minimè propensus esset, accurato orationum generi sedulam operam dedit: & ad antiquos, animi oculos conuertit: in grandi & vbere dicendi charactere præpolluit, ieiunæ orationis tenuitate exempta. Aristidis peregrinationes non multæ fuerunt: neque enim ad multorum gratiam differebat; neque animi æstum retinebat aduersus eos, qui cum laudatione non auscultabant. Gentes vero quas adiit, sunt Italia, & Græcia, & Ægyptus quæ iuxta Delta habitatur. Æream ipsi statuã erexerunt in foro Smyrnensi. quòd autem etiam Smyrnæ conditor celebretur, non superba laus est, sed æquissima & verissima. nam vrbem hanc terræ motibus & hiatibus deletam, adeò grauiter deplorauit apud Marcum, vt in alia quidem parte lamentationis Imperator sæpe ingemuerit: sed in hoc loco, *Fauonij ipsam desertam perflant*: lacrymas quoque libro infuderit; & restaurationi vrbis Aristidæ impulsu annuerit. verùm antea Aristides Marcum in Ionia conuenerat. nam vt à Damiano Ephesio audiui, per tres dies iam Imperator Smyrnæ moratus erat: atque Aristidem nondum cognoscens, interrogabat Quintillios, nunquid in eorum qui salutauerant cœtu, despectus ipsi vir fuisset? hi verò neq; ipsi eum conspexisse asseruerũt: alioquin enim minimè fuisse

A ἠμέλησε τ̃ πονεῖν. πλὴ μὲν οὖν ἰδέαν τ̃ νόσου, καὶ ὅτι τὰ νεῦρα αὐτῷ ἐπεφρίκει, αὐτὸς ἐν ἱεροῖς βιβλίοις φράζει. τὰ δὲ βιβλία ταῦτα, ἐφημερίδων ἐπέχει πνὰ αὐτῷ* λόγον. αἱ δὲ ἐφημερίδες, ἀγαθοὶ διδάσκαλοι τ̃ πρὸς πάντας εὖ διαλέγεσθαι. ὅτι ὃ τὸ φρυάζειν μὴ ἐπιμένειν αὐτῷ τ̃ φύσεως, ἀκριβείας ἐπεμελήθη. ἐς τοὺς παλαιοὺς ἔβλεψεν, ἱκανῶς τε τῷ γενίμῳ ἴσχυσε, κουφολογίαν ἐξελὼν τ̃ λόγου. ἀπεδημίαι δ' Αἰλιείδου, οὐ πολλαί. οὔτε γὰρ ἐς χάριν τ̃ πολλῶν διελέγετο, ὅτε ἐκράτει χολῆς ὅτι τοὺς μὴ ξὺν ἐπαίνῳ ἀκροωμένους. ἃ δέ γε ἐπῆλθεν ἔθνη, Ἰταλοί τέ εἰσι, καὶ Ἕλλας, καὶ ἡ πρὸς τῷ Δέλτα κατῳκισμένη Αἴγυπτος. οἱ χαλκοῦν ἔστησαν αὐτὸν ὅτι τ̃ κτίστην Σμύρνης ἀρετῆς. οἰκιστὴν δὲ τ̃ Αἰλιείδην τ̃ Σμύρνης, οὐκ ἀλαζὼν ἔπαινος, ἀλλὰ δικαιότατος τ̃, καὶ ἀληθέστατος. πλὴν γὰρ πόλιν ταύτην ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ σεισμῶν τε, καὶ χασμάτων, οὕτω πιὼλοφύρατο πρὸς τὸν Μάρκον, ὡς τῇ μὲν ἄλλῃ μονῳδίᾳ, θαμὰ ἐπιστενάξαι τὸν βασιλέα. ὅτι δὲ τῷ, ζέφυροι ἐρήμην αὐτὴν καταπνέουσι, καὶ δάκρυα τῷ βιβλίῳ ὅτι σάξαι, ξυνοικίαν τε τῇ πόλει ἐκ τ̃ Αἰλιείδου ἐνδοσίμων* ἐπινεῦσαι. ἐτύγχανε δὲ καὶ ξυμπαρὼν ἤδη τῷ Μάρκῳ ἐν Ἰωνίᾳ Αἰλιείδης. ὡς γὰρ ἐξ Ἐφεσίου Δαμιανοῦ ἤκουον, ἐπεδήμει μὲν ὁ αὐτοκράτωρ ἤδη Σμύρνῃ τρίτην ἡμέραν· τὸν δὴ Αἰλιείδην οὔπω γινώσκων, ἤρετο τοὺς Κωντιλλίους, μὴ ἐν τῷ πλ̃ ἀσπαζομένων ὁμίλῳ φθάσειεν αὐτῷ ὁ ἀνὴρ εἴη. οἱ δὲ, οὐδὲ αὐτοὶ ἔφασαν ἑωρακέναι αὐτόν· οὐ γὰρ ἂν

* κ. αὐτῷ

* πρ. κ. πνεῦσαι

θρεῖναι, τὸ μὴ ἐξυπνᾶσαι. Ϲ ἀφίκον- A
το τ ὑστεραίας τ Αριστείδην ἀμφω δο-
ρυφορουμένω. προσιόντων ἅμα αὐτ ὁ αὐ-
τοκράτωρ· διὰ τί σε, ἔφη, βραδέως εἶ-
δομεν; ἢ ὁ Αριστείδης, θεώρημα, ἔφη,
ὦ βασιλεῦ, ἠχολήθη· γνώμην γὰρ θεωρῆσαί
τι, μὴ ἀποκρεμαννύοντα ἕ ζητεῖ. ὑπερη-
δεὶς γὰρ ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἤθει τ ἀνδρὸς
ὡς ἁπλοϊκωτάτῳ, πότε, ἔφη, ἀκροά-
σομαί σου; Ϲ ὁ Αριστείδης, σήμερον, εἶ- B
πε, θέλε, ἢ αὔριον ἀκροῶ· οὐ γὰρ
ἐσμεν τ ἐμφώνων, ἀλλὰ τ ἀκριβῶν.
ἔξεστιν, ὦ βασιλεῦ, Ϲ σοὶ γνώρι-
μοις θρεῖναι τῇ ἀκροάσει. ἔξεστιν, ἦ δ' ὁ
Μάρκος. δημοτικὸν γάρ. εἰπόντος γὰρ τοῦ
Αριστείδου, δεδόσθω γὰρ αὐτοῖς ἐμβοᾶν,
καὶ κροτεῖν, ὦ βασιλεῦ, ὁπόσον δύνανται.
μειδιάσας ὁ αὐτοκράτωρ, ἔστω, ἔφη, ἐπὶ
σοὶ κεῖται. καὶ ἔχαιρε τ μεγεθηθεῖσαν
ὑπόθεσιν, ἣν ἄλλοι ἄλλως φασίν. ἐ- C
κεῖνό γε μὲν πρὸς πάντων ὁμολογεῖ-
ται, τ Αριστείδῃ ἀρίστη φορᾷ ἐπὶ τ
Μάρκου χρήσασθαι, πρόῤῥωθεν τῇ Σμύρ-
νῃ ἑτοιμαζούσης τ τύχης τὸ δι' ἀνδρὸς
τοιούτου διανοικισθῆναι. καὶ ἃ φησι* παῦ- *ἐν. φασι τ.
τα, ὡς οὐχὶ Ϲ τ βασιλέως ἀνοικήσαντος
ἀπολωλυῖαν πόλιν, οὕτω οὐδ' ἐθαύ-
μασεν· ἀλλ' ὅτι αἱ βασιλικοί τε, Ϲ θεοει-
δεῖς φύσεις, ἂν προσεγείρῃ αὐτὰς ξυμ- D
βουλία, καὶ λόγος, ἀναλάμποισι μᾶλ-
λον, καὶ πρὸς τὸ ποιεῖν δὴ ξὺν ὁρμῇ φέ-
ρονται. Δαμιανοῦ κἀκεῖνα ἀκούομεν, τ Ϲ-
φιστὴν τοῦτον διαβάλλειν μὲν τοὺς αὐτο-
σχεδίους ἐν ταῖς διαλέξεσι, θαυμάζειν
δ' ἔστω τὸ σχεδιάζειν, ὡς καὶ ἰδίᾳ σπου-
δεῖν αὐτό, ἐν δωματίῳ αὐτ καθειργνύντα.
ἔξεπνευσε δ', κωλον σὺ κῶλε, καὶ νόημα

prætermissuros quo minus cõmendarent: ac postero die redierunt ambo Aristidē stipantes. tum alloquutus ipsũ Imperator, *Quare te*, inquit, *serò vidimus*? subiecit Aristides, *Theorema, ô Rex, nos occupabat. atqui mens aliquid considerãs ab eo quod quarit suspensa esse non debet.* Exhilaratus Imperator viri indole tanquam simpliciſſima. *Quando* (inquit) *audiam te?* & Aristides. *Hodie* (inquit) *propone, & cras audies: non enim ex iis sumus, qui vomunt, sed ex iis, qui accuratè faciunt: Liceat autem, ô Rex, etiam notos & familiares interesse auscultationi. Liceat* (inquit Marcus) *siquidem populare est.* Cùm vero addidisset Aristides, *Concedatur etiam ipsis exclamare, ô rex, & plaudere, quantum valent.* Imperator hîc arridens, *Hoc*, inquit, *in te situm est.* Non adscripsi controuersiã, de qua declamationem instituerat: quandoquidem alij aliam esse dicunt. illud profecto ab omnibus conceditur, Aristidem optimo instinctu, Marco vsum fuisse, Fortuna longe antea Smyrnæ istud comparante, vt per talem virum vrbs restauraretur. at non hæc asseruit, quasi rex ciuitatem dirutam non instauraturus esset; quam incolumen admiratus fuerat: verùm quoniam regiæ & diuinæ naturæ, si consilium & oratio ipsas concitet, eò magis relucent, & ad benignè agendum cum impetu feruntur. hæc quoque audiui à Damiano; hunc Sophistam exagitasse quidem dicentes ex tempore in dissertationibus, adeò tamen extemporaneam actionẽ suspexisse, vt priuatim in eo laboraret in conclaui inclusus. in eo verò dabat operam, vt membrum ex membro, & sententiam ex sententia reuo-

tia reuolutaret ; hoc autem mandentis potius quàm edẽtis esse censeremus. etenim subita declamatio linguæ volubilis contentio & certamen est. quidam porrò Aristidem accusant, quòd exordium tralatitium & inelegans adhibuerit actioni mercenariorum terram repetentium. namque ita ipsum hanc causam fuisse exorsum, *Non cessabunt isti homines nobis negotia facessere.* sunt etiam qui huius viri vigorẽ carpant in declamatione eius, qui munitionẽ Lacedæmonis deprecatur, vbi ita dictum est: *Nunquid enim in muro formidaremus, coturnicum naturam assequuti*. Reprehendunt etiam adagium vt abiectè emissum: atenim infectans Alexandrum tanquam patris grauitatem imitantem in negotiis, Patris filium esse dixit. iidem cauillum etiam accusant, quoniam Arimaspos luscos dixerat cognatos esse Philippi: eo quòd Demosthenes causam dixisset apud Græcos pro tragico Simia, & Oenomao Aruali. at verò non ex iis Aristidem noris: imò ipsum declaret, tum Isocrates Athenienses educens è mari: & qui Callixenem carpit quòd non decem sepelierit: & deliberantes de rebus Siculis: & Aischines qui non acceperat frumentum pro Kersoblepta: & deprecantes fœdera postquã occidissent familias; in qua maximè controuersia edocet nos, quomodo quis periculosas & tragicas notiones aggrederetur. Plures quoque alias controuersias noui, in quibus hic vir eruditionem summam indicat, & vim & ingenium: vnde potius ipsum inspicere par est, quàm sicubi de-

A σὺ νοήματος ἐπανακυκλῶν. τοῦτ' οὖν ἡγούμεθα μᾶσσον μὼν μᾶλλον, ἢ ἐθίοντος. αὐτοχέδιος γὰρ, γλώττης εὐροούσης ἀγώνισμα. κατηγοροῦσι δὲ τοῦ Ἀριστείδου τινὲς, ὡς εὐτελὲς εἰπόντος προοίμιον ἐπὶ τῶν μισθοφόρων τὸν ἀπαιτουμένων τὸν γεώ. ἐξῆν γὰρ δὴ αὐτῷ τοῦ ὑποθέσεως τοιαύτης ὧδε· Οὐ παύσονται οὗτοι οἱ ἀνθρωποι παρέχοντες ἡμῖν πράγματα. λαμβάνοντας δέ τινες τὴν ἀκμὴν τοῦ αὐ-
B λητοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ παραινοῦντος τὸ τειχισμὸν τοῦ Λακεδαίμονος. εἰρῆσθαι οὖν ὧδε· μὴ γὰρ δὴ σὺ τείχη ἐπιπήξαιμι, ὀρτύγων ἀναφάμενοι φύσιν. λαμβάνουσι δὲ καὶ προιμίας, ὡς ταπεινῶς πεποιημένης. ἐπιδιαβάλλουσι γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον ὡς παίζοντα τοῖς πράγμασι δυνάστης, τὸ παῖζε, ἔφη, τὸ παιδίον εἶ. οἱ αὐτοὶ κατηγοροῦσι καὶ σκώμματος, ἐπὶ τοῦ Ἀριμασποὺς τοὺς μονομμάτους, ἔφη, ξυλεῖς εἶ. καὶ Φιλίππου. ὥσπερ τοῦ Δημοσθένους ἀπολογουμένου τοῖς Ἕλλησι ὑπὲρ τοῦ τραγικοῦ πιθήκου, καὶ τοῦ Ἀρραίου Οἰνομάου. ἀλλὰ μὴ σὺ τούτων τὸν Ἀριστείδην, ἁπλοῦν ὄντα αὐτὸν ὅ, τε Ἰσοκράτης, ὁ τοὺς Ἀθηναίους ἐξάγων τοῦ θαλάττης, καὶ ὁ ἐπιμεμφόμενος τῷ Καλλιξείνῳ ἐπὶ τῷ μὴ θάψαι τοὺς δέκα, καὶ οἱ βουλευόμενοι περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ,
C καὶ ὁ μὴ λαβὼν Αἰσχίνης ὑπὲρ τοῦ Κερσοβλέπτου τὸν σῖτον, καὶ οἱ πρεσβεύσαντες τὰς σπονδὰς μετὰ τὸ κτεῖναι τοὺς γεγώ· σὺ δὲ μάλιστα ὑποθέσεων, ἀναδιδάσκει ἡμᾶς πῶς δεῖ τινα ἀσφαλῶς κεκινδυνευμένας τε, καὶ ζητουμένας γνώμας μεταχειρίσασθαι. καὶ πλείους ἑτέρας ὑποθέσεις οἶδα, δι' παιδευσίαν σὺν δεινότητι τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ ἰσχνῶ, καὶ ἤθους. ἀφ' ὧν μᾶλλον αὐτὸν θεωρητέον, ἢ εἴπου

καὶ ἀπέπυσέ τε, ἐς φιλοτιμίαν σπεσών. καὶ τεχνικώτατος δὲ σοφιστῶν ὁ Αἰσχίνης ἐγένετο, καὶ πολὺς ἐν θεωρήμασι. ὅθεν καὶ τὸ χρηστάζειν ἀπηνέχθη. τὸ γὰρ κατ' ἀγορὰν βουλεύεσθαι ἀφαιρεῖν πάντα, ἀσχολεῖ τὴν γνώμην, καὶ ἀπαλλάττει τὸ ἑτοίμου. ἀποθανεῖν δὲ τὸν Αἰσχίνην μὲν, οἴκοι φασίν· ἐν δὲ, ἐν Ἰωνίᾳ· ἔτη βιῶναι μὲν ἑξήκοντά φασιν· ἐν δὲ, ἀτεχνῶς ἑβδομήκοντα.

A spectus lapsúsve fuerit, & gloriæ cupiditate transuersum actus. Ceterùm Aristides omnium Sophistarum artificiosissimus, & multus in theorematis seu speculationibus. Ac proinde ab extẽporanea dicendi ratione animum auocauit. sed enim ex speculatione omnia velle producere mentem, occupat, & à promptitudine arcet. Aristidẽ quidam domi obiisse dicunt, quidam in Ionia, cùm annos sexaginta vi-
B xisset, vt nonnulli aiunt: sunt qui non pauciores septuaginta tribuant.

ΑΔΡΙΑΝΟΣ.

Ἀδριανὸν δὲ τὸν Φοίνικα, Τύρος μὲν ἐγέννησεν, Ἀθῆναι δὲ ἤσκησαν. ὡς γὰρ τῶν ἐμαυτοῦ διδασκάλων ἤκουον, ἀφίκετο μὲν ἐς αὐτὰς κατὰ Ἡρῴδην, φύσεως δὲ ἰσχυρᾶς σοφιστικωτάτην συνδιανύμενος, καὶ σὺν ἄδηλος ὢν, ὡς ὕστερον μέγα ἤξει. ἐφοίτησε μὲν γὰρ τῷ Ἡ-
C ρῴδῃ, ὀκτὼ καὶ δέκα γεγονὼς ἴσως ἔτη. καὶ ταχέως ἀξιωθεὶς ὧν Σκέπτος τε, καὶ Ἀμφικλῆς ἠξιοῦντο. συνεγράφη καὶ τῇ τοῦ Κλεψυδρίου ἀκροάσει. τὸ δὲ Κλεψύδριον, ὧδε εἶχε. τῶν τοῦ Ἡρῴδου ἀκροατῶν δέκα μὲν ἀρετῆς ἀξιούμενοι, ἐπεσπείζοντο τῇ εἰς πάντας ἀκροάσει, κλεψύδραν ξυμμεμετρημένῳ,
D εἰς ἓξ καὶ ἔπη, ἃ δὴ εἶχεν ἀποτάδην ὁ Ἡρῴδης, παρηκριβωμένα καὶ τῶν ἀκροατῶν ἕκαστα, ἕ μόνος γεγονὼς τὰ λέγειν. προαπεδημοκότος δὲ αὐτῷ τοῖς γνωρίμοις, τὸ μηδὲ τοῦ πότου καιρὸν ἀνεῖσθαι, ἀλλὰ κἀκεῖ τι ἐπαυδάζειν τῷ οἴνῳ, ξυνέπινε μὲν ὁ Ἀδριανὸς, τοῖς ἀπὸ τῆς κλεψύδρας, ὡς

ADRIANVS.

Adrianum Phœnicem Tyrus quidem protulit, Athenæ verò exercuerunt. nam vt à meis præceptoribus accepi, is Athenas Herodis tempore venit: naturæ autem vim maxime Sophisticam atque argutam ostendit, adeò vt incertum non esset, eum ad summum apicem venturum. Enimuero Herodis scholam
C frequentauit, annos octo & decem fortasse natus: & quamprimum iis muneribus, quæ Sceptus & Amphicles obtinuerant, honoratus; inscriptus est etiam ad Clepsydrij auscultationem. Clepsydrium vero ita se habebat. decem ex Herodis auditoribus virtute exculti, epulo doctrinæ perfruebantur, nempe auscultationem apud omnes, clepsy-
D dra moderata ad centum versus quos Herodes extensè & prolixè recitauerat, deprecatus laudem ab auditoribus tributam, & solus ad dicendum à natura comparatus. Cùm porro ipse tradidisset familiaribus suis, vt ne conuiuij quidem tempus remitterent; sed & inter pocula aliquid serij admiscerent: iccirco Adrianus, quasi ad magni arca-

ni cõmunicationem admissus, cum his qui è clepsydra numerabantur, comessatus est. Cùm vero de optima Sophistarum idea inter eos sermo incidisset, in medium prodiens Adrianus: Ego quidem (inquit) characteres subscribam, nec incisorum, minimarúmve subtilium notionum, vel interpunctionum, aut modulorum recensum faciam: sed ad imitationem me præbebo: & omnium etiam sententias ex tempore, linguæ volubilitate fretus, expeditè proferam. Cùm hic Herodem præteriisset, Amphicles interrogabat, qua de causa præceptorem ipsorum prætermisisset; cùm & ipse hanc ideam amaret, atque illos amantes videret. Quoniam (inquit Adrianus) hi tales sunt, vt temulento quidem imitationẽ traderent: sed Herodem eloquẽtiæ principẽ, satis est si abstemius & sobrius repræsentauero. Hæc Herodi nũciata eum accenderunt, alioquin bonæ existimationis cupidũ. idem extemporaneæ quoque orationis auscultationem Herodi iuuenis adhuc renunciauit. Herodes non vt plerique calumniantur, inuidens & cauillans, sed propitius & beneuolens cum audisset, iuuenem corroborauit his super omnibus adiectis verbis, *Coloßi magna hæc fragmenta fuerint.* partim ipsum emendans, quòd dissolutus atque incomposítus præ ætate esset; partim collaudans ob vocalitatem & magna animi sensa. In Herodis funere orationem habuit viro dignissimam, vt auscultantibus Athenienſibus lachrymas in concione excitauerit. Tanta fiducia fretus, ad Athenienſium suggestum accessit, vt orationis suæ exordium non ab Athenienſium, sed à suamet ipsius sapientia duxerit. Sic enim exorsus est: *Iterum è*

A κοινωνὸς μεγάλου ἀποῤῥήτου· λόγε ἢ αὐτοῖς περὶ τ σκάφε τ̃ σοφιστῶν ἰδέας προβαίνοντος, ῥηγῶν ἐς μέσους ὁ Ἀδριανὸς, ἐγὼ, ἔφη, ὑπογράφω σὺν χαρακτῆρας, οὐ κομμάτων ἀπομνημονεύων, ἢ νοϊδίων, ἢ κώλων, ἢ ῥυθμῶν· ἀλλ' ἐς μίμησιν ἐμαυτ̃ καθιστὰς, καὶ τὰς ἁπάντων διανοίας ἀποχειρίζων σὺν εὐροίᾳ, & ἀφιεὶς τῇ γλώττῃ. ῥᾳλιπόντος ἢ αὖ τ̃ Ηρῴδου, ὁ μὲν Ἀμφικλῆς ἤρετο, τ̃ χάριν τὸν διδάσκαλον αὐτ̃ ῥᾴθοι, αὐτὸς τ̃ ἐρῶν τ̃ ἰδέας, σκείνους τε ἰδὼν ἐρῶντας. ὅτι, ἔφη, ἔστι μὲν οἷοι & μεθύοντι ῥᾳδ̃ναι μίμησιν· Ηρῴδου ἢ τ̃ βασιλέα τ̃ λόγων, ἀγαπητὸν, καὶ ἄοινός τ̃, καὶ νήφων ὑποκρίνομαι ταῦτα ἀπαγγελθέντα τῷ Ηρῴδῃ, διέκαιεν αὐτὸν, ἵππῳ καὶ ἄλλως ὄντα εὐδοξίας. ἐπῆρέ ἢ τῷ Ηρῴδῃ & ἀκρόασιν ᾠδ̃ς λόγου νεάζων ἔτι. καὶ ὁ Ηρῴδης, οὐχ ὡς διαβάλλουσί τινες, βασκαίνων τε, καὶ παιδάζων, ἀλλ' ἀπὸ τ̃ διακειμένου τ̃, καὶ ἵλεω ἀκροασάμενος, ἐπέῤῥωσε τὸν νεανίσκον, εἰπὼν ἐπὶ πᾶσι, κολοσσ̃ ταῦτα μεγάλα ἀποσπάσματα εἴη· ἅμα μὲν διορθούμενος αὐτὸν ὡς ὑφ' ἡλικίας διεσπαρμένον τε, καὶ μὴ ξυγκείμενον, ἅμα ἢ ἐπαινῶν ὡς μεγαλόφωνόν τε, καὶ μεγαλογνώμονα. & λόγον τῷ Ηρῴδῃ ἀποθανόντι ἐπεφθέγξατο ἀπάξιον * τ̃ ἀνδρὸς, ὡς ἐς δάκρυα ἐκκλησῆναι τ̃ Ἀθηναίους σὺν τῇ τ̃ λόγου ἀκροάσει. μεσὸς ἢ οὕτω ῥᾳδ̃ρησίας ἐπὶ τὸν θρόνον ῥᾴδ̃λθε τὸν Ἀθηναίων, ὡς προοίμιόν οἱ γενέσθαι τ̃ πρὸς αὐτοὺς διαλέξεως μὴ τ̃ ἐκείνων σοφίαν, ἀλλὰ τ̃ ἑαυτ̃. ἤρξατο γὰρ ὧδε. πάλιν ἐπ

in. epid.

Φοινίκης γράμματα. τὸ μὲν δὴ προοί-
μιον τῦτο, ὑπαινῦντος* ἰῶ τοὺς Ἀθη- ὑπ. χ. ὑ-
ναίους, & διδόντος αὐτοῖς ἀγαθὸν μᾶλ- παρπνέοντος
λον, ἢ λαμβάνοντος. μεγαλοπρεπέ-
στατα ὃ τῦ Ἀθηνήσι θεάτρε ἐπεμελήθη,
ἐσθῆτα μὲν πλείστου ἀξίαν ἀμπεχό-
μενος, ἐξηρτημένος τὰς θαυμασιω-
τέρας τῶν λίθων. ἢ καθιὼν ὃ ἐπὶ τὰς
σπονδὰς ἐπ' ἀργυροχαλίνε ὀχήματος.
ἐπεὶ ὃ σπουδάσαι, ζηλωτὸς αὖ ἐπα-
νιὼν ἰὼν πομπῇ τ παντοδαπὴν Ελλη-
νικοῦ. οἱ δέ γε ἐθεράπευον αὐτὸν, ὥσπερ
τὰ χθὲς Ελευσῖνος, ἱεροφαντίῳ λαμ-
πρῶς ἱερουργοῦντα. ὑπεποιεῖτο ὃ αὐ-
τοὺς ἢ παιδιαῖς, ἢ πότοις, ἢ θήραις, ἢ
κοινωνίᾳ παιγνίων Ελληνικῶν, ἄλλα
ἄλλῳ ξυνεπάζων. ὅθεν διέκειντο πρὸς
αὐτὸν, ὡς πρὸς πατέρα παῖδες ἡδύ τε
& φοβερόν. ἢ ξυνδιέφερόν τε αὐτοῖς τὸ
Ελληνικὸν σκίρτημα. ἐγώ τοι ἢ δα-
κρύοντας αὐτ ἐνίοις οἶδα, ὁπότ ἐς μνή-
μην τ ἀνδρὸς τούτε καθίσαιτο. ἢ τοὺς
μισῶ, τὸ φθέγμα ὑποκοριζομένους· τοὺς ὑποκρι-
δὲ, τὸ βάδισμα· τοὺς ὃ, τὸ βῆμον τῆς νομβρους
σοφῆς. ἐπαχθεῖσαν ὃ αὐτῷ & Φοινίκην* Φοινικὴν
αἰπίαν, ὥδε ἀπέφυγεν. ἰῶ Ἀθηνήσιν
ἀνθρωπον, ἢ ἀγύμναστον τ πρὸς τοὺς
σοφιστὰς δρόμου. τούτῳ ἀμφορέα μέν
τις οἴνε προσάγων, ἢ ὄψα, ἢ ἐσθῆτα, ἢ
ἀργύριον, ὃ μεταχρίσῳ* ἐχρήσατο, κα- προ. χ. ἀ-
θάπερ οἱ τὰ πεινῶντα τ θρεμμάτων τῷ μεταχ.
θαλλῷ ἄγοντες. εἰ ὃ ἀμελοῖντο, φιλο-
λοιδόρως εἶχε, ἢ ὑλάκτει. τῷ μὲν οὖν
Ἀδριανῷ προσεκρύκει διὰ τ δύχε-
ρειαν τ ἠθους. Χρῆσον ὃ τ καὶ Βυζαντίε
σοφιστὴν ἐθεράπευε. & ὁ μὲν Ἀδριανὸς, ἐκ τῆς τ ἐξ αὐτ πάντα δείγματα,
κόρεων τὰς καὶ τῶν τοιούτων λοιδορίας καλῶν. οἱ γνώριμοι ὃ καὶ συνόντες,

A *Phœniciæ literæ.* hoc proœmium viri fuit, non Athenienſes extollentis, ſed bonum potius dantis, quàm accipientis. Magnificentiſſimè oratorio Athenienſium throno operam collocauit. veſte ſpecioſiſſima pretioſiſſimáq; indutus, & admirabilibus lapillis exornata; atq; ad Eleuſina ſacra equo freno inſigni argenteo vectus, deſcendebat; factáque re diuina cum comitatu ex vniuerſa Græcia collecto redibat. Hi namque lubenter ei inſeruiebant,
B vt & Eleuſinis gentes, quaſi antiſtiti ſacris præclarè operanti. Eos enim ludis & conuiuiis, & venationibus, & ludicrorum Græcorum communicatione ſibi conciliauerat, alia cum alio iuueniliter tractans: vnde ita erga ipſum animati erant, vt liberi in patrem iucundum atque
C mitem: vnáq; inter ſe ſaltationem Græcã adhibebant. Ego verò quoſdam lachrymari noui, quando in viri memoriam incidebant, dum alij vocem ipſius effingerent, alij greſſum, alij veſtitus venuſtatem. Homicidij crimine ſibi illato ſic abſolutus eſt. Athenis homullus quidam fuit, non inexercitatus in curriculo Sophiſtis familiari. Cùm huic quidam vini cadum, obſonia, veſtem, argentúmve adferret, ita facile ac familiariter vſus eo eſt, quẽadmodũ qui famelica pecora virga oleagina ducunt. quod ſi id negligerent, cõuiciabatur, & oblatrabat.
D Adriano demum propter morum facilitatem infeſtus fuit. Chreſtum Byzantinum verò Sophiſtam obſeruabat. Adrianus certè omnes eius morſus æquo animo tolerauit: dum maledicta culicũ morſus appellaret. at familiares qui ferre non poterãt,

suis famulis imperarunt, vt ferrent eum & pulsarent: quare intumescentibus intestinis trigesimo die vita decessit. cùm aliquam etiam morti occasionem præbuisset: quoniam merum ægrotans biberat: qui autem genere attinebant defuncto, apud Græciæ prætorem cædis accusant Sophistam, vt vnum ex Athenien sibus; cui à tribus erat ipsi & populus Athenis. Is verò crimen inficiatus est, quippe qui neque suis, neque seruorum manibus eum, qui mortuus dicebatur, feriisset. Primùm huic defensioni contulit Græcorum cœtus; quas super ipso non lugubres voces cum lacrymis effundentes? Deinde super vino medici testimonium accessit. Quibus verò temporib. Marcus Imperator pro mysteriis Cereris Athenas legatos miserat, hic ille vir Sophistarũ suggestum obtinebat: itáq; Marcus in vna Athenien siũ historiæ parte posuit, quòd neque illius doctrinam ignorassent. Atenim hunc iuuenibus præfecerat, non quòd audiendo eum explorasset, sed quòd famæ assensus esset. Cùm Seuerus vir Consularis hunc calumniis afficeret, tanquã in Sophisticis causis debacchantem, quippe cùm in certamine aciéq; forẽsi præpolleret: Marcus ad hoc arguendũ ac refutandũ obiecit ei Hyperidem, qui tum cùm Philippus erat in Elatia, ad solas Demosthenis sententias se conuertebat. Hic enim certamen ita industrie instituit, vt ne Polemonis quidem vehementiæ cedere videretur. Admiratus ergo eum Imperator eo vsque muneribus & donis euexit, vt magnum effecerit. Munera voco sportulas, stipendiáve, prærogatiuas, immunitates, pontificatus, &

Munerum & donor. discrim.

A προσεκελεύσαντο τοῖς ἑαυτῷ οἰκέταις παίειν αὐτόν· ἢ ἀνοιδησάντων αὐτῷ τῶν σπλάγχνων, ἡμέραις τριάκοντα ἀπέθανε, παράσχών τινα καὶ αὐτὸς τῷ θανάτῳ λόγον, ὑπὲρ ἀκράτου νοσῶν ἔπασεν. οἱ δὲ προσήκοντες τῷ τεθνεῶτι, γράφονται τὸν Σοφιστὴν φόνου, παρὰ τῷ τῆς Ἑλλάδος ἄρχοντι, ὡς τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ φυλῆς τοῦ ἰδίου αὐτῷ, καὶ δήμου Ἀθηναίων. ὁ δὲ, ἀπέγνω τὴν αἰτίαν, ὡς μήτε B ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ, μήτε ταῖς τῶν ἑαυτοῦ δούλων πεπληκὼς τὸν τεθνάναι λεγόμενον. ξυνήεσαν δὲ αὐτῷ τῆς ἀπολογίας, θρῆνοι μὲν, τὸ Ἑλληνικὸν, πάντας οὐχὶ ἀφιέντες ὑπὲρ αὐτοῦ φωνὰς δακρύοις ἅμα. ἔπειτα ἡ ἐπὶ τῷ οἴνῳ τοῦ ἰατροῦ μαρτυρία. κατὰ δὲ τοὺς χρόνους, οἷς ὁ αὐτοκράτωρ Μάρκος Ἀθήνας ἐξήλαυνε ὑπὲρ μυστηρίων ἐσάλπη, ἐκράτει μὲν ἤδη τῶν Σοφιστῶν θρόνου ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἐν μέρει δὲ C ὁ Μάρκος τῆς τῶν Ἀθηνῶν ἱστορίας μηδὲ τὴν ἐκείνου Σοφίαν ἀγνοῆσαι. καὶ γὰρ δὴ ἐπέταξεν αὐτὸν τοῖς νέοις, οὐκ ἀκροάσει βασανίσας, ἀλλὰ ξυνθέμενος τῇ περὶ αὐτοῦ φήμῃ. σεβήρου δὲ, ἀνδρὸς ὑπάτου διαβάλλοντος αὐτὸν, ὡς τὰς Σοφιστικὰς ὑποθέσεις ἐκβακχεύοντα, διὰ τὸ ἐρρῶσθαι περὶ τοὺς ἀγῶνας, ἔλεγχον τούτου ποιούμενος ὁ Μάρκος, προὔβαλε μὲν αὐτῷ τὴν Ὑπερίδην τὸν εἰς μόνας ἐπιστρέφοντα τὰς Δημοσθένους γνώμας, ὅτε δὴ ἐν Ἐλατείᾳ Φίλιππος ἦν. ὁ δὲ, ὅπως τὸν ἀγῶνα δεινῶς διέθετο, ὡς μηδὲ τὸν Πολέμωνος ῥοίζου λείπεσθαι δόξαι. ἀγαθεὶς δὲ αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ, ἐπὶ μέγα ἦρε δωρεαῖς τε, καὶ δώροις· καλῶ δὲ δωρεὰς μὲν, τάς τε σιτήσεις, καὶ τὰς προεδρίας, καὶ τὰς ἀτελείας, καὶ τὸ ἱερῶσθαι, καὶ

ὅσα ἄλλα λαμπρύνει ἄνδρας. δῶρα δὲ, χρυσὸν, ἀργύριον, ἵππους, ἀνδράποδα, καὶ ὅσα ἑρμηνεύεται πλοῦτον. ὧν αὐτὸν τὸ σπέρμα ἔπλησε, καὶ γλῶς τὸ σπεῖρον πάντας. καταχὼν ὁ τὸ ἄνω θρόνον, ὅτῳ τῷ Ῥώμῃ πρὸς αὐτὸν ἐπέστρεψεν, ὡς καὶ τοῖς ἀξιωτέροις τῆς γλώττης Ελλάδος, ἔρωτα παρασχεῖν ἀκροάσεως. ἠκροῶντο δὲ ὥσπερ δυσμούσου ἀηδόνος, τὸ δύγλωττον σπλησπόμενοι, καὶ τὸ ῥῆμα, καὶ τὸ δύστροφον τῶν φθέγματος, καὶ τοὺς πεζοὺς τὸν, καὶ ξυνῳδὴν ῥυθμούς. ὁπότε οὖν ἀπουδάσειε περὶ τὰς ἐγκυκλίους θέας, ὀρχησῶν ὁ αὐτὰρ τὸ ἐπίπαν, φανερός ἂν περὶ τὸ σκηνικὸν τὸν τῆς ἀκροάσεως ἀγγέλου, ἐξανίστατο μὲν ἀπὸ τοῦ συγκλήτου βουλῆς, ἐξανίστατο ὁ τὸ δημοσίᾳ ἱππεύοντων· οὐχὶ τὰ Ελλήνων ἀπουδάζοντες μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι τὸν ἑτέραν γλῶτταν ἐπαιδεύοντο ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ δρόμῳ ἐχώρουν ἐς τὸ Ἀθηναῖον, ὁρμῆς μεστοὶ, καὶ τοὺς βάδην πορευομένους, κακίζοντες. νοσοῦντι ὁ αὐτῷ κατὰ τὸν Ῥώμῃ, ὅτε δὴ καὶ ἐτελεύτα, ἐψηφίσατο μὲν τὰς ἐπιστολὰς ὁ Κόμμοδος ξυνάπολογίᾳ τοῦ μὴ καὶ θᾶττον. ὁ ὁ, ἐπιθάσας μὲν τὰς μούσας, ὥσπερ εἰώθει, προσκυνήσας δὲ τὰς βασιλείους δέλτους, τὸν ἐπ' αὐταῖς πόλιν ἀφῆκεν, ἐνταφίῳ τὸν τιμὴν χρησάμενος. ἐτελεύτα ὁ ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη, οὕτω τὸ εὐδόκιμος, ὡς καὶ πολλοῖς γόης δόξαι. ὅπ μὲν ἓν ἀνὴρ οὐκ ἄν ποτε πεπαιδευμένος ἐς γοήτων ὑπαχθεὶς τέχνας, ἱκανῶς ἐν τοῖς ὑπὲρ Διονυσίου λόγοις εἴρηκα. ὁ δὲ, οἶμαι θαλυόμενον ἐν ταῖς ὑποθέσεσι περὶ τὰ τῶν μάγων ἤθη, τῷ

ἑρμηνεύεται πλοῦτον

προσκυνήσας δὲ τὰς βασιλείους δέλτους, τὸν ἐπ' αὐταῖς πόλιν ἀφῆκεν

προσκυνήσας αὐταῖς ἀ.

cetera quæ viros illustrant. Dona verò aurum, argentum, equos, mancipia, & quæcunque diuitias interpretantur. quibus quidem omnibus & eum & omnes ex gente illius expleuit. Cùm supremum suggestum Romæ teneret, ita vniuersam vrbem in se conuertit, vt iis etiam qui Græcam linguam non intelligebant, audiendi amorem excitaret. Audiebant autem ipsum homines non secus atque suauissimam luscinam; linguæ volubilitate, conformatione gestus ac concinna prolatione, & modulis tam in soluta quam astricta numeris oratione, perculsi. Porrò cùm spectaculis amphitheatrorum vacaret, quæ saltatoribus plane constabant; simulatque in scena visus erat auscultationis nuncius, vniuersus continuò Senatus assurgebat; assurgebátq; equester ordo: ac non solùm Græcarum literarum studiosi, verumetiam quicunque Romæ aliam linguam addiscebant: quinetiam in Athenæi auditorium curru concitato ferebantur, ac præ nimio impetu lente pedetentímque pergentibus conuiciabantur. Ægrotanti in vrbe viro, eo morbo quo vitam finiit, literas Commodus misit, quibus etiam se quod sero scripsisset, excusabat. hic autem Musis ex more inuocatis, & Augustalibus tabulis adoratis, super ipsis animam efflauit; pro sepulchralibus fasciis hoc honore potitus, circiter octogesimum vitæ annum decessit: tanta ingenij doctrinæque celebritate, vt multis magus videretur. Atqui illum nunquam præstigiatorum magorúmve artibus addictum fuisse; luculenter docuimus in iis, quæ de Dionysio scripsimus. Verùm quia in causis, opinor, ita magorum mores præstigiosè exagitabat, hanc in-

Plaut. in Stiche.

de cognominationem apud illos est adeptus. Impudentiæ præterea virum accusant, quòd cùm aliquis è familiaribus ei pisces misisset argenteo disco depositos, multa auri varietate spectabili, ipse disco mirifice oblectatus, eum minime reddiderit; immo ei qui miserat responderit, *Rectè sanè quòd etiam pisces*. Atqui ita cum familiari suo, quem præparcè diuitiis vtentem acceperat, animi causa iocatus, postea hac vrbanitate auditore commonefacto, argentum reddidisse dicitur. Hic Sophista in sententiis profectò multus, splendidúsq; fuit, & in causarum exornatione, perquàm varius: cúmq; hoc è tragœdia accepisset, neque ordinem lucidum, neque artem secutus est. Ceterum apparatũ orationis ab antiquis Sophistis congesserat, sonum vocis potius quàm plausum affectans. plerumque tamen profusè atque improuidè tragica actione adhibita, excidit à vocalitate.

ἐπωνυμίαν ταύτην ἔσχε παρ' αὐτοῖς ἔσχε. διαβάλλοιτο δ' αὐτὸν, ὡς ἡ αἰδὼς τὸ ἦθος. πέμψαι μὲν γάρ ποτε αὐτῷ τινα τῶν γνωρίμων, ἰχθῦς διακειμένους ἐπὶ δίσκῳ ἀργυροῦ πεποικιλμένῳ χρυσῷ. τὸν δὲ ὑπερηδέντα τῷ δίσκῳ, μήτε ἀποδοῦναι, καὶ ἀποκρίνασθαι τῷ πέμψαντι, ὅτι καὶ σοῦ ἰχθῦς. τοιγὰρ διατελοῦντός μου σύνεκα παίζειν λέγεται πρός τινα τῶν ἑαυτοῦ γνωρίμων, ὃν ἤκουε μικροπρεπῶς τῷ πλούτῳ χαίρειν. τὸν δὲ ἀργυρον, ἀποδοῦναι, σωφρονίσας τὸν ἀκροατὴν τῷ ἀστείσμῳ. ὁ μὲν σοφιστὴς οὗτος, πολὺς μὲν περὶ τὰς σύνοιας, καὶ λαμπρὸς ταῖς διασκευαῖς τῶν ὑποθέσεων ποικιλώτατος· ἐν δὲ τῇ λαλιᾷ τοῦ ἡρμηνεύειν οὐ μὴν τεταγμένος γε, οὐδὲ τῇ τέχνῃ ἑπόμενος. τῇ δὲ διασκευῇ τῆς λέξεως, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων σοφιστῶν παρεκβάλλει, ἤχῳ προσάγων μᾶλλον, ἢ κρότῳ. πολλαχοῦ δὲ τῆς μεγαλοφωνίας ἐξέπεσεν, ἀταμιεύτῳ τῇ λαλιᾷ χρώμενος.

CHRESTVS.

Cùm Græci Chrestum Sophistam Byzantinum neglexerunt, non mediocri virum iniuria affecerunt. Hic enim accuratè præ ceteris Græcis ab Herode institutus erat, & ipse quoque multos spectatos viros edocuit. è quorum numero fuit Hippodromus Sophista & Philiscus: itémque Isagoras tragœdiarum scriptor; approbatissimíque rhetores; vtputa Nicomedes Pergamenus, & Acylas è prisca Galatia, seu Gallo-Græcus, & Aristænetus Byzantinus: item ex eloquentibus & philosophantibus, Callæschrus Athenienſis, & super altari Sospis, multíque alij mentione digni. Cùm Adriani So-

ΧΡΗΣΤΟΣ.

Τὸν δὲ Βυζάντιον σοφιστὴν Χρῆσον ἀδικεῖ ἡ Ἑλλὰς, ἀμαθοῦντες ἀνδρὸς, ὡς ἄριστα μὲν Ἑλλήνων ὑπὸ Ἡρῴδῃ ἐπαιδεύθη, πολλοὺς δὲ ἐπαίδευσε, καὶ θαυμασίους ἄνδρας. ὧν ἐγένετο Ἱππόδρομός τε ὁ σοφιστὴς, καὶ Φιλίσκος, καὶ Ἰσάγορας ὁ τραγῳδίας ποιητής. ῥήτορές τε εὐδόκιμοι, Νικομήδης ὁ καὶ Περγάμου, καὶ Ἀκύλας ὁ καὶ τῆς ἐώλου γαλατίας, καὶ Ἀριστοίνετος ὁ Βυζάντιος, καὶ τῷ ἐλλογίμως φιλοσοφησάντων. Κάλλαισχρός τε ὁ Ἀθηναῖος, καὶ ὁ ἐπὶ βωμῷ Σώσιος, καὶ πλείους ἕτεροι λόγου ἄξιοι. παιδεύοντι δὲ αὐτῷ καὶ σοῦ Α-

δριανοῦ τοῦ Σοφιστοῦ καιροῖς, ἑκατὸν ἐμ- A μισθοι ἀκροαταὶ ἦσαν. Ἐκ δὲ τούτων, οὓς εἶπον. Ἀδριανοῦ δὲ καθιδρυθέντος εἰς τὸ Ῥώμῃ, ἐψηφίζοντο μὲν οἱ Ἀθηναῖοι πρεσβεύσασθαι ὑπὲρ Χρήστου, τὸν Ἀθηναίοις αὐτῷ θεὸν καὶ βασιλέως αἰτοῦντες. ὁ δὲ, θορυβῶν ἐς αὐτοὺς κεκλησιάζοντας, διέλυσε τὴν πρέσβευσιν, ἄλλα τε διαλεχθεὶς ἀξιόλογα, καὶ ὃ πᾶσιν εἶπεν, οὐχ αἱ μυρίαι τὸν ἄνδρα. οἶνος δὲ ἡπτώμενος, θρασύτητος καὶ θράσους, καὶ εὐχερείας, καὶ ἀγερωχίας, ἃ ὁ οἶνος ἐπὶ τὰς γνώμας τῶν ἀνθρώπων ἄγει. τοσοῦτον δὲ αὐτῷ σωφροσύνης ἐπῆν, ὡς ἐς ἀλικτρυόνων ᾠδὰς προ- B κάντος αὐτῷ τοῦ πότου, σοφοῦ τινος ἀνδρὸς ἅπτεσθαι, πρὶν ὕπνον ἀγαγεῖν. διεβέβλητο δὲ μάλιστα πρὸς τοὺς ἀλαζόνας τῶν νέων, καί τοι χρησιμωτέρους τῶν ἄλλων ὄντας ἐς τὰς ξυμβουλὰς τοῦ μισθοῦ. C Διογένην γοῦν τὸν Ἀμαστριανὸν, ὀρθῶν τετυφωμένον ἐκ μειρακίου, καὶ θρασυνομένου μὲν σατραπείας, θρασυνομένου δὲ αὐλᾶς, καὶ τὸ ἀτρεκοῦ βασιλέων ἐπήξειν· λέγοντα δὲ ὡς ὁ δεῖνα Αἰγύπτιος προφήτης αὐτῷ ταῦτα, *ὁ μηδὲ τὰ ἑαυτοῦ σωφρονῶν. πρὸς δὲ ἰδέαν τῶν λόγων, πεποίκιλτο μὲν ἐκ τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων, λείπετο δὲ αὐτῷ τοῦ ἑτοί- D μου, καθάπερ ἐν ζωγραφίᾳ ἡ ἄνθρωπον ἐσκιαγραφημένη μίμησις. πρόδηλα δὲ ἂν ἐς τὸ ἴσον τῆς ἀρετῆς, εἰ μὴ πεντηκοντούτης ἀπέθανε.

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ.

Πολυδεύκην τὸν Ναυκρατίτην, ἢ οἶδα εἴτε πεπαιδευμένον δεῖ καλεῖν,

phistæ tempore instituerat, centum ipsi stipendiarij erant auditores; è quibus optimi fuere quos dixi. Adriano autem Romæ constituto, Athenienses senatusconsulto pro Chresto legatum mittendum decreuerant, per quem Athenis sedem oratoriam ei ab Imperatore peterent. Hic cùm veniisset in concionem, legationem dissoluit, tum multa memoratu digna disseruit, tum omnibus pro corollario addidit, *Tot millia virum non faciunt.* Vino quandoque victus, temulentiæ, promptitudini, & superbiæ, quam in mentes hominum vinum inducere solet, imperabat. Tantum ei superfuit sobrietatis, vt etiam si in galliciniũ vsque conuiuium processisset, antequam somno se traderet, literarum tamen aliquid attingerer. Facessebant ei negotia arrogantes quidã iuuenes, tametsi ad collationem pecuniæ commodiores essent. Cùm itaque Diogenem Amastrianum ab adolescentia fastu elatum videret, ac Satrapias, aulásq; animo agitantem, & ad regum comitatum aspirantem, atque hæc sibi quendam Ægyptium fuisse auguratum dictitantem, *Ne de se ipso quidem* (inquit) *hic tacere posset.* Orationis eius idea ex iis certe quæ in Herode excellebant, variè fuit exornata: sed in expedita dicendi ratione defecit, non aliter atque in pictura absque coloribus adumbrata imitatio. Ceterum nisi quinquagesimo ætatis anno excessisset, parem Herodi virtutis laudem assecutus fuisset.

POLLVX.

Pollucem Naucratitem an doctum, an indoctum appellare opor-

teat, nondum ſatis compertum habeo : ſiue, quod ineptum fatuúmque eſſe videretur, eruditum ſimul & ignarum. Atenim vocabula eius bene dignoſcenti, conſtat ipſum admodum Attica lingua fuiſſe exercitatum. ei autem qui declamationũ illius genus perſpexerit, nihil melius aliis Attico ſermone ſcripſiſſe viſus fuerit. Hæc porrò ſcire de ipſo opus eſt. Pollux in iudiciali genere ſatis exercitatus fuit: quòd cum patre conuerſatus eſſet, qui controuerſias forenſes percalluit. Sophiſticas orationes magis audacter quàm artificiosè compoſuit, ſuo fretus ingenio : ſedenim optima præditus erat indole. Adriani factus auditor, æquè ab eius virtutibus, atque à vitiis abſtitit. Nam minimè cadit humíve ſerpit, & minimè erigitur. veruntamen quidam ſunt illecebroſi latices orationis præclarè temperatæ. cuius idea in differendo talis: *Proteus Pharius, miraculum Homericũ eſt; multæ quidem eius, diuerſæq; formæ. In aquã attollitur, in ignem accenditur, in leonem excandeſcit, item in ſuem irruit, in draconem, pardalímque aſsilit, & aſſurgit in arborem.* Declamantis eius characterem de Inſulanis effingamus, qui in ſolutionem vectigalium filios vendebant. Hanc quippe controuerſiam optimè tractatam fuiſſe volunt. Epirota filius ad Inſulanum patrem è Babylone ſcribit, *Regi ſeruio, cui à Satrapa dono datus ſum. neque Medicum equum aſcendo, neque arcum Perſicum intendo, neque ad bellum, neque ad venationem, viri more deſcendo. Sed in conclaui mulierum ſedeo, & inter pellices regias quotidie verſor.*

A εἴτε ἀπαίδευτον, εἴθ' ὅπερ δύηθες δόξῃ, καὶ ἀπαίδευτον καὶ πεπαιδευμένον. συνεθυμουμένῳ γὰρ αὐτῷ τὰ ὀνόματα, ἱκανῶς ἐγεγύμναστο πλεῖ γλώττῃ τῆς Ἀττικιζούσης λέξεως. διορᾷ δὲ τὸ σὺν ταῖς μελέταις εἶδος, οὐδὲν βέλτιον ἑτέρου ἠττίκισε. τάδε οὖν χρὴ σοὶ αὐτὸν εἰδέναι. Γ[ε]ολυδύκης τὰ μὲν κεῖνα ἱκανῶς ἤσκητο, πατρὶ ξυγγενόμενος τοῦ κειλικοὺς λόγους εἰδότι. τοῦτ' δὲ

B σοφιστικοὺς, τόλμῃ μᾶλλον, ἢ τέχνῃ, ξυνέβαλλε θαῤῥήσας τῇ φύσει. ἡ γὰρ δὴ ἡ ἀρίστη ἐπιφύεται. Ἀδριανοῦ γὰρ ἀκροατὴς γενόμενος ἴσον ἀφέστηκεν αὐτοῦ, καὶ τῶν πλεονεκτημάτων, καὶ τῶν ἐλαττωμάτων. ἥκιστα μὲν γὰρ πίπτει, ἥκιστα δ' αἴρεται, πλεῖ δ' εἰσί τινες ἡδοναῖς λιβάδες διακεκραμένῃ τῷ λόγου. ἰδέα δὲ αὐτοῦ διαλεγομένου μὲν ὧδε, ὁ Πρωτεὺς ὁ Φαρίος, τὸ θαῦμα τὸ Ὁμηρικόν. πολλαὶ μὲν αὐτοῦ καὶ πολυειδεῖς αἱ μορφαί· καὶ γὰρ ἐς ὕδωρ αἴρεται, καὶ ἐς πῦρ ἅπτεται, καὶ ἐς λέοντα θυμοῦται, καὶ ἐς συῶν ὁρμᾷ, καὶ ἐς δράκοντα, καὶ ἐς πάρδαλιν * ἅπτει, καὶ δένδρον ἐπὶ ἰο. ἅπτει,

C γίνεται, κομᾷ. μελετῶντος δὲ αὐτοῦ, χαρακτῆρα ποιώμεθα τοῦ νησιώτου, τοῦ τὰ γύνη πωρεύσαντος ἐς τὴν ἀναγωγὴν τῶν φόρων, ὑπὲρ βουλόντα καὶ ἄεικα εἰρῆσθαι. τὴν δὲ ὑπόθεσιν, ἧς τὸ ὑπὲρ πᾶσιν ὧδε εἴρηται· παῖς ἠπειρώτης ἀπὸ Βαβυλῶνος πατρὶ νησιώτῃ γράφει, Δουλεύω βασιλεῖ, δῶρον σὺν Σατράπου δοθείς. οὔτε δὲ

D ἵππον ἀναβαίνω Μηδικὸν, οὔτε τόξον λαμβάνω Περσικόν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ πόλεμον, ἢ θήραν, ὡς αὐτὸς, ἐξέρχομαι. σὺν γυναικωνίτιδι δὲ κάθημαι, καὶ τὰς βασιλέως παλλακὰς θεραπεύω.

καὶ βασιλεὺς οὐκ ὀργίζεται· Εὐνοῦχος γάρ εἰμι. διδάσκω γὰρ αὐτὰς, θάλατταν Ἑλληνικὴν διηγούμενος· ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων μυθολογῶ καλά, πῶς Ἠλεῖοι πανηγυρίζουσι, πῶς Δελφοὶ θυσίζουσι, τίς ὁ παρ' Ἀθηναίοις Ἐλεήμων; ἀλλὰ καὶ σὺ πάτερ μοι, γράφε ποτὲ παρὰ Λακεδαιμονίοις Ὑακίνθια, ἢ παρὰ Κορινθίοις Ἰσθμια, καὶ παρὰ Δελφοῖς Πύθια, καὶ εἰ νικῶσιν Ἀθηναῖοι ναυμαχοῦντες. ἔρρωσο· ἢ τὸν ἀδελφόν μοι πρόσαγόρευσον, εἰμή πω πέπραται. ταῦτα μὲν δὴ ὁποῖα τοῦ ἀνδρὸς τούτου σκοπεῖν ἔξεστι τοῖς ἀδεκάστως ἀκροωμένοις. ἀδεκάστους δὲ ἀκροατὰς καλῶ, τοὺς μήτε φίλους, μήτε δύσνους. ἐλέγετο δὲ ταῦτα καὶ μειρακιώδει τῇ φωνῇ ἀπαγγέλλων, ἢ καὶ βασιλέα Κόμμοδον θέλξας, τὸν Ἀθηναίοις πρόσθεν πρὸς ἀνδρὸς ὄντα. ἐβίω μὲν οὖν ἐς ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα ἔτη. ἐτελεύτα δὲ ὑπὸ παιδὶ γνησίῳ μέν, ἀπαιδεύτῳ δέ.

A *& quoniam Eunuchus sum factus, nulla rex suspicione ad iram prouocatur. ac de Græco pelago multa referens, ab illis mulierculis collaudor, quibuscum de Græcorũ rebus præclaris confabulor; quomodo Elij statos ludos celebrant, & quo ritu Delphi sacra faciunt, & quæ apud Athenienses Misericordiæ* ara fuerit. Tu etiam, mi pater, quando Hyacinthia apud Lacedæmonios, & Isthmia apud Corinthios, ac Pythia apud Delphos, peraguntur, & an Athenienses nauali bello victoria potiti sint, ad me scribe. Vale, ac fratrem, si nondum venundatus est, à me saluere iube.* Hæc huiusce viri cõmenta qualianam fuerint, incorruptis auditoribus considerare licet. Incorruptos autem & integros auditores voco, qui neque beneuoli, neque maleuoli fuerint. Dicitur hæc quoque melliflua voce pronunciasse, qua cùm Imperatorem etiam Commodum allexisset, ab eo suggestum Athenis obtinuit. Annis demum octo & quinquaginta exactis, legitimo, sed indocto superstite filio, è viuis excessit.

ΓΑΥΣΑΝΙΑΣ.

Καισαρέα ἡ Καππαδοκῶν, ὅρει Ἀργαίῳ πρόσοικος, Παυσανίᾳ τῷ Σοφισοῦ οἶκος. ὁ δὲ Παυσανίας, ἐπαιδεύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου, καὶ τῶν τοῦ Κλεψυδρίου μετεχόντων εἰς ἐλεγεῖα, οὓς ἐκάλουν οἱ πολλοὶ διψῶντας. ἐς πολλὰ δὲ ἀναφέρων τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων, καὶ μάλιστα τὸ αὐτοσχεδιάζειν. ἀπήχθετο δὲ αὐτὰ παχείᾳ τῇ γλώττῃ, καὶ ὡς Καππαδόκαις σύνηθες, ξυγχέων μὲν τὰ σύμφωνα τῶν στοιχείων, συστέλλων δὲ τὰ μακρώμενα, καὶ μακρύνων τὰ βραχέα. ὅθεν ἐκάλουν αὐτὸν οἱ πολλοὶ μάγηρον, πολυτελῆ ὄψα πονηρῶς* ἀρτύοντα.

PAVSANIAS.

Cæsarea Cappadociæ Argæo mõti vicina Pausaniæ Sophistæ patria fuit. Eum Herodes edocuit. Vnus autem ex his fuit, qui ex Clepsydrio victum habebant, quos multi Sitientes appellabant. De peculiaribus Herodis virtutibus multa, & ex tempore dicendi facultatem potissimum retulit. Crassa verò lingua pronunciauit, & Cappadocum more; literas consonantes prorsus collidens, producta corripiens, & correpta producens. Vnde ipsum plerique coquo comparabant, obsonia sumptuosa praue condienti.

* πονήρως

Declamationis idea ſupinior eſt; & valida nihilominus, atque ab antiquo ſtylo prope abeſt, vt ex declamationibus eius coniicere licet. multæ enim extant, quas Pauſanias Romæ declamauit; vbi exacta vita, conſeneſcens deceſſit. Athenienſi etiam auditorio indulſit, & inde recedens aliquando, inſuper omnibus iis quæ apud Athenienſes ediſſeruerat, hæc admodum tempeſtiuè ex Euripide protulit,

Huc verte me Theſeu, vt iterum cernam oppidum.

ἡ ἰδέα τῆς μελέτης, ὑπτιωτέρα. ἐῤῥωται δ' ὅμως, καὶ οὐχ ἁμαρτανούσῃ τοῦ ἀρχαίου, ὡς ὑπῆρχε ταῖς μελέταις ξυμβαλεῖν. πολλαὶ γὰρ αὐτοῦ Παυσανίου κατὰ τὴν Ῥώμην, ἃς δὴ καταβιοὺς, ἀπέθανε γηραιὸς ἤδη. καὶ μετέχων δὲ καὶ τοῦ Ἀθηναίοις, ὅτε δὴ καὶ ἀπιὼν οἴκοθεν, ἐπὶ πᾶσιν οἷς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διεξῆλθε, καὶ εἰωθὸς τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐπιφθέγξασθαι· Θησεῦ πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω πόλιν.

ATHENODORVS.

Athenodorus Sophiſta, à paterno genere illuſtriſſimus, apud Ænum: à præceptoribus & doctrina clariſſimus Græcorum euaſit. Ariſtoclem adhuc puer audiuit, & cum Chreſto adultior verſatus eſt. Ab vtroque non mediocre eloquentiæ adminiculum accepit; vt & Attico lepôre vteretur, & animi ſenſa luculenter exprimeret. Iis quoque temporibus quibus Pollux Athenis docuit. Hunc verò ille, vt in diſſertationibus iuuenilem, cauillatus eſt; *Hi Tantali (inquiens) horti ſunt.* in quo leuem ſuperficialémque orationem imaginationi apparenti, & non exiſtenti comparaſſe mihi videtur. Cùm natura & indole iam grauitatem præ ſe ferret, adhuc in ipſo flore ætatis mortem obiit; à fortuna prohibitus, quo minus ampliorem gloriam adipiſceretur.

ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ.

Ἀθηνόδωρος ὁ Σοφιστὴς, τὸ μὲν ἐς πατέρα ἦκον, ἐπιφανέστατος ἐν τῷ Αἴνῳ· τὸ δὲ ἐς διδασκάλους, καὶ παίδευσιν, φανερώτατος τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἀριστοκλέους μὲν γὰρ ἤκουσε, παῖς ἔτι· Χρήστου δὲ ἤδη ξυνιείς. ὅθεν ἀπ' ἀμφοῖν ἐκράτει, τοῦ γλῶτταν ἀπακίζων τε καὶ κακοζηλίας ἑρμηνεύων. παιδεύων δὲ Ἀθηναίοις κατὰ χρόνους, οὓς καὶ Πολυδεύκης ἐπαίδευσεν, *ἐπέκοπτεν αὐτῷ τὰς διαλέξεσιν, ὡς μειρακιώδη λέγων, ὁ Ταντάλου κῆποι δοκεῖν ἐμοὶ τὸ κοσμοῦν τοῦ λόγου, καὶ ἐπιπόλαιον, φαντασίᾳ προσκαίζων οὔσῃ τε, καὶ οὐκ οὔσῃ. ἐμβελὴς δὲ καὶ τὸ ἦθος χρώμενος, ἐπελθὼν ἤδη ἐπ' ἀφαιρεθεὶς ὑπὸ τῆς τύχης καὶ τὸ πρόσω ἐλάσαι δόξης.

*al. ἐπέκοπτεν

PTOLEMÆVS.

Illuſtris inter Sophiſtas Ptolemæus Naucratites ſono vocis extitit. Cùm vnus ex his eſſet, qui de templo, quod erat ad Naucratin, parti-

ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ.

Λαμπρὸν δὲ καὶ Σοφιστὴν ὁ Πτολεμαῖος ὁ Ναυκρατίτης ἤχησεν. ἐν μὲν γὰρ τῶν μετεχόντων τοῦ ἱερῦ . . . ὀλίγοις

Ναυκραπτῶν ὑφῆχεν. *Ηρώδῃ ὃ ἀ-
κροατὴς μὲν, οὐ μὴν ζηλωτὴς ἐγένε-
το. ἀλλ' ἐς τὸν Πολέμωνος . . . ἐτρω-
χθη. τὸν γὰρ ῥοῖζον τῆς λόγου, καὶ τὸ πνεῦ-
μα, καὶ τὸ ἐκ τοσαύτης φαντασίας, καὶ τὸ
τῆς Πολέμωνος σκηνῆς εἰσηγάγετο.
λέγεται ὃ καὶ αὐτοσχεδιάσαι σὺν δυρσίᾳ
ἀμηχάνῳ. δικῶν τε, καὶ δικαστηρίων
ἐπέβαλλε· οὐ μὴν ὡς ὄνομα ἐντεῦ-
θεν ἄρασθαι. Μαραθῶνα δὲ αὐτὸν ἐπω-
νόμαζον, ὡς μέν τινες, ἀπὸ τοῦ Μαρα-
θῶνι δήμῳ ἐνεγράφη Αθηναίων. ὡς δὲ
ἐνίων ἤκουον, ἀπὸ ἐν ταῖς Αττικαῖς τῶν
ὑποθέσεων τῶν Μαραθῶνι ξυνδιωκησάν-
των, θαμὰ ἐμνημόνευσε. κατηγοροῦσι δὲ τοῦ Πτολεμαίου τινὲς, ὡς
μὴ διορῶντος τὰς ὑποθέσεις, μηδὲ
ὅπη ξυνεστᾶσί τε, καὶ μή. τεκμήριον τόδε
τιθέμενοι τῆς κατηγορίας ταύτης. τοῖς
Μεσσηνίοις οἱ Αθηναῖοι χάριν τῶν
τῶν ἀχαρισταύντων, ἐπεὶ τοὺς φεύγον-
τας αὐτῶν μὴ ἐδέξαντο, ὅτε καὶ Θῆβαι
ὑπὸ Αλεξάνδρου ἤλωσαν. τούτῳ γὰρ
ἐμφανῶς αὐτῷ εἰρημένῳ τῷ ὑπο-
θέσιν, καὶ σφῶν ὡς οἷόν τε, συκοφαντοῦσι
λέγοντες, ὡς εἰ μὲν ζῶντος Αλεξάν-
δρου κελεύον, τίς οὕτω φρασύς, ὡς κα-
ταψηφίσασθαι Μεσσηνίων; εἰ δὲ τε-
θνεῶτος, τίς οὕτως ἀφανὴς ὡς ἀπογνῶ-
ναι τῷ αἰτίαν; ἃ γὰρ ξυνίασιν οἱ ταῦ-
τα διαβάλλοντες, ὡς ἡ τῶν Μεσσηνίων
ἀπολογία, καὶ ξυγνώμῃ ἴσα), τὸν Α-
λέξανδρον φοβούμενον, καὶ τὸν ἐκεί-
νου φόβον, οὗ μηδὲ ἡ ἄλλη Ελλὰς ἀ-
πείρως εἶχε. ταῦτά μοι ἀπολελογήσθω
ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς, ἀδικουμένῳ αὐτῷ
ἀδίκου, καὶ πεπονηρευμένης αἰτίας. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἀδοκιμώτατος ἐφι-

A cipabant, quod paucis Naucraticis contigit. Herodis auditor, at non æmulator effectus est, cùm ad Polemonē magis se conformarit. Robur orationis & spiritum, & comprehensionē luculentam è Polemonis scena cōtraxit: eundem cum incredibili dicendi copia extēporancæ elocutioni incubuisse dicunt. Idē iudices & iudicia transfixit, non vt inde nomen nactus fuerit: Marathonem namque eum plerique cognominarunt: quoniam, vt quidam censent, Athenis Marathoni populo inscriptus est: vel vt à quibusdam audiui, quia in Atticis causis, eos qui in Marathone periclitati fuerant, subinde commorabat. Ptolemæum aliqui accusant, quòd causas non definiret, neque vbi constitutæ fuissent, aut vbi non. Et hanc huiusce causæ coniecturam ponebant: Messenios Athenienses ingratitudinis accusant, quòd exules suos non exceperint, cùm ab Alexandro Thebæ direptæ sunt. Hanc ab eo causam præclarissimè & quàm prudentissimè peroratam, calumniantur: dum ita argutantur: Siquidē viuente Alexandro iudicio disceptarēt, quis ita audax vt Messenios condemnet? Sin autē eo mortuo, quis ita miti & abiecto animo vt de causa desperet? Non enim qui hæc calumniantur intelligunt, vt Messeniorum defensio, (qui Alexandrum eiúsque formidinem, cuius ne cetera quidem Græcia expers esse potuit; primi sustinuerunt) veniam aliquam obtinere mereatur. Hactenus mihi pro viro defensio suscepta sit, vt eum iniustè vafréque confícto crimine purgarem. Enimuerò clarissimus hic Sophista-

rum

rum fuit. Ad permultas certe gentes profectus, & in plurimis ciuitatibus versatus, nullibi locorum gloriæ suæ iacturam fecit, neque expectatione sua minor vnquam visus est; sed perinde ac illustri famæ vehiculo inuectus, per ciuitates & oppida transiuit. Senex in Ægypto defunctus est, graui capitis distillatione, non oculis captus, sed caligine perstrictus.

ςῶν ὁδοῦ. πλεῖσα δὲ ἐπελθὼν ἔθνη, καὶ πλείσας σνομιλήσας πόλεσιν, οὐδαμοῦ διέβαλε τὸ ἑαυτοῦ κλέος, οὐδὲ ἧττον, ἢ προσεδοκήθη, ἔδοξεν. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ λαμπροῦ ὀχήματος τῆς φήμης πορευόμενος, διὰ πάσης ἐπελθὼν ἔμεινε. γηραιὸς σὺν Αἰγύπτῳ, τοῦ ὀφθαλμοὺς καὶ ἀφαιρεθεὶς μὴν ἀπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς ῥεύματος, ἀπεκοπεὶς δέ.

EVODIANVS.

Euodiani Smyrnæi prosapia generis ad Nicetem Sophistam pertinebat. familiæ verò honores ipsum inter pontifices, & ob rem foris, armísque bene gestam coronatos collocabant. Præmia porrò vocis Romã adduxerunt, Romanóq; throno constituerunt. Hic cùm artificib. etiam Dionysiacis præfectus esset: hæc verò hominum gens superba est inprimis, & ad obtemperandum parum propensa. aptissimus ad huiusmodi præfecturam visus est, & omni crimine sublimior. Cùm Romæ filius interiisset, nullam muliebrem nec degenerẽ emisit vocem: sed vbi ter exclamasset, *Fili mi*, eum sepulturæ mandauit. Et cùm ipse quoque Romæ moreretur, ei continuò necessarij omnes affuerunt, qui de corpore consultabant, an id ibidem humari oporteret, an conditum Smyrnam referrent. tum Euodianus exclamans, *Non filium*, inquit, *solum relinquam.* ita sanè prudenter iniunxit, vt vnà cum filio sepeliretur. Cùm Aristoclis auditor fuisset, Panegyricam ideam, tanquam potabilem liquorem in acerbo austeróque cratere temperatum, assequutus est. Neq; tamen desunt, qui hunc Polemonis auditorẽ fuisse dicant.

A. Gell. l. xx. c. III.

ΕΥΟΔΙΑΝΟΣ.

Εὐοδιανὸν τὸν Σμυρναῖον, τὸ μὲν γένος, ἐς Νικήτιον τὸν Σοφιστὴν ἀνήγαγον αἱ τοῦ οἴκου πομαί, ἐς τοῦτον ἀρχιερέας τε, καὶ στεφανουμένους τιμῶν ἐπὶ τοῖς ὅπλων, καὶ τῆς φωνῆς ἆθλα, ἐς τιμὼν Ρώμην, καὶ τὸν συνεῖδεν θρόνον. ἐπιταχθεὶς τοῦτον καὶ τοῖς ἀμφὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις, τὸ τοῦτο ἔθνος ἀγέρωχοι, καὶ λεπτοὶ ἀρχθῆναι, ἐπιτηδειότατος τιμῶν ἀρχὴν ἔδοξε, καὶ κρείττων ἢ λαβεῖν ἀπάντων. ὑὸν τοῦτον ἀπολωλυτήσαντος τῇ Ρώμῃ, οὐδὲν ἧττον, οὐδὲ ἀγχοῦ ἀνεφθέγξατο, ἀλλ', ὦ τέκνον, τελεῖς ἀναπαλέσας, ἔθαψεν. ἀποθνήσκοντι τοῦτον καὶ τιμῶν Ρώμην, ἔρρωσαν μὲν οἱ ἐπιτήδειοι πάντες· βουλὴν τοῦτον ποιουμένων ὑπὲρ τοῦ σώματος εἴτε χρὴ καταθάπτειν αὐτόθι, εἴτε παριχοῦσαντας πορθμοῦτον ἐς τιμῶν Σμύρναν, ἀναβοήσας ὁ Εὐοδιανὸς, οὐ καταλείπω τοῦτον υἱόν, ἔφη, μόνον. ὧδε μὲν δὴ σοφῶς ἐπέσκηψε τῷ παιδὶ συνταφῆναι. ἀκροατὴς δὲ Αἰσχυλέους γνόμενος, παντομιμικῆς ἰδέας ἥψατο, καὶ σχυφνῷ κρατῆρι συγκεράσας, οἷ νᾶμα πόμιον. εἰσὶ τοῦτον οἱ φασὶ καὶ Πολέμωνος ἀκροᾶσθαι αὐτόν.

A

ΡΟΥΦΟΣ.

Ρῦφον ὁ σὺ τῆς Περίνθου σοφιστὴν, μὴ ἀπὸ τῆς οὐσίας, μηδὲ εἰ πολλοὶ ὕπατοι γε σφείνου γένους, μηδὲ εἰ τῆς τῶν πανελληνίων Ἀθηναίοις, εὐκλεῶς ἦρξε· ταυτὶ γὰρ εἰ καὶ πλείω λέγοιτο, οὔπω τῇ σοφίᾳ τοῦ ἀνδρὸς προσβεβλῆσθαι ἄξια· ἀλλ' ἡ γλῶττα δηλούτω αὐτὸν, καὶ ἡ ξύ-

ἴσ. ἢ κῦτ. νεσις, ἣ* τὰς ἐσχηματισμένας μάλιστα B τῶν ὑποθέσεων ἐχρήσατο. τοῦτο ὁ ἰδέαν ταύτην, ἐθαυμάσθη, πρῶτον μὲν χαλεπὴν ἑρμηνεύων. . . . δεῖ γὰρ σὺν τοῖς κῶλα συγκειμένοις τῶν ὑποθέσεων, τοῖς μὲν λεγομένοις, ὠφελίας, τοῖς δὲ σιωπωμένοις κέντρον. ἔπειτα οἶ-

ἴσ. δὲ τ. χ. σύνειμ. μαι . . .* τοῦτο ἑαυτῷ φύσιν.* ἐγκειμένως γὰρ ἤθους, καὶ ἀπαναίσχυντος ἔχων, ὑπεκρίνετο οὗ, κἂν μὴ . . πλουσιώτατος ὁ κῦτ. Ⓦ Ἑλλήσποντον, καὶ Προποντίδα νομίζων· Ⓒ δόξης αὖπω ὀπὶ C τῷ κεκράζειν πολλῆς μὲν ὑπῆρχούσης Ἀθηναίοις, πολλῆς ὁ σὺ Ἰωνίᾳ, καὶ Ἰταλίᾳ, οὐδαμοῦ κατέσπευσεν ἑαυτὸν ἐς ἀπέχθειαν τῆς πόλεως, ἢ ἀνδρὸς, ἀλλὰ

χ. πραότητος* τῷ χρηματίσαι. ἐλέγετο ὁ καὶ γυμναστικῇ κεκραμένην τὸ σῶμα, ἀναλισκομένην ἀεὶ, Ⓒ διαπονῶν αὐτὸ πλησίον τοῖς ἀγωνιζομένοις. D ἀκροατὴς ὁ Ἡρῴδου μὲν, σὺν πᾶσιν, Ἀριστοκλέους ὁ, σὺ μειρακίοις νομένου· καὶ μεγάλων ὑπ' αὐτοῦ ἀξιωθεὶς, ἐλαμπρύνετο τῷ Ἡρῴδῃ μᾶλλον, δεσπότῃ αὐτὸν ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλήνων γλώττης, καὶ λόγων βασιλέα, Ⓒ πολλὰ τοιαῦτα. ἐτηθύτα ὁ οἱ οἶκοι, σὺν καὶ ἑξήκοντα ἔτη γενόμενος, καὶ ἐπὶ πᾶσιν. ὑπὲρ ὧν

RVFVS.

Rufum Sophiſtam Perinthium, non à patrimonio commendabo; neq; ex eo quòd è multorum conſulum genere ortus ſit: neque quòd Athenis totius Græciæ conuentui glorioſiſſimè præfuerit. Hæc enim & ſi plura dicantur, nequaquam tamen cum viri ſapientia conferri debent. Sed lingua eum & prudentia B prodat, qua in figuratis maximè controuerſiis vſus eſt. Hanc certè ob ideã admirationi fuit: primùm quidem, quia difficilia facilè & ſcitè tractabat. nam in cauſis, quæ ſecundum figuram compoſitæ ſunt, & dicendis habenas, & tacendis aculeum dare conuenit: Deinde (vt arbitror) propter eius ingenium. Nam ſedulò quidem & ſine callidítate indolẽ retinens, decenter agebat. In Helleſpõto & Propontide admodũ locupletatus eſt. Et cùm ſibi non parum gloriæ Athenis, in Io- C nia & Italia, ob extemporalem orationem comparaſſet: nuſquam in vllius ciuitatis aut viri cuiuſquam inimicitiam ſe conſtituit, ſed lenitatis indagator fuit. quinetiam exercitatione gymnaſtica corpus corroborare dicebatur, liberaliore victu neceſſario ſemper adhibito, aſſiduóque labore exantlato, pro vt certatoribus vſitatum eſt. A pueritia D Herodis auditor fuerat: ab adoleſcentia Ariſtoclis. Ceterùm maior ei ſplendor acceſſit ab Herode, à quo magnis decoratus muneribus fuerat: vnde illum vocabat herum, & Græcorum linguam, & ſermonum regem, & id genus epithetis appellabat. domi ſuperſtitibus filiis, primo & ſexageſimo ætatis anno vita functus eſt. de quibus ni-

hil aliud laude dignum, nisi quòd illius fuere liberi, dicere habeo.

μέγα οὐδὲν εἰπεῖν ἔχω, πλὴν γε δὴ ὅτι ἀπ' ἐκείνου.

OENOMARCHVS.

Oenomarchus Sophista ex Andro fuit, qui neque admiratione, neque reprehensione dignus est habitus. Eodem verò tempore, quo Adrianus & Chrestus Athenis docuit. Et cùm Asiæ finitimus esset, Ionicam Ideam quæ Ephesi plurimum vigebat; tanquam ocularem morbum, inde contraxit. Quare nonnullis de viro mentientibus, Herodem non audiuisse existimatus est. Etenim in sensa animi exponendi facultate nonnihil, ob eam quam dixi causam, alicubi deprauauit. Sensorum autem intentiones plane Herodeæ sunt, ac mirum in modum suaues. In imaginis certè amatore eum contemplari licet, nisi fortè puerili iudicio esse videor. Ita enim dictum est: O *animata pulchritudo in corpore exanimo! quisnam te Deus effinxit? Quænam Suadela vel Gratia, vel ipse Amor pater venustatis? Quàm omnia tibi re vera cumulatè adsunt. Vultus status, flos coloris; visus aculeus: visus pergratus: genarum vigor. impressa auditus vestigia; est tibi quoque semper in statione sua parata vox. Fortasse etiam aliquid vocas. Sed me non præsente, ô inamabilis & liuide; aquid fidum amantem infidelis; nulla mecum verba feciſti? Proinde hunc maximè semper horrendã omnibus pulchris impreeationem super te instituam, votáque suscipiam vt consenescas.* Hunc aliqui Athenis, nonnulli verò domi mortuum, canitie sparsum, initáque iam senectute: ac facie aggrestiori, & Marci Byzantij more sordidum & squalentem fuisse dicunt.

ΟΙΝΟΜΑΡΧΟΣ.

Οἰνόμαρχος ὁ ἐκ τῆς Ἄνδρου Σοφιστής, καὶ ἐθαυμάζετο μὲν, οὐ μεμπτὸς δὲ ἐφαίνετο. ἐπῆλθε μὲν γὰρ κατὰ τοὺς χρόνους, οὓς Ἀδριανὸς τε, καὶ Χρῆστος Ἀθηναίοις. πρόσοικος δὲ ὢν τῆς Ἀσίας, τὴν Ἰωνικὴν ἰδέαν, οἷόν ὀφθαλμίας ἔσασε, συνδαζομένης μάλιστα τῇ Ἐφέσῳ. ὅθεν ἐδόκει ποιεῖν ἀπήνθρωπα τῆς Ἡρώδου, καταψαυομένους τῆς ἀνδρός. τὰ μὲν γὰρ τῆς ἑρμηνείας σφόδρα ἔοικεν ἐκείνῳ, διὰ τοῦτο, διὰ δὲ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. αἱ δὲ ἐπιβολαὶ τῶν νοημάτων, Ἡρῳδικοί τε, καὶ ἀπορρήτως γλυκεῖαι. ἔξεστι δὲ αὐτὸν θεωρεῖν ἐπὶ τῆς τοῦ εἰκόνος ἐρῶντος, εἰ μὴ μειρακιώδης δόξω. εἴρηται δὲ ὧδε. ὦ κάλλος ἔμψυχον ἐν ἀψύχῳ σώματι! τίς δέ σε δαιμόνων ἐδημιούργησε; πειθὼ, ἢ χάρις, ἢ αὐτὸς ἔρως ὁ τῆς καλλους πατήρ. ὡς πάντα σοι παρέστιν ἐν ἀληθείᾳ; προσώπου σάσις· χρόας ἄνθος· βλέμματος κέντρον· μειδίαμα κεχαρισμένον. παρῳδῶν ἄνθος, ἀκοῆς ἴχνος. ἔχεις δὲ καὶ φωνὴν μνήσασαν ἀεί. τάχα τι καὶ καλεῖς. ἀλλ' ἐμοῦ μὴ παρόντος ἀνέρασε, καὶ βάσανε, παρὸν πιστὸν ἐραστὴν ἄπισε, οὐδένος μοι μετέδωκας ῥήματος. τοιγαροῦν πᾶσιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς ἀρὰν ἐπὶ σοὶ θήσομαι. βύχομαί σε γηράσαι. τελευτῆσαι δὲ αὐτὸν οἱ μὲν, Ἀθηναίοις, οἱ δὲ οἰκοι, μεσαιπόλιόν τε, καὶ πρόσωπα ἐς γῆρας. χλευάζει δὲ ἀγοραῖον τὸ εἶδος, καὶ κατὰ τὸν Μάρκου τοῦ Βυζαντίου αὐχμόν.

A

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ.

Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ναυκρατίτης, Ἡρακλείδῃ μὲν ἐναντία ἐπῃδεύσατο, τὸν Ἀθήνησι δεόντως καταπεπαιδευμένον. λόγου δὲ ἐπεμελήθη πολιτικοῦ, καὶ οὐ κεκολασμένου, ἢ τοῦ δὲ ἀγωνιζομένου. ἐκβολὴ γὰρ ἄπεστιν αὐτῷ, καὶ πνεῦμα. ὅτι δὲ αὐτῷ κακῶς τὰ ἐρωτικὰ, μήνυσις παῖς ἐξ ἀδίκων γάμων Ρουφῖνος, ὁ ἐπ' αὐτῷ σοφιστεύσας, οὐδὲν γόνιμον, οὐδὲ σὺν καρδίας, ἀλλὰ τῆς σπείνου κομμάτων τε, καὶ νοϊδίων ἐχόμενος. ἐφ' ᾧ καὶ λαβὼν αἰτίαν ἐξ ἀνδρὸς σοφοῦ, Ⓐ νόμοι, ἔφη, διδόασί μοι χρῆσθαι τοῖς πατρῴοις. καὶ ὃς, διδόασι μέν, εἶπεν, ἀλλὰ τοῖς κατὰ νόμους γεγονόσι. καθάπτονται δὲ αὐτοῦ τινες καὶ τοῦ σταλῶναι εἰς Μακεδονίαν μισθωτὴν οἰκίας, οὐδὲ οὗ θεατρίζουσης. ἀλλ' ἀφείσθω τοῦτο. οὐροιμὶ γὰρ ἂν καὶ τοῦ πολυσοφῶν ἐνίους, πολλὰ καὶ ἀνελεύθερα ὑπὲρ χρημάτων θεάσασθαι· οὐ μὲν οὐ τόν γε Ἀπολλώνιον τοῦτον. κοινωνεῖν τε γὰρ θέλοντι τὴν οὐσίαν τοῦ Ἑλληνίων τοῖς δεομένοις, καὶ οὐ βαρὺς ὑπὲρ μισθοῦ ξυμβῶναι. ἐτελεύτα δὲ ἑβδομηκοντούτης Ἀθήνησιν, ἔχων σύμφωνον τὴν ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων εὔνοιαν. Ἀδριανοῦ μὲν οὖν καὶ Χρήστου, τῶν σοφιστῶν, ἀκροατὴς ἐγένετο. ἀμφοῖν δὲ ἀφέστηκεν, ὅσον οἱ μηδὲ ἀκούσαντες. ἐφεώρα δὲ τὰς ὑποθέσεις, ὑποξιὼν μὲν τοῦ κοινοῦ, καιρὸν δὲ πλείω τοῦ ξυμμέτρου.

APOLLONIVS.

Apollonius Naucratites contraria methodo atq; Heraclides instituit, qui Athenis suggestum acceperat. Orationi ciuili & bene castigatæ operam dedit: contentioſæ ac forensi non item. quippe abest ab hac comprehensio & spiritus. Cùm in amoribus solutus & nequã fuisset, ex illegitimis nuptiis Ruffinus ipsi puer natus est: qui cùm sub B patre sophisticam artem didicisset, nihil à patre fœcundum & animosum exhibuit; sed tantùm quædam incisa, & argutè cogitata. in quo cùm à docto viro reprehensus esset: *Leges mihi dant*, inquit, *paternis rebus vti posse.* At ille: *Dant*, inquit, *verùm his qui legitimè nati sunt*. Plerique hominem calumniantur, quòd ad Macedoniã missus esset vt actor C negotiorum domus non ita splendidæ atque fortunatæ. Sed ei talia dimittantur. Nonnullos enim perquàm sapientes inueniremus, qui multa pecuniæ gratia ab ingenuo liberóque homine aliena fecerunt. Nec talem certè Apollonium fuisse dixerimus. Opes namque suas cum Græcis communicauit, qui egestate premebantur: neque grauis vnquam de mercede pacisceudo fuit. Septuagesimo ætatis anno extremum vitæ diem clausit Athenis; sepulchralis ornamenti vice, omnium D Athenienſiũ beneuolentia potitus. Adriani Chrestíque sophistarũ fuit auditor. Sed ab vtroque tantùm abfuit, quantum & illi qui nunquã audiuere. Controuersias quidem inspiciebat, à communi methodo se subducens, sed plus in eo temporis quàm par erat, impendebat.

A

APOLLONIVS ATHENIENSIS.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Apollonius Atheniēsis apud Græcos nomine dignus est habitus, cùm forenses causas rectè egerit, & sine reprehensione declamarit. Iuxta Heraclidem & gentilem suum Athenis docuit. ciuili suggestui talenti pretio præfuit. Et cùm in ciuilibus rebus clarus & insignis esset, maximarum rerum legationes egit: in publicis ministeriis sacris, quæ maxima Atheniēses appellant; Prætura vrbana ei commissa est, & Præfectura* armorum, & vocum ab oraculis* editarum cura, iam ingraueſcente ætate. ceterùm vt ab Heraclide, Logimo, Glauco, huiusce modíque antistibus sacrorum, vocalitate aberat: ita grauitate, magnificentia, ornatúque decoro multis, qui ante fuêre, præstantior est habitus. Cùm ad Seuerum Romanorum imperatorem legatus mitteretur, Heraclidi Sophistæ declamationis certamen indixit, & ambo discessere, hic immunitate, Apollonius verò non paruis muneribus donatus. Porro cùm Heraclides rumorem de Apollonio nequaquam verum effudisset, quòd statim in Libyā profecturus esset, vbi Leptines gerebat imperium, & ex vniuersa terra virtutes contraxerat: & ad Apollonium dixisset, *Iam tempus tibi est, vt sermonem ad Leptinem legas. Imo verò tibi tempus est*, inquit Apollonius, *enimuerò de immunitate scriptus est.* Orationi repagulum ex Adriani idea Apollonius constituit, cuius olim fuerit auditor: verumtamen ad modulatos numeros & κροατὴς ῥυθμῷ Θ· παραλλάπει δὲ ὅμως ἐς ῥυθμοὺς ἐμμέτρους τὲ, καὶ

Vide 1. lib. in Lollianō.

Ὁ ᾗ ὁ Ἀπολλώνι Θ ὁ Ἀθηναῖ Θ, ὀνόμαζος μὴν ἠξιώθη καθ' Ἕλληνας, ὡς ἱκανὸς τὰ δικανικὰ, καὶ τὰ ἀμφὶ μελέτην οὐ μεμπτός. ἐπαίδευσε ᾗ Ἀθήνησι καθ' Ἡρακλείδην τὲ, ἡ τ ὁμώνυμον, τ πολιτικοῦ θέσιν πρεσβεύσας ἐπὶ παλάντῳ. διαπρεπὴς ᾗ ⊂ τὰ πολιτικὰ ἡγούμενος, σύτε πρεσβείαις ὑπὲρ τ μεγίστων ἐπρέσβευσεν, σύτ' ἀρχιερωσύναις, ἃς μεγίστας Ἀθηναῖοι νομίζουσι. πλὴν δ' ἐπώνυμον, ἡ πλὴν τ ὅπλων, ἐπετράπη, ἡ τὰς ἐξ αὐακτόρων φωνὰς, ἅσπερ ἐχρῶντο, Ἡρακλείδου, ἡ Λογίμου, ⊂ Γλαύκου, ἡ τ τοιούτων ἱεροφάντων, εὐφωνίᾳ μὲν ὑποδέων, σεμνότητι ᾗ, ἡ μεγαλοπρεπείᾳ, καὶ κόσμῳ πρὸ πολλοὺς δοκῶν τ ἄνω. πρεσβεύων ᾗ πρὸ Σεβῆρον σὺν Ῥώμῃ τὸν αὐτοκράτορα, ἀπεδύσατο πρὸς Ἡρακλείδην τὸν σοφιστὴν Ⓦ ὑπὲρ μελέτης ἀγῶνα. ⊂ ἀπῆλθεν ὁ μὲν, πλὴν ἀτέλειαν ἀφαιρεθείς. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος, δῶρα ἔχων. διαδιδόντος ᾗ τ Ἡρακλείδου λόγον καὶ ἀληθῆ ὑπὲρ τ Ἀπολλωνίου, ὡς αὐτίκα δὴ βαδιουμένου ἐς Λιβύην, ἵνα Λεπτίνης ἦ αὐτοκράτωρ σπεῖ, καὶ τὰς ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὰς συνῆγε, ⊂ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὥρα σοι ἀναγνώσεσθαι Ⓦ πρὸς Λεπτίνην. σοὶ μὲν ἔν, ἦδ' ὁ Ἀπολλώνιος, ⊂ γὰρ δὴ ⊂ ὑπὲρ τ ἀτελείας γέγραπται. βαλβίδα μὲν δὴ τ λόγου ὁ Ἀπολλώνι Θ σὺν τ Ἀδριανοῦ ἰδέας βέβληται, ἅτε δὴ ἡ ἀ-

ἀναπαίοντας. οἷς εἰ φυλάξαιτο, σεμνο-
πρεπὴς τὴν ἀπελίαν δοκεῖ, καὶ βεβη-
κώς. τοῦτο δέ ὅτιν οὐρεῖν καὶ ἐπ' ἄλλων
μὲν ὑποθέσεων, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῆς
Καλλίου, ὃ ἀπαγορεύει τοῖς Ἀθηναίοις,
πυρὶ μὴ θάπτειν. ὑψηλὸν ἄρα καὶ ἀν-
θρωπικὸν τὴν δᾷδα. τί βιάζῃς, καὶ κατά-
γας κάτω, καὶ βασανίζῃς τὸ πῦρ; οὐ-
ράνιόν ὅτι. πρὸς τὸ συγγενὲς ἔρχεται.
αἰθέριόν ὅτι. τοῦτο τὸ πῦρ, οὐ καταγα-
νεκροὺς, ἀλλ' ἀνάγα θεούς. ἰὼ Προμηθεῦ
δαδοῦχε, καὶ πυρφόρε, οἷά σου τὸ δῶρον
ὑβρίζεται. νεκροῖς αἰσθήτοις ἀνα-
μίγνυται. ἔρρηξον. βοήθησον. κλέ-
ψον εἰ δυνατὸν κἀκεῖθεν τὸ πῦρ. προ-
θέμην δὲ ταῦτα, οὐ παραιτούμενος
τὴν ἀκολάστων ῥυθμῶν, ἀλλὰ διδά-
σκων ὅπ μηδὲ τοὺς σωφρονεστέροις ῥυθ-
μοὶς ἠγνόει. ἐτελεύτα μὲν οὖν ἀμφὶ
τὰ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη, πολὺς
ἐν τῷ Ἀθηναίων δήμῳ πνεύσας. ἐτά-
φη δ' ἐν τῷ προαστείῳ τῷ ἐν Ἐλευσῖνι
λεωφόρῳ. ὄνομα τῷ προαστείῳ, ἱερὰ
συκῆ. τὰ δ' Ἐλευσινόθεν ἱερὰ, ὅπῃ ἐς
ἄστυ ἄγωσιν, ἐνταῦθα παύονται.

A repercuſſiones deflexit: quos ſi ſeruaſſet, non mediocri dignitate firmitatéque decorus in enunciando videretur. Quòd in aliis quoque controuerſiis comperire licet, atque ex ea maxime, quæ Callias inſcribitur, in qua Athenienſibus interdicit, ne corpora ſepelienda cremarent. *Excelſam*, inquit, *tolle, mi homo facem. Cur violas, deorſumque deducis & torques ignem? Cæleſtis eſt, ad cœlum ſibi affine pergit, æthereus eſt. Hic igitur ignis non deducere mortuos, ſed reducere deos debet. Io Prometheu, facifer, & ignifer quàm graui donum tuum afficitur iniuria! Mortuis ſenſu carentibus commiſcetur. Succurre; adiuua; indéque ignem, ſi potes, ſubducito.* Hæc verò adieci, non vt immodicos rhythmos excuſarem, ſed vt eum caſtigatos quoque numeros non ignoraſſe oſtenderem. Circiter quintum ac ſeptuageſimum ætatis annum defunctus eſt, cùm multum in Athenienſi populo ſpei & ſpiritus collocaſſet. Sepultus eſt in ſuburbio viæ regiæ quæ ducit ad Eleuſina: cui quidem ſuburbio nomen Sacra ficus eſt. Ceterùm ſacra ex Eleuſine, poſtquam in vrbem introducta ſunt, ibi quoque deſinunt.

ΠΡΟΚΛΟΣ.

Ἀναχράφω δ' καὶ Πρόκλον τὸν Ναυ-
κρατίτην, εἰδὼς δ' ὅτ' ἀνδρα. καὶ γὰρ δὴ
καὶ τῶν ἐμῶν διδασκάλων εἷς ἦν. Πρό-
κλος τοίνυν, ἦν μὲν τὸ καὶ ἀφανὴς
κατ' Αἴγυπτον. ταραττόμενα δ' ἰδὼν τὴν
Ναύκρατιν, καὶ πρὸ τὰ ἤθη πολιτεύον-
τας, τὴν Ἀθηναίων ἡσυχίαν ἠσπάσατο.
καὶ ἐπανέπλευσεν, ἐνταῦθα ἔζη, πολλὰ
μὲν ἀγαθῶν χρήματα, πολλοὺς δ' οἰ-
κέτας, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν με-

D Proclum quoque Naucratitem in Sophiſtarum numerum referam, cùm probè hunc nouerim: etenim è præceptoribus meis vnus fuit. Proclus igitur erat Ægyptius, non humili genere natus. Cùm Naucratim ſeditionib. agitatam, & magiſtratus præter inſtituta patria rempublicam gerentes aſpiceret: Athenis quietem amplexatus eſt. Quò cùm nauigaſſet, vitam illic degendam exiſtimauit: eóque magnam

vim opum, famulorum gregem, cæterámque ſupellectilem magnificè exornatam tranſtulit. Floruit, bona ab adoleſcentia fama ſibi comparata: eadémque gloria magis ætate firmata claruit. Inprimis, ob vitæ optionē: deinde propter beneficium, vt arbitror, cuidam Atheniēſi collatum, quod etiam ſpecimen probi viri dederat. Nam cùm in Pyræeum nauigaſſet, quendam ibi natum interrogauit, an certus quidam Athenis honeſtè viueret, & bene rem gereret. hæc autem ſciſcitabatur de hoſpite, quocum iuuenis adhuc, verſatus erat, cùm ad audiēdum Adrianū accederet. Et cùm didiciſſet eſſe & viuere, ſed domo ſua confeſtim deceſſurū, ob decem millia drachmarum quæ fœnore acceperat, oppigneratis ædibus: nondum in vrbem reuerſus, drachmarum decem milia ad eum miſit, his verbis adiunctis, *Domum tuam libera, ne te mœſtum conſpiciam*. Hæc vtique facta non diuitis ſolùm, ſed diuitiis etiā pulchrè vtentis, eſſe ducimus, & valde docti, atque amicitiæ officia accuratè perpendentis. duas in vrbe domos poſſedit; vnam in Piræeo, Eleuſine aliam. ab Ægypto ventitabant ipſi, thus, ebur, vnguentum, papyrus & libri, cetoráque id genus, quæ vænalia ſunt. Hæc cùm diſpenſatoribus venderet, nec pecuniæ cupidus, nec illiberalis, neque plus habendi auidus, neque lucri fœnoríſque ſtudioſus vnquam viſus eſt; ſed ſorte contentus & priſci moris cultor. quinetiam cum filio prodigo in alendis gallis gallinaceis, coturnicibus, catellis & equis, colludendo repuerascere malebat; quàm illum increpare; quod cùm ipſi à pleriſque crimini tribueretur; *Cuius*, inquit;

γαλοπρεπῶς κεκοσμημένῳ. ὃν ἀκούων Ἀθηναίοις καὶ τὸν ἐν μειρακίῳ χρόνον, ἐδοκίμησε. πολλῷ μᾶλλον ἀνὴρ γενόμενος. πρῶτον μέν, ἐπὶ τῇ τοῦ βίου αἱρέσει· ἔπειτα, οἶμαι, καὶ ἐπὶ εὐεργετήματι γενομένῳ μὲν πρὶν σφᾶς Ἀθηναῖον, δήλωσιν ὃ παραχθέντι χρησοῦ ἦθος. ἐς γὰρ τὴν Πειραιᾶ ἐπανελθόντα, ἤρετό τινα τῶν αὐτόθεν, εἰ ὁ δεῖνα καλῶς Ἀθηναίοις ζῇ, καὶ οὗ πρόσθεν. ἤκουσε δὲ ταῦτα ὑπὲρ τοῦ ξένου, ᾧ πρόσφατα συνέμιξεν Ἀθηναίοις νέος ὤν, ὅτε δὴ καὶ Ἀδριανῷ ἐφοίτα. μαθὼν δὲ αὐτὸν εἶναί τε, καὶ ζῶν, ἐκπεσεῖσθαι αὐτίκα τῆς οἰκίας διακηρυττομένης ἐπ' ἀργυρᾶς πρὸς δραχμὰς μυρίας, αἷς ἐπ' αὐτῇ ἐδεδάνιστο, ἔπεμψεν ἀπαιτήσοντα τὰς μισθώσεις, μὴ ἀνελθών πως ἐς τὸ ἄστυ, εἰπὼν ἐλευθέρωσον τὴν οἰκίαν, ἵνα μή σε κατηφῆ ἴδω. ταῦτα μὴ πλουσίου μόνον ἡγώμεθα, ἀλλὰ καὶ πλούτῳ καλῶς χρωμένου, πεπαιδευμένου τε ἱκανῶς, καὶ τὰ φιλικὰ ἀκριβοῦντος. ἐκτήσατο δὲ καὶ οἰκίας δύο μὲν ἄστει, μίαν δὲ ἐν Πειραιεῖ, καὶ ἄλλην Ἐλευσῖνι. ἐφοίτα δὲ αὐτῷ καὶ ἀπ' Αἰγύπτου λιβανωτός, ἐλέφας, μύρον, βύβλος, βιβλία, καὶ πᾶσα ἡ τοιάδε ἀγορά. καὶ ἀποδιδόμενος αὐτὰ τοῖς διαπεμένοις τὰ τοιαῦτα, οὐδαμοῦ φιλοχρήματος ἔδοξεν, οὐδὲ ἀνηβούλητος, οὐδὲ ἐραστὴς τοῦ πλείονος, οὐδὲ ὑπερδιαμαχόμενος, ἢ τόκους, ἀλλ' αὐτὸ ἀγαπῶν τὸ ἀρχαῖον, ὑφ' ἑαυτῷ, φίλοις δὲ ἀλληλουμένοις ξυφλοῦ, φεύγοντος ὀρτύγων, κυνιδίων τε, καὶ ἵππων ξυννεάζων μᾶλλον, ἢ ὑπαλήπτων. καὶ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἔχων αἰτίαν ταῦτα, ἔφη,

μεταβαλεῖ τὸ μὴ γερόντων παίζειν, ἢ μὴ ἡλίκων. ἀποθανόντος δὲ αὐτῷ τοῦ παιδὸς σὺν τῆς γυναικὸς, ἐπὶ παλλακὴν ἐγχύσει, διὰ τὸ μὴ γηράσκοντας ὀφθαλμοὺς ἀπάγεσθαι.* ἐπλυτάτην ἢ αὕτη γενομένην, πᾶσαν ἀφιεὶς ἰωΐαν, καὶ ἀγαθὸς ἔδοξε θεράπης ἔ οἴκου. τὰ ἢ τῆς μελέτης πάτρια τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, διέκειτο ὧδε. ἑκατὸν δραχμὰς ἅπαξ καταβαλόντι ἐξεῖν ἀκροᾶσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον· ἰῶν ἢ αὐτῷ καὶ βιβλίων ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὧν μετεῖν τοῖς συλλεγομένοις ἐς τὸ πλήρωμα τῆς ἀκροάσεως, ὡς μηδὲ συρίττοιμεν ἀλλήλοις, μηδὲ σκώπτοιμεν, ἃ σὺν ταῖς τῶν σοφιστῶν σπουδαίαις φιλεῖ γίγνεσθαι. ἀθρόοι ἐσκαλούμεθα, καὶ ἐκαθήμεθα ἐσκληδέντες· οἱ μὲν παῖδες καὶ οἱ παιδαγωγοὶ, μέσοι. τὰ μειράκια δὲ, αὐτοί. τὸ μὲν οὖν διαλεχθῆναι αὐτὸν, σὺν ἀσμένοις εἶχε. ὅτε ἢ ὁρμήσειν ἐς διάλεξιν, ἱππιάζοντί τε ἐῴκει, καὶ γοργιάζοντι. ἡ μελέτη ἢ τ θεραπείας, ἐσεκεκλείτο θρεομένη. τὸ δὲ μνημονικὸν, σύνεσκον τοσούτους ἤδη γηράσκων, ὃ ὑπὲρ τὸν Σιμωνίδην ἐρρώσθη, καὶ ἠμελέτα μὲν κατὰ φύσιν. Ἀδριανοὶ δὲ ἦσαν αἱ ἐπιβολαὶ τῶν νοημάτων.

A *ad bonam frugem se conuertet cum senibus, quàm cum coæuis ludendo.* Defuncto ex vxore filio, pellicem in consuetudinem suam admisit, quòd senescentes iam oculi contraherentur: verùm cùm huic quæ effœminatissima erat, omnes permisisset habenas, non bonus & frugi rei familiaris custos habitus est. Institutum declamationis huic viro peculiare, ita se habuit. Ei qui centum drachmas semel soluisset, semper audire licebat. Erat etiam Bibliotheca domi, quæ colligentibus patebat, ad auscultationis supplementum: ne vel inuicem exsibilaremus, vel cauillaremur, quæ in Sophistarũ scholis fieri solent. frequẽtes accersebamur, & accersiti sedebamus. pueri quidẽ, eorúmq; rectores medij; ex altera verò parte adolescentes ipsi. Ceterum perrarò vsueniebat, vt ipse differeret; sed quãdo ad dissertationem se conferebat, Hippiam & Gorgiam æmulanti similis erat. pridiana verò declamatio neglecta, in circulum ducebatur. Memoriæ vi etiam ad nonagesimum annum consenescens Simonidem superauit. Naturæ congruenter enunciabat; & Adrianéis cõformes sensorũ animi illationes habuit.

* ἐπλυτάτην ἢ αὐτῇ

ΦΟΙΝΙΞ.

Φοίνιξ ἢ ὁ Θεσσαλὸς, οὐδὲ θαυμάσαι ἄξιος, οὐδὲ αὖ διαβαλεῖν πάντα. ἰῶ μὲν γὰρ τ Φιλάγρου πεφοιτηκότων. γνῶναι ἢ ἀμείνων, ἢ ἑρμηνεῦσαι. τάξιν τε γὰρ τοῦ νοηθέντος εἶχε, καὶ οὐδὲν ἔξω καιροῦ ἐνοεῖτο. ἡ ἢ ἑρμηνεία διεσπάσθαι τε ἐδόκει, καὶ ῥυθμοῦ ἀφέσθαι. ἐδό-

PHOENIX.

Phœnix Thessalus nec dignus est qui in admirationem veniat, neque verò qui in omnibus damnetur. Ex Philagri condiscipulis vnus fuit, ad sentiendum quàm eloquendũ multo melior. lucidum enim ordinem habebant sententiæ: ac nihil absre & intempestiuè animo agitabat. verùm dissoluta videbatur eius eloquutio, numerísq; destituta. ceteroB C D

quin accommodatior incipientibus iuuenibus, quàm aliquem iam habitum adeptis ẽsse videbatur. etenim nuda ab eo negocia exponebantur, neque exornabantur oratione. Septuagenarius Athenis extinctus, non humili sepulchro donatus est: si quidem à dextra Academiæ descensus, iuxta viam ante equitum monumenta* sepultus est.

A κει δὲ ἐπιτηδόταΤος γεγονέναι τοῖς ἐρχομένοις τῶν νέων, ἢ τοῖς ἔξιν τινὰ ἤδη κεκτημένοις. τὰ γὰρ πράγματα γυμνὰ ἐξέκειΤο, κὴ ἐ προσήπτετο αὐτὰ ἡ λέξις. ἑβδομηκονΤούτης ὢ ἀπο-θανὼν, Αθηναίοις ἐτάφη, κὴ ἀφανῶς· κεῖται γὰρ πρὸ τῆς* κὴ τῶν πολεμίων, κὴ δεξιᾷ τ Ακαδημίας καθόδου.

ἴσ. τῆς τῶν ἱππέων παρῆς, ἐ.

DAMIANVS.

ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Me ad Damianum ducit sermo, virum profecto eloquentissimũ, Epheso oriundum. Vnde Soteri, Sosi, Nicandri, Phædri, Cyri & Phylaces eximantur. nam Græcorum ludi hi potius appellãdi sunt, quàm Sophistæ memorãdi. Damiano igitur facundissima fuit etiam vetus prosapia, & qui ab eo profluxere, dignissimi approbatissimíque in Epheso sunt habiti. quinetiam in Senatum omnes allecti sunt: cùm optima existimatione & nummorum contemptu admirabiles viderentur. Ipse quoque multis diuitiis, & magnifico apparatu pollens, omnib. Ephesiorũ egenis benignè subuenit; ac Rempublicã plurimùm adiuuit, dum pecunias largitus est; & è publicis operib. collapsa restaurauit. Epheso quoq; templum connexit, quò descensum viam per Magnesiã deduxit, viámque strauit; vbi porticus est in stadij longitudinem tota ex lapide confecta. Huius structura propositũ fuit, vt templi ministros, si quandoque plueret, discedere non cogerẽtur. Opus multa impensa cõfectum, à nomine vxoris suæ conscripsit. In templo cœnationem ædificauit, quæ magnitudine ceteras simul ab aliis exstructas exsuperat,

B Αλλ με ὁ λόγος ἐπ' ἄνδρα ἐλλογιμώΤαΤον Δαμιανὸν, τὸν κὴ τ Εφέσου. ὅθεν ἐξηρήθων Σωτῆροί τ, ☾ Σῶσοι, ☾ Νίκανδροι, κὴ Φαῖδροι, Κῦροί τε, καὶ Φύλακες. ἀνδρμαΤα γὰρ τ Ελλήνων οὗΤοι μᾶλλον προσρηθεῖεν ἄν, ἢ σοφισαὶ λόγου ἄξιοι. Δαμιανῷ Τοίνυν ἐλλογιμώΤαΤον μὲν κὴ τὸ ἄνω γένος, ☾ πλείσου ἄξιοι τῇ Εφέσῳ. δόξοκιμώΤαΤοι ὄ, κὴ οἱ ἀπ' αὐΤ φυΤες. συγκλήΤου γὰρ βουλῆς ἀξιουῦΤαι πάντες, ἐπ' εὐδοξίᾳ θαυμαζόμενοι, κὴ ὑπεροψίᾳ χρημάΤων. αὐΤὸς Ε πλούΤῳ ποικίλῳ, κὴ πολυπρεπεῖ καΤεσκευασμένος, ἐπήρκει μὲν ☾ Τοῖς δεομένοις Τ Εφεσίων, πλεῖσα ὄ ὠφέλει τὸ κοινὸν, χρήμαΤά Τε ἐπιδιδοὺς, ☾ τὰ ὑποδεδωκόΤα τῶν δημοσίων ἔργων διακΤώμενος. συνῆψε ὄ κὴ τὸ ἱερὸν τῇ Εφέσῳ, καΤαΤείνας ἐς αὐΤὸ* πλεὼ διὰ τῶν μαγνήΤικῶν κάθοδον. ἔσΤη ὄ αὐΤῇ σοὰ ἐπὶ σταδίου λίθου πᾶσα. νοις ὄ τῦ οἰκοδομήμαΤος, μὴ ἀπεῖναι Τ ἱερῦ Τοῦ θεραπεύονΤας ὁπόΤ ὕοι. ΤῦΤο μὲν δὴ τοῦργον ἀπὸ πολλῶν χρημάΤων ἀποτελεσθὲν, ἐπέγραψεν ἀπὸ τ ἑαυΤ γυναικός. τὸ δὲ σὺν τῷ ἱερῷ ἑσΤιατήριον, αὐΤὸς ἀνέθηκε, μεγέθη Τε ὑΤαρὰς ὑπὲρ παύθ' ὁμᾶ τὰ ἐπ' ἑτέροις,

κὴ λόγου κρείττω θεῖναι λαλῶν κόσμον. ὠρᾴϊσαι γὰρ Φρυγίῳ λίθῳ, οἷος οὔπω ἐτμήθη. πλούτῳ δὲ χρῆσθαι καλῶς ἐκ μειρακίου ἤρξατο. Ἀκούσειδου γὰρ δή, τοῦ Ἀδριανοῦ, *καπιληφότοιν, τὸν μὲν, τὸν δὲ Σμύρναν, τὸν δὲ πρὸς Ἐφέσου, ἠκροάσατο ἀμφοῖν ἐπὶ μυρίαις, εἰπών, πολλῷ ἥδιον ἐς τοιαῦτα δαπανᾶν παιδικὰ, ἢ ἐς καλοὺς τε, καὶ καλὰς, ὥσπερ οἱ πολλοί. κὴ ὁπόσα ὑπὲρ ἀνδρῶν τούτων ἀναγέγραφα, Δαμιάνου μαθὼν εἴρηκα, *ὧν τ' ἀμφοῖν εἰδότος. πλέστου δὲ ἐπιδεῖξιν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ κἀκεῖνα εἶχε. πρῶτον μὲν ἡ γῆ πᾶσα, ὁπόσην ἐκέκτητο, ἐκπεφυτευμένη δένδρεσι καρπίμοις τε, κὴ βυσσίοις. ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ θαλάττῃ, κὴ νῆσοι χλοποίητοι, κὴ λιμένων περιχώσεις, βεβαιοῦσαι τοὺς ὅρμους, καταιρούσας τε, κὴ ἀφιείσας ὁλκάσιν. οἰκίαι τε ἐν προαστείοις, αἱ μὲν, κατεσκευασμέναι τὸ ἐν ἄστει ζῆθον, αἱ δὲ, *ἀνδρώδεις. ἔπειτα *αὖ ἀνδρὸς τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἦθος, οὐ παῦ ἀσπαζομένου κέρδος, οὐδὲ ἐπαινοῦντος τὸ δῶρον ἅπαντος λαμβάνειν, ἀλλ' οἷς αἰδοῖος ἀπορουῦσι, πρῶτα τούτοις τὸν ἑαυτοῦ φωνὸν διδόντος. παραπλήσιος δὲ ὢν καὶ τοῖς σοφιστικοῖς τοὺς λόγους. οἷς γὰρ αἰδοῖος ἀπορουῦσι δῶρον ἐπανερωτᾶν, καὶ ἔθνων ἥκοντας, ἢ φίλοις τούτοις ὢν μισθὸν τῆς ἀκροάσεως, μὴ λάθοιεν δαπανώμενοι. ὢν δὲ δικανικοῦ μὲν, σοφιστικώτερος, σοφιστικοῦ δὲ, δικανικώτερος. προϊὼν δ' ἐς γῆρας, μᾶθηκεν ἀμφω ταῖς ἀσυδαῖς, τὸ σῶμα καταλυθεὶς μᾶλλον, ἢ τὸν γνώμονα. τοῖς γοῦν κτὶ κλέος αὐτῷ φοιτῶσιν ἐς τὸν Ἐφεσον. προέχων ἑαυτὸν,

ineffabilíque ornatu circumduxit. Phrygio lapide ita exornauit, vt ne alibi quidem, quid tale ſpectetur. Ab adoleſcentia diuitiis honeſtè vti cœpit. Cùm Ariſtides & Adrianus, alter Smyrnam, Epheſum alter reliquiſſet, ambos exhibita innumera mercede audiuit, dicens, Multo ſuauius eſſe ad has delicias, quàm in pulchros & pulchras, vt plerique faciunt, pecunias erogare. Quæcunque verò de his viris deſcripſi, à Damiano edoctus retuli. qui vtrumque probè nouerat. Porrò hæc diuitiarum oſtentationem viro præſtiterũt: in primis, omnis terra quæ ab ipſo poſſidebatur, fructiferis opacíſque arboribus conſita fuit. In iis autem quæ ad mare vergebãt, inſulæ induſtria ſtructæ; ac portuum præaggeſtiones ad firmandas ſtationes, ſoluentibus è littore, & appellentibus onerariis: itémque prædia in ſuburbiis quædam ad vrbanorum modum exſtructa; aliæ arboribus circumſita. Deinde viri huius indoles fuit, vt non omne lucrũ in foro diligeret, ac ne laudabile quidem reputaret ab omnibus accipere, ſed quos intelligebat egenos, his vocem ſuam gratis exhibebat. perinde quoque ſe præſtabat in Sophiſticarum diſſertationum ratione. Quos enim pauperes, & ab vltimis vſque gentibus profectos eſſe ſenſerat, iis auſcultationis mercedem dimiſit, ne pecuniis deſtituti laterent. Fuit autẽ vt in iudiciali genere magis ſophiſticus, ſic in ſophiſtico magis iudicialis: at procedens in ſenectutem, ſtudia vtraque deſeruit, corpore magis quàm mente ſolutus. Quamobrem quicunque ipſius gloria moti Epheſum ad eum venerant, his profectò ſe totum ex-

hibuit, ac mihi quoque primum, secundum & tertium congressum attribuit. Tum hominem vidit Sophocleo equo persimilem:

Ætate nam tardus videbatur graui,
Certamine at cepit vigorem in serio.

Annum nactus septuagesimum, domi moritur, & in quodam suo suburbano, vbi plurimùm vixerat, sepultus est.

A ἀνέθηκε κἀμοί ἵνα σὺν οἰκοισίαν πρώτην τε, & δευτέραν, καὶ τείτην. & εἶδον ἄνδρα φρᾶπλήσι@ τῷ Σοφοκλείῳ ἵππῳ. Νωθὴς γὰρ ὑφ' ἡλικίας δοκῶν, νεάζουσαν ὁρμὴν ἐν ταῖς ἀσουδαῖς ἀνεκτᾶτο. ἐτελεύτα δὲ οἴκοι, ἔτη βιοὺς ἑβδομήκοντα. & ἐτάφη ἐν προαστείῳ πνὶ τ ἑαυτ, ᾧ μάλιστα ἐνεβίωσεν.

ANTIPATER.

B

Antipatro Sophistæ Hierapolis patria fuit: ea verò vrbs in iis recensenda est, quæ in Asia florebant. Zeuxidemus verò pater, ex clarissimis illius ciuibus erat. Adriani & Pollucis disciplinæ traditus, à Polluce magis compositus expolitúsque est, vt sententiarum impetum, eloquutionis modulis resolueret. Zenonem etiam Athenien-sem audiuit, à quo genus accuratum in arte dicendi edidicit: & C quamuis extemporali facultate valeret, lucubrationes tamen nequaquam aspernatus est. Nam Olympiacas quoq; & Panathenaïcas nobis recitauit orationes; & ad historiam Seueri imperatoris gesta sumpsit; à quo imperatoriis epistolis præfectus, splendidum in eis quiddam exhibuit. atenim multos ego hoc viro melius & declamasse & conscripsisse censuerim, sed in epistolis exarandas præstantiorem fuisse neminem: quippe cum velut insignis Tragœdiæ actor, qui pulcrè Dramatis argumentum nouit; hic etiã in literis regia persona dignissima enunciaret. Dicta enim luciditatem & sententiæ magnitudinem habebant, & è re nata expositionem, & cum voluptate solutam inconnexitatem, quæ maximè epistolarum virtus.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΣ.

Ἀντιπάτρῳ ὃ τῷ Σοφιςῇ, πατρὶς μὲν ἦν Ἱεράπολις, καταλεκτέα δ' αὐτὴ ταῖς κ' τὴν Ἀσίαν δ' φερανθέσαις· πατὴρ δ', Ζευξίδημος, τ ἐπιφανεστάτων ἐκείνη. Ἀδριανῷ μὲν, & Πολυδεύκει φοιτήσας, ἀπὸ τ Πολυδεύκους μᾶλλον ἥρμοσαι, τὰς ὁρμὰς τῶν νοημάτων ἐκλύων τοῖς τ ἑρμηνείας ῥυθμοῖς. ἀκροασάμενος δ' & Ζηνώνος τ Ἀθηναίου, τὸ φρεὶ τ τέχνην ἀκριβὲς ἐκεῖνο ἔμαθεν. αὐτοχέδιος δ' ὢν, οὐδὲ φροντισμάτων ἠμέλει, ἀλλ' Ὀλυμπιακοὺς τ ἡμῖν διῆλθε, καὶ Παναθηναϊκοὺς· καὶ ἐς ἱστορίαν ἔλαβε τὰ Σεβήρου τ βασιλέως ἔργα. ἐφ' οὗ μάλιστα ταῖς βασιλείοις ἐπιστολαῖς ἐπιταχθεὶς, λαμπρόν τι ἐν αὐταῖς ἤνεγκεν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δὴ ἀποφαίνω, μηδεπώποτε μὲν, καὶ συγγράψαι τ αὐτοῦ τούτου πολλοὺς D βέλτιον, ἐπιστεῖλαι δ' μηδένα ἄμεινον· καὶ ὥσπερ τραγῳδίας λαμπρὸν ὑποκειτὸν τ δράματος δεῖ ξυνιέντα, ἐπάξια τ βασιλείου προσώπου φθέγξασθαι. σαφῆ δὲ τὰ λεγόμενα εἶχε, καὶ γνώμης μέγεθος, & τὴν ἑρμηνείαν ἐκ τῶν φρόντων, καὶ ξὺν ἡδονῇ τὸ ἀξιόλογον, ὃ δὴ μάλιστα ἐπι-

σολιὺ λαμπρώτ. ὑπάτοις ὃ ἐπ ἐφε- A lam illuſtrant. Inter principes viros
φείς, ἦρξε μὲν τ τῶν Βιθυνῶν ἐθνους· Bithynorum nationi præfuit. Sed
δόξας ὃ ἑτοιμότερον χρῆσθαι τῷ ξίφει, τ cùm promptius vti gladio viſus eſ-
ἀρχὴν ἀπέθετο. βίῳ μὲν δὴ ὀκτὼ, καὶ ſet, magiſtratu abdicatus eſt. An-
ἑξήκοντα ἔτη τῷ Ἀντιπάτρῳ ἐκτήσατο, καὶ nos octo & ſexaginta vixit Anti-
ἐτάφη οἴκοι. λέγεται δ ἀποθανεῖν κα- pater, ac domi ſepultus eſt. Abſti-
κρίᾳ μᾶλλον, ἢ νόσῳ. διδάσκαλος τ τῶν nentia verò, & inedia magis quàm
Σεβήρου παίδων νομίσθη· καὶ θεῶν δι- ægritudine mortuus eſſe dicitur.
δάσκαλον σκάλοσμεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐ- Seueri filiorum præceptor eſt exi-
παίνοις τ ἀκροάσεως. ἀποθανόντος δ τ ſtimatus: vnde in Auditorij laudi-
νεωτέρου σφῶν ἐπ' αἰτίᾳ, ὡς τὸν ἀδελ- bus, eum Deorum doctorem ap-
φῶν ἐπιβουλεύοι, γράφει πρὸς τ πρε- pellabamus. cùm autem iunior ex
σβύτερον ἐπιστολὴν, μονῳδίαν ἐπέχου- his interemptus eſſet, obiecto cri- B
σαν, καὶ θρηνῶν, ὡς εἷς μὲν αὐτῷ ὀφ- mine, quòd fratribus inſidias ſtrue-
θαλμὸς ἐκ δυοῖν, χεὶρ δ μία· καὶ οὓς ret; ad maiorem natu epiſtolam
ἐπαίδευσεν ὅπλα ὑπὲρ ἀλλήλων αἴρε- ſcripſit, lugubrem ſermonem & la-
σθαι, τούτους ἀκμῇ καθ' ἀλλήλων ἠρμέ- menta continentem; eo quòd ex
νους, ὑφ' ὧν προξενηθῆναι τ βασιλέα duobus vnus ſibi oculus, vnáque
μὴ ἀπιστῶμεν. καὶ γὰρ αὖ ἂν ἰδιώτην manus ſupereſſet: & quos edocue-
ταῦτα πρᾶξαι, βουλόμενόν γε τὸ rat arma pro ſe inuicem ferre, hos
δοκεῖν ἐπιβεβουλεῦσθαι μὴ ἀπιστεῖσθαι. C audiret in mutuam perniciem eſſe
congreſſos. Quare irritatum fuiſſe
imperatorem facilè credimus: ſed-
enim hæc priuatum quoque irrita-
rent, ſi quidem videri vellet inſi-
dias paratas fuiſſe, non dubitari.

ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ.

HERMOCRATES.

Γολιὺ σὺν σοφιστῶν κύκλῳ ὁ Ἑρμο- In Sophiſtarum corona multus
κράτης ὁ Φωκαεὺς ἄδεται, φύσεως Hermocrates Phocenſis prædicatur.
ἰσχὺν δηλώσας πρὸ πάντας, οἷς ἐρ- Quippe qui præter omnes quos cõ-
μιλλᾶτο. οὐδενὶ γὰρ θαυμασίῳ σοφι- memoraui, naturæ & ingenij vim o-
στῇ συγγενόμενος, ἀλλὰ Ῥουφίνου τοῦ ſtendit. Nullius namq; Sophiſtæ mi-
Σμυρναίου ἀκηκοὼς, τὰ σοφιστικὰ τολ- rabilis conſortio vſus, ſed Smyrnæo
μῆσαι μᾶλλον, ἢ κατορθῶσαι, ἑρμη- tantùm Rufino audito, qui ſophi- D
νεῦσαι ποικιλώτατα Ἑλλήνων καὶ ἔγνω, ſtica profiteri magis auſus eſt, quàm
καὶ ἔταξεν. οὐ τὰς μὲν, τῶν ὑποθέσεων, in iis rectè ſe geſſerit: elegantiſſimè
τὰς δ' οὐχὶ, ἅπαξ ἅπασας τὰς μελε- inter Græcos eloqui ſciuit, & inſti-
τωμένας· καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς ἐσπουδασμέ- tuit: ac non has duntaxat cauſas,
νας οὐ διέθετο, ἀμφιβολίας τε πλεί- illas verò minimè, ſed planè om-
στας ἐπινοήσας, καὶ τὸ σημαινόμενον ἐγ- nes tam ad declamandum compa-
καταμίξας τῷ ἀφημένῳ. πάππος μὲν δὴ αὐτῷ ἐγένετο Ἄτταλος, ὁ Γολέ-

monis

monis filius. Rusinianus verò pater, vir summus, pater eius fuit; qui Callisto filiam duxerat in vxorem. Patre mortuo, Hermocrati tantum cum matre dissidium est exortum, támque irreconciliabile odium, vt Callisto nullam super ipso filio qui in adolescentia obierat lachrymulam fuderit: tametsi vel infestissimis quibusque huius ætatis casus commiseratione digni videantur. Hoc porrò ab iis qui ita nudè rem audiuerint, adolescentis vitio potius attribueretur, si nihil mater ipsa commisisset. verùm causam expendenti, quòd alieno à matre animo fuisset, quia illa serui amore tenebatur: iuuenis legibus obtemperare videri posset, quæ ob eiusmodi crimina etiam occidere concedunt. Mater verò digna quam externi quoque prosequantur odio, propterea quòd & seipsam & filium dedecorarat. Ceterùm etiamsi Hermocrates hoc liberetur crimine, non hunc tamen reatum effugiet: sedenim paternam domum opulentam, sibi traditam, non in alendis equis & functionibus publicis, vnde fas est nomen sibi comparare, sed ad crapulam profudit, & sodales qui scribendæ Comœdiæ argumentum suggererent, vt vsuuenit iis qui Calliæ quandoque Hipponici filio adulabãtur. Antipater cùm imperatori ab epistolis electus esset, cuperétq; suam gnatam admodum deformem Hermocrati collocare: hic ad illius prosperitatem non statim transiliit: sed cùm nuptiarum internuncia, ad Antipatri potentiam qua eo tempore pollebat, ipsum excitaret: *Nunquam* (inquit Hermocrates) *amplæ dotis & soceri fastui inseruiam*. Et cùm ipsum cognati

Leges de amore impud.

μωνος τῦ Σοφιστοῦ παῖς. πατὴρ δὲ, Ρυσινιανὸς ὁ σὺ Φωκέων, ἀνὴρ ὕπατος, Καλλισῶ γήμας τὴν Ἀπάλου. τελευτήσαντος ὃ αὐτῷ τῦ παιδὸς, ἐς διαφορὰν κατέστη πρὸς τὴν ἑαυτῦ μητέρα, ὥστε τὸ ἀποθανὸν, ὡς μηδὲ δάκρυον ἐπ' αὐτῷ τὴν Καλλισῶ ἀφεῖναι σὺν μειρακίῳ ἀποθανόντι, ὅτε δὴ καὶ τοῖς πολεμιωτάτοις ἐλεεινὰ τὰ τῆλικίας φαίνεται. Σ τῦτο οὕτως μὲν ἀκούσαντι, κακία τὸ μειρακίου προσκεῖσθαι μᾶλλον, εἰ μηδὲ μήτηρ ἐπ' αὐτῷ τι ἐπαθε· λογιζομένῳ δὲ τὴν αἰτίαν, καὶ ὅτι τὴν μητέρα ἀπέστερξεν ὑπὸ δούλου ἔρωτι, ὁ μὲν συμβαίνων τοῖς νόμοις φαίνοιτο δ' ἄν, οἳ δεδώκασι καὶ ὑπὲρ τοιαύτης αἰτίας, καὶ ἀποκτείνειν. ἡ δὲ, ἀξία μισεῖσθαι καὶ τοῖς μὴ προσήκουσιν, ὑπὲρ ὧν ἑαυτὴν, καὶ τὸν υἱὸν ἤσχυνεν. ὥσπερ δὲ τούτῳ ὁ Ερμοκράτης διαφεύγει τὴν αἰτίαν· οὕτως ἐκείνῳ καὶ ἂν διαφύγοι. τὸν γὰρ πατρῷον οἶκον βαθεῖ αὐτῷ παραδοθέντα, κατεδαπάνησεν καὶ ἐς ἱπποσοφίας, οὐδὲ ἐς λῃτουργίας, ἀφ' ὧν καὶ ὄνομά ἐστιν ἀρᾶσθαι, ἀλλ' ἐς ἄκρατον, καὶ ἑταίρους, οἵους παρασχεῖν καὶ κωμῳδίᾳ λόγον, οἳ πρέσβυν Καλλίαν ποτὲ Ἱππονίκου κολακεύσαντες. Ἀντιπάτρου δὲ πρεσβυτάτου ἐς τὰς βασιλείους ἐπιστολὰς ἤδη, ἀναζομένου τε ἁρμόσαι τῷ ἑαυτῦ θυγατέρα πονήρως ἐχούσαν τὴν εἶδος, καὶ ἐπήδησε πρὸς τὴν ἐκείνου βασιλείαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πρεσβείας ἀναγούσης ἐς τὴν τῦ Ἀντιπάτρου ἰσχύν, εἰ εἶχε τότε, καὶ ἂν ποτε ἔφη δεῦρο* πρεσβικὴ μακρᾷ, Σ πενθερᾷ τύφῳ. ὠθέντων δ' αὐτὸν τῆς

* Io. δευρὶ σπεύσας.

συιζευῶν ἐς τὸν γάμον, Διὸς Κόρινθον ἡγουμένων τ Ἀντίπατρον, οὐ πρότερον εἶρξεν, ἢ Σεβῆρον αὐτοκράτορα μεταπέμψαντα αὐτὸν ἐς τὴν ἑῴαν, δοῦναί οἱ τὴν κόρην. ὅτε δὴ καὶ ἐπιτηδείων ἑρμοκράτης τινὸς αὐτὸν, ὁπότε ἄγοι τὰ ἀνακαλυπτήρια, ἀσφαλίζοιτο. ὁ Ἑρμοκράτης, ἐγκαλυπτήρια μὲν οὖν, ἔφη, τοιαύτην λαμβάνων. καὶ διέλυσε μετ' οὐ πολὺ τ γάμον, ὁρᾶν οὔτε ἰδεῖν ἡδεῖαν, οὔτε ἐπιτηδείαν τὸ ἦθος. καὶ ἀκροατὴς ὢν τ Ἑρμοκράτους ὁ αὐτοκράτωρ ἡδόμενος, ἠγάσθη αὐτῷ ἴσα τῷ πάππῳ· δωρεὰς τ αἰτεῖν ἀνεῖκε. καὶ Ἑρμοκράτης στεφάνους μὲν, ἔφη, καὶ ἀτελείας, καὶ σιτήσεις, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ ἱερᾶσθαι, ὁ πάππος ἡμῖν τοῖς ἀπ' αὐτοῦ προέδωκε. καὶ τί ἂν αἰτοίμην παρὰ σοῦ σήμερον, ἃ ἐκ τοσούτου ἔχω; ἐπεὶ δέ μοι προσεταγμένον ἐστὶ καὶ τ Πέργαμον Ἀσκληπιῷ πέρδικα σιτεῖσαι λιβανώτῳ θυμιώμενον· τὸ δ' ὄρνεον τοῦτο τί ἀσαφὲς καθ' ἡμᾶς νοῦν, ὡς ψαῖσον, καὶ δάφνης φύλλα τοῖς θεοῖς θυμιᾶσαι, δέομαι λιβανωτοῦ πλάντων πεντήκοντα, ἵνα θεραπεύοιμι μὲν τοὺς θεούς, θεραπεύοιμαι δ' αὐτός. ἔδωκε δὲ τ λιβανωτὸν σοὶ ἐπαινῶ ὁ αὐτοκράτωρ, ἐρυθριᾶν εἰπών, ὅτι μικρὰ ἠτήθη. ξυνελάμβανε τῷ Ἑρμοκράτει τ ἐπιδείξεων, πρῶτον μὲν τὸ τ πάππου κλέος. ἡ γὰρ φύσις ἡ ἀνθρωπεία, τὰς ὠφελίας ἀσπάζεται μᾶλλον, ἐκ πατέρων ἐς παῖδας διαδοθείσας. ὅθεν δὴ καὶ ὁ μὲν δεύτερος Ὀλυμπονίκης, ὁ δὲ ἐξ Ὀλυμπονικῶν οἶκος, γυναικόκρατος δὴ τραπέζης, ὁ μὴ ἀσκήσας. ἡδίους τε τοὺς ἐπιτηδεύσεων, αἱ πατέρων τε, καὶ πρό-

A ad has nuptias impellerent, quia Iouis Corinthum Antipatrum esse reputabant, non ante id in animum eius induxerunt, quàm Seuerus imperator eo ad orientem accersito puellam ducendã tradidisset. Tunc socio quodam interrogante, quando repotia ad velum deponendum celebraret, vrbanissimè quidẽ Hermocrates, *Nuptialia*, inquit, *ad obnubendum eam quam duxi celebrabo*. Et paulò pòst diuortium fecit, cùm B vxorem neque aspectu gratam, neque moribus accommodatã intueretur. Hermocratis auditor factus imperator, eum pariter atque eius auum, admiratus est. ac petendorum munerum ei fecit optionem. Ac Hermocrates: *Coronas* (inquit) *immunitatem, victum è publico, prætextam & Pontificatum, auus nobis suis posteris reliquit. Quid igitur hodie à te peterem, quæ relicta hereditario iure habeo? Quoniam verò mihi ab Æsculapio Pergameno imperatum est, vt perdicem suffitã opimo thure alam: hoc autem arôma ita iam nobis rarum est, vt & lauri folius ex farina, vino oleóq; subacta Dijs omnino adoleamus: Thure talentorum quinquaginta mihi opus est, imperator, vti Deos colere possim, & vti etiam ipse colar.* Dedit cum laude thus, imperator, aiens se erubescere, quòd parua petierit. Adiuuit Hermocratem in speciminibus, in primis aui sui gloria. Humanum enim D ingenium virtutes potius à parentibus in filios traductas amplectitur. Quare victor Olympicus glorioſior est, ex victorum Olympicorum domo. Et generosior quoque miles, qui non ex imbellibus ortus est. Suauiora autem studia illa sunt, quæ à parentibus & ma-

ioribus insunt: meliores quoque artes, quæ hereditario iure comparantur. Profuit etiam ipsi formæ dignitas. Etenim gratiarum alumnus erat, & statuæ decus præ se ferebat, vt puberes solent. audacia porrò adolescenris qua in cœtu hominum loquebatur, in multitudine, stuporem multis afferebat. Homines enim eos admirantur, qui res magnas sine anxietate, animíque consternatione adoriuntur. Aliquid etiã lenis facundia & linguæ plausus attulit, & quòd momento temporis causas perspiceret, & lecta quidẽ ac dicta, ad senioris potius quàm iunioris captum, intelligeret & exponeret. Hermocratis declamationes octo duntaxat vel decẽ. Oratio non longa quam in Phocæa Panio crateri dixit. Equidẽ asseruerim adolescentis huius linguã superaturum neminem fuisse nisi fatorũ inuidia ad virilem ætatẽ peruenire prohibitus esset. Octauo & vigesimo ætatis anno (secundum quosdam) extinctus est. Plerique verò quinto ac vigesimo diem obiisse dicunt, cúmq; paternũ solum & monimentum excepit.

γόνων οἴκου· ⸂τέχναι βῆποις, αἱ κληρονομούμεναι. ξυνελάμβανε ⸃ αὐτῷ καὶ ἡ ὥρα ἡ περὶ τῷ εἰδει. καὶ γὰρ ἐπήχαεις, καὶ ἀγαλματίας, οἷα ἔφηβοι. καὶ τὸ θάρσος ⸂τὸ ⸃ μειρακίῳ τὸ ⸂ἐν ⸃ τοῖς πλήθεσιν, ⸂ἐκπληξιν ⸃ ἐς ⸂τοὺς ⸃ πολλοὺς ἔφερεν, ὡς ⸂ἐκπλήττον ⸃ αὐθέφοι ⸂τοὺς ⸃ τὰ μεγάλα μὴ ξὺν ἀγωνίᾳ περάποντας. ἐδίδου τι καὶ ἡ εὔροια, ⸂καὶ ὁ ⸃ Γλαύκης κρότος, καὶ τὸ ⸂ἐν ⸃ σχήμῃ ⸂τοῦ ⸃ καιρῷ ξυνορᾶν τὰς ὑποδέσεις, καὶ τὰ αἰνιγματώδη τε, ⸂καὶ ⸃ λεγόμενα παλαιοτέρῳ ὄντα*, ἢ νέῳ γε ἐνθυμηθῆναι, ⸂καὶ ⸃ ἑρμηνεῦσαι. αἱ μὲν δὴ μελέται ⸂τοῦ ⸃ Ἑρμοκράτους, ὀκτὼ που ἴσως, ἢ δέκα· καὶ λὺς λόγος οὐ μακρὸς ὃν ⸂ἐν ⸃ Φωκαίᾳ εἰπὲ τῷ Γαυνίῳ κρατῆρι. ἐμοὶ ⸂γὰρ ⸃ ἀποφαίνω, μὴ δῶ τινα ὑπὲρ φωνῆσαι ⸂τὴν ⸃ μειρακίου τούτου Γλαύκην, εἰ μὴ ἀφηρέθη τὸ θρύπτειν ἐς ἄνδρας, φθόνῳ ἀλλοτρίῳ. ἐτελεύτα ⸂γὰρ ⸃ κατ' ἐνίους μὲν, ὀκτὼ ⸂καὶ ⸃ εἴκοσι γεγονὼς ἔτη. ὡς ⸂γὰρ ⸃ ἐνίοι, πέντε, καὶ εἴκοσι. καὶ ἐδέξατο αὐτὸ ἡ πατρῴα γῆ, καὶ αἱ πατρῷαι θῆκαι.

HERACLIDES.

Heraclides etiam Lycius vir celeberrimus; quòd ad eius domum attinet, quia à probis parentibus ortus erat, & inter pontifices Lycios admissus. hanc verò immunitatem, quæ non magnæ Romanorum gentis erat, magni æstimant pro antiqua, opinor, confœderatione. Heraclides facũdior in sophisticis fuit, idoneus quippe ad intelligendum, sufficiens ad exponendum, & in forensi contẽtione minimè superfluus, & in notionibus Panegyricis non multum debacchans. Porrò Atheniẽsi suggestu oratorio excidit, cùm

ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ.

Ἀνὴρ ἐλλογιμώτατος καὶ Ἡρακλείδης ὁ Λύκιος· καὶ τὰ οἰκοι μὲν, ⸂ἀπὸ ⸃ πατέρων τε ἀγαθῶν ἦν, ⸂καὶ ⸃ ἀρχιερέων Λυκίων ἐγένετο· τὴν ⸂δὲ ⸃ ἀλειτουργησίαν οὖσαν ἐν μεγάλου ἔθνους Ρωμαίων, μεγάλων ἀξιοῦσιν, ὑπὲρ ξυμμαχίας, οἶμαι, παλαιᾶς. ἐλλογιμώτερος ⸂δὲ ⸃ ὁ Ἡρακλείδης τὰ ⸂σοφιστικὰ, ἀποχρῶν μὲν ⸂γὰρ ⸃ ξυνεῖναι, ἀποχρῶν ⸂δὲ ⸃ ἑρμηνεῦσαι, καὶ ⸂τοῦ ⸃ ἀγῶνας ἀπρίτους, ⸂καὶ ⸃ τὰς πανηγυρικὰς ἐννοίας οὐχ ὑπερβακχεύων. ⸂ἐπεσὼν ⸃ δὲ ⸂τῷ ⸃ θέατρῳ ⸂τῷ ⸃ Ἀθήνησι, συρακώσιον ⸂ἐπ' αὐ-

τὸν τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Ναυκρατίτου ἑταίρων· ὧν πρῶτος, καὶ μέσος, καὶ τελευταῖος ὁ Μαρκιανὸς ὁ ἐπὶ Δολίχης, ἐγχωρεῖ, ἐπὶ τὴν Σμύρναν ἐτράπετο, θύεσαν δὴ μάλιστα πόλεων τὰς τῶν Σοφιστῶν μούσας. νεότητα μὲν οὖν Ἰωνικὴν τε, καὶ Λύδιον, καὶ τὴν ἐκ Φρυγῶν καὶ Καρίας ξυῤῥαμεῖν ἐς Ἰωνίαν καὶ τὴν ὁμοιοτέραν τοῦ ἀνδρὸς, ὅπῃ μέγα, ἐπεὶ δὴ ἀτρύγετος ἁπάντων ἡ Σμύρνα. ἡ δὲ, ἦγε μὲν καὶ τὸ ἐκ τῆς Εὐρώπης Ἑλληνικόν· ἦγε δὲ καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἑῴας νέους· πολλοὺς δὲ ἦγε καὶ Αἰγυπτίων οὐκ ἀνηκόους αὐτοῦ ὄντας, ὅπῃ Πτολεμαίῳ τῷ Ναυκρατίτῃ κατ' Αἴγυπτον περὶ Σοφίας ἤεισεν. ἐνέπλησε δὲ καὶ τὴν Σμύρναν ὁμίλου λαμπροῦ· ὤνησε δὲ καὶ πλείω ἕτερα, ἃ ἐγὼ δηλώσω. πόλις ἐς ξένους πολλοὺς ἐπεῤῥαμμένη, ἄλλως τε, καὶ Σοφίας ἐρῶντας, σωφρόνως μὲν βουλεύσῃ. σωφρόνως δὲ συγκλησιάσῃ. φυλαττόμενοι δέ που τὸ ἐν πολλοῖς τε, καὶ ἀσυδόποις, καὶ οἱ ἀλίσκεσθαι, ἱερῶν τε ἐπιμεληθῆναι, καὶ γυμνασίων, καὶ κρηνῶν, καὶ στοῶν, ἵνα ἀποχρῶσα τῷ ὁμίλῳ φαίνοιτο. εἰ δὲ καὶ ναύκληρος ἡ πόλις εἴη, καθάπερ ἡ Σμύρνα, πολλὰ καὶ ἄφθονα αὐτοῖς ἡ θάλασσα δώσει. ξυνήρατο δὲ τῇ Σμύρνῃ καὶ τῆς ἐσθῆτος, ἐλαίου κρηνῶν ἐπικυδάσας ἐν τῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ γυμνασίῳ χρυσῶν τε ὀρόφου· καὶ στεφανηφόρῳ ἀρχῇ πρὸ αὐτοῖς ἦρξεν, ἀφ' ἧς τοῖς ἑαυτοῖς πάντα Σμυρναῖοι τὰ ὀνόματα. ἐπὶ Σεβήρου τε αὐτοκράτορος, φασὶν αὐτὸν χειρὶ μὲν λόγου ἐκπεσεῖν, αὐλῷ, καὶ δορυφόροις δείσαντα. τοῦτο μὲν ἀγροικότερος μοῦς παθὼν, κἂν αἰτίαν λάβοι· τὸ μὲν τῶν ἀγαθῶν

ἰσ. βουλεύσῃ σ. δ. συγκλησιάσῃ φυλαττόμενοι

ἰσ. ἐπιμελήσεσθαι,

A Apollonij Naucratitæ ſocij aduerſus ipſum cõſtitiſſent; quorum primus, medius & vltimus, Marcianus Dolichius planè extitit, tum ad Smyrnam ſe conuertit, quæ præceteris ciuitatibus Sophiſtarum Muſis maximè afflata erat. Iuuentutem igitur Ionicam, Lydiam, Phrygiam & Cariam in Ioniã confluxiſſe ad viri conſuetudinem, nihil ita magnum fuit, quandoquidẽ Smyrna omnibus his nationibus quaſi ad B oſtium ſtat. Ipſa autem ex Europa Græcanicum cœtum, ex oriente iuuenes, & ex Ægypto nonnullos, qui non eum audire neglexerant, quando de doctrina cum Ptolemæo Naucratite in Ægypto contendit. Smyrnam ſplendida turba compleuit, & in pluribus aliis profectò rebus, vt oſtendam, emolumento fuit. Ciuitas in multos hoſpites alioqui ſapientiæ amatores conuerſa, modeſtè conſulebat, modeſtè quoque C concionem habebat. ac ciues vtique cauebant, ne in multis ac ſtudioſis mali deprehenderentur: & ſeduli cultores eſſent ſacrorum, gymnaſiorum, fontium ac porticuum, vt multitudini ſufficere viderentur. Quod ſi, vt Smyrna, ciuitas nauis dux foret, multa quidem ciuibus & ampla mare concederet. Idem ad augendam Smyrnæ pulchritudinem, olei fontem in Æſculapij gymnaſio auratis laquearibus ornatum exſtruxit. Coronatum magiſtratum a- D pud eos obtinuit, à quo annis faſtorum Smyrnæi nomina imponebant. Ex improuiſo genere dicendi, coram Seuero imperatore; dum aulam ſatellitéſque timeret, excidiſſe aiunt. Hoc verò ſi cui è fori rabulis contigiſſet, culpa non vacaret. cauſidicorum quippe genus

quoddam temerarium eſt, & impudens. Sophiſta verò qui cum adoleſcentibus ſolida diei parte ſtudet, quónam modo ſtupori obſiſteret? Excutit enim eum, ex ſubita & improuiſa oratione, etiam auditoris perſonæ grauitas, ſera laudatio, & plauſus inſolentia. Si autem ſe inuidiæ obnoxium eſſe præſenſerit, quemadmodum Heraclides tunc Antipatrum ſuſpectum habebat, minus animo comprehendet, minus quoque inueniet. Tales namque ſuſpiciones mentis ſunt tenebræ, & linguæ vincula. Cùm ſacras cedros excidiſſet, multum patrimonij abſumpſiſſe dicitur; quando à foro recedentem familiares virum alloquentes, ac plerunq; remorantes ſequebantur. Et cùm dixiſſet quidam ex iis, *At declamationem nullus tibi vnquam, neque partam ex ea gloriam auferet.* & ſuper hoc aliquid è poëta citaſſet; perurbanè ſuis malis illudens, iſtud ſubiecit,

Suprà in Herode p. 657. a.

Nempe vnus reliquus lata retinetur in æde.

Hic præ ceteris Sophiſtis laborioſiſſimè ſcientiã adeptus eſt, cùm ſibi non ſuppeteret ingenium. Extat quoque eius lucubratio non iniucunda, & liber concinnus, qui Laudatio laboris inſcribitur: hunc in manibus habens, cùm in Ptolemæũ Sophiſtam ad Naucratin incidiſſet, & ille, quidnam operæ haberet percontaretur: hic verò reſpondiſſet, Elogium eſſe Laboris; accepto libello Ptolemæus ὁ π. deleuit, vt ὄνος id eſt aſinus, relinqueretur: ac, iam tempus eſt (inquit) tibi verum laudationis nomẽ legendi. Diſputationes etiam illæ, quæ ab Apollonio Naucratite aduerſus eum agitatæ ſunt, ipſum veluti ſegnem laborioſúmque dilacerãt. Inter Heraclidis præ-

A ἔθνος, ἰταμοὶ, & ϑρασεῖς. ϛΦιςὴς ὁ ξυ-
σσυδάζων μειρακίοις τὸ πολὺ τ ἡμέ-
ρας, πῶς αὖ ἀνήχοι σπλήξῃ; ἐκκρούῃ
γὰ ϑᾳδίως λόγου, καὶ ἀκροατὴς σεμνῷ
ϖροσώπῳ, καὶ βεβαρὺς ἔπαινος, ἢ τὸ
μὴ ϖροτεῖναι σωφρόνως. εἰ ὁ ἢ φθόνῳ
ὑποκαημένῳ ἑαυτὸν ἀϖοδοίη, ὥσπερ ὁ
Ηϱακλείδης τὸν τ Αντιπάτϱου τότε ὑ-
φεωϱᾶτο, ἧττον μὲν σνθυμηθήσεται;
ἧττον ὁ εὑρήσῃ. αἱ γὰ τοιαί δε ὑποψίαι,
γνώμης ἀχλύς, & δεσμὰ γλώττης. ἱε-
ϱὰς ὁ λέγε κέδϱους σπτεμών, δημυ-
θῆναι τὸ πολὺ τ οὐσίας. ὅτε δὴ ἢ ἀπόν-
τι αὐτῷ τῆ δικασηείᾳ, ἐπηκολούθουν
μὲν οἱ γνώϊμοι ϑϱαμνθούμενοί τ,
& ἀνέχοντες τ ἄνδϱα. εἰϑὺς ὁ αὐτῶν εἰ-
πόντος, ἀλλ' οὐ μὴ ἐτέϱῳ ἀφαιϱεθήσεταί
τις, ὦ Ηϱακλείδη, οὐδὲ τὸ ἐπ' αὐτῇ
κλέος, ἢ ὑπϱάψωδήσαντος αὐτῷ τὸ, ἴσ. ὑπαρ-
ϱωδήσαντος
εἷς δή που λοιπὸς καθϱύκεται βυϱεῖι οἴ-
κῳ, ἔφη, μάλα, ἀσφόϱαστα δὴ ὑπαί-
ξας τοῖς ἑαυτ κακοῖς. δοκεῖ δὲ μάλι-
στα ϛΦιςῶν ὑστ τῳ ὑπισήμῳ πόνῳ
καταϰτήσασθαι, μὴ ξυγχωϱούσης αὐτῷ
τ Φύσεως· καὶ ἔστιν αὐτῷ ϕϱόνημα
οὐκ ἀνδϱός, βιβλίον ξύμμεξον, ὃ ὑπα-
γϱάψαι, πόνος ἐγκώμιον. τὸ ὃ βιβλίον
τοῦϑ ὡσὶ χϱῶν ἔχων, συέτυχε Πτο-
λεμαίῳ τῷ ϛΦιςῇ τ Ναυκϱατίν· ὁ
δὲ, ἤϱετο αὐτὸν ὅ,τι ποιοῦσι τ ὃ εἰ-
πόντος ὅτι πόνος εἴη ἐγκώμιον· λαβὼν
ὁ Πτολεμαῖος τὸ βιβλίον, καὶ ἀπα-
λείψας τὸ π. ὄϱϱα οἱ, ἔφη, ἀναγνώ-
σεσθαι τὸ ὄνομα τ ἐγκωμίου. & αἱ διαλέ-
ξεις ὃ, αἷς Απολλώνιος ὁ Ναυκϱατίτης
κατ' αὐτ διελέγετο, ὡς νωθϱὸν καθάπα-
ξ, ἢ μοχθοῦντος. Ηϱακλείδου δι-

δάσκαλοι, Ηρῴδης μὲν, τῷ καὶ ἀληθῶς πεπιθυμῆσαι. Ἀδριανὸς δὲ, καὶ Χρῆστος, εὐγνώμοσι. καὶ Ἀριστοκλέους ἤκροασάσθαι αὐτὸ μὴ ἀπιστῶμεν. λέγεται δὲ καὶ γαστρὶ κοίλῃ χρῆσθαι, καὶ πλεῖστα ὀψοφαγῆσαι· καὶ ἡ πολυφαγία αὕτη, ἐς οὐδὲν αὐτῷ ἀποσκῆψαι. ἐτελεύτα γοῦν ὑπὲρ τὰ ὀγδήκοντα ἔτη, ἀρτίου τοῦ σώματος. καὶ τάφος μὲν αὐτῷ ἐν Λυκίᾳ λέγεται. ἐτελεύτα δὲ ὑπὸ θυγατρὶ, καὶ ἀπελευθέροις ἀσυδάμοις. ἐφ' οἷς καὶ τὴν ῥητορικὴν ἐκληρονομήθη. ἦν δὲ ῥητορικὴ, χῆδιον δέκα ταλάντων ἦν αὐτῷ κτῆμα τὴν Σμύρναν, ἐωνημένον ἐκ τῶν ἀκροάσεων.

A ceptores, Herodes extitisse à quibusdam non verè creditur. Adrianus verò & Chrestus è legitimis sunt habiti. neque Aristoclem quoque audiuisse diffidimus. Ceterùm concauo ventris aqualiculo vsum, & affatim comedisse ferunt, neque tamen edacitate tanta emarcuisse. Post octogesimum quippe vitæ annum decessit, corpore integer ac validus. Sepulchrum in Lycia habuisse dicitur. Obiit superstite filia B libertísque parum probis, qui Rhetorices hereditatem adierunt; Rhetorice verò ipsi fuit prædium talentorum decem, quem prope Smyrnam ex peculio recitationum mercatus erat.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ.

Μηδὲ δεύτερον τῶν προειρημένων Σοφιστῶν, μηδὲ Ἱππόδρομόν τις ἡγείσθω τῶν Θετταλόν. τῷ μὲν γὰρ βήμασιν φαίνεται· τῷ δὲ, οὐκ οἶδα ὅ, τι λείπει. Ἱπποδρόμῳ τοίνυν, παῖς μὲν ἐν Λαρίσσῃ, πόλις δὲ προεστῶσα τῶν Θεσσαλῶν. πατὴρ δὲ, Ὀλυμπιόδωρος, προσελθὼν ἱππικῇ Θεσσαλοῖς πάντας. μεγάλου δὲ τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ δοκοῦντος τὸ ἆπαξ προεστάναι τῶν Πυθίων, ὁ Ἱππόδρομος προέστη δὶς τῶν Πυθικῶν ἄθλων. πλέονι τοῦ ὑπερβαλέσθαι τὸν αὖθις, καὶ κόσμῳ τῷ περὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ μεγέθει γνώμης, καὶ δικαιότητι βεβουλευμένῃ τὰ δίκαια. τὰ γοῦν περὶ τὸν τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴν ὑπ' αὐτοῦ προαχθὲν, οὐδὲ ὑπερβολὴν ἑτέρῳ καταλέλοιπε δικαιότητος τοῦ, καὶ γνώμης. Κλήμης δὲ ὁ Βυζάντιος τραγῳδίας ὑποκριτὴς ἦν, οἷος οὔπω τις πρὸ τοῦ τέχνῃ· νικῶν δὲ καὶ τὸν χρόνους, οἷς τὸ Βυζάντιον ἐπολιορκεῖτο,

Neque à supradictis Sophistis secundum, Thessalum Hippodromũ C fuisse quisquam existimet. Quosdam enim superasse videtur, & in quibus aliis inferior fuerit, exploratum non habeo. Hippodromo patria, Larissa fuit, ciuitas florens in Thessalia. Olympiodorus verò pater, qui alendis equis Thessalis anteiuit omnibus. Porrò cùm magnum quidpiã apud Thessalos censeatur semel Pythiis ludicris præfuisse; Hippodromus bis præfecturam eiusmodi certaminum conse- D quutus est: ac diuitiis & ornatu in certamine, magnitudine mentis, & rectum vindicante iure, ceteris qui antè fuerunt, antecelluit. In his autem quæ circa Tragœdiæ actorem ipse præstitit, ne alteri quidem locum reliquit iudicio consilióque præclarius agendi. Clemens Byzantius Tragicus histrio talis erat, vt nullus vnquam tanta arte egerit. cùm hic iis temporibus quibus Byzantium obsidebatur vinceret,

diſceſſit non potitus victoria, ne ciuitas quæ arma aduerſus Romanos tulerat, per vnum virum præconio celebrari videretur, cùm verò in certaminibus quoque Amphyctionicis optimè decertaſſet, Amphyctiones ſupradictæ cauſæ metu eum fructu victoriæ decreto fraudarant. Proſiliens autem cum impetu Hippodromus: *Valeant* (inquit) *iſti qui peierant, & præter æquum ſentiunt. ego Clementi victoriam do.* Et cùm alter hiſtrio prouocaſſet ad Imperatorẽ: approbata eſt iterùm Hippodromi ſententia. Enimuerò Romæ etiam Byzantius victoriã obtinuerat. Cùm talis eſſet apud vulgus, admirabili etiam manſuetudine in ſpeciminib. vtebatur: artem quippe profeſſus ſui amori cæco & faſtui obnoxiam, neque ſuæ laudi indulſit vnquam, ac ſuperuacuas laudes amputauit. Cùm itaque multa magnificè Græci in eum acclamarent, & quandoque Polemoni compararent:

—*Æquiparas cur me* (inquit) *immortalibus ipſis?*

Neque Polemoni eripuit, quòd diuinus vir exiſtimaretur: neque id ſibi tribuit, vt cum eo conferretur. Cùm Proclus Naucratites Pompeiani oratoriam inuectiuam in omnes qui Athenis profiterentur, compoſuiſſet, & in horum numerum hac cauillatione Hippodromum retuliſſet. Nos quidem orationem eorum quæ dicta fuerant ſententiæ reſpondẽtem audituros eſſe arbitrabamur: hic autẽ nihil prauè loquutus, ſilentij laudẽ proſequutus eſt, à pauone exorſus, qui propria laude nimis attollitur. Sic igitur ſe gerebat erga ſeniores, & eos qui multo vel pauco

A ἀπῆλ ἁμαρτανόν τῆς νίκης, ὡς μὴ δοκοίη δι' ενὸς ἀνδρὸς κηρύπεσθαι πόλις, ὅπλα ἐπὶ Ρωμαίους ἠρμένη. ἀρίστα ἦ αὐτὸν ἀγωνισάμενον καὶ τοῖς Αμφικτυονικοῖς ἄθλοις, ἢ μὲν Αμφικτύονες, ἀπεψηφίζοντο τ νίκης, δέει τῆς προφερμένης αἰτίας. ἀναπηδήσας δὲ ξυὼ ὁρμὴ ὁ Ιπποδρομος, οὗτοι μὲν, εἶπεν, ἐπιορκοῦντές τε, καὶ παραγινώσκοντες τὸ δικαίε· ἐγὼ ἦ, Κλήμεντι τ νικῶσαν δίδωμι. ἐφσύτος δὲ ἑτέρε τῶν ὑποκριτῶν ἐπὶ τῶν βασιλέα, ἐδοκίμησε πάλιν ἡ τὸ Ιπποδρόμου ψῆφος. καὶ γὰρ δὴ ἐν ἐπὶ τ Ρώμης ἐνίκα ὁ Βυζάντιος. τοιοῦτος ἦ ὢν ἐς τὰ πλήθη, θαυμασία προτιθεὶ ἐπὶ τας ἐπιδείξις ἐχρῆτο· παλαιῶν γὰρ τεῖχος φίλαυτόν τε, καὶ ἀλάζονα, οὔτε ἐς ἔπαινον ἑαυτῷ κατέση ποτὲ, ἐν ἐπέκοπτε τας ὑπερβολὰς τῶν ἐπαίνων. βοώντων γοῦν ποτε ἐπ' αὐτῷ τῶν Ελλήνων πολλὰ, ἐν δύφημα, καί που καὶ τῷ Πολέμωνι ὁμοιούντων αὐτόν· ἢ μὲ ἀθανάτοισιν εἰσικας; ἔφη. οὔτε τὸν Πολέμωνα ἀφελόμενος νομίζεσθαι θεῖον ἄνδρα, οὔτε ἑαυτῷ δίδους τὸ τοιούτῳ ὁμοιοῦσθαι. Πρόκλε ἦ τ Ναυκρατίτου τὸ Πομπηϊανὸ περιβαλόντος ἐπὶ πάντας τοὺ παρόντας Αθήνησι, ἐν τὸν Ιππόδρομον ἐγκαλέσαντος τῷ λοιδορισμῷ τούτῳ, ἡμεῖς μὲν ὡόμεθα λόγε ἀκροάσασθαι περὶ τ τῶν εἰρημένων ἐκὼ ξυγκειμένου· ὁ δὲ, οὐδὲν εἰπὼν φλαῦρον, ἔπαινον δύφημίας διεξῆλθεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τὸ ταὼ τὸ ὄρνιθος, ὡς ἀναπεροιῶτος αὐτὸν τὸ ἐπαίνου. ὧδε μὲν δὴ διέκειτο πρὸς τοὺ ἑαυτῷ πρεσβυτέρους, ἐν χρόνῳ πολλῷ τε, ἐν οὐ

πολλῷ τοῦ φληφότας. ὡς ὁ μὲν τοῦ ἰσήλικας εἶχεν, ὑφ' ἡλικίᾳ μαθεῖν ἐκ τῆς δε. νεανίας ἀπ' Ἰωνίας ἥκων Ἀθήναζε, διηγεῖτο ἐπαίνους τοῦ Ἡρακλείδου πέρα ἀχθηδόνος. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ὁ Ἱππόδρομος ἐν τῇ ἀκροάσει, ὁ νεανίας οὗτος, ἔφη, ἐρᾷ τοῦ ἑαυτοῦ διδασκάλου. καλὸν ἂν ξυλλαβεῖν αὐτῷ τῆς παιδικῶν· καὶ γὰρ ἂν μὴ ἐξιὼν ἑρμαίῳ ἀπέλθοι, μαθὼν εἰκωμάζων. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπῄνου τοῦ Ἡρακλείδου διῆλθεν, οἷος ἐπ' αὐτῷ οὔπω εἴρηται. τὰ μὲν ἐπὶ Διοδότῳ Καππαδόκῃ δάκρυα, καὶ τὸ ἐσθῆτα μέλαιναν ἐπ' αὐτῷ ἐνδύσαι, φύσιν μὲν προφημίζω μηδεμίαν ἐπιτηδείαν, Ἐφήβῳ δὲ ἀποθανόντι πατέρα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκήρυξε τὸν Ἱππόδρομον, ἢ θεοπρόπον ἔχοντα τὸ καθ' ἑαυτὸν ψευσθῆναι πολλοὺς ἀριστεῖς ἄνδρας. τοῦτο δὲ μάλιστα ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐδήλωσε. Φιλοστράτῳ γὰρ τῷ Λημνίῳ γνωρίμῳ μὲν ἑαυτοῦ ὄντι, δύο δὲ καὶ εἴκοσιν ἔτη γεγονότι, ἀναῤῥιπτοῦντι λόγια αὐτοσχέδιον, πλεῖστα μὲν ἐνέδωκε τῇ τέχνῃ τῆς ἐπαίνων. ὧνδε εἰπεῖν ἔδοξε, καὶ μή. ἀξιοῦντος δὲ τοῦ Ἱππόδρομον τὸν Ἑλλάδος αὐτίκα παρελθεῖν, καὶ ἐπαποδύσομαι, ἔφη, τοῖς ἐμαυτοῦ ἀσυλλόγοις. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἀνεβάλετο τὴν ἀκρόασιν ἐπὶ τὴν τῆς θυσίας ἡμέραν. ταῦτα μὲν οὖν ἐχέτω μοι δήλωσιν ἀνδρὸς πεπαιδευμένου, φιλανθρώπου τε, καὶ πρᾴου τὸ ἦθος. Ἐπὶ δὲ Ἀθήνησι τῆς Σοφιστῶν θεόνου καταληφθεὶς, ἐτῶν που τεττάρων ἀπενέχθη αὐτὸς ὑπὸ τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ πλούτου. πολλὴ γὰρ ἐν ἐργασίᾳ γυναικῶν ἐγγύθεν, καὶ φύλαξ ἀγαθὴ χρημάτων. ἀμφοῖν τε ἀπόντων, ἢ οὐ-

A tempore præuerterant. quemadmodum autem in eos qui essent sibi ætate pares se gesserit, hinc discere licet. Cùm adolescens quidam ab Ionia profectus Athenas, laudes Heraclidis non sine tædio magno enarrasset: hunc in auditorio intuitus Hippodromus, *Adolescens* (inquit) *iste præceptorem amat. Honestum est igitur adiuuare eum in amoribus. etenim laudare edoctus, cum lucro abierit.* His dictis, laudes Heraclidis ita prosecutus est, vt in eius commendatione nihil par vnquam dictum fuerit. Lachrymæ super Diodotum Cappadocem effusæ, & pulla vestis ob ipsum sumpta, qui cùm Ephebus obiisset, accommodatum declamationi habuerat ingenium: in causa fuerunt cur pater Græci cœtus Hippodromus prædicaretur, qui etiam vt post se illustres plerique viri orirentur, prospiceret. id verò in Olympia potissimum declarauit. Philostratum enim Lemnium familiarem suum, qui secundum & vigesimum annum agens, extemporalem aliquam orationem effutierat, plurimùm in arte promouit elogiorum, tam in dicendis quàm in tacendis. Porro Græcia quoque Hippodromum rogante vt statim accederet; *Non meis equidem* (inquit) *visceribus subterfugiam.* His dictis auscultationem in sacrorum diem distulit. Hæc igitur viri docti perhumanum & mansuetum ingenium præ se ferant. Tandem cùm Athenis oratorium thronum nactus esset, per quatuor annos, ipse à muliere ac diuitiis abductus est: illa namque mulierum operosissima, & optima pecuniarum custos fuit. Absente certè vtroque facul-

B C D

tates ſubſiderent. veruntamen ad Græca ſolennia ire, non neglexit: ſed recitationum ſpecioſarum cauſa, néve ignoraretur, ea prorſus frequentauit. Melius etiam illa ſuccedere illi viſa ſunt, quòd cùm inſtituendi finem feciſſet, ſemper ſtudiis incumberet. Enimuerò plurima Hippodromus à Græcis edidicit, qui poſt Cappadocem Alexandrum felici memoria potiti ſunt. Plurima quoque poſt Ammonium Peripateticum recognouit. Atenim nondum quenquam noui qui plura quàm ille ſciuerit & ſcripſerit. Declamationẽ certè Hippodromus neque in agro degens, neq; iter faciens, neque in Theſſalia commoratus, vnquam neglexit: ſed ex Euripidis & Amphionis hymnis, eam opulentiâ melius peculium appellauit. Agreſtiori erat facie, mirificam tamen generoſitatem ſeueritatémque ac ſerenitatem oculis præferebat. Hoc Megiſtias Smyrnæus ſe in eo conſideraſſe ait, is qui inter naturæ ex corporis lineamentis interpretes, primas obtinuiſſe creditus eſt. Smyrnam enim poſt Heraclidem venerat Hippodromus, & ante nunquã. & cùm à naue deſcendiſſet, ſi quem ibi fortè doctum in patriis inſtitutis offenderet, in forum prodibat. Cùm verò iuxta templum pædagogos aſſidentes, conſequentéſq; pueros, & libellorum onera peris appenſa ferentes aſpexiſſet: venit ei in mentem fieri poſſe, vt aliquis ex illuſtribus doceret intus; ideóque ingreſſus eſt; & Megiſtia ſalutato, nihil percontatus aſſedit. Megiſtias vero parentem fortaſſe aut educatorem puerotum eſſe putabat, qui pro diſcipulis verba facturus eſſet. proinde interrogauit, cuius gratia veniſſet. Hic verò, Audies, inquit, cùm vnà

A σία ὑπεδήδυ. ἔγε μὲν ἐσφοιτᾶν ἐς ἅς τῶν Ἑλλήνων πανηγύρεις, οὐκ ἠμέλησε, ἀλλ' ἐθάμιζεν ἐς αὐτὰς, ἐπιδείξεων εἵνεκα, καὶ τοῦ μὴ ἀγνοεῖσθαι. βέλτιον δὲ καὶ ἐκεῖνα ἐφαίνετο ἔτι τοῦ καὶ μὴ τὸ πεπαῦσθαι τοῦ παιδεύειν, ἀεὶ ἀσκοῦντα. Ἱππόδρομος μὲν γὰρ δὴ, πλεῖστα μὲν ἐξέμαθεν Ἑλλήνων, τῶν γε μὴν τὸν Καππαδόκην Ἀλέξανδρον μνήμης εὐτυχησάντων· πλεῖστα δ' ἀνέγνω μετά γε
B Ἀμμώνιον τὸν ἀπὸ τοῦ περιπάτου. σπείνων γὰρ* πολυγραμματώτερον ἄνδρα οὔπω ἔγνων. μηδέτης δ' ὁ Ἱππόδρομος, οὔτε ἐν ἀγρῷ διαπώμενος ἠμέλησε, οὔτε ὁδοιπορῶν, οὔτε ἐν Θεσσαλίᾳ· ἀλλὰ καὶ κρείττω ὅλως κτῆμα ἐκάλεσε αὐτὸν ἢ τὸν Εὐριπίδου τε ὕμνων, καὶ Ἀμφίονος. ἀγριόστομος τὸν εἶδος, ὅμως ἀμήχανον εὐγλυφίαν ἀπεδήλου τοῖς ὄμμασι, γοργόν τε, καὶ φαιδρόν. τοιγὰρ δὴ καὶ
C Μεγίστιας ὁ Σμυρναῖος ἐν αὐτῷ καθεωρακέναι φησὶν, οὐ τὰ δίκτυα φυσιογνωμονικῶν νομοθείς. ἀφίκετο μὲν γὰρ εἰς τὴν Σμύρναν, μετὰ τὴν Ἡρακλείδου Ἱππόδρομος, οὔπω πρὸ τούτου ἥκων. ἀποβὰς δὲ τῆς νεὼς, ἀπῆλθεν εἰς ἀγοράν, εἴτε ἐντυχὼν πεπαιδευμένῳ τὰ ἐγχώρια. ἱερὸν δὲ καπήλων, καὶ παιδαγωγοῖς προσκαθημένοις, ἀκολούθοις τε παῖδας ἄχθη βιβλίων ἐν πήραις ἀνημμένους, ξυνῆκεν ὅτι παιδεύσεως τῆς ἐνδον ἦν ἐπιφανής. καὶ εἶτα προῆλθε. καὶ προσιόντα τὸν Μεγίστιαν, ἐκάθητο, ἐρωτῶν
D οὐδέν. ὁ μὲν δὴ Μεγίστιας, ὡς ἐδόκει ὑπὸ μαθητῶν διαλέξεσθαί οἱ, πατέρα ἴσως, ἢ ζυγέα παίδων ὄντα· καὶ ἤρετο ὑπὸ ὅτου ἥκοι. ὁ δὲ, πεύσῃ, ἔφη, ἀπ' αὐτοῦ

χ. πολυγραφώτερον

γυώμθα. διακωδωνίσας οὖν ὁ Με- A
γισίας τὰ μειράκια, λέγε, ἔφη, ὅ, τι
βούλῃ. ὁ Ἱππόδρομος, ἀντιδῶμεν
ἀλλήλοις τὼ ἐσθῆτα, ἔφη. ἵν' ἦ ἐρᾷ
τῷ μὲν Ἱπποδρόμῳ, χλαμύς· τῷ δὲ
αὖ, δημηγορικὸν ἱμάτιον. ἢ τίνα σοι νῦν
τοῦτ', ἦ δ' ὁ Μεγίστιας; ἐπίδειξιν, ἔφη, σοὶ
μελέτης ποιήσασθαι βούλομαι. δαιμονᾶν
μὲν οὖν αὐτὸν ᾠήθη, ταῦτα ἐπαγγει-
λάμενον, καὶ τὼ γνώμω ἐλαυνόμενον. τὰς
δὲ βολὰς ἀναστοπῶν τῶν ὀμμάτων, καὶ B
ὁρῶν αὐτὸν σύννουν, καὶ καθεζόμενον, ἀν-
τέδωκε τὼ ἐσθῆτα. ὑποδησάμενόν τε αἰτή-
σαντα, περιβαλέσθαι τὸν μάγειρον τὸν ἀποθνήσκειν ἀξιοῦντα, ἐπεὶ μὴ ἐδυνήθη
ἀποκτεῖναι μάγον μοιχόν. ὡς δὲ ἐζήτησας
ἐπὶ τῷ θρόνῳ, καὶ μικρὸν ὑποχὼν ἀνεπή-
δησε, μᾶλλον εἰσῆγε τὸν Μεγίστιαν ὁ τῆς
μανίας λόγος· καὶ τὰ πλεονεκτήματα
ἐμβροντησίαν ὤφελε. ἀρξαμένου δὲ τῆς C
ὑποθέσεως, καὶ εἰπόντος, ἀλλ' ἐμαυτὸν γε
δυνάμαι, ἐξέπεσεν ἑαυτοῦ ὑπὸ θαύ-
ματος· καὶ περιδραμὼν αὐτὸν, ἱκέτευε
μαθεῖν ὅς τις εἴη. εἰμὶ μὲν, ἔφη, Ἱππό-
δρομος ὁ Θεσσαλὸς, ἥκω δέ σοι γυμνα-
σόμενος, ἵν' ἐκμάθοιμι δι' οὗ ἀνδρὸς
οὕτω πεπαίδευμένον τὸ ἦθος τῆς Ἰωνικῆς
ἀκροάσεως. ἀλλ' ὅρα με δι' ὅλης τῆς ὑπο-
θέσεως. περὶ τέρμα οὖν τοῦ λόγου, δρόμος D
ὑπὸ τῆς κώμης τῆς Σμύρνης πεπαίδευ-
μένων ὑπὸ τὰς τοῦ Μεγιστίου θύρας ἐ-
γένετο, ταχείας τῆς φήμης διαδοθείσης
ἐς πάντας, ὑπεχωρίζετο αὐτοῖς τὸν Ἱπ-
πόδρομον. ὁ δὲ, ἀναλαβὼν τὼ ὑπό-
θεσιν, ἑτέρᾳ δυνάμει μετεχρίσατο λᾶς
ἤδη εἰρημένας ἐννοίας. θρηνῶν οὖν ἐς
τὸ κοινὸν τῶν Σμυρναίων, ἀνὴρ ἔδοξε θαυμάσιος, καὶ οἷος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ χρά-

crimus. tùm Megiſtias adoleſcentibus traductis, Dic quid velis, inquit. Veſtes (inquit Hippodromus) commutemus. quippe Hippodromo chlamys erat, Megiſtiæ verò forenſe pallium. Quid hoc ſibi vult? Megiſtias ait. At Hippodromus: Declamationis ſpecimẽ edere tibi volo. Hinc Megiſtias furore correptum exiſtimauit, & mente motum, quòd hæc enunciaret. atque ipſius oculorum eiaculationes intuens, & eum cogitabundum, & ſeratum videns, veſtem continuò commutauit. Poſtulanti controuerſiam, propoſuit Magum mori volentẽ, quia non potuerat Magum adulterũ occidere. ergo cùm Hippodr. in ſuggeſto conſediſſet, parúmque ſe continens reſiliiſſet, magis ac magis Megiſtiã furoris illius inceſſit ſuſpicio. & exceſſus animi ſtuporẽ attonitum autumauit: ſed cùm cauſam adoriretur & diceret, *At ego meipſum poſſum*. Megiſtias admiratione percitus, mente excidit. Et ad eum concurrens, vt diceret, quiſnã eſſet, ſupplex exorauit. Hippodromus, Theſſalus ſum, inquit ille, veníque vt me tecum exercerem, & ab vno viro vſque adeò docto Ionici auditorij morem ediſcerem: ſed per vniuerſam cauſam ſpecta me in clauſula orationis ad Megiſtiæ fores, ab his qui Smyrnæ literarum ſtudiis operam dederant, concurſus factus eſt: fama ocyus in omnes promulgata, quòd apud ipſos eſſet Hippodromus. At hic reſumpta cauſa, alia facultate ſenſa iam dicta, tractauit. Deinde cùm Smyrnæ in publicum prodiiſſet, vir admirabilis eſt habitus, & dignus qui recenſeretur inter eos qui ante ipſum fue-

rant. erat autem ei in dissertatione genus remissum, vt apud Platonem & Dionem. Et in declamatione vires Polemonis, etiam alicubi magis ingenuæ & suaues. Copia deniq; dicendi & facilitas, qualis est apud eos qui sine tædio legunt, cáque valde ab ipsis expolita. ceterùm cùm Nicagoras Sophista tragœdiam Sophistarũ matrem appellaret, emendans sermonẽ Hippodromus, *Equidem*, inquit, *Sophistarum patrem Homerum puto.* Sedulo quoq; Archilochum legens aiebat, Homerum quidem Sophistarũ vocem, Archilochum verò spiritum. Eius declamationes triginta fortasse, sed optimæ sunt, Catanæi, Scythæ, ac Demades non concedens absistere, dum Alexander apud Indos esset. canuntur etiam ipsius Lyrica carmina: etenim vocem cùm cithara iungere nouerat. Domi autem fere septuagenarius, superstite filio (qui agro domuíque sat bene præesse poterat, alioqui perculsus & vesanus, ac sophisticæ artis ignarus erat) extremum vitæ diem clausit.

A φεδζ. ἦν ὴ αὐτῷ τὰ μὲν τ διαλέξεως, Πλάτωνος ἀνάμιμα, καὶ Δίωνος. τὰ δὲ τ μελέτης καὶ τ Πολέμωνος ἐῤῥωμένα, καί που καὶ ποιμώτερα. τὰ δὲ τ εὐροίας, οἷα τοῖς ἀλύπως ἀναγιγνώσκουσι, τὰ σφόδρα αὐτοῖς καθωμιλημένα. Νικαγόρας ὴ τ Σοφιστ μητέρα σοφιστῶν τὴν τραγῳδίαν προσαγορεύοντος, διορθούμενος ὁ Ἱππόδρομος τὸν λόγον, ἐγὼ ὴ, ἔφη, πατέρα Ὅμηρον. ἐσπούδαζε ὴ καὶ ἀπὸ Ἀρχιλόχου, καλῶν τ μὲν Ὅμηρον, φωνὴν Σοφιστῶν, τὸν ὴ Ἀρχίλοχον, πνεῦμα. μελέτας μὲν δὴ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, τριάκοντα ἴσως. ἀρίστοι ὴ αὐτῶν οἱ Κατανᾶιοι, καὶ οἱ Σκύθαι, καὶ ὁ Δημάδης, ὁ μὴ συγχωρῶν ἀφίστασθαι Ἀλεξάνδρου ἐν Ἰνδοῖς ὄντος. ᾄδονται ὴ αὐτοῦ καὶ Λυρικοὶ νόμοι. καὶ γὰρ δὴ καὶ τ νομικῆς λύρας ἤπιστο. ἐτελεύτα ὴ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντα, καὶ οἴκοι, καὶ ἐπὶ ὑῶν, ἀγροῦ μὲν προεστῶτα, καὶ οἰκίας, ἱκανῶς, ἁπλῆν ὴ, καὶ σὺν φρονὶ, τά τε τῶν Σοφιστῶν οὐ πεπαιδευμένον.

B

C

VARVS.

Qui Varum Leodicensem mentione dignum existimant, næ ipsi mentione indigni sunt. Atenim vilis & frequens in hiatibus, & minimè malus fatuúsque fuit; & vocalitatem qua præditus erat, flexibus cantuum dedecorabat; quib. subsiliret aliquis è lasciuiorum grege, cuius magistrum aut auditorem cur dicerem, aut cur scriberem? cùm probè nouerim, neque talia docere posse quempiam, & iis qui didicerunt probro verti, quod ciusmodi audierint?

D

ΟΥΑΡΟΣ.

Οἱ Λαοδικέα Οὔαρον λόγου ἀξιοῦντες, αὐτοὶ μὲν* ἀξιούσθων λόγων. καὶ γὰρ δύσκολος, καὶ διακεχυνώς, καὶ δύσφωνος· καὶ οὗ εἶχεν εὐφωνίαν, αἰσχύνων καμπὰς ἁρμάτων, αἷς κἂν ὑπορχήσαιτό τις τῶν ἀσελγεστέρων. οὗ δὲ διδάσκαλον, ἢ ἀκροατὴν, τί δὴ λέγοιμι, τί δ' ἂν γράφοιμι, εὖ γινώσκων ὅτι μήτ' ἂν τοιαῦτα διδάξαιτό τις, καὶ τοῖς μεμαθήκοσιν, ὄνειδος τὸ τοιούτων ἀκροᾶσθαι;

* ἴσ. οὐκ ἀξ.

ΚΥΡΙΝΟΣ.

Κυρίνῳ ὁ τῷ σοφιστῇ, πατρὶς μὲν, Νικομήδεια ἐγένετο, γένος δ', οὔτε εὐδόκιμον, οὔτ' αὖ καταβεβλημένον. φύσις ἀγαθὴ πρὸς παραδέξασθαι μαθήματα, καὶ παραδοῦναι βελτίων. οὐ γὰρ μνήμης μόνον, ἀλλὰ καὶ σαφηνείας ἠσκεῖ. κομματίας ὁ σοφιστὴς ἦν. καὶ πρὸς μὲν τὰ ἐπικαίρως χωρίων, οὐ πολύς. ἐρρωμένος μὲν, καὶ σφοδρὸς, καὶ καταστεῖσαι δεινὸς ἀκροατὰς ὦτα. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἀπειχε- B δίαζε. προσφυέστερος δ' ταῖς κατηγορίαις δοκῶν, ἐπὶ τοῦ τῆς βασιλέως τύχης ταμείου ἐλήφθη. καὶ προελθὼν ἐς τὸ δικαστήριον, οὔτε βαρὺς, οὔτε ἀλαζὼν ἔδοξεν, ἀλλὰ πρᾷός τε, καὶ ἑαυτῷ ὅμοιος. οὔτε ἐρασιχρήματος, ἀλλ' ὥσπερ τὸν Αἰσχίνην Ἀθηναῖοι ἄδοσι μὲν τιὼ ἐπίταξιν τῶν φόρων, καὶ τὰς νήσους, ἐπανελθὼν σφίσιν αὖ τῷ πρότερῳ τεί- C χεσιν, οὕτω καὶ ὁ Κυρῖνος ἀφίκετο ἐς τὰ ἑαυτοῦ ἤθη, πενίᾳ σεμνυνόμενος. αἰτιωμένων δ' αὐτὸν καὶ τιὼ Ἀσίαν αὐδικητῶν ὡς πρᾴοτερον πρὸς τὰς κατηγορίας, ἢ αὐτοὶ διδάσκοιεν, καὶ μιὼ πολλῷ βέλτιον, εἶπεν, ὑμᾶς λαβεῖν τιὼ ἐμιὼ πραότητα, ἢ ἐμὲ τιὼ ὑμετέρω ὠμότητα. αὐδοξάντων δ' αὐτῶν καὶ πόλιν ἐν μεγάλῃ ἐπὶ πολλαῖς μυριάσιν, σπεύδει μὲν ὁ Κύρινος τιὼ δίκην D ἄκων μάλα. προσιόντες δ' αὐτῷ οἱ αὐδεῖκηθ', αὕτη σε ἔφασαν ἡ δίκη, αἴρει μέγαν, προβιβάσασα ἐς τὰ τοῦ βασιλέως ὦτα. ὁ δὲ Κύρινος, καὶ ἐμοὶ πρέπον, ἔφη, ἀλλ' ὑμῖν, ἐπὶ τῇ πόλιν ἀοίκητον ποιῆσαι πεῖσθε. ἐπὶ δ' υἱῷ τελευτήσαντι προμυθουμένων αὐτὸν τῶν προσηκόντων, πό-

CYRINVS.

Cyrino Sophistæ patria Nicomedia fuit; genus neque celebre, neque abiectum. Ad percipiendam disciplinam indoles bona; sed ad tradendum multò melior. Non solùm memoriam, sed & perspicuitatem exercuit. Incisis sæpè vtitur hic Sophista, & in ponendis locis non multus: alioquin lacertosus & vehemens, & ad concitandas auditorum aures eximius. atenim etiam subitaria dictione periculum sui faciebat. sed cùm accusationib. accommodatior videretur, ab Imperatore fisci aduocatus est constitutus: & cùm eò peruenisset, vbi aliquid autoritatis & potestatis habebat, neque molestus, neque arrogans visus est, immò mansuetus & sui similis; & haudquaquam pecuniæ auidus. verùm vt Aristidem Athenienses canunt post vectigalium impositionem, & insularum administrationem, apud se ad pristinum habitum rediisse; ita & Cyrinus ad pristinos mores se retulit, inopia exultans. Cùm eum Asiæ delatores accusarent, quòd in accusatione mitius quàm ipsi edocerent, se gereret: *Atqui multò melius foret* (inquit) *vos lenitatem meam, quàm me crudelitatem vestram exsequi.* Et cùm illi ciuitatem non ita magnam multis myriadibus esse mulctandam censuissent: huic actioni Cyrinus præfuit admodum inuitus, & cùm delatores eum adeuntes dicerent; Ista sanè causa si ad Imperatoris aures penetrarit, te valde extollet. Cyrinus: *Non equidem me, sed vos decet in delendis ciuitatibus gloriam sibi comparare.* Defuncto sibi filio, cùm adeuntes amici cõsolarentur: *Quã-*

do vir

do vir (inquit) *nisi nunc , videbor esse ?* Cùm Adriani esset auditor , ne omnibus quidem illius dictis assensus est : sed quædam sunt, quæ tanquam non rectè dicta induxit. Septuagesimus annus fuit vitæ finis, & domi sepulchrum eius.

τε, εἶπεν, ἀνὴρ, ἢ νεῶ δόξω ; Ἀδριανοῦ ὢν ἀκροατὴς γεγόμενος, οὐ πᾶσιν ὡμολόγηκα τοῖς ἐκείνου, ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ διέγραψεν καὶ ὀρθῶς εἰρημένα. τέρμα δ' αὐτῷ τοῦ βίου, ἔτος ἑβδομηκοστόν. καὶ τὸ σῆμα, οἴκοι.

PHILISCVS.

ΦΙΛΙΣΚΟΣ.

Philiscus Thessalus Hippodromo genere coniunctus, septem annis Athenis in oratoria sede præfuit, immunitate quæ dignitati attribuebatur fraudatus. Quod quomodo acciderit, ostendere necesse est. Heordæi Macedones Philiscum tanquam eorum primatem præ cæteris filiis matrimis pro functionibus & muniis domesticis* miserant. Is ergo lite contestata apud Imperatorem (qui Antoninus erat, philosophi ex Iulia filius) Romam missus fuit, vt sua disponeret. ibi cùm in Geometras ac philosophos Iuliæ incidisset, ab ipsis, Imperatoris ope, Athenis sedem inuenit. verùm vt apud Homerum Dij facere finguntur, cùm non omnia sponte donant, sed quædam etiam interdum inuiti : sic iste ferociebat & infensus erat obuiis quibusq; vel secundis reb. Atque vbi audiuit aliquã sibi adhuc litem superesse, cuius ipse foret auditor, iudiciorum præfectum sibi prædicere iussit, vt non per alios, sed per se causa ageretur. At vbi venit ad prætorium ; incessus eum offendebat, & status : tum veste indecorus, tum voce pene effeminatus, tum lingua supinus ; & aliò quouis potius in dicendo, quàm ad sensa respicere visus est. Quas ob res Imperator in Philiscum conuersus, eius os continuo repressit, dum

Φιλίσκος ὁ Θεσσαλὸς, Ἱπποδρόμῳ μὲν, συωπῆσαι γένος· ἔτη δ' Ἀθήνησι σοφιστεύσῃ ἐτῶν ἑπτὰ, τιμὴ ἀτελείᾳ τε ἐπ' αὐτῷ ἀφαιρεθείς. τοῦτο δ' ὅπως συνέβη, δηλῶσαι ἀνάγκη· Ἐορδαῖοι Μακεδόνες τὰς οἰκείας λειτουργίας τῷ Φιλίσκου, ὡς δὴ ὑφ' ἕξειν αὐτοῖς ἐπὶ πάντας τοὺς ἀπὸ μητέρων ἔφεσιν *. ταῦτ' οὖν, τῆς δίκης γενομένης ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος, Ἀντωνῖνος δ' ἦν ὁ τοῦ Φιλοσόφου παῖς, Ἰουλίας, ἐξάλλη εἰς τὴν Ῥώμην, ὡς τὰ ἑαυτῆς διοικούμενος. καὶ προσφυεὶς τοῖς περὶ τὴν Ἰουλίαν γεωμέτραις τε, καὶ φιλοσόφοις, εὗρεν παρ' αὐτοῖς διὰ τὴν βασιλέως τῶν Ἀθηνῶσι θέσιν. ὅθ' ὥσπερ οἱ θεοὶ Ὁμήρῳ πεποίηνται, ἅπαντα ἐκόντες ἀλλήλοις διδόντες, ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ ἄκοντες· οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς νῦν καὶ χαλεπὸς ἦν, ὡς * περιδραμόντα. ὡς δ' ἤκουσεν εἴ τινα αὐτῷ καὶ δίκην, ἧς αὐτὸς ἀκροατὴς ἔσοιτο, καλοῦντα ὑπὲρ τεταγμένον τῆς δίκαις, προφέρειν οἱ, τὸ μὴ δι' ἑτέρων, δι' ἑαυτοῦ δ' ἀγωνίζεσθαι· ἐπεὶ δ' παρῆλθεν, ἐς τὸ δικαστήριον, περιέκρουσε μὲν τὸ βάδισμα, περιέκρουσε δ' ἡ φάσις· καὶ τῶν τολλῶν * ἀφήμων ἔδοξε, καὶ τὴν φωνὴν μιξόθηλυς, καὶ τὴν γλῶτταν ὕπτιος· καὶ βλέπων ἑτέρωσέ ποι μᾶλλον, ἢ ἐς τὸν ῥοῦμβον· ἐκ τούτων δ' ἀποσφαλεὶς ὁ αὐτοκράτωρ ἐς τὸν Φιλίσκον, ἐπεσόμιζεν αὐτὸν

* τῶν. οὐκ.

ἐς ὥρα πάντα τὸν λόγον, διείρων ἐς αὐτὸν τὸ ὕδατος, καὶ ἐρωτήσεις οὐ ἀυτῷ στενὰς ποιούμενος. ὡς ὃ οὐ ῥᾳδίως τὰ ἐρωτώμενα ἀποκρίσεις ἐλκύοντος Φιλίσκου, ἔφη, τὸν μὲν ἄνδρα, δείκνυσιν ἡ κόμη· τὸν δὲ ῥήτορα, ἡ φωνή. καὶ μετὰ πολλὰς τοιαύτας ἐπιπλοκὰς, ἐπήγαγεν ἑαυτὸν τοῖς Ἑορδαίοις, εἰ πόντος δὲ τοῦ Φιλίσκου, σύ μοι λειτουργῶν ἀτέλειαν δέδωκας δοὺς τὸν Ἀθηναίοις θρόνον, ἀναβοήσας ὁ αὐτοκράτωρ, οὔτε σὺ, εἶπεν, ἀτελὴς, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παιδευόντων. οὐδὲ γὰρ ἄν ποτε διὰ μικρὰ καὶ δύσκολα λογάρια, τὰς πόλεις ἀφελοίμην τῶν λειτουργησάντων. ἀλλ' ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα Φιλοστράτῳ τῷ Λημνίῳ, λειτουργῶν ἀτέλειαν ἐπὶ μιᾷ ἐνιαυτῷ, τέτταρα καὶ εἴκοσιν ἔτη γεγονότι. αἱ μὲν δὴ τοιαῦται φάσεις δι' ἃς ὁ Φιλίσκος ἀφηρέθη τὸ εἶναι ἀτελὴς, αἱ δὲ ἐνίκων. μὴ ἀφαιρείσθω δ' αὐτὸν τὰ πρὸς τῷ βλέμματι, καὶ τῷ σχήματι, καὶ τῷ σχήματι ἐλαττώματα, τὸ μὴ οὐ κεκρίσθαι ῥητορικὸν Ἑλληνίσαι τε, καὶ σωφρονῆσαι. ἡ δὲ ἰδέα τοῦ λόγου, κάλλος μᾶλλον, ἢ σφοδρότητος. διεφαίνετο γὰρ αὐτῆς καθαρὰ ὀνόματα, καὶ καινοπρεπὴς ἦχος. ἐτῶν μὲν οὖν ἐπὶ δυσὶ τελευτᾷ, καὶ οὐδενὸς ἀξίῳ. μέρος γὰρ ἀυτῷ τοῦ βίου, ἔτη ἑπτὰ, καὶ ἑξήκοντα. κεκτημένος γὰρ Ἀθήνησι χωρίον οὐκ ἀηδὲς, οὐκ ἐν ἀυτῷ ἐτάφη, ἀλλ' ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, οὗ πάλαι τὸν ἀγῶνα ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ πολέμων θανοῦσιν ὁ Πολέμαρχος.

per omnem orationem quæstiones de aqua insereret, angustásque ingereret percunctationes. Et cùm ad interrogata, Philiscus responsa non daret, *Virum* (inquit) *coma; rhetorem vox ostendit.* Et post multas huiusmodi interpellationes, ad Heordæos ipsum induxit. tum dicente Philisco: *Cùm tu mihi sedem Athenis donasti, etiam immunitatem concessisti.* Ad hæc reclamans Imperator: *Neque tu* (inquit) *immunis es, neque hæc studia profitentium quisquã alius. Neutiquam enim propter breues ac miseras quasdam oratiunculas, ciuitates muniis publicis fungentibus priuarim.* Nihilominus aliquanto post Philostrato Lemnio publicarũ functionum immunitatem quartum & vigesimum annum agenti, Senatuscõsulto idem Imperator pro declamatione concessit. Hæc nimirum occasio fuit, ob quã immunitatis gratia Philiscus priuatus sit. At ne ipsius in vultu, pronunciatione & gestu defectus, eripiant ei quo minus optimè è Rhetoribus Græcè loquutus sit; & composuerit. Orationis autem idea, loquax potius, quàm ad aciem & forum apta. Apparebant tamen in eo genere & pura vocabula, & noua quædam decoráque sonoritas. è viuis excessit, superstite filiola, & filio homine nihili. Septimus & sexagesimus annus, fuit ei vitæ terminus: & cùm non iniucundum prædium Athenis possedisset; in eo tamen sepultus non est: sed in Academia, vbi certamen super iis qui in bello occubuerant, Polemarchus erexit.

ΑΙΛΙΑΝΟΣ.

Αἰλιανὸς ὢν, Ρωμαῖος μὲν ἦν, ἠττίκιζε δὲ ὥσπερ οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ Ἀθη-

ÆLIANVS.

Ælianus licet genere Romanus esset, non minus scitè tamen Atticè, quàm vel mediterranei Athe-

nienſes locutus eſt. Et ſanè laude A dignus vir ille mihi videtur : primùm , quòd cùm habitaret in vrbe , quæ ſermone prorſus diuerſo vtebatur , Græcanicæ linguæ puritatem ſit conſecutus : deinde quòd oblato ſibi (ab iis qui huiuſmodi titulos conferre ſolent) Sophiſtæ nomine, nullam de ſe fiduciam aut adulationem ſui , aut ſuperbiam ex tanti nominis honore conceperit : quin potius cùm ſuas ipſe vires expendiſſet, eáſque declamatoriæ palæſtræ impares iudicaſſet , ad ſcribendum animum appulit, & admirationem inde conſequutus eſt. Dictio eius eſt omnino pura, ſimplex & inaffectata eſt, vt Nicoſtrati elegantiæ lepôrem quendam adhibeat. Eſt quando Dionem , ciúſque dicendi genus & tonũ imitatur. hunc olim Lemnius Philoſtratus librum adhuc manibus tractantem , indignantérque & concitatè lectitantem reperit. & cùm inſtituti eius C rationem quæreret, Gynnidis (hoc eſt effeminati hominis) accuſationem à ſe conſcriptam dixit. Sic autem vocare ſe tyrannum, qui paulò antè Romano imperio infamiæ labẽ laſciuia ſua inuſſiſſet. Cui Philoſtratus, *Admirarer* (inquit) *ſi viuentẽ accuſaſſes : ſiquidem viuentem tyrannum perſtringere, viri opus cenſeo : functum verò fato laceſſere , cuiuſuis*. Prædicabat de ſe Ælianus nunquam ſe fines Italiæ egreſſum : nauem nunquam inſcendiſſe, neque nouiſſe mare. quare in magna erat auctoritate , veluti patrij moris ſtudiosè obſeruans. Docentem audiuit Pauſaniam. Herodem verò tanquam ſcitiſſimum, & vario ſermonis artificio præſtantiſſimum inter rhetores admiratus eſt. viuendo annum ſexageſimum exceſſit , & ſine liberis defunctus eſt, cùm matrimonio neglecto, procrea-

ναῖοι. ἐπαίνε μοι δοκεῖ ἄξιος ὁ ἀνὴρ ἐοῦτ. πρῶτον μὲν ὅτι καθαρὰν φωνὴν ἀξεπόνησε, πόλιν οἰκῶν ἑτέρᾳ φωνῇ χρωμένῃ. ἔπειθ' ὅτι σωφρονιστὴς σοφιστὴς ὑπὸ τῶν χαριζομένων τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἐπῆρθη τὸ ὄνομα ἑαυτῷ γνώμῃ, οὐδὲ ἐπήρθη τὸ ὄνόματος ὄντος μεγάλου, ἀλλ' ἑαυτὸν διασκεψάμενος ὡς μηδέπω ἱκανὸν ἐπιτήδειον, τὸ συγγράφειν ἐπέστειλε, καὶ ἐθαυμάσθη διὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ πᾶσιν ἰδίᾳ τοῦ ἀνδρὸς, ἀφέλεια σωφροσύνης τοῦ Νικοστράτου ὥρας· ἢ δὲ σπάνιον, σωφρονοῦντος Δίωνα ὁρᾷ, καὶ τὸ σπάνιον τόνον. συντυχὼν δέ ποτε αὐτῷ Φιλόστρατος ὁ Λήμνιος βιβλίον ἔτι σωφρονοῦντος ἔχοντι, καὶ ἀναγνώσκοντι αὐτὸ σὺν ὀργῇ, καὶ ἐπιτάσει τοῦ φθέγματος, εἶπεν αὐτὸν ὅ, τι ἀσυνδάζοι. καὶ ὃς, σὺ πεπόνηταί μοι, ἔφη, κατηγορία τοῦ Γυννίδος. καλῶ γὰρ οὕτω τὸν δεῖπα καθήμενον τύραννον, ἐπὶ ἀσελγείᾳ πάσῃ τὰ Ρωμαίων ἤχθαι, καὶ ὁ Φιλόστρατος, ἐγώ σε, εἶπεν, ἐθαύμαζον ἂν, εἰ ζῶντος κατηγόρησας. εἰ γὰρ δὴ τὸν μὴ ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν, ἀνδρὸς· τὸν δ' ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. ἔφασκε δ' αὐτὸν ἐοῦτ μήτε ἀποδεδημηκέναι πῆ τῆς γῆς ὑπὲρ τὴν Ἰταλῶν χώραν, μήτε ἐμβεβηκέναι ναυῶν, μήτε γεῦσαι θάλατταν. ὅθεν καὶ λόγου πλείονος ἐπὶ τῷ Ρώμῃ ἠξιοῦτο, ὡς πάνυ τὰ ἤθη. Γαυσανίου μὲν οὖν ἀκροατὴς ἐγένετο. ἐθαύμαζε δὲ καὶ Ἡρῴδην ὡς ποικιλώτατον ῥήτορα. ἐβίω δὲ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη. καὶ ἐτελεύτα οὐκ ἐπὶ παισί. παιδοποιΐαν γὰρ ἀπωσάμενος, τῷ μὴ γῆ-

μαί ποτε. τῦτο ὃ εἴτε εὔδαιμον, εἴτε ἀθλιον, οὐ τῦ παρόντος καιροῦ φιλοσοφῆσαι.

tionem prolis ſpreuiſſet: quod quidem felicius an miſerius ſit, diſceptare nunc tempeſtiuum non eſt.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΣ.

Ἐπεὶ δὲ ἡ τύχη κράτησον ὑπὲ παντὰ ταὐθαρσέστερα, μηδὲ Ἡλιόδωρον ἀπαξιέσθω σοφιστῶν κύκλε, παράδοξον ἀγώνισμα τύχης γενόμενος. ἐχαροτονήθη μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὐ* πρὸ τ ἑαυτῦ πατρίδος, ἐς τὰ Κελτικὰ ἔθνη, ξυὼ ἑτέρῳ νοσοῦντος ἢ πατέρου, καὶ λεγομένε τὴν βασιλέα διαχράφειν πολλὰς τῶν δικῶν, διέδραμεν ὁ Ἡλιόδωρος ἐς τὸ στρατόπεδον, δείσας πρὸ τὴν δίκην· εἰσκαλούμενος ὑπὸ πάππου, ἢ ὤφελε, ἐς τ νοσοῦντα ἀνεβάλλετο. ὑβρισὴς ὢν ὁ τὰς δίκας εἰσκαλῶν, ἁ συνεχώρει ταῦτα, ἀλλὰ παρήγαγεν αὐτὸν εἰς τὰ δικαστήρια, ἄκοντά τε, καὶ τῦ γενείε ἕλκων. ὡς δὲ εἴσω παρῆλθε, καὶ παῤῥάλεον μὲν ἐς τὸν βασιλέα εἶδεν,* ἤτησεν ὕδατος. αὐτίκα δὲ τ παραίτησιν συνετῶς διέθετο, εἰπών, Καινόν σοι δόξῃ, μέγιστε αὐτοκράτωρ, ἑαυτὸν ὁρᾶς παραχαράττοντος μόνος, ἀγωνίσασθαι τίνα δίκην, σὺ τολὰς οὐχ ἕξων. ἀναπηδήσας ὁ αὐτοκράτωρ, ἄνδρα τε οἷ ἔπω ἔγνωκα τὸν ἐμαυτῦ καιρὸν εἰρηκα.* καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐκάλει τὸν Ἡλιόδωρον, ἀναστείων τίνα χεῖρα, καὶ τὸν κόλπον τ χλαμύδος. καταρχὰς μὲν οὖν συνέπεσέ τις καὶ ἡμῖν ὁρμὴ γέλωτος, οἰομένοις ὅπ διαπτύσαι αὐτόν. ἐπεὶ δ' αὖπω τε ἱππεύειν δημοσίᾳ ἔδωκε, καὶ παισὶν, ὁπόσοις ἔχει, ἐθαυμάζετο ἡ τύχη, ὡς τ ἑαυτῆς ἰσχὺν συνδεικνυμένη διὰ τῆ οὕπω παραλόγων. καὶ πολλῷ πλέω τῦτο

Quoniam Fortuna in rebus humanis latè dominatur; ne Heliodorum quidem Sophiſtarum circulo excludendum exiſtimarim: quippe qui admirabilis fuit fortunæ ludus. hic enim deſignatus, cum collega quodam, ad Celticas gentes, ſuæ patriæ procurator: cùm alter in aduerſam valetudinem incidiſſet, & rumor eſſet Imperatorem multas ſecare lites, Heliodorus in caſtra cucurrit, veritus ne cauſa caderet: ſed citius quàm opinabatur aduocatus, ad ægrotantem diſtulit. & cùm contumelioſus eſſet is qui cauſas aduocabat, moram non conceſſit; ſed inuitum hominem barba trahēs ad iudicia traduxit. Cùm intrò aduenisſet, & confidenti animo imperatorem intuitus eſſet, aquam poſtulauit, excuſationem ipſam magno artificio diſpoſuit. *Nouum tibi* (inquit) *maxime Imperator, profectò videbitur, quòd quis ſe ipſum excipiens ſolus, iudicio periclitetur, cùm mandato careat.* Ad hæc exiliens Imperator: *Equidem* (inquit) *talem virum, qualem nunquam meo tempore noueram, inueni.* Mox Heliodorum ita compellatum concuſſa manu chlamydíſque ſinu vocauit. Itaque à principio quidem ridendi impetus nos inceſſit, cùm eum à principe contemptum putaremus. Sed poſtquam ei liberíſque ſuis quot habebat, equo publico vehi conceſſit, ipſa quoque fortuna præoſtentata poteſtate ſua ex tam inopinatis & abſurdis, admirationi fuit. ídque multo magis ex iis,

quæ deinceps sequuta sunt patuit. A nam simulatque Arabs intellexit, bono quodam genio negocia sibi sub manum succedere: quemadmodum nauis rectores qui in optima nauigatione plena vela excutiunt, Imperatoris fauore perpetuo vsus est. Et, ô Imperator, inquit, ad apparatum declamationis mihi tempus sepone. Ad hæc Imperator: Audio iam, inquit, age dic ad hoc, *Demosthenes, cùm super Philippo excidisset, timiditatis est conuictus.* Cùm igitur de hoc declamaret, non solùm B Imperator se beneuolum exhibuit; verùm etiam ab aliis omnibus ipsi laudem comparauit: atque eos qui non collaudantes audiebant, truci aspectu terruit. Quinetiam eundem Romæ maximis patrociniis præfecit, tanquam iudiciis & causis aptissimum. Post Imperatoris obitum quædam ei insula demandata est, vbi cùm cædis accusatus esset, Romam remissus est, vt purgaret se C coram ducibus exercituum: cùm ergo purus à crimine visus esset, insula quoque liberatus est. Ad extremum neq; obseruatus neque contemptus, Romæ consenuit.

ἐκ τ ἐφεξῆς ἐδηλῶτο. ὡς γὰ ξυνῆκεν ὁ Ἀραβι ὅτι κῇ δαίμονα ἀγαθὸν τὰ πράγματα αὐτῷ πρόσαινεν, ἀπεχρήσατο τῇ φορᾷ τ βασιλέως, καθάπερ τ ναυκλήρων οἱ τὰ ἱστία πλήρη ἀνατείνοντες ἐν ταῖς εὐπλοίαις. κἀ, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, ἀνάδες μοι καιρὸν εἰς ἐπίδειξιν μελέτης. κἀ ὁ βασιλεύς, ἀκροῶμαι, εἶπε, κἀ λέγε ἐς τόδε. ὁ Δημοσθένης ἐπὶ τῷ Φιλίππῳ σκήπτεσων, κἀ δειλίας φεύγων μῆνιν ὤφθη, οὐ μόνον ἑαυτὸν εὔνουν παρεῖχεν, ἀλλ' ἡτοίμαζε & τὸν ἐξ ἁπάντων ἔπαινον, φοβερὸν βλέπων εἰς τοῦτο μὴ ξιὼ ἐπαίνῳ ἀκούοντας. & μὲν κἀ πρέσβεσθαι αὐτὸν τ μεγίστης τ κῆ τῶν Ῥωμαίων συνηγοριῶν, ὡς ἐπιτηδειότατον δικαστηρίοις, κἀ δίκαις. ἀποθανόντος ὖ τ βασιλέως ἀποστάχθη μέν πως αὐτῷ νῆσος· λαβὼν ὖ ἐν τῇ νήσῳ φοινικῆν αἰπάν, ἀνεπέμφθη ἐς τὸν Ῥώμην ὡς ἀπολογησόμενος τοῖς τ στρατοπέδων ἡγεμόσι. δόξαντι ὖ αὐτῷ καθαρῷ εἶναι τ αἰτίας, ἐπανείθη κἀ ἡ νῆσος. κἀ γηράσκων ἐν τῇ Ῥώμῃ μήτε ἀσυδαζόμενος, μήτε ἀμελούμενος.

ASPASIVS.

Aspasium Sophistam Rauenna protulit: Rauenna, inquam, Italiæ ciuitas. Demetrianus pater oratoriorum sermonum peritissimus docuit. Doctissimus igitur Aspasius & multorum auditor, laudatorium genus cum nouo decore tractauit: in insolentiam ab honesto nusquã incidit, cùm his in tempore vteretur, quæ probè nouerat. Hoc verò in Musica vtique potissimum est. Tonorum enim tempora, lyræ ac tibiæ vocem dederunt, melodiæque

ΑΣΠΑΣΙΟΣ.

Ἀσπάσιον ὖ τὸν σοφιστὴν, Ῥάβεννα μὲν ἤνεγκεν· ἡ δὲ Ῥάβεννα, Ἰταλοί· Δημητριανὸς ὖ ὁ πατὴρ ἐπαίδευσεν, D & γνώσκων τοῦτο ῥητορικοὺς τοὺς λόγων. πολυμαθὴς ὁ Ἀσπάσιος, καὶ πολυήκοος, ἐς* τὸ μὲν καινοπρεπὲς, ἐπαινῶν, κ. & π. μ. εἰς ἀπειροκαλίαν ὖ, ἐδαμοῦ σκήπτων, ὑτοῦ τοῦ ἐν καιρῷ χρῆσθαι οἷς γνώσκει· που δέ που ἐν μουσικῇ, κεράσσον. ④ γὰ καιροὶ τοὺς τόνους, λύρᾳ τε φωνὴν ἔδωκαν, καὶ αὐλῷ· καὶ μελῳδίαν

ἐπαῖδευσαν. ἐπιμηθεὶς δὲ τοῦ δοκίμως τε, καὶ σὺν ἀφελείᾳ ἑρμηνεύειν, πνεύματος τε, καὶ περιβολῆς ἠμέλησε. τὸ αὐτοσχεδιάζειν τε σὺν φύσεως καὶ ἔχων, πόνῳ παρεσκεύασε. ἦλθε δὲ καὶ ἐπὶ πολλὰ τῆς γῆς μέρη, βασιλεῖ τῷ Ξωσῶν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ξωσεῖναι.* περιῆν δὲ καὶ τῷ κατὰ τὴν Ρώμην* ἀρόδου. νεάζων μὲν, εὐδοκιμώτατος. γεραίτερον δὲ, μὴ ξὺν αἰτίᾳ, τοῦ μὴ ἑταίρῳ ἄπος ἴσην βούλεσθαι. ἡ δὲ πρὸς τὸν Λήμνιον Φιλόστρατον τῷ Ἀσπασίῳ διαφορὰ, ἤρξατο μὲν ἀπὸ τοῦ Ρώμης, ἐπέδωκε δὲ κατ' Ἰωνίαν, ὑπὸ Καισιανοῦ τε, καὶ Αὐρηλίου τῶν Σοφιστῶν αὐξηθεῖσα. ἴσην δὲ αὐτοῖν ὁ μὲν Αὐρήλιος οἷος καὶ ἐν καπηλείοις μελετᾶν πρὸς τοῦ σκεῖν οἶνον. ὁδὶ οἷος σφαδάζειν μὲν ἐπὶ τοῦ Ἀθήνησι θρόνου, διὰ καιρούς, οὓς ἀπεχρήσατο· παῖδα δὲ οὐδένα, πλὴν Περίγητος τοῦ Λυδοῦ. πρὸς μὲν οὖν τοῦ ζήτου τοῦ διαφορᾶς, εἴρηταί μοι. καὶ τί αὖ αὖθις ἑρμηνεύομι τὰ ἀποχρώντως δεδηλωμένα; τὸ δὲ εἰ καὶ χρηστὸν, καὶ ὡς ἐχθροῦ εὑρέσθαι, ἐν πολλοῖς μὲν τῷ ἀνθρωπίνῳ διέφυη, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων. διενεχθέντε γὰρ, ὁ μὲν Ἀσπάσιος, πρόσποιησιν αὐτῷ τὸ αὐτοσχεδιάζειν ξὺν εὐροίᾳ· ὁ δὲ Φιλόστρατος καὶ τούτου τοῦ μέρους ἐλλογίμως εἶχεν· ὅθεν αὖ τὸν ἑαυτοῦ λόγον τέως ὑπομένοντα πρὸς τὴν ἀκρίβειαν αὐτίκα ἐκείνου ἐκόλασεν. ἡ δὲ συγγραμμένη ἐπιστολὴ τῷ Φιλοστράτῳ περὶ τοῦ πῶς χρὴ ἐπιστέλλειν, πρὸς τὸν Ἀσπάσιον πέμπει. ἐπεὶ παρελθὼν ἐς τὰς βασιλείους ἐπιστολὰς, τὰς μὲν, ἀγωνιστικώτερον τοῦ δέοντος ἐπέστελλε· τὰς δὲ,

A concentum docuerunt. Hic vt sedulam operam probatæ, puræ ac simplici eloquutioni dederat; ita spiritum, comprehensionem, circuitúmve, aspernatus est. extemporalem eloquentiam cùm à natura non haberet, labore ac industria comparauit. In multas terrarum regiones, partim cum imperatore Alexandro peregrinatus est, partim per se iter faciens profectus est. Annonæ* Romæ præfuit. In iuuentute probatissimus; in senectute extra culpam & reprehensionē fuit, quòd à collega deficere nollet. Controuersia cum Philostrato Lemnio, ab eo tempore quo Romæ vnà fuerunt, incœpit. In Ionia autem à Cassiano Aurelióque Sophistis aucta, magna accepit incrementa. Ex his Aurelius eo fuit ingenio, vt in caupona inter pocula declamaret. Cassianus autem talis erat, vt ad Athenienſem cathedrā iis temporib. quibus non cōmodè vtebatur, aspiraret. Præter Perigetum Lydium neminē docuit. De modo controuersiæ mihi dictum est. Eccur autem rursus satis supérque abundè demonstrata recensuerim? Quòd verò bonum quandoque liceat etiam ab inimico nanciſci, in multis certè humanis compertum fuit, sed in his præcipuè viris. Nam dissidio inter eos exorto Aspasius, qui extemporalem cum expedita verborum copia sibi finxerat orationē: quoniam Philostratus hac in parte pereloquens erat, orationem quoque suam quæ tunc subsistere poterat, ad diligentiam illius exactam castigauit. Conscripta à Philostrato epistola, de ratione epistolas scribendi ad Aspasium dirigitur: Quia cùm ad Imperatorias literas promotus fuisset, aliquas contentione maiori, quàm opus erat: nonnullas verò minus

ἰο. ξωὸ αὐτῷ. ἰο. θρόνου.

fortè an, suggesto oratorio.

Fas est & ab hoste doceri.

dilucidè ſcripſerat : quorum neutrum Imperatorem decere videbatur. Imperator enim quando mittit epiſtolas, neque enthymematis, neque argumentis, ſed gloria indiget. nec rurſus obſcuritatẽ debet affectare: quia leges pronunciatat: qui diluciditas legis eſt interpres. Pauſaniæ igitur Aſpaſius diſcipulus fuit, necnõ & Hippodromi auditor. Romæ ſtudia iam conſeneſcens profitebatur ; quando hæc à me ſcripta ſunt. Sed de Aſpaſio hactenus. De Philoſtrato autem Lemnio, quis in foro vir iſte fuerit, quis in concione, quis in ſcriptione, quis denique in declamatione, & quantus in ſubitaria fuerit dictione : & de Nicagora Athenienſi, qui Eleuſinij templi præco corona datus eſt: item ſi Apſines Phœnix tantùm memoria valuerit, adeóque accuratus in arte extiterit: De his, inquam, me ſcribere non eſt opus: atenim quia mihi cum his interceſſit amicitia, tanquam eis gratificatus, fide & auctoritate profectò carerem.

A οὐ σαφῶς· ὧν οὐδέτερον βασιλεῖ πρέπον. αὐτοκράτωρ γὰρ δὴ ὁπότε ἐπιστέλλοι, οὐ δι' ἐνθυμημάτων, οὐδ' ἐπιχρήσεων, ἀλλὰ δόξης· οὐδ' αὖ ἀσαφείας, ἀπὸ νόμους φθέγεται. σαφήνεια γὰρ, ἑρμηνεὺς νόμου. Παυσανίᾳ μὲν οὖν μαθητὴς ὁ Ἀσπάσιος, Ἱπποδρόμου δὲ, οὐκ ἀνήκοος. ἐπαίδευσε γὰρ ἤδη τὴν Ῥώμην ἱκανῶς γηράσκων, ὁπότε μοι ταῦτα ἐγράφετο. τοσαῦτα περὶ Ἀσπασίου. περὶ δὲ Φιλοστράτου τοῦ Λημνίου, καὶ τίς μὲν ἐν δικαστηρίοις ὁ ἀνὴρ οὗτος, τίς δ' ἐν δημηγορίαις, τίς δὲ ἐν συγγράμμασι, τίς δ' ἐν μελέτης, ὅσος δὲ ἐν ἐκδίῳ λόγῳ, οὐ περὶ Νικαγόρου τοῦ Ἀθηναίου. ὃς καὶ * τοῦ Ἐλευσινίου ἱεροδήρυξ ὀφθή τε, καὶ εἰ Ἀψίνης τὲ ὁ Φοίνιξ ἐφ' ὅσον περιῆν μνήμης τὲ, καὶ ἀκριβείας, οὐκ ἐμὲ δεῖ γράφειν. οὐ γὰρ αὖ καὶ ἀπιστηθείλω ὡς χαριζόμενος, ἀπὸ φιλία μοι περὸς αὐτοὺς ἦν.

ΦΛ. ΦΙΛΟ-